

PROFIL ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘE

**CAMRDA, PREMUS,
PETER, VYCHOPEŇ,
VACHOUŠEK
A PARTNEŘI**

**ROZHOVOR
S MINISTRYNÍ SPRÁVEDLNOSTI
JUDR. DANIELOU KOVÁŘOVOU**

Nové E kupé. Ryzí přitažlivost.

Podlehňte kouzlu a objevte Mercedes-Benz třídy E kupé.
Servis zdarma na 6 let nebo 120 000 km.

www.Ekupe.cz
Culture of Driving

Mercedes-Benz

obsah

editorial

- 2 Čtenáři MF DNES nejsou schopni zvládnout 10 stránek souvislého textu

názory

- 4 O krizi, prasečí chřipce a justici

aktuálně

- 7 Aktuality ze světa práva
18 Justiční akademie zavádí nový systém přihlašování na vzdělávací akce
20 Advokátní kancelář Glatzová & Co. oslavila 15 let své existence
27 Advokátní kancelář Havel & Holásek oslavila otevření nové pobočky v Brně

profil

- 29 Advokátní kancelář Camrda, Premus, Peter, Vychopeň, Vachoušek a partneři

rozhovor

- 34 Rozhovor s ministryní spravedlnosti JUDr. Danielou Kovářovou
38 V dobách krize je lepší držet se silných

z právní praxe

- 40 Software jako zaměstnanecké dílo
45 K povinnosti odůvodnit usnesení o nařízení předběžného opatření
46 Neplatnost usnesení valné hromady po zápisu přeměny do obchodního rejstříku
50 Přednostní aplikace restitučního zákona jako *lex specialis*
51 Bude sporné řízení od 1. 7. 2009 skutečně rychlejší?
53 Potřeba hromadných žalob ve spotřebitelských sporech

- 56 Srovnávací reklama
57 Licence Creative Commons
58 Belgie – od 1. 5. 2009 otevřela svůj pracovní trh
59 Přípravné jednání a koncentrace řízení po novele OSŘ a jejich důsledky pro některé další procesní instituty
64 Prorogační ujednání a jeho budoucnost
69 Novela notářského řádu rozšíří použití notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti
70 Kolektivní dominance
82 Nová úprava doručování v OSŘ
84 Sjednocuji, sjednocuješ, sjednocujeme aneb křišťálové koule netřeba
88 Právní aspekty držby v návrhu nového Občanského zákoníku
93 Analýza rizik počítačových systémů
95 Přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů
103 Koncepční novela zákoníku práce
104 Změny v řízení akciových společností
113 Datové schránky – zásadní změna způsobu doručování úředních písemností
114 Věcná (ne)příslušnost ÚOHS k přezkoumání veřejných zakázek malého rozsahu
122 Právo vše řešit neumí – Chomutov, Chánov, Litvínov a právo

judikatura

- 124 Z aktuální judikatury NS ČR

sbírka

- 132 Vyšlo ve sbírce zákonů (březen – květen 2009)

knížní novinky

- 144 Domáci
154 Zahraniční
158 Anotace – Menšiny a právo v ČR

lifestyle

- 160 Siddharta Café – Pop-Art v interiéru i na talíři

- 162 Sportovec i elegant
168 Beroun golf resort otevřel golfovým turnajem
170 18 jamek s nejkrásnějším výhledem
172 Resort Darovanský dvůr
174 Golf za zvuku kravských zvonů
176 Kotlina Terezín
178 Pohádková země
184 UniCredit Bank přichází s výhodnější

- alternativou ke spořicímu účtům
186 Nika Zupanc – design v netradičním obalu
188 Spotřebitelský průzkum: kvalita českých potravin je v průměru vysoká
189 Mezinárodní úspěch pivního speciálu Master
190 Originální loftové bydlení v Holešovicích
193 Dříve průmyslové Vysočany se mění v lokální centrum
196 UBM Bohemia
198 Za kvalitou, značkovým zbožím a dobrou cenou do outletu
200 Personální poradenství třetího tisíciletí
201 Institut spolupracujícího advokáta
203 Činnost autorizovaného inspektora ve stavebním řízení
205 Blažek obléká muže od hlavy až k patě
208 Přehled advokátních kanceláří

Čtenáři MF DNES

nejsou schopni zvládnout 10 stránek souvislého textu, říká jejich šéfredaktor

Jak už to tak chodí, na zajímavé věci přijdete náhodou. Procházel jsem veřejné zdroje v souvislosti se zákonem č. 52/2009 Sb., kterým se mění trestní řád („náhubkový zákon“) a narazil jsem na záznam pořadu Otázky Václava Moravce z 15. 2. 2009, http://www.ceskatelevize.cz/program/porady/1126672097/text/209411030500215_10.txt.

Doporučuji, opravdu stojí za přečtení. Zejména pak část, věnovaná právě „náhubkovému zákonu“, které se účastnili Jan Sváček, předseda Městského soudu v Praze, Ladislav Jakl, tajemník prezidenta republiky a Robert Čásenký, šéfredaktor MF DNES. Z mého pohledu se, myslím, dá zjednodušeně říci, že Jan Sváček byl korektní a věcný, Ladislav Jakl rovněž věcný, Robert

Čásenký překvapující a moderátor Václav Moravec uklidňující a uhlazující diskusi v okamžiku, kdy to začínalo být „opravdu zajímavé“.

Právě z této diskuse jsem si vypůjčil titulky, který je, řekl bych, přiměřeně bulvární. Právě takové titulky bych hodnotil jako svého druhu „klamavou reklamu.“ To ale jen do okamžiku, než jsem dočetl výše uvedený záznam. Pomineme-li vyjádření Jana Sváčka, která jsou rozumná a korektní, a jako taková pro většinu médií a, bohužel, domnívám se, že i pro většinu čtenářů nezajímavá, mnoho překvapivého, alespoň pro mne, zaznělo z úst Roberta Čásenkého. Ladislav Jakl totiž konstatoval, že vývoj, směřující k zavedení sankcí vůči zneužívání informací ze strany médií, se dal předpokládat a že prostě jsou věci, které by se dělat neměly – zkrátka byl k médiím poměrně kritický.

Robert Čásenký pak uváděl, že:

█ pokud jde o zdroje informací (odposlechů), jsou jimi policisté frustrováni

tím, že s výsledky jejich práce není nakládáno tak, jak by nakládáno být mělo,

█ zveřejňování odposlechů média dělají jako veřejnou službu a rozhodně nejde o žádnou snahu, zvyšovat si čtenost a náklad, pokud by o to snad šlo, stejně to nefunguje;

Pokud jde o frustraci, k tomu bych si dovolil pouze podotknout, že policisté provádějí operativní úkony a na základě jejich práce pak pokračuje státní zástupce a následně rozhoduje soudce. Není to sice z pohledu policistů možná ideální, ale nepřísluší jim o věci v konečné fázi jakkoliv rozhodovat, ani tuto věc jakkoliv ovlivňovat. Pro bližší pochopení bych si dovolil jeden příklad. Byla, nebyla jedna společnost, o které se jakýsi policista domníval, že se osoby jednající jejím jménem dopustily trestného činu (předmětem tohoto konání mělo být nesprávné zaúčtování peněžních prostředků, v důsledku čehož měla vzniknout značnému počtu osob škoda). Dotyční sprostí podezřelí své jednání nepopírali, potvrzovali, že k účetním operacím, jak je popisoval onen policista, došlo, a s odkazem na konkrétní právní předpisy tvrdili, že

se tak stalo v souladu s právem. Logicky by se tedy dalo předpokládat, že dojde k posouzení, zda jednání v souladu s právem bylo, či nebylo a vyčíslení případně vzniklé škody bude prováděno až poté. Dotyčný policista měl ovšem jiný názor a v pátek zástupcům společnosti sdělil, že chce podklady o všech provedených operacích (jednalo se o jednotlivé operace, bohužel ve značném množství). Poté, co mu bylo sděleno, že je to přes víkend technicky obtížné, policista za podpory státního zástupce přišel s možností, že tedy udělá ve všech pobočkách společnosti prohlídky a zabaví všechny počítače, což by fakticky znamenalo vysokou pravděpodobnost ukončení činnosti společnosti. Společnost tedy vyhověla, přikoupila ještě jednu tiskárnu a několik zaměstnanců mělo pracovní sobotu a neděli (konečný tiskový výstup se mohl blížít jednomu metru do výšky). Celá věc skončila do ztracena a nikomu nebylo sděleno obvinění, neboť vyšetřovatel, mající na rozdíl od onoho prvního policisty ekonomické vzdělání, dospěl k závěru, že zvolený postup byl v souladu se zákonem. Celá věc má ovšem dvě pointy. První bylo to, že postup onoho policisty byl odpovídajícím způsobem podpořen českou mediální scénou „spravedlivých“ (to, že onen policista s onou společností

prohrál dříve osobní soudní spor byla zcela jistě shoda okolností). Druhou pak je to, že vzhledem k tomu, že společnost měla s celou věcí vydání, požádala o náhradu škody. Nějakou dobu se nic nedělo a po několika měsících následovalo několik dalších výsledků zúčastněných (to je právě to kouzelné, že proti vám lze v rámci operativy shánět důkazy a vy nevíte, zda se něco děje, popřípadě pokud se něco děje a skončí to, zda to skutečně skončilo, nebo se čeká – pokud čeká, tak na co). No a nejlépe lze celou věc vyjádřit slovy vyslyšajících policisty „Vy se dívíte? Uvědomte si, že chcete náhradu škody ve věci, kde to někdo pěkně zvorál a pokud by vám někdo škodu nahradil, tak se někdo na policii a na státním zastupitelství může ptát, kdo to“ Takže všichni pochopili, výsledky skončily a náhradu škody již nikdo dále nepožadoval.

Pokud pak jde o zveřejňování odposlechů jako veřejnou službu, přiznám se, že i já jsem se domníval, že ze strany médií jde o čirý kalkul v rámci „boje o čtenáře“. Nyní se omlouvám, jak jsem jim krivdil. Někdo by možná kategorickému tvrzení Roberta Čásenského, že takovéto informace na čtenost vliv nemají, nevěřil, ale vzhledem k tomu, že když Ladislav Jakl vznesl dotaz, proč tedy, neovlivňuje-li to čtenost, MF DNES odposlechy, když je zveřejňovala, činila tak na pokračování a s upoutávkami, Robert Čásenský uvedl:

Tak vy zároveň když se rozhodujete o tom, jak ty věci publikovat, tak musíte brát na zřetel ještě některé další věci. Jedna z nich je to, abyste nepublikovali příliš mnoho věcí najednou, protože to čtenář prostě nemůže zvládnout, nemůžete otisknout 10 stránek podrobností z kontaktů politiků, řekněme, s podnikateli nebo třeba s lidmi kolem, to je jedna věc. A druhá věc, my taky musíme ty informace ověřovat, my musíme s těmi aktéry mluvit. Oni se k tomu musí mít možnost vyjádřit. To nejde jenom tak jako že přijдете, něco si přečtete v nějakém odposlechu a napíšete to do novin.

Tak to prostě nechodí.

nemohu než nedodat, asi to tak bude.....

Původně jsem se tedy také domníval, že zveřejňování odposlechů jako takových, natož pak ještě z neukončených věcí, je nehoráznost, fakticky ovlivňujících a přímo „utvářejících“ celou věc. Pod tíhou výše uvedeného mi ale nezbyvá, než kapitulovat a přát si více takových médií, fanaticky bojujících pro dobro všech a zbytečně čtenáře neobtěžujících tím, čemu by stejně nerozuměli, jen by jim to dělalo v hlavách zmatek. Pouze se trochu bojím, aby taková záplava dobra ještě umožnila v této zemi život. Možná to ale jen bude chtít nového, dobrého, vpravdě dnešního člověka. ■

MGR. JAROSLAV VAŠKO, ŠÉFREDAKTOR

O ekonomické krizi, prasečí chřipce a justici

Doba nám prudce zvažněla. Hospodářská krize, vepřová chřipka, předsednictví EU. Jiné než tragické komentáře aby člověk pohledal a skoro to vypadá, že jediné, co nám ještě schází, je ruka, která prsty na stěnu píše Mene tekel ufarsín. Snad abychom se povyrazili, bylo nám rozhodnuto, že po žních jdemo volit do Sněmovny. Pročež máme nového premiéra, svého povolání statistika. Ten nám pomůže přežít, než si vybereme ty, co nám to pak osladí.

Pan premiér se prý pohledem své profese dívá i na jiné problémy. Nemyslím si, že by národ měl hromadně přejímat životní rutiny svých momentálních vůdců. Byla ostatně doba, kdy by nám něco takového ošklivě nabouralo státní rezervy Becherovky. Ale v případě statistika bych připustil výjimku. Přístupovat k servírovanému problému jako ke statistickému

údaji není prosto půvabu. Zejména bych to doporučoval těm, kteří hoví své obsedantní touze všechno generálně hodnotit. Nejlépe skrze média. Například, když je zákaz zveřejňovat odposlechy podáván coby významná informační překážka, stojí za to položit si otázku, v kolika případech už v minulosti média přinesla použitelnou informaci z odposlechů a v kolika případech se tato použitelná informace týkala politika. Je pravdou, že sice nevíme, jak velký by byl celkový soubor hodnocených informací anebo soubor politiků, o kterých mohly být informace dodány. Troufám si ale tvrdit, že to je vcelku jedno. Nic použitelného z tohoto zdroje totiž doposud nepřišlo a ani nic nelze čekat. Třeba proto, že když se dotýčný nepřizná nebo nemá nějakou zásadní vadu řeči, je dost problém dokázat mimo trestní řízení, kdo to mluví.

Podobně „statisticky“ je dobré přístupovat k urgentním prohlášením na adresu soudnictví a jeho dnes již neodmyslitelné organizační složky, justiční mafie. Když někdo prohlásí, že stav české justice je alarmující, hodilo by se položit otázku, z kolika zkoumaných případů to dovozuje. A startuje-li někdo k urgentnímu prohlášení o vetším či přímo katastrofálním stavu justice poukazem na soudní rozhodnutí, měl by být vyzván, aby jasně uvedl,

kolik soudních rozhodnutí je v České republice v dané oblasti vydáno, například za rok, s kolika z nich se seznámil, jak detailně je prostudoval a k jakým obecným závěrům došel. Pokud jde o odpověď, předpokládám, že by to dopadlo jak onehdy s biomasou. Totéž v bledě modrém patří na adresu výkřiků o tom, že toho či onoho se dotkl spár justiční mafie. V tomto případě bych ještě ovšem navíc zdvořile žádal, aby mi někdo přesně definoval, co to vlastně justiční mafie je, případně, čím konkrétně se v minulosti proslavila. A také, to prosím jedním dechem, z jakého zdroje že čerpá své informace.

Bylo by poněkud nepřičetné prohlašovat, že ekonomická krize není problém. I když mám skoro pocit, že díky způsobu, jakým ji politici po celém globu řeší tím, že si za peníze, které nemají, kupují voliče, které potřebují, není vyloučeno, že bude i hůř. Nehodlám ani zlehčovat dopad prasečí chřipky, jakkoliv to zatím vypadá, že víc lidí umře na kousnutí potkana než na tenhle zbrusu nový vir. A Česká republika za říditky EU nejspíš taky nebyl sukses. Což nijak nezasahuje moji nechuť k lidem, kteří svou živnost založili na tom, že z jednoho problému udělají systémovou chybu a jako takovou ji pak podrobí sžíravé, ovšem zajiště konstruktivní kritice.

O míře a způsobu regulace zveřejňování informací z trestního řízení lze jistě vést diskusi, ale ne co tryznu za zesnulou svobodu slova. Už vůbec pak nehodlám lakovat na různovo rozsudky, nad kterými si mohu ukrotit hlavu. Ale pokud vyjdu z optimistického předpokladu, že se nemýlím já, ale všichni ti soudci, kteří v určité věci rozhodovali, stejně mi vychází jen to, že rozhodli blbě. Zatímco je velmi pravděpodobné, že ve stejném okamžiku jiní soudci jinde rozhodli dobře, což je tak všechno, co se dá říct. Netajím se ani tím, že ne všemu, co se dělo okolo vyšetřování ex vice-premiéra Čunka, rozumím. Ale taky jsem neviděl spis, což je také tak všechno, co se dá říct. Abych parafrázoval onoho amerického soudce, když mi někdo na večírku propálí kravatu, nedává mi to právo rvát, že hoří barák.

Statisticky, podle dosavadního počtu pěkných dní, to vypadá na hezké léto. Všem ho ze srdce přeji, protože podzim asi hezký nebude. Což zcela jistě není míněno jako meteorologická prognóza. A snad bychom si navzájem mohli popřát, aby, když už

někoho popadne touha, dopustit se na veřejnosti nějakého zásadního hodnocení, měl dotyčný krom puzení i sdostatek reprezentativní soubor relevantních údajů. To je ovšem pracné a takto nepopulární, tudíž se to nejspíš neujme. Nevím, jak to letos dopadne s prasečí chřipkou, zda, případně jak, se bude šířit a s jakými následky. Zato mám jistotu, že hloupé žvásty se budou šířit stejně četně jako v jiných letech. Ovšem zase se na ně neumírá a dokonce, když si člověk zvykne nebrat je vážně, ani moc neublíží. Pochopitelně, až na výjimky. ■

JUDR. TOMÁŠ SOKOL

Doma je doma...

Mercedes-Benz

...ale pro Váš nový vůz se zastavte u nás

- ▶ Prodej nových a použitých osobních, užitkových automobilů Mercedes-Benz a luxusních automobilů AMG
- ▶ Servisní prohlídky, diagnostika, opravy, ruční mytí, asistence při odtahu nepojízdných vozidel
- ▶ Finanční služby - úvěry, leasingy; pojištění
- ▶ Příjemné prostředí v centru Prahy

M3000 Autorizovaný prodejce a servis vozů Mercedes-Benz a AMG
 Šaldova 36, 186 00 Praha 8 - Karlín, tel.: 222 896 111, www.m3000.cz

Se vší pokorou: Jsme výborní!

Ranní Radiožurnál s Janem Pokorným

pondělí až pátek ▶ 5.00–9.00 h

Host Lucie Výborné

pondělí až pátek ▶ 10.00–11.00 h

Lucie Výborná

Jan Pokorný

Aktuálně

aktuality ze světa práva

Vláda Jana Fischera získala důvěru Poslanecké sněmovny

Překlenovací kabinet Jana Fischera získal důvěru členů dolní parlamentní komory. Pro vyslovení důvěry hlasovali poslanci ODS, ČSSD, Strany zelených a někteří poslanci KDU-ČSL, kteří ohlásili odchod ze strany, zbytek lidovců a poslanci KSČM se zdrželi.

Celkem hlasovalo 194 poslanců. Jediný poslanec byl proti, a to Miloš Melčák (nezař.). Pro návrh hlasovali především členové klubů ODS, ČSSD a SZ, celkem 156 poslanců. Z ODS se zdržel František Laudát. Z nezařazených poslanců se zdrželi Jan Schwippel a Vlastimil Tlustý, nepřítomen byl Evžen Snítily. Celkem se zdrželo 37 poslanců. Z klubu KDU-ČSL hlasovali pro vyslovení důvěry vládě Miroslav Kalousek, Vlasta Parkanová, Jan Husák, Ladislav Šustr a Pavel Severa, zbytek se zdržel. Zdrželi se také všichni komunističtí poslanci.

„Děkuji za projevenou důvěru a ujišťuji vás, že udělám vše, aby vláda svým úkolům dostála,“ prohlásil premiér Jan Fischer. Dodal také, že se těší na spolupráci s Poslaneckou sněmovnou.

„Chci uvítat to, že byla dodržena politická dohoda mezi třemi, vlastně mezi čtyřmi stranami, protože část lidovců se snažila dodržet dohodu, kterou udělali předsedové čtyř stran,“ řekl šéf ČSSD Jiří Paroubek.

Fischerova vláda podle něj vznikla s vysokou důvěrou, proti odporu komunistů a na prvním místě Miloše Melčáka. „U něho bylo ušlechtilým důvodem pro vyjádření nedůvěry pravděpodobně to, že nová vláda už mu neposkytuje ochranku,“ řekl Paroubek. Komunisté a lidovci se podle něj vydali na několik měsíců na opoziční cestu. „Přitom si ale na ministerstvech ponechávají své náměstky, takže se mi to zdá jako politika neupřímná a nevěrohodná,“ uzavřel Paroubek.

„Po standardním martyriu, pro tuto Poslaneckou sněmovnu už běžném, dává této překlenovací vládě omezený mandát do voleb v říjnu tohoto roku. Programové prohlášení i vystoupení ministrů ukázala, že jsou si toho vědomi, a proto je jejich hlavním úkolem především dokončení českého

předsednictví se ctí, implementace protikrizových opatření a příprava rozpočtu pro rok 2010,“ uvedl předseda ODS Mirek Topolánek. Právě proto, že vláda důvěru dostala, bude se snažit mandát splnit co nejsvědomitěji.

Předseda Strany zelených Martin Bursík shrnul, že mandát vlády je nakonec silnější, než se očekávalo. „My jsme se jako strana podíleli na personálním obsazení vlády, neseme tedy i my zodpovědnost a oceňujeme, že se u této vlády podařilo zachovat resort pro lidská práva a národnostní menšiny,“ uvedl Bursík s tím, že straně se také u vlády podařilo zajistit nekrácení rozpočtu pro resort školství. Bursík zmínil, že na vládě jim stále nejvíce vadí dosazení Jiřího Komorouse na post náměstka ministra vnitra i způsob, jakým bylo učiněno.

„Náš postoj byl dlouhodobě avizovaný dopředu, naše strana se při hlasování zdržela a budeme podporovat ty kroky vlády, které jsou ku prospěchu občanů,“ uvedl Svoboda s tím, že všichni členové strany, kteří chtějí ve straně zůstat, hlasovali jednotně. „Ti, kteří hlasovali proti, se rozhodli nebýt členy naší strany,“ dodal Svoboda s tím, že nejvíce mu na vládě vadilo to, že negativně přistupovala k legislativním senátním návrhům na omezení hazardních her a zákaz internetového sázení. ■

Ministryně spravedlnosti vrátila odvolaného Jiřího Křivance zpět do funkce

Ministryně spravedlnosti Daniela Kovářová vrátila Jiřího Křivance zpět do vedoucí funkce na ústeckém státním zastupitelství. Informaci agentuře Mediafax potvrdila Veronika Ludvíková, mluvčí ministerstva.

Podle mluvčí ministerstva se ministryně Kovářová rozhodla po přezkoumání důvodů odvolání Jiřího Křivance. Toho z funkce v únoru letošního roku odvolal někdejší ministr Jiří Pospíšil. Jiří Křivanec se podle Pospíšila „provinil“ zejména kritikou vyšetřovací kauzy Jiřího Čunka, což mu rozhodně nepřislušelo. ■

Předčasné volby se uskuteční do poloviny října, zákon podepsal Klaus

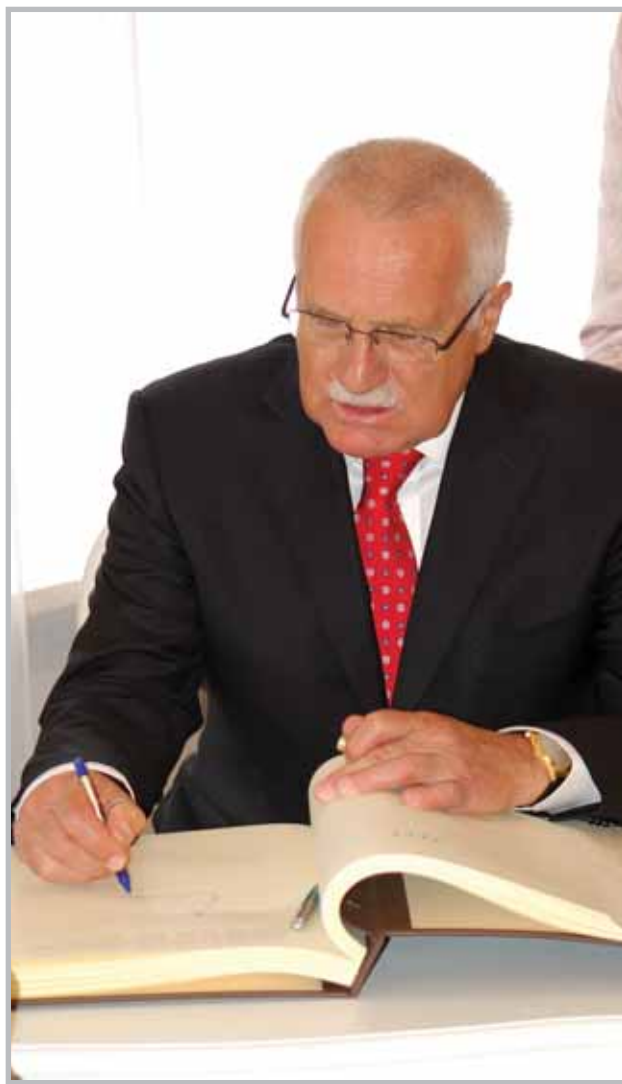
„Předčasné volby do sněmovny se uskuteční do poloviny října. Předpokládá to zákon o zkrácení nynějšího funkčního období dolní parlamentní komory, který podepsal prezident Václav Klaus“, sdělil Mediafaxu jeho mluvčí Radim Ochvat.

Zákon je reakcí na březnový pád koaliční vlády Mirka Topolánka (ODS). Předložili jej předšedové poslaneckých klubů ODS Petr Tluchoř, ČSSD Bohuslav Sobotka a SZ Přemysl Rabas. Předloha je ústavním zákonem a je v podstatě totožná s tou, díky níž se konaly předčasné volby po pádu vlády Václava Klause v roce 1998.

Politici se dohodli, že nyní by měly být volby 9. a 10. října. Termín musí vyhlásit Klaus.

Protože jde o ústavní zákon, prezident jej nemůže vetovat. Někteří poslanci a senátoři zákonu vyčítali, že je v rozporu s ústavou. V tomto směru jej kritizovali zejména zástupci KDU-ČSL. Hrozili dokonce tím, že se obrátí na Ústavní soud.

Do předčasných voleb vede ČR překlenovací kabinet Jana Fischera, do kterého nominovali zástupce ODS, ČSSD a SZ. Má sestavit návrh státního rozpočtu pro příští rok, čelit ekonomické krizi a dokončit české předsednictví Evropské unii. ■

Hospodářská krize ohrožuje ženy více než muže

Hospodářská krize ohrožuje ženy více než muže, i v České republice se očekává, že při poklesu výkonnosti firem se bude propouštění týkat hlavně jich. Na konferenci Rovnost žen a mužů v době změn to řekl v Bruselu ministr Michael Kocáb, sdělila Mediafaxu jeho mluvčí Lejla Abbasová.

Ženy podle Kocába často pracují na nižších pozicích, jejich místa nejsou smluvně chráněna. V zemích EU pracuje na částečný úvazek 33 % žen a 7 % mužů. „Stále přetrvává nedostatek žen v rozhodovacích procesech v soukromých společnostech. Naopak 'služebné' profese bývají většinou obsazovány ženami,“ podotkl ministr.

Kocáb je přitom přesvědčen o tom, že v době ekonomické krize může zvýšení rozmanitosti pracovních kolektivů, tedy také zvýšení podílu žen v rozhodovacích procesech firem, přinést impulsy k ekonomickému rozvoji. Týmů složené z žen i mužů jsou více kreativní, soudí.

Kocáb v projevu zdůraznil, že „ženy by především měly mít stejnou šanci jako muži být ekonomicky nezávislé, měly by mít rovný přístup k podnikání a ekonomickým rozhodovacím procesům“. „Muži mají totiž stále lepší předpoklad být ekonomicky zajištěni, neboť jim nechybí 'ekonomická kontinuita'. Nepřerušují většinou zaměstnání z důvodu péče o dítě a jejich přítomnost na pracovním trhu, stejně jako pracovní kariéra, mají spojitý charakter,“ uvedl.

Dalším tématem dvoudenní konference je dopad krize na zvyšování násilí včetně domácího a obchodu s lidmi. V závěru konference se očekává debata, jak na rizika a příležitosti pro rovnost žen a mužů reagovat na evropské a národních úrovních. ■

Kabinet souhlasí s plánem na omezení kompetencí pro obce

Kabinet Jana Fischera na svém zasedání schválil plán na omezení kompetencí malým obcím. Obce by přišly o ty pravomoci, které jsou duální, nebo se nevyužívají.

Členové kabinetu se seznámili se závěry studie, která se snažila z kompetencí přidělených obcím s méně než tisíci obyvateli vybrat ty, které by jejich představitelé ani nemuseli vykonávat, protože jsou nadbytečné.

„Snahou bylo určit ty, jejichž výkon je pro malé obce zatěžující, neefektivní, případně jsou takové kompetence vykonávány duplicitně nebo se vůbec nevykonávají, a vymezit příčiny hlavních problémů,“ uvedl mluvčí ministerstva vnitra Vladimír Řepka. ■

Paroubek: V kauze Kubiceho zprávy se odvolám

Předseda ČSSD Jiří Paroubek prohlásil, že se odvolá proti rozhodnutí soudu, který zamítl, aby se mu bývalý velitel ÚOOZ Jan Kubice omluvil a zaplatil 50 tisíc korun za to, že v tzv. Kubiceho zprávě byly o Paroubkovi zveřejněny nepravdivé informace.

„Kubice ani další autoři zprávy nebyli zbaveni mlčenlivosti, takže nepostupovali v souladu se zákonem a také skandalizovali některé osoby,“ prohlásil Paroubek.

Paroubek požadoval ve sporu po bývalém šéfovi Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Kubicem omluvu a sto tisíc korun. Podle něj mu nepravdivé údaje uvedené v takzvané Kubiceho zprávě, jejíž části se dostaly do médií před sněmovními volbami v roce 2006, negativně zasáhly do veřejného i soukromého života. Soudce toto zamítl, zároveň ale rozhodl o rozdělení sporu na dvě části.

V té první Paroubek žaluje ministerstvo vnitra o padesát tisíc korun, v druhé části o tutéž částku žaluje Kubiceho. V prvním případě soudce vyhlásil usnesení, kterým se jednání zastavuje a věc se postupuje ministerstvu vnitra, které o věci ještě musí jednat. Následující rozsudek, ve kterém Paroubkovu žalobu soudce zamítl, se tak týká již jen padesáti tisíc korun.

Podrobnosti o odvolání nechtěl Paroubkův advokát Emerich Slavík uvést s tím, že ještě nedostal písemné odůvodnění rozsudku od pražského městského soudu. Řekl ale, že odvolání se bude týkat jen osobního sporu Paroubek versus Kubice. „Obecně ale lze říci, že podle našeho názoru nelze zamítnout žalobu na osobní omluvu Jiřího Kubiceho Jiřímu Paroubkovi jen proto, že u Kubiceho soud v jiném sporu odmítl jakékoliv pochybení z trestněprávního nebo disciplinárního hlediska,“ řekl Slavík.

Podle Slavíka totiž práva na ochranu Paroubkovy osobnosti byla poškozena zveřejněním zprávy bez ohledu na to, jestli její napsání bylo, nebo nebylo trestným činem, či přestup-

kem. „Jádro sporu zde leží v tom, že drby z podsvětí dostaly hlavičkový papír a státní obal, a byly použity jako relevantní důkaz propojenosti organizovaného zločinu a politiky,“ doplnil Slavíkův kolega Pavel Smutný.

Pokud jde o spor Paroubek versus ministerstvo vnitra, tam Smutný se Slavíkem rozhodnutí soudu vítají. „Soudce zcela správně použil judikát Ústavního soudu o tom, že v otázkách ochrany osobnosti nese odpovědnost za činy státního zaměstnance jeho instituce. Je ovšem otázkou, nakolik by se tato ochrana měla vztahovat na policejní důstojníky,“ uzavřel Slavík.

Kubiceho zpráva, která se dostala na veřejnost čtyři dny před sněmovními volbami v roce 2006, hovořila o prorůstání organizovaného zločinu do státní správy. Objevovala se v ní i jména některých představitelů ČSSD. Zpráva mimo jiné tvrdila i to, že se tehdejší premiér Paroubek, ministerstvo vnitra a policejní prezident snažili ovlivňovat vyšetřování některých případů, například neobjasněné vraždy kontroverzního podnikatele Františka Mrázka či údajně korupční kauzy biolíh.

Dokument obsahoval i pasáž, podle níž Paroubkův známý Bohumír Ďuričko, který si v současnosti odpykává trest za vraždu Václava Kočky mladšího, „měl mít během dovolené styk se svou nezletilou dcerou, kterou má mít k dispozici i Paroubek“. Paroubek prý také tlačil na ministra vnitra, aby byl vzat do vazby podnikatel Tomáš Pitr. ■

Kopicová trvá na státních maturitách v roce 2010

Ministryně školství Miroslava Kopicová informovala členy kabinetu Jana Fischera o stavu příprav státních maturitních zkoušek. Kopicová prohlásila, že nové maturity budou možná odloženy o jeden rok, ale toto řešení by mohlo ohrozit důvěryhodnost projektu.

Ministryně trvá na tom, že nejlepším řešením je zahájit státní maturity od roku 2010, jak s tím počítá i přijatá legislativa. „Jsem připravena jednat i o kompromisním návrhu odložit maturity o jeden rok, ale znamenalo by to velkou deziluzi a poškození projektu,“ řekla po jednání vlády. Veřejnost podle ministryně citovaného průzkumu podporuje státní maturity ze 70 procent.

Pokud by maturity byly odloženy o dva roky, Česko bude muset podle Kopicové vracet peníze Evropské unii, která na jejich přípravu přispěla. Státní maturita bude přitom stát asi půl miliardy korun. Kopicová uvedla, že pokud by byla odložena na delší dobu, Česká republika by musela vrátit do Bruselu asi třetinu této částky. „Je nutné zahájit státní maturitu,“ zdůraznila ministryně a podotkla, že se musí řídit platným zákonem a vláda ji má v programu. Připustila, že odložením o rok by se část peněz dala zachránit.

Odložení jednotné maturity prosazují ve sněmovně ODS a ČSSD, obě strany podaly vlastní návrhy. Zdůvodňují to tím, že maturita není dostatečně přichystána. Kopicová uvedla, že pro případ, že by byla některá z předloh přijata, chystá „plán B“. „Zda budou návrhy platit, je otázka. Není jasné, zda projdou,“ řekla ministryně.

Podle předsedy Asociace ředitelů gymnázií a ředitele gymnázia v Ústí nad Labem Alfréda Dyrtra jsou za návrhy ČSSD a ODS předčasné volby do sněmovny, které se uskuteční v říj-

nu. Ředitel se pozastavil nad tím, že odklad se navrhuje, ač ještě nebyla podzimní generální zkouška maturity, díky které se zjistí, zda vše funguje, nebo ne.

Proti státní maturitě protestovali v Praze studenti. Na facebooku se jich v příslušné skupině zaregistrovalo kolem 50 tisíc. Organizátorovi skupiny Filipu Víchovi vadí, že se téma začalo politizovat. „Snažili jsme se od počátku o debatu, snažili jsme se zapojit všechny strany včetně ministerstva školství,“ uvedl Vích. Předseda školského výboru sněmovny Walter Bartoš (ODS) podle něho měl pochyby o maturitě od počátku, podobný názor měl i poslanec ČSSD Vítězslav Jandák.

Bývalý ministr školství Ondřej Liška (SZ) se domnívá, že případné odložení státní maturity by znamenalo její konec. Zdůrazňuje, že zkoušku připravil, zajistil na to peníze i informovanost studentů a ředitelů škol na zvláštní webové stránce ■

Praha kvůli krizi šetří, vzdává se olympiády

Hlavní město Praha očekává, že kvůli zpomalení české ekonomiky se její rozpočtové příjmy letos propadnou o téměř tři miliardy korun. Jak uvedla televize Z1, Praha se kvůli krizi vzdává také pořádání olympijských her.

Pražský primátor Pavel Bém (ODS) televizi Z1 potvrdil, že vzhledem k nedostatku financí hlavní město už nebude dál usilovat o pořádání olympiády v roce 2024. „Je nezbytné, aby v této chvíli Praha přehodnotila některé strategické cíle. Jedním z nich je pořádání letních olympijských her v roce 2024,“ řekl Bém televizi Z1.

Rada města bude jednat o tom, kde lze v rozpočtu Prahy ušetřit. Úspory by se měly dotknout například rekonstrukce čističky odpadních vod v Troji nebo investic do protipovodňových opatření.

Šetřit se naopak nebude na některých krátkodobých projektech, které město plánuje odstartovat v příštích pěti letech. Škrty v rozpočtu tak nezasáhnou například rozšiřování tras pražského metra. „Navrhujeme zatím především preventivní opatření, která by se neměla dotknout klíčových strategických investic, jako je výstavba tunelového komplexu Blanka nebo dalších tras pražského metra,“ upřesnil primátor Prahy.

Do roku 2010 by Praha měla díky úsporám v rozpočtu ušetřit až 11 miliard korun. ■

V příštím roce nebude problém s dostavbou silnic financovaných z EU

Do rozpočtu fondu pro dopravní infrastrukturu přibude v příštím roce z operačního programu Evropské unie 43 miliard korun, takže nebude problém s dostavbou silnic, které jsou financovány právě z peněz EU. Uvedl to v televizním pořadu Otázky Václava Moravce ministr dopravy Gustáv Slamečka.

Díky penězům z EU tak podle Slamečky nebudou potíže s dostavbou jihozápadního okruhu pražského obchvatu D5 a s táborské dálnice D3. Dobudovat by se měla i rychlostní silnice R6, která povede z Prahy přes Karlovy Vary a Cheb do Německa, stejně jako rychlostní silnice R7 (Praha – Slaný – Chomutov) a D1 (Praha – Brno – Vyškov – Hulín – Přerov – Lipník nad Bečvou – Běltoín – Ostrava – Polsko).

„Problémy budou se silnicemi, které jsou financovány z vlastních zdrojů, tedy z dotací státního rozpočtu, jako jsou mýtné, daňové příjmy a dálniční známky, kde je rozestavenost vysoká,“ řekl Slamečka.

Celkově podle Slamečky jde o 35 staveb tohoto druhu, například o městský okruh Brno, dále pak o rychlostní silnice R49 (Hulín – Zlín – Slovensko), obchvat Líbeznice a podobně.

Vůbec se nezačne stavět zhruba 10 obchvatů, patří sem například obchvat Javorník, Chrudim a Dubá. Stejně tak nebude pokračovat dostavba D11 z Hradce Králové k polským hranicím, rychlostní silnice R52 (Brno – Pohořelice – Mikulov – Rakousko) a silnice R43, R41 a R35. Celkově půjde o 140 staveb.

„Údaje, které pan ministr uvedl, jsou pro kraje smrtící. Rozvoj dopravní infrastruktury považujeme za jedno z nejvýznamnějších protikrizových opatření, která mohou udržet zaměstnanost,“ reagoval na ministrova slova Michal Hašek (ČSSD), předseda Asociace krajů ČR. „Chceme o těchto změnách jednat s předsedou vlády. Doufáme, že jej přimějeme k tomu, aby vyšší finančních prostředků na dopravní infrastrukturu ještě přehodnotil,“ dodal. ■

Fischer a Sarkozy podpořili Barrosovu kandidaturu na druhý mandát v čele Evropské komise

Český premiér Jan Fischer a francouzský prezident Nicolas Sarkozy podpořili kandidaturu Josého Manuela Barrosa na další pětileté funkční období v čele Evropské komise (EK). Informuje o tom internetová verze deníku Le Nouvel Observateur.

Podle deníku „české předsednictví podpořilo souhlas, který s Barrosovou kandidaturou již vyslovila Francie a Německo“.

Hlavním tématem jednání obou politiků ale podle listu byla příprava summitu EU, který se koná 18. a 19. června. Sarkozy ujistil Fischera o své podpoře českému předsednictví při přípravách summitu, který bude s největší pravděpodobností posledním pod vedením České republiky.

Na dotaz, zda během jednání se Sarkozym zazněl komentář na téma „neexistujícího českého předsednictví“, o němž se

občas zmiňují francouzská média i někteří politici, Fischer odpověděl, že „nic takového neslyšel“.

„Jsem přesvědčen, že odcházíme od jednacího stolu s jistotou, že české předsednictví je živé,“ řekl Fischer. Česká republika je připravena zorganizovat summit kompetentně a profesionálně, dodal český premiér.

Červnová Evropská rada se uskuteční pod vedením premiéra Fischera. Na programu summitu bude jednání a schválení záruk pro Irsko ve vztahu k Lisabonské smlouvě, finanční a ekonomické otázky, včetně jednání o evropském finančním dohledu, a otázky zaměstnanosti.

Summit by se měl také vyjádřit k Barrosově kandidatuře, k přípravě Kodaňské konference o boji s klimatickými změnami a k zahraničněpolitickým otázkám, především k situaci v Afghánistánu a Pákistánu.

Premiér Fischer přípravu summitu probírá se svými partnery v EU. Před návštěvou Paříže tak jednal s předsedou EK Barrosem, německou kancléřkou Angelou Merkelovou a švédským premiérem Fredrikem Reinfeldtem, který se stane dalším předsedou Evropské rady.

Příprava Evropské rady a úspěšné dokončení českého předsednictví je jednou z hlavních priorit premiéra Fischera.

„Ujišťuji vás, že mojí hlavní starostí je řádně a bez ořesů dokončit české předsednictví a hladce navázat na efektivní a úspěšné vedení premiéra Mirka Topolánka,“ uvedl v projevu na Konferenci výborů pro evropské záležitosti parlamentů EU. ■

Vláda se vrátí k protikrizovému balíčku pro zdravotnictví

Vláda bude opět jednat o protikrizovém balíčku pro zdravotnictví. Jádrem opatření je navýšení plateb pojistného za státní pojištěnce.

Ministryně zdravotnictví Dana Jurásková ve čtvrtek novinářům řekla, že přijetí balíčku a jeho fungování v praxi nevidí příliš reálné. „Řekněme otevřeně, že podpora tohoto návrhu je v současnosti velmi nízká. Přesto se ale budu snažit ze všech sil o jeho prosazení,“ uvedla Jurásková. Balíček naráží na odpor zejména u ČSSD. Ta již veřejně deklarovala, že jej podpořit nehodlá.

Jádrem opatření je navýšení plateb pojistného za státní pojištěnce. V současné době platí stát za každého státního pojištěnce, kterých je asi šest milionů, 677 korun měsíčně. Vládou navrhovaný protikrizový balíček počítá s tím, že se částka od druhé polky letošního roku zvýší na 731 korun. Pojistné se začne počítat ze mzdy už z roku 2007, pro výpočet pojištění stát použije průměrnou mzdu dva roky zpět.

Podle Marka Šnajdra, náměstka ministryně zdravotnictví, díky tomuto kroku získají pojišťovny v tomto a následujícím roce dohromady o 7,5 miliardy korun navíc.

Tento návrh je ale ostře kritizován. Například prezident České lékařské komory Milan Kubek tvrdí, že peníze naopak v systému ubudou. „Nezohlední se nárůst mezd v roce 2008. Přestože za druhé pololetí roku 2009 do zdravotnictví přiteče o 1,8 miliardy korun víc, rok 2010 bude pro zdravotnictví na pojistném znamenat minus 4,9 koruny na jednoho pojištěnce. Celková ztráta v letech 2009 a 2010 se tak vyšplhá k 3,1 miliardy korun,“ varuje Kubek.

Proti tomuto návrhu je také ČSSD. Její stínový ministr zdravotnictví David Rath řekl, že by se odvody měly jen v letošním roce navýšit aspoň o 80 až 100 korun, aby opatření byla efektivní.

Balíček počítá i s možností omezit pojišťovnam peníze na provozní a preventivní fondy, z nichž se platí například vitamíny pro pojištěnce. Tady lze podle ministerstva uspořit 2,5 miliardy. Pojišťovny by také měly omezit výdaje na léky, toho by ministerstvo chtělo dosáhnout tím, že ještě více zlevní generika, neboli levnější verze původního originálního léku. V tomto případě lze získat 2,5 miliardy korun. Poslední půl miliardy je mož-

né uspořit důslednější kontrolou chování a hospodaření pojišťoven. Uvažovalo se i o zrušení povinnosti prodávat pouze celá balení léků. ■

Největší problém české zahraniční politiky je její nejednotnost, tvrdí Zaorálek

Rozhádanost a nejednotnost jsou největší problémy české zahraniční politiky, řekl místopředseda Poslanecké sněmovny a stínový ministr zahraničí Lubomír Zaorálek (ČSSD). Vnitřní rozpory českou diplomacii ve světě oslabují.

České předsednictví Evropské unii Zaorálek označil za promarněnou šanci. „Je to dáno i tím, že ODS tuto agendu chápala jako nutné zlo a podcenila i její organizaci,“ tvrdí Zaorálek. Uvedl, že informace stálého zastoupení Česka v Bruselu během předsednictví neproudily tak, jak by měly. Neobvyklé podle něj bylo i to, že v čele předsednictví nestál ministr zahraničních věcí, ale místopředseda vlády pro tuto oblast.

Jediné pozitivum uplynulého půlroku Zaorálek vidí v tom, že čeští ministerští úředníci získali zkušenost s komunikací s evropskými orgány. Předseda ČSSD Jiří Paroubek byl v hodnocení českého předsednictví smířlivější. „Dopadlo to celkem dobře, ale jen proto, že od něj nikdo nic nečekal,“ řekl. ■

Česku chybí sociální bydlení i zákon, který by upravil bydlení pro chudé, tvrdí ombudsman

Česko potřebuje nový zákon o sociálním bydlení, který by přesně definoval pojem sociální bydlení, vymezil jeho cílovou skupinu, rozdělil pravomoci a uložil úřadům konkrétní povinnosti. Agentuře Mediafax to řekl ombudsman Otakar Motejl.

„V Česku není mechanismus, který dokáže zajistit bydlení lidem v závislosti na jejich životní situaci,“ řekl Motejl. Zdůraznil, že neexistují žádné nástroje, které by české občany ochránily před úplnou ztrátou bydlení. „Nemáme k dispozici řešení, která by lidem v nouzi nabídla bydlení v různých stupních – od levných nájemních bytů až po ubytovny,“ řekl ombudsman.

Podle Motejla se bytový problém chudých lidí prohlubuje právě nyní, v okamžiku panující hospodářské recese. „Stále více lidí se dostává na hranici chudoby nebo i pod ni, zejména při současně pokračující deregulaci nájemného,“ upozornil Motejl.

Za zvlášť alarmující označil Motejl situaci lidí, kteří žijí v ubytovnách. „Bydlí v nich zejména romské rodiny, ale i starobní nebo invalidní důchodci, samoživitelky nebo i lidé, kteří měli v minulosti být i krátkodobý problém s platbou nájemného,“ řekl ombudsman. Tito lidé žijí v ubytovnách na základě časově omezených ubytovacích smluv, a jak se Motejl opakovaně přesvědčil, „platby za bydlení tam jsou vesměs neúměrně vysoké“.

„Současná právní úprava je roztržitá a předpisy upravují jen části sociálního bydlení,“ řekl Motejl. Dodal, že stát sice poskytuje nemajetným lidem příspěvek na bydlení, garantuje

jim nárok na sociální poradenství a obcím klade za povinnost uspokojit sociální potřeby lidí včetně bydlení, žádný z těchto nástrojů ale není systémově provázán.

„Nedaří se proto předcházet sociálnímu vyloučení chudých lidí na periferii společnosti. Vznikají ghetta, stále více se prohlubuje bydlení pod hranici přijatelného standardu, roste sociální izolace vyloučených lidí,“ řekl Motejl. Zároveň zdůraznil, že tento problém není jen u romské populace.

Podle zjištění Kanceláře veřejného ochránce práv řada obcí uplatňuje diskriminační pravidla pro získání obecního bytu. Obce se totiž často podle Motejla snaží zajistit u budoucího nájemníka bezproblémové platby nájemného. „Zvolí proto výrazně nižší bodové ohodnocení u žadatelů, kteří pobírají rodičovský příspěvek a znevýhodní tak například ženy samoživitelky,“ upozornil ombudsman. Nižší bodové ohodnocení nastavují obce podle jeho slov i u rodin s více dětmi, což znevýhodňuje rodiny určitého náboženského vyznání nebo národností či cizince, diskriminováni jsou i lidé vracející se z vězení nebo dlouhodobého ústavního léčení. ■

Stát bude moci převzít problémové banky, řekli poslanci

Poslanecká sněmovna schválila novelu zákona o bankách, podle které bude moci stát převzít ty banky, které se dostanou do potíží. Sněmovna novelu schválila ve zrychleném jednání a novela tak míří rovnou do Senátu.

Novela zjednodušuje například proces navyšování kapitálu a umožňuje centrální bance pružněji reagovat na nastalé situace. Podle vlády má být zákon reakcí na probíhající hospodářskou a finanční krizi.

Podle prohlášení ministra financí Eduarda Janoty nicméně není zákon reakcí na jakékoliv bezprostřední nebezpečí, které by hrozilo některé české bance.

Zvláštní zákon, který vládě umožnil převzít problémovou banku, schválilo nedávno sousední Německo. Spolková vláda se totiž musela vyrovnat s problémy kolem hypotečního gigantu Hypo Real Estate, kterému hrozil pád. ■

Poslanci poslali novelu exekutorského zákona do závěrečného schvalování

Poslanecká sněmovna ve druhém čtení schválila novelu exekutorského zákona, která by měla zabránit zabavení majetku, který je větší než dlužná částka. Novela by také měla na exekutorskou komoru převést část administrativy, kterou jsou zatíženy soudy.

Předkladatel zákona a exministr spravedlnosti Jiří Pospíšil (ODS) v diskusi k zákonu varoval před tím, aby se nestalo to, že kvůli dluhu například 100 tisíc korun neměla firma zablokovaný celý majetek. Řešením podle něj je to, že dlužník složí jistinu jak dluhu, tak nákladů. Nelíbilo se mu to, že v původní verzi zákona se mohlo exekuční řízení zneužít k boji mezi firmami, když jedna měla zablokovaný celý majetek, ale v rámci zákona nešlo o prohřešek.

Základním cílem exekutorské novely je podle ministerstva spravedlnosti zkvalitnit činnost v rámci exekučního řízení, převést na exekutory nerozhodovací administrativu, kterou jsou zatíženy soudy, zjednodušit nařizování exekucí, a tak přispět k větší ochraně věřitelů před neplatíči. Změny by zároveň měly přispět ke zrychlení exekučních řízení a zjednodušení postupu soudu. ■

Poslanci schválili protikuřácký zákon

Zákonodárci dali zelenou protikuřáckému zákonu, který zakazuje kouření na veřejnosti a měl by chránit lidi před pasivním kouřením. Hlasování ve sněmovně provázelo schvalování celé řady pozměňovacích návrhů, poslanci se například shodli, že se nebude kouřit ve vlacích.

Se zákonem souhlasilo ze 156 přítomných poslanců 109 zákonodárců, pouze 31 jich bylo proti. „Co se týče regulace kouření v restauracích, prošla varianta, že majitel se sám rozhodne, zda je jeho restaurace kuřácká, v takovém případě ji označí samolepkou. Nebo se rozhodne, že je nekuřácká a opět ji označí značkou,“ uvedl předkladatel zákona poslanec Boris Šťastný (ODS) nejkontroverznější část zákona. Poslanec Šťastný také sdělil, že existuje i možnost, že restaurátér ve svém podniku vymeze část, která bude nekuřácká a část kuřácká.

Šťastný tuto normu pokládá za evropsky unikátní, on podle svých slov hlasoval pro úplný zákaz kouření v restauracích, ale jako celek zákon prý podpořil, protože to pomůže ochránit zdraví českých občanů.

Původní návrh měl úplně zakázat kouření ve všech restauračních zařízeních, dopravních prostředcích, krytých nástupišťích a ve veřejných prostorách. Poslanci se například shodli na tom, že se nebude kouřit ve vlacích, jak navrhoval poslanec KSČM Václav Snopek. Ten navrhoval, aby v každém vlaku, který má podle jízdního řádu dobu jízdy delší než dvě hodiny, byla zařazena část vozů vybavených prostory vyhrazenými ke kouření.

Podle důvodové zprávy se navrhovatelé snaží chránit lidi především před pasivním kouřením. Zákaz kouření by měl platit na zastávkách veřejné dopravy pouze v krytých nebo uzavřených prostorách, kde lze očekávat hromadění tabákového kouře. Zpřesnění se týká i omezení kouření ve zdravotnických zařízeních a společných prostorách bytových domů.

Zákaz kouření ve všech barech a restauracích už platí například v USA, Kanadě, Anglii, Francii, Itálii, Irsku, Švédsku nebo v Bavorsku. Na začátku roku přistoupil k tomuto omezení i turecký parlament.

Striktním zákazem kouření ve všech restauračních zařízeních by podle lékařů v České republice ubylo měsíčně 450 infarktů. V ČR v současnosti kouří přibližně třetina obyvatel. Na následky kouření umírá podle odhadů 18 tisíc lidí ročně. Mezi patnáctiletými kouří asi polovina z nich. ■

Podle Klause lze vyřešit církevní restituce za jedno odpoledne

Letité spory o vracení církevního majetku jsou podle prezidenta Václava Klause zatíženy ideologickým balastem. Pokud by je posuzovali politici i církve věcně a racionálně, daly by se s trochou nadsázky vyřešit za jedno odpoledne, řekl Klaus při oficiální prezidentské návštěvě jižní Moravy.

Klaus těmito slovy reagoval na dotaz z pléna při setkání s brněnskými radními. Otázka navrácení církevního majetku je přítom na katolické jižní Moravě se značným počtem věřících citlivým tématem. „Je třeba si stanovit tečku a říci, kde vidíme konec za celým restitučním procesem,“ uvedl Klaus. Dodal, že pokud se bude řešení restitucí dále oddalovat nebo pokud se strany neshodnou s církví na konečné tečce, vrátí se Česku problém jako bumerang.

Klaus mluvil podle svých slov o církevních restitucích při své nedávné návštěvě papeže ve Vatikánu. „Při debatě s kardinály jsem vyjádřil názor, že pokud bychom jednali o restitucích pragmaticky a racionálně, bez ideologického nánosu, dohodli bychom se na nich společně během jednoho odpoledne,“ řekl Klaus s tím, že vatikánští církevní hodnostáři jeho slova přijali.

Prezident při své návštěvě jižní Moravy zároveň v této souvislosti varoval před vyvoláváním duchů minulosti. V Česku podle jeho slov poměrně bez zájmu zapadla teze z volebního programu německé CDU/CSU, která vydala před eurovolbami prohlášení, v němž vítá současné procesy vedoucí k rozvolňování existujících evropských hranic. „Tím někteří němečtí politici otevírají před svými voliči citlivé otázky návratu práva na starou vlast,“ řekl Klaus.

„V Polsku tato teze vyvolala skandál a z Varšavy putovala do Berlína diplomatická nota, u nás si jí zatím nikdo nevšiml,“ divil se Klaus. ■

Hlavní politická bitva čeká Česko na podzim, míní Tošenovský

Evžen Tošenovský, moravský lídr kandidátky vítězné ODS ve volbách do Evropského parlamentu, si myslí, že výsledek voleb je lepší, než všichni čekali. Agentuře Mediafax to řekl s tím, že děkuje voličům za množství preferenčních hlasů.

„Ještě před volbami jsem říkal, že zisk nad sedm mandátů bych považoval za úspěch, takže myslím, že jsme byli opravdu úspěšní. Ale měli bychom se na výsledky dívat střízlivým pohledem. Hlavní politická bitva se v České republice odehrává až na podzim ve volbách do sněmovny,“ uvedl Tošenovský, který se preferenčními hlasy dostal před jedničku na kandidátce Jana Zahradila.

„Pro mě bylo množství preferenčních hlasů velmi milým překvapením hlavně proto, že se volby odehrávaly napříč celou republikou. Jsem rád, že jsem mohl přispět k lepšímu výsledku ODS,“ uvedl bývalý hejtman Moravskoslezského kraje. Podle něj je obrat v přístupu voličů od krajských voleb, kdy v celé republice vyhrála ČSSD, výsledkem populistické, čistě marketingové kampaně sociálních demokratů, kteří v minulých volbách využili situace ve zdravotnictví. „Když

chtěla ČSSD postupovat obdobně i tentokrát, už na to doplatila, protože voliči si uvědomili, že jde jen o plané, nerealizovatelné sliby. Ukazuje se, že politika se nedá dělat jen podle marketingové příručky,“ řekl Tošenovský.

Evžen Tošenovský nastoupil loni po prohraných krajských volbách do strojírenské firmy Vítkovice jako poradce generálního ředitele Jana Světlíka. Nyní má podle svých slov měsíc času na to, aby dokončil rozdělanou práci. Má se sejt se Světlíkem a dohodnout se, kdy pracovní poměr ukončí. Mandát poslance Evropského parlamentu totiž nezačíná zvolením, jako v České republice, ale první schůzí. Do Bruselu Tošenovský pojede poprvé 14. července.

Tošenovský už dříve deklaroval, že jeho rodina bude nadále bydlet v Ostravě a také on sám se chce v České republice zdržovat co nejvíce. „Svůj pobyt v Bruselu a Štrasburku bych chtěl omezit na nezbytně nutnou dobu. Samozřejmě, že práci evropského poslance se chci věnovat naprosto zodpovědně, ale aby měla má role v Evropském parlamentu skutečný smysl, potřebuji rovnoměrně rozložit své působení mezi Českou republikou a Brusel. Plánuji věnovat se oblasti vědy a výzkumu, se kterou úzce souvisejí potřeby průmyslu. Proto musím mít detailně zmapováno také domácí prostředí. Díky leteckému spojení mezi Ostravou a Bruslem vím, že se některá jednání dají zvládnout během jednoho dne. Má rodina by rozhodně zůstala v Moravskoslezském kraji a já chci také žít hlavně zde. Doma budu vždy v Ostravě a na tom nic nezmění žádná funkce,“ prohlásil Tošenovský. ■

Evropská unie otáčí doprava

Volby do Evropského parlamentu poznamenala rekordně nízká účast voličů. Ti, kteří k volebním urnám v době hospodářské krize dorazili, dali své hlasy většinou stranám pravého středu.

Toto jsou základní výsledky voleb:

- Hlavní slovo v novém Evropském parlamentu bude patřit pravici, levicové strany utrpěly v evropských volbách porážku. Levice prohrála v nejlidnatějších zemích unie, které vysílají do 736členného parlamentu nejvíce zástupců – v Německu, Francii, Británii, Itálii, Španělsku a v Polsku. Zisky zaznamenali zelení. Evropští socialisté v parlamentu ztratili čtvrtinu křesel. Levice vítězila jen v méně lidnatých státech, jako jsou Slovensko, Švédsko nebo Portugalsko.

- Ve volbách posílili extrémisté: Maďaři, Rakušané, Britové a Nizozemci vyslali do parlamentu strany hlásající nenávist k přistěhovalcům a menšinám.

- Největší kuriozitou výsledků je úspěch Strany pirátů ve Švédsku. Pirátská strana podporující bezplatné stahování hudby, filmů a počítačových her z internetu postupuje do Evropského parlamentu.

- Nejsilnější poslaneckou skupinou – počítáno podle rozdělení do frakcí ve starém parlamentu – bude nadále Evropská lidová strana a Evropští demokraté (EPP-ED), kterým bude patřit 267 křesel. Levicová skupina sociálních demokratů (PES) obsadí 159 křesel, další pravicové seskupení Aliance liberálů a demokratů pro Evropu (ALDE) 81 křesel a skupina Zelení/Evropská svobodná aliance 51 křesel.

- Pravice bude mít v novém parlamentu jasnou převahu, ale bude nejspíš více roztržštěná. Česká ODS, polské Právo a spravedlnost a britští konzervativci chtějí vytvořit vlastní klub s euroskeptickou

orientací. Patrně se k nim přidají i další skupiny, které dosud zasedaly v EPP/ED.

- Ve dvanácti z 27 zemí unie zaznamenali porážku vládních stran. Kromě Česka to jsou Británie, Španělsko, Litva, Maďarsko, Irsko, Bulharsko, Estonsko, Portugalsko, Švédsko, Řecko a Slovinsko.

- Průměrná účast v letošních eurovolbách je nejnižší v historii. V zemích EU hlasovalo 43,01 procenta voličů. Ve většině zemí byla účast mezi 20 a 30 procenty. Nejméně lidí přišlo k volebním urnám na Slovensku, a to 19,6 procenta. Celkový výsledek vylepšují Belgie a Řecko, kde jsou volby povinné. ■

Justiční akademie zavádí nový systém přihlašování na vzdělávací akce

Justiční akademie – organizační složka rezortu spravedlnosti orientující se na vzdělávání soudců, státních zástupců a dalších zaměstnanců justice zavádí nový přihlašovací systém na semináře a vzdělávací akce, které pořádá. Jde o nejvýznamnější technickou novinku letošního roku, která může významným způsobem přispět k přeměně Justiční akademie v moderní vzdělávací instituci. Systém nese název **ASJA (Asistenční Systém Justiční Akademie)**, pracuje jako samostatná webová aplikace (www.ASJA.cz) a přístup do něj bude možný také ze stávajících webových stránek Justiční akademie umístěných na portálu justice (<http://portal.justice.cz/>).

Definitivní spuštění systému s výlučným přihlašováním nastane **1. 9. 2009**, a to na akce následující po tomto datu. JA předpokládá zpětnou vazbu z justice a počítá s vývojem systému a jeho doplňováním na základě připomínek, dotazů a praktických zkušeností. Touto formou si proto dovoluujeme vyzvat všechny k zaslání reakcí, podnětů, připomínek apod. na adresu info@asja.cz.

Popis fungování systému ASJA

Na veřejně přístupné části stránek je k dispozici kalendář všech vzdělávacích akcí, které JA pořádá, a to minimálně na čtyři měsíce předem. Zájemci mohou vyhledávat semináře podle data, místa semináře, obsahu a tematického zaměření. Systém umožňuje zavěšování podrobných informací o každé akci, anotací, prezentací a příloh. Přihlášení na jakoukoli akci nebo do archivu akcí je možné po zadání přihlašovacího jména a hesla. Přihlašovací jméno je pracovní e-mailová adresa. Heslo se automaticky generuje po zadání přihlašovacího jména a je zasláno na mail uživatele, který jej samozřejmě může kdykoli změnit. Systém pošle potvrzení o přijetí přihlášky a o zařazení do seznamu přihlášených. Systém umožňuje přijímání přihlášek i po naplnění kapacity s tím, že eviduje náhradníky a informuje je o případné změně statutu z náhradníka na účastníka. Přihlášku bude JA považovat za závaznou. Pokud by se však přihlášený účastník z důležitých důvodů nemohl vzdělávací akce zúčastnit, systém umožní do dvou dnů před konáním akce přihlášení na seminář zrušit. Podrobnosti o otevírání přihlášek a postup výběru účastníků při mnohonásobném převisu je možno nalézt na webových stránkách systému.

Některé akce budou mít uvedenou primární cílovou skupinu (například soudce a státní zástupce, nebo čekatele či asistenty nebo – třeba v případě v letošním roce probíhajícího plošného proškolení nového trestního zákoníku – soudce, čekatele a asistenty v působnosti konkrétního krajského soudu). Pokud není naplněna kapacita semináře či vzdělávací akce zájemci z primární skupiny, umožní systém po uzavření přihlášení i dalších zájemců z rezortu justice, kteří budou e-mailem informováni o přijetí přihlášky.

Systém umožní statistické vyhodnocování a poskytování spousty údajů (například o opakované účasti na akcích, o vytíženosti budov, o seminářích s největším zájmem apod.), vyhledávání v archivu včetně čtení příloh, hodnocení, prezentací, evidence absolvovaných seminářů a vzdělávacích akcí pro každého účastníka i rozesílání hromadných nebo tematicky zaměřených e-mailů. Pro zodpovídání dotazů a problémy technického charakteru poslouží nepřetržitá telefonická a e-mailová podpora a také všichni akademičtí i organizační pracovníci jsou připraveni osobně, telefonicky i prostřednictvím e-mailu pomoci. Systém také bude schopen poskytovat předsedům soudů a vedení státních zastupitelství informaci o tom, jak často se hlásí a na školení vyjíždějí jejich podřízení.

Justiční akademie je připravena na „porodní bolesti“ nového systému, přesto věří, že ASJA přispěje k většímu komfortu pro uživatele, zrychlení i zefektivnění přihlašování na semináře a současně umožní rušit akce, o které nebude zájem, a naopak opakovat ty s velkým převisem poptávky nad nabídkou. Systém není nastaven jako fixní, ale budeme jej postupně doplňovat podle potřeb a požadavků justice. Za všechny návrhy a podněty, za trpělivost při testování a zkoušení i pomoc předem děkuje speciální tým ASJA. ■

JUDR. PHDR. ANTONÍN KOMENDA, PH.D.

Silný partner pro Vaše obchody

15 hotelů v sedmi městech

6650 konferenčních míst

20 restaurací a 15 barů

7157 lůžek

- Buddha-Bar Hotel Prague *****, Praha 1
- Clarion Congress Hotel Prague ****, Praha 9 (Clarion Hotel roku 2009 Evropa)
- Clarion Hotel Prague Old Town ****, Praha 1
- Clarion Congress Hotel Ostrava ****, Ostrava
- Clarion Grandhotel Zlatý Lev ****, Liberec
- Hotel Gomel ****, České Budějovice
- Comfort Hotel Prague ***, Praha 6
- Quality Hotel Prague ***, Praha 10
- Hotel Fortuna Rhea ***, Praha 10

- Fortuna Lázeňský Dům Praha ***, Františkovy Lázně
- Hotel Černigov ***, Hradec Králové
- Hotel Sigma Olomouc ***, Olomouc
- Hotel Fortuna Luna **, Praha 8
- Hotel Fortuna Praha **, Praha 6
- Fortuna Areál Hloubětín **, Praha 9

Připravujeme:

- Clarion Hotel Prague City ****, Praha 2

Advokátní kancelář **GLATZOVÁ & Co.** oslavila 15 let své existence

V PÁTEK 3. DUBNA 2009 HOSTILY REPREZENTAČNÍ PROSTORY BŘEVNOVSKÉHO KLÁŠTERA ADVOKÁTY KANCELÁŘE GLATZOVÁ & CO., KTERÁ TAM SLAVILA SPOLEČNĚ SE SVÝMI KLIENTY A PŘÁTELI JIŽ 15. VÝROČÍ SVÉ EXISTENCE.

GLATZOVÁ & Co.
Advokátní kancelář - Law firm

Bohatý program sliboval výbornou zábavu a ani šéfkuchař nezůstával pozadu s nabídkou vybraných lahůdek mezinárodní kuchyně. Není divu, že hostů se sešlo ke třem stovkám. Večerem s noblesou provázela moderátorka Jakub Železný. Na pódiu ho střídala skupina 4TET Jiřího Korna, který hostům později večer předvedl něco ze svého kulečnickového mistrovství a po zbytek večera se jim věnoval v kulečnickové škole. Za piáno usedl v hlavním sále Petr Vondráček. Kdo hledal více soukromí, mohl odpočívat při kytáře Matěje Raka v jednom z přilehlých salonků.

▲ Zakladatelka kanceláře Vladimíra Glatzová očekávala hosty, jako vždy s úsměvem ve tváři.

▲ Pozvání přijala i Magdalena Souček, nejvýznamnější žena českého byznysu.

▲ Gerhard Lang z kanceláře Hengeler Mueller s Danou Schweigelovou, Martinem Dancišinem a Jiřím Sixtou (partneři AK Glatzová & Co.).

▼ Stále ve střehu! Advokáti Jakub Hájek a Lukáš Nývlt (AK Glatzová & Co.).

▲ Vít Horáček (partner AK Glatzová & Co.) hýřil vtípem obklopen krásnými ženami – zleva Eva Moravová (UniCredit Bank) a Jana Maříková (AIG).

◀ Tereziánský sál Břevnovského kláštera byl zaplněný hosty do posledního místa.

▲ Gratulovat k narozeninám přišla také Eva Hanáková, šéfredaktorka týdeníku Ekonom a její zástupce Aleš Vojř.

◀ Vladimíru Glatzovu na úvod vyzpovídal moderátor večera Jakub Železný.

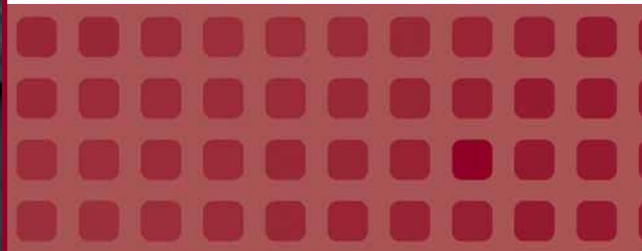

▲ 4TETu Jiřího Korna to úžasně ladilo...

GLATZOVA & Co.
Advokátní kancelář - Law firm

◀ ...a hosté se bavili.

▲ Jiří Korn při kulečnickové exhibici.

◀ Dostat do Tereziánského sálu závodní kulečnickový stůl nebylo snadné. Ale vyplatilo se.

▲ Odvahu přihlásit se do kulečnickové školy našla i Vladimíra Glatzová. Vyučujícím byl mistr kulečnicku Pavel Halamka.

▲ Salonky reprezentačních prostor kláštera nabízely dost prostoru pro odpočinek v kruhu přátel.

GLATZOVA & Co.

Advokátní kancelář - Law firm

Mezi hosty byl i Petr Šimůnek, šéfredaktor ▲
deníku *Hospodářské noviny* (uprostřed)
a Josef Zeidler s manželkou (Hliti)

Druhou polovinu večera zpříjemnil Petr ►
Vondráček za piánem.

DÁREK

Žádná oslava se neobejde bez dárků. Advokáti od Glatzové dostali jen o pár dnů později ten nejlepší, jaký si mohli přát. Ve středu 22. dubna získali v Londýně ocenění Chambers Europe Award for Excellence 2009 jako nejlepší česká advokátní kancelář.

Břevnovský klášter

DOST
VELKÁ
NA TO, ABY JI
RESPEKTOVALI JINÍ

DOST
MALÁ NA TO,
ABY RESPEKTOVALA VÁS

V bankovním světě může něco znamenat fakt, že jsme už od roku 1867 známí jako stabilní bankovní skupina, že provozujeme přes dva tisíce poboček v řadě evropských zemí a že obsluhujeme tři miliony klientů.

Víme ale, že Váš respekt si musíme zasloužit něčím jiným. Službami lepšími, než mají jinde. Pozorností k Vaším potřebám. Výhodnějšími finančními podmínkami.

Protože jsme malá banka zaměřující se na přesně vymezenou skupinu klientů, můžeme Vám je nabídnout.

Přesvědčte se sami – stačí zavolat na číslo 840 111 334 a domluvit si schůzku s osobním bankéřem.

BANCO POPOLARE
ČESKÁ REPUBLIKA

Praha, Brno, Plzeň, Mladá Boleslav,
Hradec Králové, Liberec
www.bpcr.cz

Osobní přístup je náš kapitál

Reální provozovatelé eJustice,

společnosti BSP Lawyer Partners a. s. a Legal Solutions a. s. poskytují servisní služby subjektům, které se přímo účastní hromadného právního zastoupení.

Prostřednictvím poskytnutých služeb a/nebo dodaných počítačových aplikací umožňujeme našim klientům vytvářet elektronické spisy, evidovat je v přesné databázi a provádět s nimi automatizované operace dle příslušných právních předpisů a zadání. Aktivně využíváme možnosti postupného zefektivnění a zřehlednění správy právního zastoupení pomocí eJustice.

Naše zkušenosti zejména zhodnocujeme v oblastech hromadného mimosoudního a soudního vymáhání klientských pohledávek. K dosažení co největší efektivity využíváme znalost právního prostředí spojenou s využitím moderních ICT technologií. Disponujeme zkušenostmi s vymáháním stovek tisíců dílčích pohledávek v objemu miliard korun s vysokou úspěšností vymožení. Naši klientelu tvoří soukromoprávní i veřejnoprávní instituce na území České a Slovenské republiky.

Nabízíme tyto služby:

- Využití eJustice dle zadání klienta (eSpis, ePodatelna, ePodpis, eProces)
- Komplexní služba pro správu a vymáhání pohledávek
 - správa dat a souvisejících dokumentů v informačním systému
 - hromadné vytváření a distribuce dokumentů
 - elektronická evidence procesu vymáhání
 - automatizované řízení procesů
 - přenos dat zúčastněnými informačními systémy na proces vymáhání
- Tvorba procesních auditů a analýz
- Implementace navržených postupů u klienta

Námi nabízený produkt:

- Optimální, rychlý, komplexní, úsporný, flexibilní **informační systém** kompatibilní s vnějšími systémy

Přivítání Jan Holásek,
zakládající partner
Havel & Holásek

Advokátní kancelář HAVEL & HOLÁSEK oslavila otevření nové pobočky v Brně

**Havel &
Holásek**
advokátní kancelář

VE ČTVRTEK 2. DUBNA 2009 V BRNĚNSKÉM CAFÉ SAVOY PROBĚHLA SLAVNOŠTNÍ RECEPCE PŘI PŘÍLEŽITOSTI OTEVŘENÍ BRNĚNSKÉ POBOČKY ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘE HAVEL & HOLÁSEK. PO PRAZE, OSTRAVĚ A BRATISLAVĚ MÁ KANCELÁŘ SVÉ ZASTOUPENÍ I V BRNĚ, HLAVNÍM MĚSTĚ ČESKÉ JUSTICE.

Brněnská pobočka

Pobočka v Brně poskytuje právní poradenství především v oblastech hospodářské soutěže a právních aspektů veřejných zakázek, fúzí a akvizic, práva duševního vlastnictví, nemovitostních transakcí, greenfieldových a brownfieldových investic, insolvenčního práva a restrukturalizací. Tým brněnské kanceláře vedou advokáti Robert Nešpůrek a Jan Hladký, oba rodáci z Brna, pracující v kanceláři od jejího založení v roce 2001.

Tým právníků brněnské pobočky se skládá z šesti právníků dále trvale podporovaných čtyřmi dalšími právníky z pražské kanceláře, zaměřenými na realizaci projektů na Moravě. Partnerem odpovědným za celkovou koordinaci a rozvoj brněnské pobočky advokátní kanceláře Havel & Holásek je Robert Nešpůrek, sám rodák z Brna.

Robert Nešpůrek, partner odpovědný za vedení brněnské pobočky:

„Naše nová brněnská pobočka za čtyři měsíce svého fungování vykazuje velice dobré výsledky. Od ledna jsme posílili brněnský tým o tři nové právníky a získali řadu významných mandátů „říká partner odpovědný za vedení brněnské kanceláře Havel & Holásek Robert Nešpůrek a dodává: „Otevření pobočky v Brně, sídle Úřadu pro hospodářskou soutěž, bylo logickým krokem v další expanzi naší kanceláře. Naším cílem je soustředit se zde na služby, které místní právníci neposkytují, či

Zleva Robert Neruda, ÚOHS,
Robert Nešpůrek, Havel & Holásek

◀ Zleva Jaroslav Havel, Havel & Holásek, Jiří Loubal a Martin Kozumplík, Cyrrus

▲ Zleva Jiřina Nepalová a Ivo Krajiček, Renomia, Jaroslav Havel, Havel & Holásek

▼ Zleva Marek Vojáček, Havel & Holásek, Miloslav Bjalek, Barum Continental

poskytují v omezené míře. Nechceme brněnským kancelářím konkurovat v každodenním právním poradenství, ale s řadou z nich i nadále spolupracovat při nejsložitějších případech jejich klientů.“

Hosté

Společenské akce se zúčastnilo 140 hostů z řad klientů, obchodních partnerů, majitelů a manažerů významných brněnských firem a představitelů veřejného života. Uvolněnou přátelskou atmosféru dotvářela hudební produkce v podání jazzového tria Lee Andrew Davidsona, amerického jazzového

Zleva Milan Šimonovský, Jan Holásek, Havel & Holásek

O KANCELÁŘI HAVEL & HOLÁSEK

Advokátní kancelář Havel & Holásek se sídlem v Praze, Brně, Ostravě a Bratislavě a se svými téměř 70 právníky, 40 studenty právnické fakulty a celkem více než 170 spolupracovníky patří mezi tři největší české právní firmy. Kancelář v současné době obsluhuje okolo 500 klientů, z toho více než 20 firem patřících do Czech Top 100. Právníci kanceláře jsou pravidelně uváděni mezi vedoucími či doporučovanými specialisty podle renomovaných mezinárodních ratingových publikací, jako jsou PLC Cross-border, European Legal 500, Chambers Global Guide, European Legal Experts and IFLR 1000; tyto publikace uvádí advokátní kancelář Havel & Holásek jako jednu z nejlepších právních firem pro transakce realizované v České republice v oblasti fúzí a akvizic, obchodního práva a práva obchodních společností, bankovního a finančního práva, práva kapitálových trhů, konkurzu a vyrovnání, stavebního práva, práva nemovitostí, pracovního práva a řešení sporů.

a soulového zpěváka. ■

**PROFIL
ADVOKÁTNÍ
KANCELÁŘE**

CAMRDA, PREMUS, PETER, VYCHOPEŇ, VACHOUŠEK A PARTNEŘI

Devatenáctiletou historii advokátní kanceláře Camrda, Premus, Peter, Vychopeň, Vachoušek a partneři lze charakterizovat jako ukázkový příklad klasičtějšího a konzervativního výkonu advokacie se základním důrazem na obranu práv klientů, důsledné prosazování jejich zájmů, osobní přístup a kvalifikované zastupování. Advokátní kancelář poskytuje široké spektrum právních slu-

žeb pro soukromou i firemní klientelu, tuzemskou i zahraniční, přičemž komunikace v anglickém a německém jazyce na odborné úrovni je pro většinu advokátů samozřejmostí.

Advokátní kancelář vznikla z trosek bývalé Advokátní poradny v Benešově v roce 1990 a je symbolické, že jejím prvním zaměstnancem byl koncipient s pořadovým číslem 00001. První léta činnosti advokátní kanceláře byla zamě-

řena zejména na zastupování v soudních rehabilitacích, následně pak restitucích. Benešovsko jako zemědělská oblast byla v historii poznamenána celou řadou křivd a jejich náprava byla tehdy neoddelitelnou součástí advokátní praxe. Velmi příjemným oceněním osobního přístupu ke klientům je zejména to, že klientela kanceláře je velmi stabilní a klienti se se svými různými problémy s důvěrou na kancelář obracejí

opakovaně. Neoddělitelnou součástí poskytovaných právních služeb jsou trestní obhajoby.

S ohledem na uvedené nelze jednoznačně specifikovat zaměření činnosti a lze tedy konstatovat, že kancelář je kancelář univerzální a poskytuje právní služby a poradenství jak v základních právních disciplínách, tak i ve speciálních oborech, jakými jsou právo směnečné a šekové,

právo úpadkové, firemní a korporátní, finanční a daňové. Při takovém rozsahu činnosti se nepochybně nelze vyhnout spolupráci s experty ze souvisejících oborů, jako jsou znalci, patentoví zástupci, daňoví poradci a auditoři. S ohledem na platnou právní úpravu je také pravidelnou spolupráce s mnoha notáři.

Dnešní tým devíti advokátů a tří advokátních koncipientů vykonává advokacii

ve svém benešovském sídle a odloučeném pracovišti a dále v pobočkách ve Vlašimi, Praze a v Čerčanech. Protože všichni advokáti považují za součást výkonu advokacie aktivní činnost na stavovské samosprávě, většina advokátů přispívá k realizaci této samosprávy svojí činností v orgánech ČAK. Po letech těžkých vzájemných soubojů a odvykacích kúr je kancelář plně nekuřácká.

Tým advokátní kanceláře

Zakládajícím členem a doyenem advokátní kanceláře je **JUDr. Jan Camrda** (*1949). Absolvent Právnické fakulty Univerzity Karlovy se po letech generální praxe se zaměřením zejména na právo občanské, rodinné, trestní a obchodní v posledních letech věnuje zejména problematice leteckého práva, sporům s leteckou problematikou a legislativní činnosti na úseku leteckého práva. Zastává funkci zástupce regionálního představitele České advokátní komory pro Středočeský kraj a je členem kárné komise ČAK. V letošním roce kandiduje do funkce člena odvolací kárné komise. Jeho nezanedbatelným přínosem pro chod kanceláře je smířlivý a uvážlivý postoj v bouřlivých debatách odborných i organizačních. Ve svém volném čase je zejména náruživým řidičem všech strojů, od motocyklu po letadla.

JUDr. Roman Premus (*1964) je zakládajícím partnerem a regionálním představitelem České advokátní komory pro středočeský region. Vedle této činnosti dále vykonává funkci místopředsedy sekce ČAK pro soukromé právo a místopředsedy sekce ČAK pro advokátní tarif. Ve své praxi se specializuje zejména na obchodní právo a právo obchodních společností, smluvní vztahy v investiční výstavbě, převody nemovitostí, správu konkursních podstat a likvidace obchodních společností. Mezi kolegy v kanceláři jsou známy především jeho excelentní formulační schopnosti a návrhy jeho smluv obvykle pamatují na všechny možné i nemožné situace. Tato jeho vlastnost je neocenitelná zejména při smluvní přípravě investičních akcí. Je vášnivým potápěčem.

JUDr. Jan Peter (*1951) je partnerem advokátní kanceláře od 1. 1. 1994. Vykonává generální advokátní praxi se zaměřením zejména na právo občanské, rodinné, pracovní, obchodní a trestní. Zabývá se problematikou nemovitostí, sepisováním smluv a vykonává obhajoby v trestních řízeních. Zastupuje klienty v řízení před soudy všech stupňů. Je absolventem Právnické fakulty Univerzity Karlovy. V advokacii působí od roku 1992. V letech 1974 až 1991 pracoval jako podnikový právník tehdejších Středočeských státních lesů v Benešově.

JUDr. Martin Vychopeň (*1966), jako již zmíněný koncipient č. 00001, poptával místo advokátního koncipienta v advokátní kanceláři již během výkonu základní vojenské služby. Po téměř čtyřletém praktikování u JUDr. Jana Camrdy a úspěšném složení advokátních zkoušek přistoupil do advokátní kanceláře jako třetí společník. Právníké vzdělání získal na Právnické fakultě Univerzity Karlovy a je advokátem s tzv. generální praxí v oblasti práva občanského a obchodního. Na Právnické fakultě Univerzity Karlovy externě vyučuje na katedře občanského práva hmotného. Dlouhodobě spolupracuje s ČAK, v současné době je místopředsedou České advokátní komory, člen delegace ČAK v Evropské radě advokátních komor CCBE a zkušební komisařem ČAK pro občanské a pracovní právo. Pokud mu zbude volný čas, věnuje se včelaření, sálové kopané a cykloturistice. Na společných poradách přispívá k úspěchům zejména svým konzervativním názorem na projednávanou problematiku.

Mgr. Richard Vachoušek (*1967). Člen kárné komise České advokátní komory, který v letošním roce kandiduje do funkce člena odvolací kárné komise, absolvoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Po vykonání koncipientské praxe se jako partner k advokátní kanceláři připojil. Profesionálně se specializuje zejména na obchodní právo, právo obchodních společností, občanské právo, včetně převodů nemovitostí, správu konkursních podstat, likvidaci obchodních společností, trestní právo a nezanedbatelným právním oborem je právo zemědělské, restituční a transformace. Jako jediný partner advokátní kanceláře je způsobilý řídit traktor a o tomto jeho umění v kanceláři kolují legendy. V osobním životě je považován za výtečného hokejového brankáře a brankáře sálové kopané, bohužel jen nižších soutěží. V intenzivním tréninku mu totiž brání jeho velký koníček – hra na basketbalu v rockové kapele.

Mgr. Jaroslav Zeman (*1974). Původně expert ve finančním právu se po absolvování koncipientské praxe zaměřil více na generální advokátní praxi, včetně obhajob v trestním řízení. V advokacii působí od roku 2000 a právníké vzdělání získal na Právnické fakultě Univerzity Karlovy. Úspěšně zastupuje v soudních a správních řízeních, je znám svou důsledností a důrazností a břitkým, často černým, humorem.

JUDr. David Černecký (*1978). Absolvent Masarykovy univerzity v Brně, nastoupil jako advokátní koncipient před osmi lety. Po absolvování praxe a advokátních zkouškách se k advokátní kanceláři připojil jako partner. Specializuje se na právo obchodní, občanské a trestní, problematiku nemovitostí, náhrad škod, pojistné spory a problematiku leasingu. Je pověstný tvůrčím nepořádkem svého pracovního stolu, avšak k velkému překvapení kolegů mívá velmi často úspěch ve věci a správný úsudek. Jeho nadšení pro dovolenou a turistiku nezná mezí.

JUDr. Pavel Budil (*1978). Čerstvý otec a sportovně nejzdatnější partner kanceláře absolvoval Právnickou fakultu Západočeské univerzity v Plzni. Profesně se zabývá trestním, rodinným, občanským, obchodním a pracovním právem a agendou pohledávek. Je posledním přistoupi-ším partnerem advokátní kanceláře.

Mgr. Václava Zíková (*1980). Je zaměstnanou advokátkou kanceláře. Právnické vzdělání získala na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a praxi advokátní koncipientky vykonala v advokátních kancelářích v Praze a Benešově. Absolvovala roční studijní pobyt v Austrálii. Vykonává generální praxi se zaměřením na občanské a rodinné právo, společné jmění manželů, úpravu poměrů dětí, zabývá se sepisováním smluv a problematikou nemovitostí. Volný čas tráví nejraději aktivním odpočinkem na lyžích nebo na kole.

Tým advokátní kanceláře doplňují advokátní koncipienti Mgr. Markéta Sýkorová, JUDr. David Jaroš a Mgr. Petr Zíka.

Na úspěšné činnosti kanceláře se nezanedbatelnou měrou podílí i „střední právnický personál“, tedy sekretářky a asistentky, bez jejichž činnosti si chod kanceláře nelze představit.

Přizpůsobivost, variabilita, pružnost a dynamičnost, odbornost, přístup ke klientům a věkové složení naznačují, že advokátní kancelář Camrda, Premus, Peter, Vychopeň, Vachoušek a partneři přečká všechny nástrahy, které jí v budoucnu čekají, a dále bude významným hráčem na trhu advokátních služeb středočeského regionu.

Kontaktní údaje

Advokátní kancelář
Masarykovo náměstí 225
256 01 Benešov

fax: 317 763 530
telefon: 317 763 532

www.pravni.cz

S námi máte přehled

- jak tisknete
- co tisknete
- za kolik tisknete

Cena za stránku A4

- černobíle od 0,25 Kč
- barevně od 1,30 Kč

Océ CS163/173/193

Barevné
multifunkční
tiskárny

Žádné klacky pod nohy!

Rozhovor s ministryní spravedlnosti
JUDr. Danielou Kovářovou

Paní doktorko, rád bych se úvodem zeptal, jaký byl váš profesní vývoj po absolvování právnické fakulty?

V posledním ročníku brněnské právnické fakulty jsem se rozhodla věnovat advokacii, proto jsem po promoci odešla do Plzně, kde jsem koncipovala nejprve v Klatovech a později v Plzni. V roce 1989 jsem složila advokátní zkoušky a v následujícím roce si otevřela vlastní advokátní praxi. V roce 1997 jsem začala pracovat v orgánech České advokátní komory

a od roku 2005 jsem vedla odbor výchovy a vzdělávání České advokátní komory, začala vyučovat a publikovat. V této pozici jsem měla na starosti celoživotní vzdělávání advokátů a advokátních koncipientů. Nabídka vést Justiční akademii mi pak přišla logická a přirozená. Od května loňského roku jsem tedy v Justiční akademii, organizační složce státu – ministerstva spravedlnosti vzdělávající soudce, státní zástupce a další zaměstnance rezortu justice.

Co vás vedlo k rozhodnutí profesně se věnovat právu, máte v rodině právnické předky?

Snila jsem o mnohých profesích, chtěla jsem být kriminalistkou, zpěvačkou nebo herečkou. Mezi mými předky žádného právníka nenajdete.

Prozradíte mi, čím jsou Vaši rodiče a Váš manžel?

Rodiče jsou lékaři, manžel je kybernetik, ale pracuje jako manažer a v současné době je generálním ředitelem Jitony Soběslav.

Před rokem jste se stala ředitelkou Justiční akademie. Nelitujete toho, že jste opustila advokacii?

Ve skutečnosti jsem začala pomalu advokacii opouštět už v roce 2005, kdy jsem přijala nabídku předsedy České advo-

kátní komory Vladimíra Jirouska vybudovat v Praze vzdělávací středisko pro advokáty a advokátní koncipienty.

Činnost pro Komoru, tedy aktivity organizační a manažerské mě velmi zaujaly, takže přechod do Justiční akademie jsem vnímala jako logické vyústění vývoje.

Co se Vám po roce působení v Justiční akademii podařilo na fungování této instituce změnit?

Justiční akademie prošla během posledního roku velkou proměnou. Řady jejích zaměstnanců opustilo 10 osob, management Justiční akademie se prakticky celý obměnil a nastartoval změny, které ještě zdaleka nejsou skončeny. Po přijetí novely zákona o advokacii vydal ministr spravedlnosti Jiří Pospíšil nový statut, v jehož důsledku došlo k organizační změně. Uvnitř Justiční akademie jsme nastavili sledování finančních toků, což se v letošním roce a v důsledku ekonomické krize ukázalo jako velmi prozíravé a praktické opatření. Podařilo se nám zapracovat na vnější strategii a image organizace, dáváme o sobě více vědět a tato skutečnost se pozitivně projevuje v hodnocení organizace i v získávání lektorů. V letošním roce zavádíme automatizovaný elektronický systém přihlašování na semináře a s ním souvisí i automatizované statistické vyhodnocování činnosti. Začali jsme více pracovat se zaměstnanci, obrovský kus práce však stále ještě máme před sebou.

Čeho naopak litujete, co se nepodařilo a proč?

Mrzí mě, že opouštím Justiční akademii právě v této chvíli, protože bych ráda dokončila práce na změně systému vzdělávání. Trvajícím problémem je personální politika Justiční akademie, neboť platové podmínky ve státním sektoru neumožňují adekvátní motivaci zaměstnanců. Dosud se nám nepodařilo získat soudce nebo státní zástupce na stáž v Justiční akademii, což by velmi napomohlo kvalitě vzdělávání i zvýšení kreditu Instituce.

Jaké budou vaše první kroky v čele ministerstva?

Prvním faktickým krokem bude svolání zaměstnanců ministerstva a debata s náměstkou a tiskovou mluvčí. Poté zjistím protokolární záležitosti a aktivity vyžadující přítomnost ministra, zejména se budu zajímat o akce spojené s předsednictvím a s mezinárodními povinnostmi. Ráda bych také provedla analýzu legislativních prací mého předchůdce a ekonomické situace rezortu.

Velmi brzy bych se ovšem také chtěla seznámit s finančními otázkami rezortu justice, neboť jedním z mých úkolů bude zajištění chodu rezortu také z tohoto pohledu. První signály, které dostávám, nejsou příliš růžové.

Chci si prověřit, jak na ministerstvu probíhá sledování finančních toků, chci je zefektivnit a k tomuto kroku bych ráda použila své zkušenosti z řízení Justiční akademie, zejména nové nastavování ekonomických pravidel, na kterých jsme s vedením Justiční akademie pracovali v loňském roce. Výsledky této práce, jejichž fungování jsem si vyzkoušela v malém měřítku, se pokusím přenést na ministerstvo. Není totiž vyloučeno, že se mi tyto efektivní kroky budou hodit, pokud by finanční krize dále postupovala.

Budete zasahovat do personálního složení, nebo převezmete aparát po panu Pospíšilovi?

Nepředpokládám žádné zásadní personální změny, na ministerstvo přivedu maximálně jednoho nebo dva nové spolupracovníky.

Víme, že časový mandát této vlády je omezen na dobu zhruba pěti měsíců, nicméně, jaká je Vaše koncepce na toto období a jaká by byla Vaše koncepce na dva až čtyři roky dopředu?

Vzhledem ke krátkosti mandátu se nebudu pouštět do žádných dlouhodobějších koncepcí. Mé úkoly jsou podobné jako úkoly dalších členů vlády, to jest dokončení předsednictví a sestavení rozpočtu na příští rok. Ráda bych také alespoň trochu posunula projekty, které otevřel můj předchůdce.

Co osobně považujete na českém právním řádu za nejvíce sporné a problematické?

Obecně ve vztahu k široké veřejnosti bych se ráda zabývala spravedlností, tedy její dosažitelností a očekávatelností. Mám v úmyslu intenzivně komunikovat se soudy a soudci, ráda si vyslechnu jejich názory a potřeby. Budu-li justici schopna i během mého omezeného mandátu pomoci, nebudu mít pocit, že jsem onen vymezený čas promarnila.

Myslíte, že problém kvality práva je již celospolečenským problémem, nebo pořád jenom problémem klubu odborníků?

Domnívám se, že právo nikdy nemělo být doménou pouze omezeného klubu odborníků, mělo by být srozumitelné pro širokou veřejnost. V této souvislosti nelze nezmínit připravovanou úpravu soukromého práva, která se z pozitivního pojetí vrací k pojetí přirozenoprávnímu, to jest k pojetí bližšímu a obecně více srozumitelnému široké nepravnické veřejnosti.

Které složky našeho právního řádu by si zasloužily jen vylepšení a které zcela zásadní reformu?

Na takto široce položenou otázku nelze jednoduše odpovědět, odpověď by zcela přesáhla publikační možnosti časopisu.

Bude pokračovat v reformních krocích Vašeho předchůdce?

Jak jsem již zmínila výše, jedním z mých prvních kroků bude analýza stavu, díky které zjistím, které z kroků mého předchůdce jsou proveditelné a pro mě akceptovatelné, a jakým způsobem zapadají do mých priorit.

Měla by podle Vás veřejnost mít možnost se hlouběji vyjadřovat k připravovaným zákonům?

Odpověděla bych otázkou, zda je v pořádku, pokud dochází ke změně zákonů tak často, jak tomu ve skutečnosti je. Například občanský soudní řád byl k dnešnímu dni novelizován již 108x. Nemám nic proti tomu, aby se veřejnost, zejména veřejnost odborná vyjadřovala k připravovaným zákonům. Mnohem radši bych však viděla, kdyby novel zákonů bylo méně.

Mafie v justici – dá se k tomu něco říci?

Nejprve by bylo zapotřebí definovat pojem mafie a potom teprve zjišťovat, zda se to, čemu odpovídá obsah, v justici vyskytuje. Myslím si, že pojem mafie je nadužíván v rámci poli-

tického života, a jsem naprosto pevně přesvědčena, že – v rozporu s obecně prezentovaným názorem v médiích a akceptovaným širokou veřejností – neexistuje žádná jedna nebezpečná mafie, kterou by byla justice prorostlá. Na druhé straně by bylo naivní tvrdit, že v justici – podobně jako v každé jiné společnosti – neexistují zájmové skupiny. Naše republika je malá a právníků v ní není tolik, aby se navzájem neznali. Máme jen čtyři právnické fakulty a neustále se při různých událostech a příležitostech střetáváme. Cílem tedy podle mého názoru není tvářit se, že různé zájmové skupiny neexistují, ale co nejvíce eliminovat jejich vliv. Otázkou však je, co děláme, tedy co dělá celá společnost, aby jejich vliv byl co nejmenší. A na to, co jsem s nimi podnikla já, se mě zeptejte po pěti měsících.

Jak se stavíte k tématu odvolání Nejvyšší státní zástupkyně Renaty Vesecké?

Odvolání Renaty Vesecké nebudu navrhopvat, neboť mým cílem je stabilizace rezortu, nikoli její opak.

Média v posledních týdnech trápí otázka zveřejňování odposlechů. Jaký je Váš názor na toto téma?

Odpověď na Vaši otázku je složitá, neboť jde o odvěky soubor dvou práv – práva na informace a práva na ochranu soukromí. A v různých dobách se mísky vah přikloní tu na jednu, tu na druhou stranu. Možná by bylo zajímavé sledovat vývoj názorů a postojů v běhu času a odpověď na otázku bude pravděpodobně souviset s tím, na straně kterého práva budete v dané chvíli stát.

Závěrem mi dovoluete otázku. Co byste našim čtenářům vzkázala?

Ať na mě házejí rýži pro štěstí namísto klacků pod nohy. Těch – zdá se – si užiji i tak dost odjinud. ■

Audi Q5. Dokonale synchronizovaná technika.

Efektivita je klíčovým prvkem každého detailu. Design Audi Q5, to jsou fascinující, odvážné křivky zvýrazňující podmanivý exteriér v kombinaci se špičkovým koeficientem aerodynamického odporu. Pohonné jednotky využívají nejmodernější, efektivní technologie ke zvýšení účinnosti a nabízejí nižší spotřebu paliva při vyšší dynamice vozu. Audi Q5 může být vybaveno jednou z nejučinnějších převodovek na trhu – novou automatickou sedmistupňovou převodovkou S tronic. Přijďte na zkušební jízdu a seznámte se se špičkovými technologiemi. Využijte atraktivní nabídky financování včetně zvýhodněného pojištění od Audi Finance. Více informací u Vašeho prodejce Audi nebo na www.audi.cz.

V dobách krize je lepší držet se silných

POČÁTKY ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘE ROWAN LEGAL SAHAJÍ AŽ DO ROKU 1990. V SOUČASNÉ DOBĚ PŮSOBÍ V ČESKÉ REPUBLICCE A NA SLOVENSKU, NEDÁVNO ZALOŽILA TÉŽ POBOČKU V LOTYŠSKU. OD SVÉHO VZNIKU KANCELÁŘ NEUSTÁLE ROSTE. A TO I V OBDOBÍ HOSPODÁŘSKÉ KRIZE. O SOUČASNÉ SITUACI I O BUDOUCNOSTI JSME HOVOŘILI S **MARTINEM MAISNEREM**, PARTNEREM ROWAN LEGAL.

Jak přežívá hospodářskou krizi ROWAN LEGAL?

V žádném případě si nemíním stěžovat. Netvrdím, že se nás recese nijak nedotkla. Ale snažíme se v ní hledat spíše nové výzvy a příležitosti. Je pravdou, že díky poměrně širokému záběru naší kanceláře i díky některým poměrně unikátním specializacím jsme dobře připraveni přežít a posílit pozici na trzích, kde působíme. Vždyť díky snižování stavů u některých našich konkurentů hledá práci řada velmi kvalitních zkušených právníků, na něž bychom před několika lety těžko dosáhli.

Kde jsou tedy podle vás příležitosti krize?

Už jsem zmínil jednu, a tou je posílení týmu. Neustále, již více než rok, nabíráme nové lidi a současná situace na trhu práce je k tomu nyní velmi příznivá. Recese by

Martin Maisner,
partner ROWAN LEGAL

se mohla stát také jakýmsi filtrem advokátních kanceláří. Většina klientů se svými právníky sdílí skutečně velmi intimní informace. Proto celkem oprávněně očekávají kontinuitu spolupráce. A právě období podobná tomu dnešnímu ukáží,

zda si vybrali dobře, zda jejich poradci jsou schopni ustát i ne příliš pozitivní doby. Myslím, že více firem pochopí, že je lepší držet se silných hráčů na trhu a že krátkodobé úspory nejsou vždy neefektivnější. Často naši pozici přirovnávám

k lékařům – dostanete-li se do zdravotních potíží, asi jen těžko si budete vybírat nezkušeného lékaře v nedostatečně vybavené nemocnici jen proto, že je levnější.

Zdá se, že v brzké době neplánujete nějaké masivní propouštění.

V žádném případě. U nás je situace skutečně zcela opačná. Neustále nabíráme nové schopné lidi. A to nejen do pozic právníků, ale i do administrativy, protože kvalitní podpora je pro naši práci zcela zásadní. Neustále čtu články o tom, jak v advokacii klesají mzdy a i jinak se snižují personální náklady. To skutečně není náš případ. Hodnotou, kterou poskytujeme našim klientům, je především vysoká kvalita, odbornost, neustálá dostupnost i schopnost reagovat na někdy zdánlivě nereálné požadavky. A asi jen těžko bychom klienty o těchto našich hodnotách přesvědčili, kdybychom neměli silný, loajální a skutečně odhodlaný tým spolupracovníků. I proto považujeme za důležité, aby naši kolegové byli za své úsilí odměňováni způsobem odměnění.

Co by měl umět právník, který má zájem o práci v ROWAN LEGAL?

Především by měl být co nejméně zatížen systémem vzdělávání na českých školách. Mám tím na mysli to, že systém vzdělávání, a to na všech úrovních, stále preferuje člověka s dobrou pamětí před člověkem se zdravým úsudkem. My máme zájem o lidi s tím, čemu se lidově říká selský rozum. Hledáme pracovníky, kteří si umějí dát věci do souvislostí a kteří jsou schopni skutečně pochopit, co klient potřebuje. Možná to bude znít kacířsky, ale znalost práva je to nejmenší. Nebo přesněji řečeno, znalost práva nemůže být tím rozhodujícím parametrem pro výběr nových kolegů. My hledáme lidi, kteří kromě toho umějí skutečně myslet. Samozřejmě by to měli být vždy lidé ambiciózní a odhodlaní dát do své práce maximum. Myslím si, že patříme k nemnoha kancelářím na trhu, které to umějí skutečně ocenit. A to nejen finančně, ale zejména prostředím, které je, narozdíl od některých jiných firem, sku-

tečně přátelské, podporující nejen osobní rozvoj, ale i spolupráci v rámci týmů.

Jaké specializace u právníků hledáte?

Vzhledem k tomu, že se jako kancelář soustředíme v zásadě na všechny oblasti obchodního práva, s přesahem i do oblastí občanského či správního práva, rádi si pohovoříme s každým, kdo má co nabídnout. Samozřejmě, máme též určité poměrně unikátní specializace, jako je právo informačních systémů a elektronických komunikací, právo související s veřejnými zakázkami, bankovní a finanční právo, řešení sporů na národní i mezinárodní úrovni, včetně tzv. investičních sporů, nebo právní podpora rozsáhlých mezinárodních investičních projektů. Zkušenosti v těchto oblastech

Růst za sebou musí mít obchodní logiku a musí zaručovat, že si udržíme kvalitu, kterou dlouhodobě budujeme.

proto určitě vítáme, právě specialisty si ale do určité míry vychováváme sami v rámci interních školicích programů.

Z toho, co říkáte, mám trochu pocit, že máte právníků málo. Cím to je?

Není to úplně tak. Řada kanceláří sází na jistotu a najímá právníky teprve ve chvíli, kdy je skutečně potřebují. My jdeme jiným směrem. Chceme být připraveni na nové výzvy. Každý nový pracovník potřebuje určitý čas, aby se sžil se systémem práce, který u nás aplikujeme, aby si zvykl na naše procesy a postupy. Proto předcházíme tomu, abychom v nějakou chvíli nebyli schopni poskytnout našim klientům úroveň kvality, na niž jsou zvyklí. Musíme tedy neustále zvyšovat i počet schopných lidí. Je to kontinuální proces. Pokud nás začátkem minulého roku bylo kolem šedesáti, dnes se počet pracovníků ROWAN LEGAL zvýšil na sedmdesát a poroste dále. Letos jsme přestěhovali

naši pražskou pobočku do modernějších a větších prostor na Pankráci, abychom byli pro další růst i dostatečně vybaveni. Navíc v brzké době oznámíme otevření nové, již třetí, pobočky v České republice.

Dá se takový růst vůbec uřídit?

Není to jednoduché. Museli jsme se smířit s tím, že jako partneři kanceláře již nebudeme mít pod přímou kontrolou vše, co se u nás děje, včetně administrativy. Zavedli jsme proto jasné procesy a najali jsme profesionály, kteří nám zajišťují podporu, kterou ke své práci jako právníci potřebujeme. Vzhledem k tomu, že jsme se z české firmy stali skutečně mezinárodní skupinou se zastoupením v České republice, na Slovensku a v Lotyšsku, však nebylo jiné cesty, jak udržet kvalitu služeb. A musím říci, že naše zkušenosti z tohoto vývoje jsou velmi pozitivní.

Plánujete další expanzi do zahraničí?

Bez nějakého většího přehánění již nyní působíme ve více než 50 státech světa. A to prostřednictvím členství v jedné z pěti největších prestižních mezinárodních skupin advokátních kanceláří – MULTILAW. A i když členové této skupiny podnikají pod různými jmény, spolupracují na mnoha mezinárodních projektech. V rámci MULTILAW pořádáme různé vzdělávací akce, jichž se účastní právníci z celého světa. Tuto skutečnost považují za velice důležitou i proto, že narozdíl od některých globálních firem, které sdílejí jedno jméno, MULTILAW má ve všech státech, kde působí, neobchodní zastoupení, ale skutečně fungující, důvěryhodnou a silnou firmu, schopnou poskytovat právní služby na vysoké úrovni.

A bude ROWAN LEGAL vstupovat na další trhy?

Růstu se určitě nebráníme. Musí mít za sebou ale obchodní logiku a musí zaručovat, že si udržíme kvalitu, kterou dlouhodobě budujeme. Nemohu být v tuto chvíli konkrétní, ale předpokládáme, že se budeme dále rozvíjet nejen co do počtu pracovníků a rozsahu specializací, ale i geograficky. Myslím, že svým konkurentům brzy připravíme ještě nějaká překvapení. ■

Software

JAKO ZAMĚSTNANECKÉ DÍLO

Počítačový program jako předmět právních vztahů

Způsobilost počítačových programů být předmětem právních (a potažmo ekonomických) vztahů, je založena občanským zákoníkem[1], který ve svém § 118 stanoví, že předmětem občanskoprávních[2] vztahů jsou věci, a pokud to jejich povaha připouští, práva nebo jiné majetkové hodnoty. S přihlédnutím k relevantním ustanovením autorského zákona[3] pak můžeme říci, že počítačový program je nehmotným statkem (majetkovou hodnotou), k jehož existenci se vážou zvláštní práva umožňující jejich nositeli ekonomické zhodnocení počítačového programu. Tato práva (ve své čisté podobě) garantují autorovi výlučné postavení, v němž je oprávněn s počítačovým programem neomezeně disponovat a užít jej způsobem, který jeho povaha umožňuje. Autorský zákon tím současně stanoví všem dalším subjektům povinnost zdržet se jednání, které by bylo v rozporu s právy autora.

Význam zaměstnaneckého díla

Přestože v otázce důvodů, které zákonodárce vedly k poskytnutí ochrany předmětům duševního vlastnictví, existují různé názory, v případě počítačových programů považujeme za nesporné, že účelem jejich ochrany je především snaha ochránit investici autora ve formě času a duševního úsilí vynaloženého na vytvoření díla. Zjevně by nebylo spravedlivé, kdyby si užítky z díla autora přisvojovala třetí osoba, která se na jeho vzniku nepodílela. Od tohoto závěru je pak již jen krok k pochopení významu speciální úpravy tzv. zaměstnaneckého díla dle § 58 autorského zákona. V praxi je totiž běžné, že autorův osobní vklad do vytvoření počítačového programu je jen částí celkových nákladů s vytvořením díla spojených. Tvorba komerčního software je dnes ve většině případů organizačně i materiálně zajišťována subjekty, které nelze považovat za autory[4], přesto však mají na vznik těchto počítačových programů zásadní vliv (pro zjednodušení je můžeme nazvat zaměstnavateli). Činnost zaměstnavatelů směřuje k vytváření podmínek, ve kterých jsou autoři motivováni (většinou ve spolupráci s dalšími autory) vytvářet počítačové programy, které by bez takového organizačního a finančního zajištění stěží vznikly. Současně to do jisté míry platí i o jednotlivých dílčích částech takového software, jejichž samostatná existence by

neměla využití, nebo by autor sám nebyl schopen jejich uplatnění nalézt. Zaměstnaneckým dílem však může být i jakékoliv jiné dílo, než počítačový program. Dalším typickým příkladem jsou díla obsažená v periodickém tisku. Značná část článků redaktorů naplňuje znaky literárního díla ve smyslu § 2 odst. 1 autorského zákona. Hospodářské využití takovýchto děl (které se odráží i v příjmech autora) by však nebylo možné bez toho, aby vydavatel periodika zajistil vtištění nákladu a jeho distribuci. Můžeme tedy říci, že mezi autorem a jeho zaměstnavatelem existuje *symbióza*, v jejímž rámci se oba společně podílejí na vytvoření díla[5] a získávají a sdílejí tak prospěch, který by bez této spolupráce nevznikl. Právě na tuto skutečnost reaguje zákonodárce vytvořením speciálního institutu tzv. zaměstnaneckého díla.

Úprava zaměstnaneckého díla v autorském zákoně

Zaměstnanecké dílo je právní pojem vymezený v § 58 odst. 1 autorského zákona jako dílo, které autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního či služebního vztahu k zaměstnavateli nebo z pracovního vztahu mezi družstvem a jeho členem, přičemž takovým autorem, tj. např. programátorem, může být vždy jen fyzická osoba, která jej vytvořila[6]. Každý autor díla, a to nejen díla se zvláštním právním režimem, jímž dílo zaměstnanecké bezpochyby je, stává se nositelem majetkových a osobnostních práv, jak je definuje § 10 a násl. autorského zákona[7].

Zaměstnanecké dílo obecně představuje ochranu zaměstnavatele. Podstata zaměstnaneckého díla spočívá v tom, že zaměstnavatel, který poskytuje zaměstnanci pro jeho autorskou tvorbu nezbytné pracovní zázemí a v případě vývoje počítačového softwaru jistě nemalé finanční prostředky, které si žádají ochranu a zhodnocení takto vynaložené investice, následně, není-li sjednáno jinak, ex lege přejímá a vykonává svým jménem a na svůj účet ekonomickou odpovědnost za využití výsledků autorovy – zaměstnancovy tvůrčí činnosti, nebo-li stává se vykonavatelem majetkových práv k tomuto dílu, zatímco zaměstnanci zůstávají pouze holá majetková práva bez možnosti jakkoliv je využít[8] (kompenzace za toto omezení práv autora je součástí jeho mzdy nebo jiné odměny, a je-li tato mzda nebo jiná odměna v zjevném nepoměru k zisku z využití práv k zaměstnaneckému dílu, náleží autorovi dodatečná odměna[9]). Autorova osobnostní práva k zaměstnaneckému dílu zůstávají nedotčena, nevykonávají-li zaměstnavatel majetková autorská práva autora.[10] Právo zaměstnavatele vykonávat autorská práva autora je převoditelné (postupitelné) na třetí osoby[11], na rozdíl od autorských práv samotných, která jsou v českém právním řádu koncipována jako nepřevoditelná[12].

Toto zvláštní, dispozitivní omezení výlučných majetkových autorských práv lze považovat za určité kvazilicenční omezení[13], neboť od zákonných licencí se odlišuje zejména tím, že není primárně stanoveno ve veřejném zájmu, ale je vedeno až soukromým zájmem zaměstnavatelů – investorů[14]. To, že se nejedná o striktní veřejný zájem, od něhož se nelze odchýlit (jako u zákonných licencí), lze usuzovat i ze zákonné možnosti autora požadovat, aby mu zaměstnavatel za obvyklých podmínek udělil licenci, a to v případě, že zaměstnavatel majetková práva k zaměstnaneckému dílu nevykonává nebo je vykonává nedostatečně. V této souvislosti je však potřebné upozornit, že dostatečnost nebo nedostatečnost výkonu práv není zákonem vymezena. Tato otázka tak je předmětem určité nejistoty a lze doporučit její úpravu např. v pracovní smlouvě, jelikož je to v zájmu obou stran (primárně však v zájmu zaměstnavatele). Stejně tak může autor licenci získat v případě smrti či zániku zaměstnavatele, který nemá právního nástupce.

Dalším aspektem úpravy zaměstnaneckých děl, v našem případě děl spočívajících ve vývoji různých, zpravidla

finančně velice náročných IT produktů, je posílení právního postavení investora, tedy zaměstnavatele, vůči svým zaměstnancům (programátorům)[15]. Autorský zákon stanoví rámec, ve kterém je možné jasnou a určitou písemnou pracovní smlouvou upřesnit práva a povinnosti konkrétního zaměstnance – programátora v otázkách týkajících se např. odpovídající specifikace pracovní pozice, informační povinnosti zaměstnance při vytváření softwaru, otázky předání a nakládání se zdrojovými kódy a programovou dokumentací, povinnost mlčenlivosti a v neposlední řadě zákazem konkurenčního jednání, není však již nezbytné udělovat zaměstnavateli licenci k výstupům z činnosti programátora. Tím, že je zaměstnavatel ze zákona vykonavatelem majetkových práv k softwaru (a je mu konkludentně uděleno i svolení autora spadající do sféry výkonu osobnostních autorských práv), je jeho postavení silnější než postavení pouhého uživatele počítačového programu na základě udělené licence.

Zvláštní povaha počítačových programů a databází

Počítačové programy a databáze představují v rámci zaměstnaneckých děl určitou specifickou skupinu. Je to dáno i jinými kritérii stanovenými zákonem pro jejich kvalifikaci na autorská díla ve smyslu autorského zákona[16]. Jejich zvláštní postavení je reflektováno rovněž ve speciálním ustanovení § 58 odst. 7 autorského zákona, které považuje počítačové programy, databáze a kartografická díla za zaměstnanecké dílo i v těch případech, kdy byly vytvořeny autorem na objednávku (za předpokladu, že se nejednálo o kolektivní dílo ve smyslu § 59 autorského zákona). Zákon pak ve vztahu k těmto dílům výslovně vylučuje použití ustanovení § 61 autorského zákona o dílech vytvořených na objednávku.

Důsledkem této úpravy je to, že přestože mezi autorem a objednatelům díla neexistuje pracovněprávní ani jiný obdobný vztah a autor vytváří počítačový program, databázi nebo kartografické dílo na základě objednávky objednatele (tedy de facto *jako* dle § 61 autorského zákona), má objednatel z důvodu zákonné fikce postavení zaměstnavatele a je vykonavatelem majetkových autorských práv autora k těmto dílům (včetně presumovaného svolení k některým zásahům do osobnostních autorských práv autora).

Zásadní rozdíl mezi výsledkem úpravy dle § 58 odst. 7 a dle § 61 autorského zákona tak spočívá v právním postavení objednatele, který je v případě dle § 58 odst. 7 autorského zákona držitelem pozice mnohem silnější, než by byl na základě objednávky v případě jiných autorských děl, neb disponuje oprávněním k výkonu výlučných majetkových autorských práv jménem objednatele a na jeho účet, jak bylo popsáno výše. Tento rozdíl možno demonstrovat třeba na příkladu grafického díla vytvořeného designérem na základě objednávky objednatele. V takovémto případě se zákonná fikce zaměstnaneckého díla neuplatní (nejedná se o díla uvedená

v § 58 odst. 7 autorského zákona) a objednatel je pouze nabyvatelem licence dle § 61 odst. 1 autorského zákona. Jeho postavení je tak slabší než postavení objednatele počítačového programu.

Další odlišností v úpravě IT produktů oproti jiným autorským dílům je vyloučení práva autora zaměstnaneckého díla na přiměřenou dodatečnou odměnu od zaměstnavatele v případě, že se mzda nebo jiná odměna vyplacená autorovi zaměstnavatelem dostane do zjevného nepoměru k zisku z využití práv k zaměstnaneckému dílu a významu díla pro dosažení tohoto zisku. Takováto úprava vychází z odlišné povahy IT produktů jako autorských děl, což se projevuje jednak v tom, že zákon v případě počítačových programů a databází částečně slevuje z kritérií pro autorská díla (jak již bylo uvedeno výše, zákon nepožaduje jejich jedinečnost, k jejich vzniku proto dochází snáze). Zároveň se v případě těchto děl asi jen výjimečně jedná o díla literární nebo jiná díla umělecká či díla vědecká (srov. první větu § 2 odst. 1 autorského zákona[17]) a tato díla jsou pravidelně vytvářena jako produkty v rámci určitého segmentu průmyslu. Zákon zde dává přednost zaměstnavateli a umožňuje mu po zaplacení sjednané mzdy či jiné odměny ponechat si jako vlastní příjem zbytek přidané hodnoty, která je obsažená v IT produktu. Tato úprava však není v rozporu se zájmy autora, neboť konkurenceschopnost vykonavatele jeho majetkových práv zajišťuje i autorovi samotnému majetkový prospěch. Opět tedy zdůrazňujeme vzájemnou prospěšnost institutu zaměstnaneckého díla jak pro autory, tak i pro zaměstnavatele.[18]

Závěrem této části bychom rádi poukázali ještě na jeden aspekt díla na objednávku dle § 61 autorského zákona. V praxi totiž bývá často přehlíženo, že z dikce ustanovení § 61 odst. 1 autorského zákona vyplývá, že dílem na objednávku je pouze dílo, které autor vytvořil na základě smlouvy od dílo. Uzavřeli zaměstnavatel autora s objednatelem smlouvu o dílo, k jejímuž plnění využije duševní činnost autora, nepovažuje se takto vytvořené dílo za dílo na objednávku, a to bez ohledu na to,

že zaměstnavatel je vykonavatelem majetkových autorských práv k takovému dílu. Je tomu tak

z prostého důvodu, že toto

dílo nebylo vytvořeno autorem na základě

smlouvy o dílo, ale na základě

pracovní smlouvy. Oprávnění

objednatele užít takto vytvořené

dílo proto musí být uděleno li-

cenční smlouvou, nebo je možné,

v případě, že se jedná o obchodněprávní vztah,

aplikovat ustanovení § 558 obchodního zákoníku. Má-li být na základě smlouvy o dílo vytvořeno dílo na objednávku dle § 61 autorského zákona, musí být smlouva o dílo uzavřena přímo mezi objednatelem a autorem. Jen tak bude možné na takto vytvořené počítačové programy, databáze nebo kartografická díla aplikovat § 58 odst. 7 a považovat je za díla zaměstnanecká.

Školní dílo

S tematikou zaměstnaneckého díla souvisí též problematika školního díla, t.j. díla vytvořeného žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení[19]. Základní idea spočívá v tom, že i pro vytvoření školního díla vynaložila škola (nebo školské či vzdělávací zařízení, dále zkráceně jen „škola“) určité náklady, podobně, jako je tomu u zaměstnavatele a zaměstnavatelského díla. Jedná se o světově ojedinelou úpravu[20] a její důvod není zcela jasný například u škol, kde je školné hrazeno studenty (v zásadě se to samé vztahuje i na školy financované z veřejných rozpočtů, neboť ani v tomto případě se nejedná o prostředky školy v pravém slova smyslu).

K užití školního díla k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě školy je v § 35 odst. 3 autorského zákona stanovena zákonná licence, nesmí tak však docházet za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu školy. Zde nemožno než souhlasit se závěrem o systematicky nesprávném zařazení této zákonné licence mezi omezení autorského práva ve veřejném zájmu (zájem školy není veřejným zájmem)[21].

Nadto stanoví autorský zákon v § 60 odst. 1 omezení autora spočívající v kontraktační povinnosti uzavřít se školou licenční smlouvu o užití školního díla, přičemž odmítnout její uzavření může autor jen na základě závažného důvodu. Dále je dle § 60 odst. 2 autor omezen ve výkonu svých majetkových práv poskytnout své dílo užít či poskytnout jinému licenci v případech, kdy by to bylo v rozporu s oprávněnými zájmy školy. Závěrem stanoví § 60 odst. 3 autorovi povinnost přispět škole z výtěžků dosažených užitím školního díla či z poskytnutí licence na úhradu nákladů, které škola na vytvoření díla vynaložila.

Bez ohledu na výše uvedené výhrady je nutno brát tuto úpravu v potaz zvláště v případě IT produktů, neboť k jejich vytváření dochází často na akademické či školské půdě. Musíme však konstatovat, že některé z důležitých ustanovení, týkající se školního díla, připouštějí různé způsoby jejich výkladu a bude např. otázkou, jaká je výše nákladů, kterou se škola podílela na vytvoření školního díla, jaké jsou oprávněné zájmy školy či zda za závažný důvod pro odmítnutí uzavření licenční smlouvy je možno považovat předchozí udělení výhradní licence jinému subjektu.

Závěr

Závěrem lze říci, že problematika zaměstnaneckých děl v oblasti IT, jak byla výše stručně nastíněna, je i v odborné společnosti stále ještě málo frekventovaným tématem. Mnoho subjektů, jak na straně zaměstnavatelů, tak na straně autorů, podceňuje smluvní problematiku v oblasti IT, což v případech nedostatečné specifikace a určitosti úpravy vzájemných práv a povinností stran může způsobovat právní nejistotu, ztráty a škody, a to nejen z pohledu finančního. Jedná se přitom o zcela zásadní otázky, kdy možnost výrobců zhodnocovat vlastní IT produkty (vyvinuté prostřednictvím jejich zaměstnanců) může být omezena tím, že zaměstnavatel ponechal úpravu autorských práv pouze na zákonnou úpravu bez bližší specifikace např. v pracovní smlouvě (příkladem může být možnost autora odmítnout udělení svolení s postoupením oprávnění zaměstnavatele vykonávat jeho majetková autorská práva k zaměstnaneckému dílu v případě, kdy toto svolení nebylo uděleno již ve smlouvě).

Naši radou je proto věnovat dostatečnou pozornost těmto otázkám již při vzniku pracovního poměru a vzhledem ke komplexnosti této problematiky a důležitosti, kterou autorské právo v oblasti IT produktů má, nelze než doporučit využití odborného poradenství specialistů v této oblasti. ■

JUDR. MARTIN MAISNER, MGR. MAREK ŠIMKA,
MGR. ING. HANA KARÁSKOVÁ,
ROWAN LEGAL S. R. O., ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky

- [1] Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „**občanský zákoník**“).
- [2] Jedná se o obecnou úpravu, která je základem pro další druhy soukromoprávních vztahů.
- [3] § 1 písm. a), § 2 odst. 2, § 9 a násl. zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (dále jen „**autorský zákon**“).
- [4] Podmínkou vzniku autorskoprávní ochrany počítačového programu je vlastní tvořivá duševní činnost autora, což zejména u právnických osob nepřichází z povahy věci v úvahu. Nadto (pro vyloučení možných pochybností) § 5 odst. 1 autorského zákona výslovně stanoví, že autorem je fyzická osoba, která dílo vytvořila.
- [5] Přitom však nelze zaměstnavatele považovat za spoluautora díla ve smyslu § 8 autorského zákona, neboť jeho činnost není tvůrčí činností ve smyslu autorského zákona.
- [6] Srov. § 5 odst. 1 autorského zákona.
- [7] Obsahem osobnostních práv je dle § 11 autorského zákona právo autora rozhodovat o zveřejnění díla, právo osobovat si autorství díla a rozhodovat o způsobu uvádění jeho autorství a právo na nedotknutelnost díla. Obsahem majetkových práv je dle § 12 autorského zákona právo užít dílo a udělit jiné osobě souhlas k výkonu tohoto práva.
- [8] Srov. Telec, I., Tůma, P. Autorský zákon. Komentář, C.H. Beck, Praha 2007
- [9] Srov. § 58 odst. 6.
- [10] I když autorský zákon v § 58 odst. 4 dispozitivně stanoví, že vykonává-li zaměstnavatel majetková práva k zaměstnaneckému dílu, má se za to, že autor svolil ke zveřejnění, úpravám, zpracování včetně překladu, spojení s jiným dílem, zařazení do díla souborného, jakož i k tomu, aby uváděl zaměstnanecké dílo na veřejnost pod svým jménem.
- [11] Se svolením autora, ledaže se tak děje při převodu podniku nebo jeho části. Srov. § 58 odst. 1 in fine. Tento souhlas může být dle našeho názoru udělen i předem, např. v pracovní smlouvě, jelikož nespatřujeme rozdíl ve faktických následcích mezi výkonem majetkových práv zaměstnavatelem formou udělení co nejšířší možné výhradní licence třetí osobě (k čemuž je zaměstnavatel ze zákona oprávněn) a postoupením oprávnění k výkonu majetkových autorských práv autora takovéto třetí osobě. Dále vycházíme z analogického použití ustanovení § 48 odst. 2 autorského zákona. I zde je možné udělit souhlas předem, jinak by zákon nestanovil následnou informační povinnost postupitele vůči autorovi o postoupení a o osobě postupníka.
- [12] Srov. § 11 odst. 4 a § 26 odst. 1 autorského zákona.
- [13] Viz Telec, I., Tůma, P., op. cit. sub 8
- [14] I když by v této souvislosti bylo možné polemizovat o veřejném zájmu na ochraně investice, stejně jako existuje veřejný zájem na ochraně vlastnického práva.
- [15] Viz Telec, I., Tůma, P., op. cit. sub 8
- [16] Srov. § 2 odst. 2 autorského zákona. Na rozdíl od autorského díla obecně se počítačový program považuje za autorské dílo tehdy, je-li původní v tom smyslu, že je autorovým vlastním duševním výtvořem (zákonodáre tedy nepožaduje jedinečnost takového díla). Rovněž databáze se považuje za souborné autorské dílo v případě, že je způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu vlastním duševním výtvořem autora, a její jedinečnost ani splnění jiného kritéria není vyžadováno.
- [17] „Předmětem práva autorského je dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, (...)“
- [18] Pro vyloučení pochybností, pojem zaměstnavatel používáme v širším kontextu a zahrnuje i objednatel počítačového programu, databáze nebo kartografického díla, neboť je dle § 58 odst. 7 autorského zákona rovněž vykonavatelem majetkových autorských práv autora.
- [19] Srov. § 35 odst. 3 a § 60 autorského zákona.
- [20] Viz Autorský zákon, komentář, Telec, I., Tůma, P., op. cit. sub 8
- [21] tamtéž

ROWAN LEGAL

SKUTEČNÉ PARTNERSTVÍ

BRATISLAVA - BRNO - OSTRAVA - PRAHA - RIGA

ROWAN LEGAL je mezinárodní advokátní kancelář s kořeny v bývalém Československu. Poskytuje komplexní právní poradenství klientům v soukromém i veřejném sektoru. Prostřednictvím vzájemně propojených kanceláří působí na českém a slovenském trhu. Rozvíjí projekty i v dalších zemích střední a východní Evropy, zejména v Pobaltí a zemích Společenství nezávislých států.

Mezi naše hlavní specializace patří:

- softwarové právo a právo ICT
- ochrana autorských práv a práv k průmyslovému vlastnictví
- rozhodčí řízení a mezinárodní arbitráže
- veřejné zakázky a PPP projekty
- právní zajištění investičních projektů
- dopravní systémy a stavební projekty
- fúze a akvizice
- obchod s vojenským materiálem

www.rowanlegal.com

K povinnosti odůvodnit usnesení o nařízení předběžného opatření

ROZHODNUTÍM ZE DNE 15. 1. 2009 VYDANÝM POD SP. ZN. IV. ÚS 1554/08 ÚSTAVNÍ SOUD NEGOVAL DO TÉ DOBY ZÁVAZNÉ STANOVISKO OBČANSKO-PRÁVNÍHO A OBCHODNĚPRÁVNÍHO KOLEGIA NEJVYŠŠÍHO SOUDU ZE DNE 13. 6. 2007, DLE KTERÉHO PLATILO, ŽE USNEŠENÍ O NAŘÍZENÍ PŘEDBĚŽNÝCH OPATŘENÍ NEMUSÍ OBSAHOVAT ODŮVODNĚNÍ.

Ústavní soud v předmětné věci uzavřel, že tím, že usnesení o vydání předběžného opatření nebylo odůvodněno, došlo k porušení práva stěžovatelky na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Ústavní soud dodal, že ve smyslu článku 89 odst. 2 ústavy je závěr tohoto rozhodnutí závazný pro všechny orgány a osoby. Uzavřel, že na protiústavnosti neodůvodněných usnesení o vydání předběžného opatření nemůže ničeho změnit ani to, že soudy vycházely (vychází) ze zmiňovaného stanoviska kolegia Nejvyššího soudu.

Překonané stanovisko Nejvyššího soudu

Příčina zcela odlišných názorů kolegia Nejvyššího soudu a Ústavního soudu na otázku odůvodnění usnesení o vydání předběžného opatření spočívá především v rozdílném výkladu ustanovení § 169 odst. 2 OSŘ ve znění účinném v době jejich rozhodování. Dle tohoto ustanovení platilo, že písemné vyhotovení usnesení, kterým se zcela vyhovuje návrhu, jemuž nikdo neodporoval, nemusí obsahovat odůvodnění.

Nejvyšší soud vyšel ve své argumentaci z toho, že o návrhu na vydání předběžného opatření rozhoduje soud bez slyšení účastníků. Ostatní účastníci tak nemohou návrhu před vydáním rozhodnutí odporovat. Dle názoru Nejvyššího soudu není právně relevantní, z jakého konkrétního důvodu účastník řízení návrhu neodporoval, tedy ani to, že účastník vůbec neměl možnost svůj odpor proti návrhu vyjádřit.

Argumentace Ústavního soudu

Ústavní soud oproti tomu zaujal názor, že spojení „usnesení, kterým se zcela vyhovuje návrhu, jemuž nikdo neodporoval“ je třeba vykládat tak, že jde o usnesení, kterým se zcela vyhovuje návrhu, jemuž nikdo neodporoval, ačkoliv mu reálně – chtěl-li by – odporovat mohl. V případě řízení o vydání předběžného opatření však odpůrce možnost odporovat návrhu nemá. Absence odůvodnění v případě nařízení předběžného opatření je tak podle Ústavního soudu nepřijatelná a iracionální. Opačný výklad by byl dle názoru Ústavního soudu v rozporu se smyslem a účelem § 169 odst. 2 OSŘ, kterým je zbavit soud povinnosti odůvodnit rozhodnutí, které zřejmě nebude napadeno odvoláním, neboť s ním všichni účastníci souhlasí. Ústavní soud dodal, že ustanovení § 169 odst. 2 OSŘ je třeba chápat jako výjimku z obecné odůvodňovací povinnosti stanovené v § 157 OSŘ a jako takovou je nutné ji vykládat restriktivně.

Ústavní soud dále zdůraznil, že absence povinnosti odůvodnit usnesení o nařízení předběžného opatření zásadně zasahuje do práva na spravedlivý proces odpůrce. Z neodůvodněného usnesení nemá odpůrce možnost zjistit, které skutečnosti považoval soud za osvědčené. Je tak pro něho obtížné připravit řádně odůvodněné odvolání. Neodůvodněné usnesení zároveň otevírá prostor pro úvahy o možné libovůli při rozhodování, ve smyslu judikatury Ústavního soudu je neodůvodněné rozhodnutí nepřezkoumatelné. Závěrem Ústavní soud konstatoval, že neodůvodňování usnesení o nařízení předběžného opatření sice sleduje legitimní cíl, kterým je urychlení řízení, zároveň ale dodal, že stručné odůvodnění, ze kterého bude patrné proč bylo návrhu vyhověno, nemůže řízení výrazně prodloužit.

Novela OSŘ účinná od 23. 1. 2009

Týden po vydání zmiňovaného rozhodnutí Ústavního soudu vstoupila v účinnost část rozsáhlé novely OSŘ provedené zákonem č. 7/2009 Sb., kterým bylo změněno i diskutované ustanovení § 169 odst. 2 OSŘ. V rozporu se shora citovanými závěry Ústavního soudu je v tomto ustanovení nově výslovně uvedeno, že „vyhotovení každého usnesení, kterým se zcela vyhovuje návrhu na předběžné opatření nebo jinému návrhu, jemuž nikdo neodporoval, nemusí obsahovat odůvodnění.“

Zůstává tedy otázkou, zda ve světle argumentace Ústavního soudu podporující nutnost odůvodnění usnesení o nařízení předběžného opatření nebude tato část novely Ústavním soudem v budoucnu zrušena. Tuto možnost Ústavní soud ostatně již v citovaném rozhodnutí indikoval, když řešil otázku, zda

jsou splněny podmínky pro podání návrhu na zrušení ustanovení § 169 odst. 2 OSŘ v dřívějším znění plénu Ústavního soudu. V tomto případě došel k závěru, že podmínky splněny nebyly, když předmětné ustanovení bylo možno bez nutnosti jeho změny vykládat i ústavně konformním způsobem. Dodal, že návrh na zrušení tohoto ustanovení by bylo nutné podat, pokud by tato interpretace nebyla možná, například za situace, kdy by bylo usnesení, kterým se zcela vyhovuje návrhu na vydání předběžného opatření v ustanovení § 169 odst. 2 OSŘ výslovně uvedeno. Takovýto stav nastal s účinností od 23. 1. 2009. ■

MGR. ZUZANA TUČKOVÁ,
ADVOKÁTNÍ KONCIPIENT

PRK PARTNERS, S. R. O. ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Neplatnost usnesení valné hromady po zápisu přeměny do obchodního rejstříku

Sabolová & Co.

Cílem tohoto článku je krátké pojednání o možnosti vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti a dalších možnostech společníků, resp. akcionářů v případě, že usnesení valné hromady trpí právními vadami, soud je však z různých důvodů neprohlásí za neplatné.

Touto problematikou se dále budeme zabývat zejména s ohledem na situaci, kdy již do obchodního rejstříku byla pravomocně zapsána přeměna.

Společníkem je v tomto pojednání míněn společník společnosti s ručením omezeným nebo akcionář akciové společnosti, společnost se rozumí společnost s ručením omezeným nebo akciová společnost, pokud není dále uvedeno něco jiného.

Obecná úprava

Každý společník společnosti s ručením omezeným, resp. akcionář akciové společnosti má právo požadovat, aby soud přezkoumal soulad usnesení valné hromady s právními před-

pisů, stanovami, společenskou smlouvou nebo zakladatelskou listinou. Toto právo vyplývá z ustanovení § 131, resp. § 183 obchodního zákoníku.

Obecně platí, že pokud soud dospěje k názoru, že napadené usnesení valné hromady není v souladu s právními předpisy, stanovami, společenskou smlouvou nebo zakladatelskou listinou, prohlásí je za neplatné. Jestliže byla na základě takového usnesení valné hromady zapsána jakákoliv skutečnost do obchodního rejstříku, soud takový zápis změní, a to i bez návrhu společnosti nebo společníka, který se vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady domáhal.

Povinnost zamítnout návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady

Je-li podán návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, je soud vždy bez výjimky povinen přezkoumat, zda usnesení valné hromady není v rozporu s právními předpisy, stanovami, společenskou smlouvou nebo zakladatelskou listinou. V případě, že soud takový rozpor nalezne, prohlásí zásadně usnesení valné hromady za neplatné.

V některých případech soud usnesení valné hromady za neplatné neprohlásí, i když shledá, že k porušení došlo, a to zejména z důvodu ochrany práv třetích osob nebo z důvodu malé závažnosti zjištěného porušení právních předpisů, stanov, společenské smlouvy nebo zakladatelské listiny.

To znamená, že soud je vždy povinen zjistit, zda usnesením valné hromady došlo k porušení právních předpisů, stanov, společenské smlouvy nebo zakladatelské listiny, a i v případě pozitivního nálezu je z důvodů výslovně uvedených v zákoně povinen návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady zamítnout.

Dále se budeme zabývat situací, kterou upravuje zejména ustanovení § 131 odst. 3 písm. c) obchodního zákoníku a ustanovení § 56 a násl. zákona o přeměnách obchodních společností a družstev, tzn. že bylo pravomocně rozhodnuto o zápisu přeměny do obchodního rejstříku.

V této souvislosti se budeme zabývat dvěma odlišnými případy. Jednak napadením rozhodnutí valné hromady, která o přeměně rozhodla, jednak případem, kdy je vedeno řízení o návrhu na vyslovení neplatnosti jakéhokoliv jiného usnesení valné hromady, po níž následuje zápis přeměny, které se společnost zúčastnila, do obchodního rejstříku.

Valná hromada, která o přeměně rozhodla

Neplatnost usnesení valné hromady, jímž byla schválena přeměna, lze vyslovit pouze do okamžiku, kdy je přeměna zapsána do obchodního rejstříku. Z tohoto pravidla neexistuje žádná výjimka.

Není sporu o tom, že na tento případ se vztahuje ustanovení § 131 odst. 3 písm. c) obchodního zákoníku a výslovně jej upravuje i ustanovení § 55 odst. 2 zákona o přeměnách obchodních společností a družstev.

Pokud je podán návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, kterou byla schválena přeměna, a zároveň byl podán

návrh na zápis přeměny do obchodního rejstříku, není rejstříkový soud dle ustanovení § 109 odst. 2 písm. c) občanského soudního řádu oprávněn rejstříkové řízení přerušit a vyčkat rozhodnutí soudu o návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady. Dle ustanovení § 131 odst. 8 obchodního zákoníku je rejstříkový soud povinen platnost usnesení valné hromady posoudit sám a v souladu s ustanovením § 200db odst. 1 občanského soudního řádu o návrhu na zápis přeměny do obchodního rejstříku rozhodnout ve lhůtě 15 pracovních dnů.

V případě, že soud přeměnu do obchodního rejstříku zapíše, lze v řízení o návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady pokračovat pouze tehdy, pokud dojde ke změně předmětu tohoto řízení na řízení o náhradu škody nebo o právu na dorovnání.

Valná hromada předcházející zápisu přeměny do obchodního rejstříku

Druhou možností je situace, kdy je vedeno řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, jehož předmětem nebylo rozhodnutí o přeměně, ale společnost se následně zúčastnila přeměny, a tato přeměna již byla zapsána do obchodního rejstříku.

Dle judikatury Nejvyššího soudu z poslední doby se ustanovení § 131 odst. 3 písm. c) obchodního zákoníku vztahuje pouze na usnesení valné hromady, která rozhodla o schválení přeměny.

To znamená, že dle názoru Nejvyššího soudu lze prohlásit za neplatné kterékoliv usnesení valné hromady, které předcházelo zápisu přeměny do obchodního rejstříku, a to vyjma právě toho, kterým byla tato přeměna schválena.

Tento názor Nejvyššího soudu je veden snahou, aby hlavními společníci společnosti nemohli jakékoliv porušení právních předpisů, stanov nebo společenské smlouvy v rámci valných hromad hojit tím, že se společnost účelově zúčastní přeměny, a tudíž snahou lépe ochránit menšinové společníky.

Argumentace Nejvyššího soudu je v této věci následující: „Automatické zastavení takového řízení (o návrhu na vyslovení neplatnosti valné hromady – pozn. autora) při zániku společnosti, jejíž valná hromada rozhodnutí přijala, s odvoláním na ustanovení § 107 odst. 5 občanského soudního řádu (a nepokračování v řízení s právním nástupcem) by znamenalo, že soudy by již následně nikdy nemohly, s výjimkami stanovenými zákonem, přezkoumat soulad těchto rozhodnutí se zákonem či stanovami a z jejich případné protiprávnosti vyvozovat patřičné důsledky, i kdyby tyto důsledky bylo možno vztáhnout na právního nástupce společnosti.“

S tímto závěrem, tedy, že vždy musí existovat možnost, aby usnesení valné hromady přezkoumal soud, musíme souhlasit. Názory Nejvyššího soudu na důsledky toho, když soud konstatuje rozpor usnesení valné hromady se zákonem, stanovami, společenskou smlouvou nebo zakladatelskou listinou, jsou však dle našeho názoru chybné.

Nejvyšší soud totiž dovodil nejen, že řízení nelze automaticky zastavit pro překážku řízení, ale také, že usnesení valné

hromady lze prohlásit za neplatné. Domníváme se, že tento výklad ustanovení § 131 odst. 3 písm. c) obchodního zákoníku není správný a v praxi obchodních společností může přinést značné komplikace a ve svém důsledku může v některých případech i podstatně snížit ochranu menšinových společníků.

Výklad ustanovení § 131 odst. 3 písm. c) obchodního zákoníku

Dle našeho názoru je zejména z důvodu právní jistoty nutné ustanovení § 131 odst. 3 písm. c) obchodního zákoníku vykládat tak, že v případě pravomocného rozhodnutí o zápisu přeměny do obchodního rejstříku nemůže soud vyslovit neplatnost žádného usnesení žádné valné hromady žádné společnosti zúčastněné na této přeměně, které přeměně předcházelo.

Menšinová společníci, případně další osoby, nejsou chráněni pouze možností vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, a tudíž návratem v předchozí stav, ale i dalšími instituty, zejména právem na náhradu škody, která jim byla způsobena. Především právo na náhradu škody se jeví jako nejlepší způsob ochrany jejich práv v případě, že návrat ve stav před konáním valné hromady možný není, nebo je možný jen se značnými obtížemi.

Právě v důsledku zápisu přeměny do obchodního rejstříku dojde u jedné nebo více společností k takovým změnám (v množství společností, vlastnické struktuře společností, akciích nebo obchodních podílech, statutárních orgánech apod.), že je jen obtížně představitelné, že pouze na základě prohlášení usnesení valné hromady za neplatné by bylo možné navrátit stav, který existoval před tímto neplatným usnesením.

Ustanovení § 131 odst. 4 obchodního zákoníku

K možnosti ochrany osob postižených protiprávním usnesením valné hromady Nejvyšší soud uvádí:

„Protiprávně odvolaný člen orgánu zaniklé společnosti by tak např. nemohl vznášet ani vůči nástupnickým společnostem žádné nároky, když by již nebylo možné učinit si závěr o tom, že valná hromada jej z funkce odvolala protiprávně.“

Výklad zaujatý odvolacím soudem tak nad rámec důvodů taxativně vypočtených v § 131 odst. 3 obchodního zákoníku zcela popírá ochranu, kterou zákonodárce přiznal osobám aktivně legitimovaným k podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady podle § 183 ve spojení s § 131 obchodního zákoníku.“

Ve své argumentaci však Nejvyšší soud zcela opomíjí ustanovení § 131 odst. 4 obchodního zákoníku, který stanoví, že osoby, které utrpěly škodu v důsledku toho, že usnesení valné hromady bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, stanovami, společenskou smlouvou nebo zakladatelskou listinou, mají vůči společnosti právo na její náhradu. Toto právo je podmíněno tím, že soud prohlásí usnesení valné hromady za neplatné nebo návrh zamítne z důvodů uvedených v ustanovení § 131 odst. 3 obchodního zákoníku.

Domníváme se, že ve výše uvedeném případě, o kterém Nejvyšší soud rozhodoval, není skutečným zájmem člena orgánu zaniklé společnosti, aby soud zrušil usnesení valné hromady, kte-

rým byl z funkce odvolán, protože společnost je již z obchodního rejstříku vymazána a návrat v předchozí stav není možný. V této situaci se jeví jako neúčinnější právě možnost náhrady škody.

Právě právem na náhradu způsobené škody a právem na přiměřené zadostiučinění za porušení práv společníka je dle našeho názoru ospravedlněno to, že žádná valná hromada předcházející přeměně nemůže být soudem prohlášena za neplatnou.

Squeeze out před zápisem přeměny do obchodního rejstříku

Oba zmíněné judikáty se týkají akciových společností, konkrétně situace, kdy byl ve společnosti proveden proces výkupu účastnických cenných papírů dle ustanovení § 183i a násl. obchodního zákoníku (tzv. „squeeze out“), a následně došlo k zápisu přeměny do obchodního rejstříku.

Dle usnesení valné hromady, která byla v obou případech napadena, všechny účastnické cenné papíry emitované společností, které nejsou ve vlastnictví hlavního akcionáře, přecházejí na hlavního akcionáře.

Právě v souvislosti s rozhodnutími valné hromady, na jejichž základě došlo ke změně vlastnické struktury společnosti (squeeze out, změny v základním kapitálu, souhlas s převodem obchodního podílu atd.) považujeme uvedené závěry Nejvyššího soudu za velmi nebezpečné.

Nejvyšší soud zde totiž došel k následujícímu: „Lze tudíž uzavřít, že povaha řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti zaniklé s právním nástupcem nevylučuje, ve smyslu § 107 odst. 5 občanského soudního řádu, aby soud v řízení pokračoval s právními nástupci zaniklé společnosti. Ukáže-li se v takovém řízení, že valná hromada zaniklé společnosti rozhodla o přechodu všech účastnických cenných papírů této společnosti na hlavního akcionáře protiprávně a soud z tohoto důvodu vysloví neplatnost takového usnesení, nebude mít tento závěr sice vliv na platnost a účinnost následné přeměny společnosti [když ve vztahu k této přeměně se v plném rozsahu uplatní shora citované ustanovení § 131 odst. 3 písm. c) obchodního zákoníku], případně odpadnutí právního důvodu přechodu účastnických cenných papírů dovolatele na hlavního akcionáře společnosti by nicméně umožnilo nahlížet na dovolatele, jako kdyby nepřestal být akcionářem zaniklé společnosti a musel se tedy stát též akcionářem společnosti, s níž se zaniklá společnost sloučila.“

Domníváme se, že výše uvedený názor Nejvyššího soudu není správný, a to především proto, že v praxi je jen velmi obtížně realizovatelný (ne-li zcela nere realizovatelný) a postavení všech dotčených osob tak činí nejistým.

Platnost přeměny a výměnný poměr

Nejvyšší soud výslovně uvádí, že případné vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, která rozhodla o squeeze out, nemá vliv na platnost a účinnost následné přeměny.

Úplně však opomíjí skutečnost, že přeměna musí proběhnout dle schváleného projektu přeměny. Součástí projektu přeměny je mimo jiné výměnný poměr, který stanoví, jakým

způsobem se budou vyměňovat akcie zanikajících společností za akcie nástupnické společnosti.

Společnost, která po přeměně vyměnila akcie zanikajících společností za své akcie, případně obchodní podíly, a to v souladu s projektem přeměny, nemůže v případě, že soud prohlásí neplatnost usnesení valné hromady o squeeze out, nahlížet na jakékoli osoby, jako by nepřestaly být akcionáři zaniklé společnosti a musejí se stát též akcionáři společnosti nebo společností po přeměně.

Společnost sama navíc nemá žádné prostředky jak získat zpět akcie vydané po přeměně akcionářům a vydat je jiným osobám, na které je třeba nahlížet, jako by nepřestaly být akcionáři. Prohlásit takové akcie za neplatné samozřejmě nelze, protože k tomu neexistuje žádné zákonné zmocnění.

Podobná je situace u společnosti s ručením omezeným. V praxi tento problém může nastat např. u převodu obchodního podílu nebo zvýšení základního kapitálu, které by bylo napadeno dle ustanovení § 131 obchodního zákoníku. Zde společnost, resp. její jednatel nemůžou v rozporu s určením výměnného poměru v platném projektu přeměny nově rozhodnout, kdo je společníkem nástupnických společností.

Nové soudní řízení a problémy s ním spojené

V návaznosti na rozhodnutí soudu o tom, že usnesení valné hromady o squeeze outu je neplatné, by poté jedině soud mohl znovu rozhodnout, jakým způsobem zajistit, aby bylo na původní akcionáře nahlíženo, jako by nikdy akcionáři být nepřestali.

V českém právním řádu v současné době neexistuje žádný zvláštní druh řízení, který by tuto situaci upravoval.

Muselo by se proto jednat např. o řízení o žalobě na vydání listinných akcií na majitele, případně by původní menšinová akcionáři museli podat jakousi žalobu na určení, kde by navíc složitě museli prokazovat právní zájem.

Ještě složitější situace nastává u společnosti s ručením omezeným. Zde by soud musel zcela nově určit, kdo je společníkem nástupnických společností a v jakém rozsahu, tzn. znovu určit výměnný poměr, který je součástí projektu přeměny, a který dle ustanovení § 55 písm. c) zákona o přeměnách obchodních společností a družstev nemůže být po zápisu přeměny do obchodního rejstříku změněn, a to ani soudem. Pro takové soudní řízení v zákoně neexistuje opora.

Situace je o to složitější, že společností, kterých se vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady může týkat, může být v důsledku přeměny značné množství, a i následných soudních řízení by muselo proběhnout více.

Pro dokreslení problematičnosti této situace lze dále uvést, že výměnný poměr při rozdělení společností může být nerovnoměrný, při rozdělení odštěpením může zaniknout účast společníka v rozdělované společnosti apod.

Časová i finanční náročnost výše popsaného postupu pro původní menšinové akcionáře, navíc s velmi nejistým výsledkem, dle našeho názoru není právě optimální způsob ochrany práv menšinových společníků, avšak v případě, že se judikatura Nejvyššího soudu nezmění, budou menšinová společníci zřejmě donuceni tuto cestu absolvovat.

Závěr

Po zápisu přeměny do obchodního rejstříku mohou existovat dva druhy usnesení valné hromady, proti nimž je vedeno řízení o návrhu na vyslovení neplatnosti. U prvního z nich již neexistuje zájem na tom, aby bylo prohlášeno za neplatné (např. odvolání statutárního orgánu již neexistující společnosti), u druhé skupiny v současné době nikdo nezná způsob, jakým by případné prohlášení usnesení valné hromady za neplatné a jeho důsledky byly uvedeny do života obchodních společností, jichž by se týkalo.

Domníváme se proto, že možnost prohlásit kterékoliv usnesení valné hromady po zápisu přeměny do obchodního rejstříku (vyjma usnesení valné hromady, kterým byla přeměna schválena) za neplatné skutečně není správnou cestou k ochraně práv společníků, a to ani menšinových ani většinových.

Výše uvedené argumenty nejsou kompletním výčtem důvodů, proč jsou rozsudky Nejvyššího soudu značně problematické, nicméně věříme, že poukázaly alespoň na některé problémy spojené s prohlášením usnesení valné hromady, které předchází zápisu přeměny do obchodního rejstříku, za neplatné.

Na závěr podotýkáme, že není sporu o tom, že soudy postupovaly nesprávně, když téměř automaticky zastavovaly řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady (resp. zamítaly návrh na něj), a to pouze s odůvodněním, že do obchodního rejstříku byla zapsána přeměna.

V těchto řízeních mělo být určeno, zda došlo k porušení právních předpisů, stanov, společenské smlouvy nebo zakladatelské listiny, usnesení valné hromady však nemělo být prohlášeno za neplatné a osoby, jejichž práva tímto usnesením byla dotčena se mohou domáhat náhrady škody, případně i přiměřeného zadostiučinění za porušení základních práv společníka.

V případě, že bude judikatura Nejvyššího soudu v této otázce konstantní, nezbývá než doufat, že soudy budou návrhy na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady předcházející přeměně zamítat z důvodu uvedeného v ustanovení § 131 odst. 3 písm. b) obchodního zákoníku, tj. z důvodu, že by došlo k podstatnému zásahu do práv získaných v dobré víře třetími osobami. Tento důvod by se na většinu případů vztahovat měl, nicméně bude klást na soudy větší nároky týkající se odůvodnění.

Na závěr je třeba poznamenat, že výroky, s nimiž se tento příspěvek snaží polemizovat, Nejvyšší soud vyřkl jen jaksi „mimoходом“. To, čím se ve svých usneseních Nejvyšší soud především zabýval, je situace, kdy obecné soudy řízení návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady zastavovaly z důvodu, že vznikla překážka dle ustanovení § 107 občanského soudního řádu, pro kterou nelze pokračovat v řízení. V případě, kdy by se Nejvyšší soud zabýval přímo výkladem ustanovení § 131 odst. 3 písm. c) obchodního zákoníku, byl by jeho názor možná jiný. ■

PETR GALA,
ADVOKÁTNÍ KONCIPIENT
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ SABOLOVÁ & CO., S.R.O.

Přednostní aplikace restitučního zákona jako **LEX SPECIALIS**

Nejvyšší soud se ve svém rozsudku ze dne 15. 10. 2008, sp. zn. 31 Cdo 154/2006 zabýval případnou konkurencí ochrany vlastnického práva podle obecných předpisů (formou požadavku na vydání věci podle § 126 odst. 1 občanského zákoníku nebo formou určení vlastnického práva podle § 80 písm. c) o.s.ř.), a podle tzv. restitučních předpisů.

Nejvyšší soud již ve svých dřívějších rozhodnutích (z 11. 9. 2003, sp. zn. 31 Cdo 1222/2001, z 8. 11. 2006, sp. zn. 28 Cdo 2166/2006, či z 30. 1. 2007, sp. zn. 28 Cdo 300/2007) konstantně vyslovuje závěr, že stanoví-li restituční předpis coby *lex specialis* určité podmínky a postup pro uplatnění nároku, nelze tentýž nárok uplatňovat podle jiného předpisu, byť by tento předpis stanovil některé podmínky, resp. předpoklady (uplatnění nároku), odchylně. Mohla-li tedy oprávněná osoba žádat vydání věci podle restitučního zákona, nemůže se domáhat ochrany svého vlastnického práva podle obecných předpisů.

Citovaný rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 154/2006 se vyjadřoval k otázce, zda mohou dědicové uplatnit bez ohledu na své (či jejich předchůdců) předchozí restituční možnosti právo na určení, že jejich právní předchůdce byl ke dni své smrti vlastníkem určité věci. Nejvyšší soud zdůraznil, že „to, že se žalobci domáhají určení vlastnického práva svých předchůdců, na obecné povaze jejich žaloby, coby žaloby dle § 80 písm. c) o.s.ř. ničeho nemění“. Rozhodnutí Nejvyššího soudu o tom, že se oprávněné osoby dle restitučních předpisů nemohou domáhat ochrany svého vlastnického práva podle obecných předpisů, tak dopadá i na případ, kdy se žalobci domáhají určení vlastnictví svých právních předchůdců ke dni jejich smrti. To, že se dědicové domáhají (na základě obecných předpisů namísto uplatnění v režimu restitučních předpisů) práva na určení, že jejich právní předchůdce byl ke dni smrti vlastníkem nemovitosti, kterou převzal stát v rozhodném období od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990 bez právního důvodu za podmínek uvedených v restitučních předpisech, je Nejvyšším soudem považováno za obcházení restitučních předpisů.

Nejvyšší soud dále zmínil otázku existence, či neexistence naléhavého právního zájmu ve sporech spadajících pod tzv. restituční zákonodárství a odkázal na dřívější stanoviska Ústavního soudu (stanovisko pléna ze dne 1. 11. 2005, sp. zn. PL. ÚS 21/2005, uveřejněného pod č. 477/2005 Sb.

a obdobně také nález Ústavního soudu z 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 17/95), mj. závěr, že „o naléhavý právní zájem může zásadně jít tehdy, jestliže by bez soudem vysloveného určení (že právní vztah nebo právo existuje) bylo buď ohroženo právo žalobce nebo by se jeho právní postavení stalo nejistým,...*“. Tam, kde právní vztahy žalobce k věci byly s jistými následky dotčeny před několika desítkami let, nikoli dnes, a nestaly se nejistými nyní,...*, není určovací žaloba nástrojem prevence, nýbrž ve skutečnosti směřuje k narušení právní jistoty na straně nynějšího vlastníka. Pouze prostřednictvím restitučních předpisů lze dosáhnout zpochybnění správního aktu nebo určení následků jeho neexistence.“

* Plné znění závěru Ústavního soudu bylo s ohledem na podstatu sdělení zkráceno. ■

DANIELA MUSILOVÁ

PRK PARTNERS S. R. O. ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Bude sporné řízení od 1. 7. 2009 skutečně rychlejší?

Dne 1. 7. 2009 nabývá účinnosti podstatná část tzv. souhrnné novely občanského soudního řádu, zákon č. 7/2009 Sb. (dále jen „novela“). Jde o novelizaci, která se významně dotýká zejména úpravy doručování, procesních úkonů, přípravy jednání a jednání, přináší také dílčí změny v řízení o opravných prostředcích a ve vykonávacím řízení. Tento článek si klade za cíl seznámit čtenáře s novou úpravou práv a povinností účastníků v rámci přípravy jednání a při jednání ve věci samé.

Novela koncepčně navazuje na tzv. velkou novelu občanského soudního řádu (zákon č. 30/2000 Sb.) účinnou od 1. 1. 2000, která zásadním způsobem posílila odpovědnost účastníků za průběh řízení a zakotvila nové koncentrační instituty, sloužící ke zrychlení a zefektivnění řízení a k naplnění zásady předvídatelnosti rozhodnutí. Všechny tyto nové instituty se v praxi poměrně dobře zavedly a bezpochyby přispěly k rychlejšímu průběhu soudního řízení. Podle názoru zákonodárce se však ani tyto zásadní změny neukázaly jako dostačující k dosažení maximální efektivity řízení. Zřejmě z tohoto důvodu byla přijata novela, která zpřísňuje dosavadní koncentrační principy ve sporném řízení a klade ještě větší požadavky na účastníky a jejich právní zástupce.

Novela přináší nové koncentrační prvky do fáze přípravy jednání, které se následně odrážejí při samotném jednání ve věci samé. Nejzásadnější změny doznalo ustanovení § 114c o.s.ř., které nově detailně upravuje tzv. přípravné jednání. Jde o méně formální jednání, na které soud předvolá účastníky a jejich zástupce, případně i další osoby, jejichž přítom-

nost soud uzná za vhodnou. Předvolání k přípravnému jednání musí být každému doručeno do vlastních rukou, přičemž náhradní doručení je vyloučeno. Cílem přípravného jednání je učinit pokus o uzavření smíru, seznámit se s podstatou sporu, vymezit rozhodné skutečnosti, které bude třeba v řízení dokazovat, resp. které jsou mezi účastníky sporné, poskytnout účastníkům potřebná poučení a vyzvat je ke splnění jejich procesních povinností. Nově přitom platí, že všechny výše zmíněné procesní povinnosti (zejména povinnost tvrzení a povinnost důkazní) jsou účastníci zásadně povinni splnit do skončení přípravného jednání, případně v dodatečně (maximálně však 30 denní) lhůtě, kterou soud může účastníkům poskytnout z důležitých důvodů. K později uvedeným skutečnostem a důkazům (novotám) již soud nesmí přihlížet, resp. k nim může přihlídnout jen za zákonem stanovených podmínek. Například pokud se jedná o skutečnosti nebo důkazy, jimiž má být zpochybněna věrohodnost provedených důkazních prostředků, které nastaly po přípravném jednání nebo které účastník nemohl bez své viny včas uvést. O tomto důsledku je předseda senátu povinen před skončením přípravného jednání poučit účastníky přítomné na přípravném jednání.

Nedostavení se účastníků k přípravnému jednání, ačkoliv byli řádně a včas předvoláni, aniž by se včas a z důležitého důvodu omluvili, bude mít v budoucnu poměrně přísné negativní následky. Pokud se k přípravnému jednání nedostaví žalovaný, za zákonem stanovených podmínek nastává fikce uznání žalobou uplatněného nároku a soud vydá rozsuz-

dek pro uznání (obdobně jako při nevyhovění kvalifikované výzvě podle § 114b o.s.ř.). Jestliže se k přípravnému jednání nedostaví žalobce, soud za zákonem stanovených podmínek řízení zastaví. To je oproti dosavadní právní úpravě naprostá novinka, neboť dosud byl procesně sankcionován pouze laxní přístup žalovaných, a nikoliv i žalobců. Tento trend lze samozřejmě vítat, nicméně je třeba poukázat na jistou disproporcii mezi postavením žalobce a žalovaného. Při fikci uznání žalobou uplatněného nároku totiž soud meritorně rozhodne rozsudkem pro uznání. Proti takovému rozsudku je možné podat odvolání jen z důvodu zásadních procesních vad (např. rozhodování věcně nepřislušného soudu), nebo s odůvodněním, že nebyly splněny zákonné předpoklady pro vydání rozsudku pro uznání. Žalovanému tedy nepřisluší věcná obrana směřující proti žalobou uplatněnému nároku. Naproti tomu rozhodnutí o zastavení řízení není rozhodnutím meritorním, což znamená, že žalobci nic nebrání v tom, aby podal naprosto stejnou žalobu a případně mohl být v novém řízení úspěšný. Jedinou sankcí pro žalobce případně zůstává povinnost nahradit žalovanému náklady řízení. Zaplacený soudní poplatek se žalobci v takovém případě totiž vrací. Navíc odvolací důvody proti usnesení o zastavení řízení nejsou zákonem výslovně limitovány, jako je tomu u odvolacích důvodů proti rozsudku pro uznání.

V této souvislosti je třeba poukázat na to, že koncepčně není vhodné rozšiřování případů zákonem stanovené fikce uznání nároku v situacích, kdy se jedná o klasickou kontumaci, kterou již občanský soudní řád zná v podobě rozsudku pro zmeškání podle § 153b o.s.ř. (srov. Winterová, A.: *Civilní soudní řízení opět jinak*. Právní zpravodaj, 2008, č. 12). Oproti rozsudku pro zmeškání totiž zákon v případě fikce uznání nároku neupravuje možnost dodatečné omluvy žalovaného, v důsledku které by mohlo dojít ke zrušení rozsudku pro uznání pro omluvitelné zmeškání účasti žalovaného na přípravném jednání. Také předpoklady pro vydání rozsudku se v obou zmíněných případech liší. V případě rozsudku pro uznání soud právně vůbec neposuzuje žalobou uplatněný nárok, ale vychází z fikce jeho uznání. Naproti tomu u rozsudku pro zmeškání je důsledkem zmeškání žalovaného „pouze“ zákonná fikce nespornosti žalobních tvrzení o skutkových okolnostech daného případu, přičemž soud je povinen právně zhodnotit takto „zjištěný“ skutkový stav.

Trend směřující ke zrovnoprávnění procesního postavení žalobce a žalovaného při důsledcích neplnění jejich procesních povinností lze obecně hodnotit pozitivně. Nevidím nicméně logického důvodu pro stanovení takové disproporce v jejich postavení při zmeškání přípravného jednání, kterou přináší novela. Nabízí se tedy otázka, zda toto rozlišení bylo záměrem zákonodárce, či zda se jedná o jeho nedůslednost.

Na koncentraci přípravy jednání navazuje dále koncentrace jednání ve věci samé (viz nové ustanovení § 118b o.s.ř.). Jak už bylo uvedeno výše, jsou účastníci povinni vyčerpat všechna svá skutková tvrzení a důkazní návrhy do skončení přípravného jednání, popřípadě do uplynutí dodatečné lhůty. Pokud

přípravné jednání neproběhlo, je tímto mezním okamžikem pro uvádění novot skončení prvního jednání ve věci, popřípadě uplynutí lhůty, která byla účastníkům poskytnuta ke splnění jejich procesních povinností. K později uvedeným skutečnostem a důkazům již soud nesmí přihlížet, resp. k nim může přihlídnout jen za zákonem stanovených podmínek, jak je naznačeno výše. Tato zákonná koncentrace k prvnímu jednání ve věci je dosud stanovena pouze pro určité typy řízení vymezené v ustanovení § 118b o.s.ř., např. ve věcech ochrany osobnosti podle občanského zákoníku, v incidenčních sporech v rámci insolvenčního řízení atd. U ostatních řízení (s výjimkou řízení vyčtených v § 120 odst. 2 o.s.ř.) je v současnosti mezním okamžikem pro uvádění novot okamžik vyhlášení rozhodnutí (srov. § 119a o.s.ř.), pokud již předtím nebylo řízení koncentrováno (v rámci koncentrace řízení podle § 118c a § 175 odst. 4 o.s.ř.).

Je třeba zdůraznit, že výše komentovaná koncentrační ustanovení neplatí ve věcech uvedených v § 120 odst. 2 o.s.ř. (řízení, jež lze zahájit i bez návrhu, dále např. řízení o některých otázkách obchodních společností, družstev a jiných právnických osob dle § 200e o.s.ř., řízení o přivolení k výpovědi z nájmu bytu atd.) a dále v případech, že účastníci nebyli řádně poučeni o důsledcích nesplnění svých procesních povinností, resp. o důsledcích nedostavení se k přípravnému jednání.

Podle přechodných ustanovení novely se použije občanský soudní řád ve znění novely i pro řízení zahájená před 1. 7. 2009, pokud není zákonem stanoveno jinak. Přípravné jednání podle novely se provede u žalob podaných před 1. 7. 2009 pouze v případě, že soud do tohoto data neučinil ve věci žádný úkon (jinak se postupuje podle dosavadních právních předpisů). Byla-li příprava jednání po 1. 7. 2009 provedena podle dosavadních právních předpisů, postupuje se podle těchto předpisů i při nařízení a provedení jednání před soudem prvního stupně.

Novela tedy poměrně přísným způsobem upravuje procesní povinnosti účastníků, potažmo odpovědnost účastníků za výsledek sporu. Reaguje tím bezpochyby na dosavadní praxi některých účastníků, resp. jejich právních zástupců, kteří prodlžovali řízení před soudem prvního stupně nedůsledným plněním svých procesních povinností a různými procesními obstrukcemi tak, že jednání muselo být opakovaně odročováno. Tato praxe by se snad měla stát minulostí a měla by se konečně naplnit dlouhodobě proklamovaná zásada rozhodnutí věci při jediném jednání. Je třeba si ale uvědomit, že k dosažení maximální efektivity řízení nestačí pouze legislativní posílení koncentračních prvků ve sporném řízení. Tento cíl může být naplněn jedině díky kvalitním soudcům a odpovědným účastníkům a jejich právním zástupcům. A právě praxe nám ukáže, jak se účastníci a soudy s novou právní úpravou sžijí a zda budou jednotlivé koncentrační instituty správně využívat. ■

JUDR. MICHAELA ŠERÁ
SPOLEČNÍK ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘE
HÁJEK ZRZAVECKÝ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ, S. R. O.

Potřeba hromadných žalob ve spotřebitelských sporech

V tomto článku bych rád přiblížil problematiku hromadných spotřebitelských žalob v českém právu a potřebu změn, která je v praxi stále citelnější. Ačkoliv se problematika hromadných žalob netýká pouze spotřebitelských otázek, je článek zaměřen pouze na ně, neboť spotřebitelská oblast je svým způsobem specifická.

V oblasti ochrany spotřebitele hrají důležitou roli právní prostředky ochrany. Kvalitní a efektivní prostředky ochrany znamenají efektivní řešení anomálií na trhu a přispívají k lepšímu fungování trhu a hospodářské soutěže. Spotřebitelské spory jsou do značné míry specifické. Často se totiž v rámci jednoho sporu jedná spíše o bagatelní částku. Spotřebitel tak často zvažuje, jestli má vzhledem k výši sporné částky vůbec cenu domáhat se svých práv. Mnoho spotřebitelů tak od vymáhání svých práv soudní cestou ustoupí, což vede k tomu, že jistá míra protiprávního chování na trhu zůstává tolerována. Dalším specifikem spotřebitelských sporů je také to, že ačkoliv u jednoho spotřebitele je škoda minimální, tak v absolutních číslech může být škoda způsobená jedním podnikatelem poměrně vysoká a podnikatel tak ze

svého protiprávního chování těží značnou výhodu v hospodářské soutěži. Logickou úvahou pak ostatní podnikatelé mnohdy dospívají k tomu, že k tomu, aby tuto výhodu vyvážili, se musí začít chovat stejně protiprávně a dochází tak k lavinovému šíření protiprávních praktik.

Zákonodárce se snaží poskytnout spotřebiteli odpovídající prostředky právní ochrany, které by chránily nejenom jednotlivce, ale skrze jednotlivce také celou hospodářskou soutěž. Poměrně dobré zkušenosti mají zatím spotřebitelé s projektem ADR – Mimosoudní řešení spotřebitelských sporů, jehož pilotní fáze běží od 1. dubna 2008. Problémem mimosoudních řešení sporů je to, že je založeno na vůli obou stran sporu řešit jejich spor tímto způsobem. V případě, že podnikatel ví o tom, že se chová protiprávně, pak většinou nesouhlasí s řešením spotřebitelského sporu mimosoudně a spotřebiteli tak nezbyvá, než se obrátit na soud nebo na řešení sporu rezignovat, což se bohužel děje poměrně často z důvodů naznačených výše. Je tedy třeba poskytnout spotřebiteli také efektivní prostředky soudní ochrany.

Náš právní řád po vzoru kontinentální právní tradice vychází z toho, že rozhodnutí je závazné pouze pro účastníky řízení. Je to logické, neboť účastníci soudního řízení měli možnost ovlivňovat jeho průběh, například tvrzením rozhodných skutečností a předkládáním důkazů. Úvaha českého zákonodárce o právní úpravě prostředků ochrany byla ale do značné míry ovlivňována také procesní ekonomikou. To vedlo například k možnosti spojení věcí dle ustanovení § 112 občanského soudního řádu. Procesní ekonomie ovšem vedla ještě dál, a to k zavedení tzv. hromadných (kolektivních) žalob. Pojem hromadná žaloba lze definovat různě. Poměrně výstižnou definici přináší například Winterová, když hromadnou žalobu definuje jako „žalobu podávanou v zájmu většího okruhu osob, které mají shodné nebo obdobné nároky, avšak nejsou účastníky řízení o nich, i když z výsledku řízení mohou potom profitovat“. Konstrukce institutu hromadné žaloby je pro kontinentálního právníka svým způsobem nelogická, protože rozhodnutí soudu je závazné i pro osoby, které se vůbec neúčastnily soudního řízení. Není náhodou, že hromadná žaloba se objevila v oblasti angloamerického práva, které je založeno na precedenčním principu. Hromadná žaloba totiž v podstatě znamená, že pokud by jiný spotřebitel v budoucnu žaloval stejného podnikatele ze stejného nároku, má se na něj vztahovat předchozí rozhodnutí soudu. Precedenční charakter rozhodnutí o hromadné žalobě je tak zřejmý. Hromadná žaloba ovšem dnes není otázkou pouze angloamerické právní úpravy, ale tento institut byl v různých modifikacích převzat i do kontinentální právní úpravy.

Zelená kniha o kolektivním odškodnění spotřebitelů (dále jen Zelená kniha) uvádí, že třináct členských států EU v současné době disponuje určitou formou kolektivního odškodnění, jímž je zástupná žaloba, skupinová žaloba a mechanismus precedenčních případů.

V České republice je procesně právní úprava v oblasti soukromého práva obsažena především v zák. č. 99/1963 Sb. občanský soudní řád v platném znění. Tento zákon obsahuje z našeho pohledu relevantní ustanovení v § 83 a § 159a. V § 83 odst. 2 písm. a) a b) je stanoveno, že zahájení řízení o zdržení se protiprávního jednání nebo o odstranění závadného stavu ve věcech ochrany práv porušených nebo ohrožených nekalým soutěžním jednáním, nebo o zahájení řízení o zdržení se protiprávního jednání ve věcech ochrany práv spotřebitelů, brání též tomu, aby proti těmž žalovanému probíhalo u soudu další řízení o žalobách jiných žalobců požadujících z téhož jednání nebo stavu stejné nároky. Toto ustanovení tak zakládá v těchto případech překážku litispendence. V § 159a odst. 2 pak zákon stanoví, že výrok pravomocného rozsudku, kterým bylo rozhodnuto ve věcech uvedených v § 83 odst. 2, je závazný nejen pro účastníky řízení, ale i pro další osoby oprávněné proti žalovanému pro tytéž nároky z téhož jednání nebo stavu. Projednání obdobné žaloby proti žalovanému pro tytéž nároky z téhož jednání nebo stavu pak brání překážka rei iudicatae.

Institut hromadné žaloby je většinou spojován s pojmem kolektivního odškodnění, což české právo v této podobě nepřipouští. Výše uvedená ustanovení tak sice upravují žalobu, která vykazuje prvky žaloby hromadné, nicméně v praxi nepřináší kýžený efekt kolektivního odškodnění, a proto nelze v souvislosti s českým právem hovořit o institutu hromadné žaloby v pravém slova smyslu. Především je třeba upozornit na fakt, že § 83 odst. 2 písm. a) a b) hovoří pouze o žalobách negatorních. Ačkoliv si lze představit situaci, kdy to bude samotný spotřebitel, který žaluje podnikatele za porušení svých práv v režimu těchto ustanovení (Winterová tyto žaloby označuje jako žaloby soukromé), tak tato úprava směřuje typicky na případy, kdy spotřebitelská organizace žaluje podnikatele na zdržení se protiprávního jednání, jímž jsou poškozována práva spotřebitelů (Winterová je označuje jako žaloby spolkové). Rozhodnutí v takové věci je pak závazné i pro jakoukoliv obdobnou žalobu požadující stejné nároky proti stejnému žalovanému ze stejného jednání či stavu. Jedná se tak většinou o tzv. zástupné žaloby, kdy zájmy spotřebitelů hájí spotřebitelská organizace, jejíž práva k zastupování spotřebitelů plynou ze speciální právní úpravy. Problém této právní úpravy je v tom, že podnikatel svým protiprávním jednáním mnohdy působí spotřebitelům značné škody. Spotřebitelská organizace může přitom žalovat pouze na zdržení se protiprávního jednání, nikoliv na náhradu škody pro jednotlivé spotřebitele. Ti tak musí podat samostatnou žalobu na podnikatele s uplatněním nároku na náhradu škody. Většinou ale spotřebitelé vyčkávají, jak dopadne spor spotřebitelské organizace s podnikatelem a teprve podle jeho výsledku se rozhodují, zda uplatní nárok na náhradu škody. To jde ovšem tak trochu proti původnímu požadavku procesní ekonomie.

Evropská Komise si uvědomuje problém, který plyne z neefektivních prostředků právní ochrany spotřebitelů v některých členských státech a upozorňuje na to, že „vzhledem k tomu, že se hromadné spotřebitelské trhy rozvíjejí a získávají i přeshraniční rozměr, může se obětí stejných nebo podobných praktik hospodářského subjektu stát celá řada spotřebitelů. Dopad nezákonných praktik může být tak velký, že může dojít k narušení trhů.“ Proto je podle názoru Komise třeba zvážit, zda by nemělo být přikročeno k akci na úrovni ES/EU k zavedení účinných systémů kolektivního odškodnění.

Z hlediska českého práva je samozřejmě třeba postupovat obezřetně a zvažovat, jaké dopady by mohlo mít přijetí institutu plnohodnotné hromadné žaloby, tedy i s institutem kolektivního odškodnění do českého procesního práva. Současná právní úprava je nicméně nevyhovující a vyžaduje změnu, neboť neposkytuje dostatečnou ochranu spotřebitelům a tuto ochranu jim nemůže zajistit ani spotřebitelská organizace, jejíž právní postavení je poměrně slabé. Často se stává, že žaloby spotřebitelské organizace na zdržení se protiprávního jednání, které poškozují spotřebitele, se táhnou dlouho a spotřebitelům, kteří již byli tímto jednáním postíženi, prakticky nic nepřináší.

Dle mého názoru by bylo nejvhodnější, aby spotřebitelská organizace kromě žaloby negatorní mohla podat také zástup-

nou hromadnou žalobu na náhradu škody pro jednotlivé spotřebitele. Z hlediska zachování jistých základních procesně právních principů kontinentálního práva by mohl být v této konstrukci zvolen tzv. model opt-in. Model opt-in vychází z toho, že rozhodnutí o hromadné žalobě bude závazné pouze pro ty osoby, které vyjádří svou vůli do takovéto dotčené skupiny patřit. Nejsou tedy sice účastníky řízení, ale mají informace o tom, že se rozhoduje také o jejich právech a že rozhodnutí bude závazné i pro ně. Druhou možností, která je dle mého názoru pro české právo spíše nevhodná, je model opt-out, kdy do skupiny osob, která bude vázána rozhodnutím o hromadné žalobě, patří všichni, kteří nevyjádřili svoji vůli do této skupiny nepatřit. Toto řešení může být problematické jednak z hlediska ochrany práv takto dotčených osob a jednak z hlediska přerozdělování možné vysouzené náhrady škody.

Model opt-in je dle mého názoru pro českou ochranu spotřebitele vhodnější, protože poskytuje lepší ochranu poškozeným osobám, které se musí přihlásit do skupiny osob, pro něž bude rozhodnutí závazné. Dále tento model klade i větší důraz na kvalitní práci spotřebitelské organizace, která se tak bude snažit žalovat pouze skutečně závažné případy s velkým množstvím poškozených osob, které se jí předem přihlásí. Model opt-out by mohl svádět k podávání velkého množství žalob,

a to i v situacích, kdy počet poškozených spotřebitelů nebude vysoký. V neposlední řadě je model opt-in transparentnější především s ohledem na současnou nedokonalou českou právní úpravu, kdy se o tom, že je rozhodováno v režimu § 83 nevydává žádné zvláštní rozhodnutí. Pokud by byl přijat model opt-in, tak i kdyby soud nevydával zvláštní rozhodnutí o tom, že se vede řízení o hromadné žalobě, tak by spotřebitelská organizace (popř. i soukromý žalobce jako zástupce poškozených spotřebitelů) musela vyvinout velké úsilí k rozšíření informací o vedeném nebo připravovaném soudním řízení.

Z praxe vím, že spotřebitelé by takovéto nebo obdobné nastavení právní úpravy uvítali, neboť ve chvíli, kdy mají postupovat proti podnikateli sami, jsou často od podání žaloby odrazováni důvody, jako jsou náklady řízení, jeho zdlouhavost a neochota soudit se kvůli bagatelním částkám. Doufejme tedy, že zákonodárce učiní v současné nevyhovující právní úpravě změny, které přinesou zlepšení ochrany spotřebitelů v České republice a přiblížení standardům ochrany spotřebitele v západní Evropě. Jestli to bude pod vlivem působení ES/EU je v podstatě lhostejné, důležité je, aby tyto změny přinesly kýžené zlepšení situace. ■

MGR. TOMÁŠ PALLA,

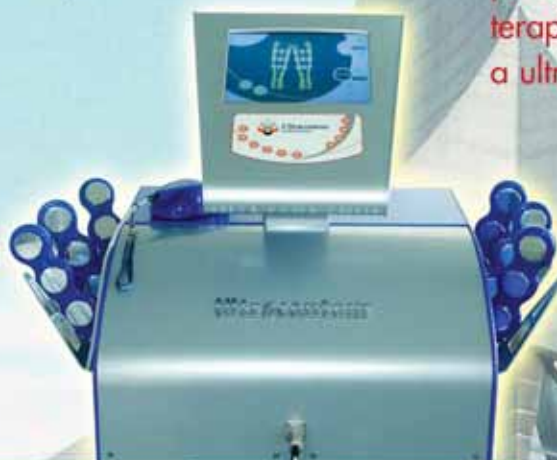
PRÁVNÍK SOS – SDRUŽENÍ OBRANY SPOTŘEBITELŮ, O. S.

CELOSVĚTOVÁ NOVINKA alternativa liposukce

Zcela neinvazivní a bezbolestný zákrok k odstranění lokalizovaného tuku.

Nejnovější ultrazvuková technologie je založena na kombinované duální terapii vysoce intenzivního ultrazvuku a ultrazvukové drenážní masáže.

Ultracontour
by MedixSysteme

Srovnávací reklama

SROVNÁVACÍ REKLAMA JE U NÁS STÁLE NOVINKOU, ALE V POSLEDNÍ DOBĚ JE NEPOCHYBNĚ STÁLE ČASTĚJŠÍ, JAK SE ZVYŠUJE TÍHA KONKURENČNÍHO ZÁPASU A OBCHODNÍCI HLEDÁJÍ EFEKTIVNĚJŠÍ KOMUNIKAČNÍ MOŽNOSTI.

Po celá devadesátá léta u nás byla považována za zakázanou nekalosoutěžní praktiku, a i když se zákonné předpisy posléze změnily, pocit, že se srovnávací reklamou není něco v pořádku, nadále všeobecně trval a teprve pomalu se mění.

Tak ještě v době prvých inzerátů Televize Nova, oněch známých „Jsme česká televize, ne Česká televize“ rozhodl soud, že takový slogan je srovnávací reklamou, která „je, jak známo, zakázána“. Mohu-li to o soudu napsat, je jasné, že se mýlil hned dvakrát: jednak nešlo o srovnávací reklamu, protože ve sloganu žádné srovnání není, jednak srovnávací reklama nikdy nebyla zakázána výslovně, ale spíše jen pocitovou interpretací zákona.

Teprve v roce 2000 donutila Českou republiku zvláštní evropská direktiva k povolení srovnávací reklamy i u nás. Nynější úprava je tak na papíře shodná v celé Evropské unii, nicméně skutečná soudní praxe se těmto papírovým pravidlům přizpůsobuje jen pomalu a nerada – zvyklosti jsou prostě silnější.

Srovnávací reklama je upravena v obchodním zákoníku v rámci tzv. soutěžních pravidel, tedy pravidel toho, co si v soukromých konkurenčních vztazích mohou soutěžitelé vzájemně dovolit. Jako u každé jiné normy soukromého práva nehrozí zde porušení žádná pokuta, ale blíže zákonem neurčená satisfakce konkurentovi, která může dosahovat klidně i stovek milionů korun.

Základní pravidlo naší i evropské úpravy spočívá v tom, že hanění (zlehčování, pomlouvání...) konkurence je obecně zakázáno a srovnávací reklama je jen omezenou výjimkou tohoto pravidla. Zákaz zlehčování je tedy základním, obecně platným zákazem; zlehčování je definováno v obchodním zákoníku takto: „Zlehčováním je jednání, jímž soutěžitel

uveče nebo rozšiřuje o poměrech, výrobcích nebo výkonech jiného soutěžitele nepravdivé údaje způsobilé tomuto soutěžiteli přivodit újmu. Zlehčováním je i uvedení a rozšiřování pravdivých údajů o poměrech, výrobcích či výkonech jiného soutěžitele, pokud jsou způsobilé tomuto soutěžiteli přivodit újmu. Nekalou soutěží však není, byl-li soutěžitel k takovému jednání okolnostmi donucen (oprávněná obrana)“.

JUDr. Filip Winter
advokátní kancelář

O srovnávací reklamě, tedy o výjimce, která dovoluje prolomit zákaz zlehčování, pak zákon říká, že se za ni považuje každá reklama, která výslovně nebo i nepřímo identifikuje jiného soutěžitele anebo zboží nebo služby nabízené jiným soutěžitelem. Srovnávací reklama je přípustná, jen pokud není klamavá a pokud srovnává jen zboží nebo služby uspokojující stejné potřeby nebo určené ke stejnému účelu, objektivně srovnává jen takové znaky daného zboží nebo služeb, které jsou pro ně podstatné, relevantní, ověřitelné a reprezentativní. Zpravidla musí být srovnání provedeno ve více znacích, mezi něž může patřit i cena; jen výjimečně lze připustit srovnání v jediném znaku, splňujeli takové srovnání v plné míře všechny uvedené podmínky.

Srovnávací reklama nesmí vést k vyvolání nebezpečí záměny na trhu mezi tím, jehož výrobky nebo služby reklama podporuje, a soutěžitelem nebo mezi jejich podniky, zbožím nebo službami, ochrannými známkami, firmami nebo jinými zvláštními označeními, která se pro jednoho nebo druhého z nich stala příznačnými, nesmí zlehčovat nepravdivými údaji podnik, zboží nebo služby soutěžitele ani jeho ochranné známky, firmu či jiná zvláštní označení, která se stala pro něj příznačnými, ani jeho činnost, poměry či jiné okolnosti, jež se jej týkají. Srovnávací reklama se smí v výrobků, pro které má soutěžitel oprávnění užívat chráněné označení původu, vždy jenom na výrobky se stejným označením původu (šampaňské se šampaňským). Srovnávací reklama nesmí vést k nepoctivému těžení z dobré pověsti spjaté s ochrannou známkou soutěžitele, jeho firmou či jinými zvláštními označeními, která se pro něj stala příznačnými, anebo z dobré pověsti spjaté s označením původu konkurenčního zboží, a nesmí nabízet zboží nebo služby jako

napodobení nebo reprodukci zboží nebo služeb označovaných ochrannou známkou nebo obchodním jménem nebo firmou.

Z rozsáhlého výčtu zákonných podmínek je zjevné, že prvé pravidlo legální srovnávací reklamy je, že srovnávaný konkurent musí být jasně identifikován. Mnoho marketérů se této podmínky zaleklo a hleděli svoji reklamu „učinit legálnější“ tím, že namísto jasné identifikace konkurenta používají označení „jiný reklamní výrobce, produkt „B“ apod.. Tímto mlžením se ale naopak připravují o výhodu výjimky pro srovnávací reklamu a výsledek je pak paradoxně ještě více protizákonný!

Další důležitou podmínkou je, že reklama nesmí být klamavá, což znamená, že nesmí v povrchně vnímajícím spotřebiteli vyvolat nějakou klamnou představu. To se často děje v případech, kdy samo srovnání je sice perfektní, ale je interpretováno titulkem, který jeho výsledky významově posune.

Srovnávat lze pouze zboží určené ke stejným účelům, nikoliv tedy hrušky a jablka. A především lze srovnávat pouze podstatné znaky, nikoli si vybrat maličkosti, které jsou pro můj produkt výhodné. Srovnání musí být objektivní, ověřitelné a zákaznicky

relevantní, tedy týkat se těch znaků, které zákaznicky skutečně zajímají. V některých případech splňuje tato kritéria pouze cena (u telefonních hovorů či černého uhlí asi jiné kritérium než cena ani neexistuje), u jiných produktů je kritérii naopak tolik, že srovnání s jedním univerzálním výsledkem provést ani nelze (u aut někdo preferuje ekologii, jiný burácivý výkon, třetí zase pohodlí).

Zajímavou podmínkou je, že srovnání samo o sobě nesmí těžit z toho, že se vůbec srovnává s nějakým produktem. Jako kdyby pouťové hodinky prováděly srovnání se špičkovými Rolexkami a už samotným faktem srovnávání by chtěly na špičkovém výrobku parazitovat.

Jak z výše uvedeného vyplývá, je srovnávací reklama jedinou možností, kdy lze v propagaci o konkurentovi říci něco špatného. Nezapomeňte, že pokud by některá z podmínek srovnávací reklamy nebyla splněna, nepůjde již o povolené srovnání, ale o zakázané zlehčování. A toho se lze vyvarovat nejen tím, že budete ctít pravidla pro srovnávací reklamu, ale především tím, že správně odhadnete reakci svých konkurentů! ■

JUDR. FILIP WINTER

Licence Creative Commons

Dne 16. 4. 2009 byly uvedeny v život a poprvé představeny české verze licencí Creative Commons. Licence Creative Commons jsou souborem veřejných licencí, které přinášejí nové možnosti v oblasti publikování autorských děl, především však posilují pozici autora při rozhodování za jakých podmínek bude dílo veřejně zpřístupněno. Licence Creative Commons fungují na jednoduchém principu: autor jejich prostřednictvím plošně uzavírá se všemi potenciálními uživateli díla smlouvu, na základě které jim poskytuje některá svá práva k dílu a jiná si vyhrazuje. Creative Commons nejsou popřením klasického pojetí copyrightu, ale jeho nadstavbou. Vycházejí z autorského zákona, který je upravuje jako licenční smlouvy (§ 46 – 55 AutZ). Obliba licencí Creative Commons vychází především z jejich mezinárodní srozumitelnosti. Licenční podmínky, neboli práva a povinnosti uživatele k dílu, jsou graficky vyjádřeny pomocí jednoduchých piktogramů.

Licence Creative Commons jsou produktem americké neziskové organizace Creative Commons. Licence Creative Commons představují pro autora možnost zpřístupňovat své dílo na základě jím definovaných podmínek. Ve výčtu režimů, za kterých dochází ke zpřístupňování výsledků duševní činnosti člověka, stojí na jedné straně copyright, který v české praxi autorům přiznává veškerá jejich práva tak, jak jsou uvedena v autorském zákoně. Na druhé straně je tzv. public domain, který naopak na sebe žádná autorská práva neváže. V české praxi jde zejména o tzv. volná díla a díla, která jsou z autorskoprávní ochrany vyňata (§ 3 AutZ).

Zatímco copyright představuje filozofii „totální kontroly“ nad používáním autorských děl, která vede k omezení jejich užití, koncept public domain naopak představuje „anarchii“, kde má kdokoli právo s dílem nakládat podle svého uvážení, což s sebou naopak nese mimo jiné rizika poškození či zneužití

díla. Licence Creative Commons představují jakýsi průsečík obou konceptů: zajišťují veřejnou přístupnost díla, ale pouze na základě dodržení podmínek, které si autor sám určí.

Licence Creative Commons najdou optimální využití u každého autora, který usiluje o maximální rozšiřitelnost svého díla mezi uživateli. Efektivní distribuční kanál z tohoto pohledu představuje internet. Přestože autorovi za užití jeho díla pod Creative Commons nenáleží žádná odměna, dají se licence Creative Commons kombinovat i s modelem komerčního zpřístupňování díla. Autor například uvolní dílo nebo jeho část v elektronické podobě na internet pod Creative Commons a po určité době, během níž dílo získá popularitu, jej vydá prostřednictvím nakladatele na fyzickém nosiči. V zahraničí je tato metoda aplikována např. v hudebním průmyslu nebo pro literární díla.

Své zastánce najdou Creative Commons i u autorů, kteří finanční plnění za zveřejnění díla neočekávají, ale kteří naopak svou tvůrčí činnost podmiňují sdílením a návazným šířením informací obsažených v díle. Do této skupiny běžně patří dokumenty ze sféry výchovy a vzdělávání (učebnice, skripta a jiné výukové materiály), státní a veřejné správy (legislativní dokumenty, sociologické studie), průmyslu a obchodu (statistické materiály, výzkumné zprávy) apod. Pro účely kontrolování, ale zároveň efektivního šíření této šedé literatury představují licence Creative Commons optimální nástroj.

Více informací včetně textu jednotlivých licencí lze nalézt na: <http://www.creativecommons.cz/> popřípadě na domovské stránce <http://creativecommons.org/> ■

Havel & Holásek
advokátní kancelář

MGR. JAN PAVELKA, LL.M.,
ADVOKÁTNÍ KONCIPIENT
HAVEL & HOLÁSEK S. R. O., ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Belgie – od 1. 5. 2009 otevřela svůj pracovní trh

Podle Smlouvy o založení Evropských společenství se volným pohybem osob rozumí zejména právo občanů Evropské unie ucházet se o zaměstnání, podnikat či studovat na území ostatních členských států, za tímto účelem se po území členských států volně pohybovat a zůstat tam po ukončení zaměstnání či studia. Volný pohyb osob je jedním z předpokladů pro fungování společného trhu.

K regulaci svého pracovního trhu a přílivu pracovní síly si však členské státy vůči novým členům EU stanovily omezující opatření v podobě tzv. přechodného období, během kterého mohou čeští občané pracovat v dané zemi pouze na základě pracovního povolení.

Postupně docházelo k přehodnocení rizika pro stabilitu pracovního trhu daného členského státu a členské státy EU začaly pracovní trh českým občanům otevírat.

Nyní se k nim připojila také Belgie, kde se může od 1. května 2009 občan České republiky ucházet o pracovní místo. Uvolnění belgického pracovního trhu se týká i dalších zemí, a to Slovenska, Maďarska, Polska, Slovinska, Estonska, Litvy a Lotyšska. Netýká se však občanů Rumunska a Bulharska, pro které Belgie i nadále využívá tzv. přechodného období.

Posledními státy, které ještě svůj pracovní trh občanům České republiky neotevřely, jsou Německo a Rakousko.

Pokud se tedy chce od května český občan ucházet o zaměstnání v Belgii, nepotřebuje již pracovní povolení. Musí se však registrovat v systému Limosa, který zajišťuje Belgii informace o vlivu práce cizinců na ekonomiku země. Tuto registraci lze učinit i elektronicky prostřednictvím webové stránky <http://www.limosabe.be/>. Dále se musí uchazeč dle informací Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky registrovat na obecním úřadě místa pobytu a samozřejmě je povinen respektovat pravidla belgického systému sociálního pojištění a placení daní.

Uchazeče o zaměstnání z České republiky bude jistě zajímat, co mohou od belgického pracovního práva očekávat:

V prvé řadě musí počítat s tím, že belgické pracovní právo je regulováno vícero předpisy jak obecné, tak i individuální povahy a podstatnou roli hrají i kolektivní smlouvy. Pracovní právo v Belgii je, stejně jako u nás, velice ochranné vůči zaměstnancům.

Níže ve stručnosti uvádíme belgickou úpravu základních pracovněprávních institutů, které by uchazeče o zaměstnání mohly zajímat:

Pracovní smlouvu je možné v Belgii uzavřít i ústně. V některých případech je vyžadována písemná forma – například v případě uchazečů na dobu určitou. Jelikož se v Belgii používá několik úředních jazyků, je zde stanovena povinnost uzavřít pracovní smlouvu v jednotlivých regionech Belgie pod sankcí neplatnosti v určitém jazyce, a to např. ve vlámsčině (pokud se místo podnikání nachází ve Vlámku) nebo ve francouzštině (pokud se místo podnikání nachází ve Valonsku). Jedinou výjimkou je Brusel, kde jazyk smlouvy bude záležet na mateřském jazyce konkrétního zaměstnance.

Maximální stanovená pracovní doba je 9 hodin denně, 38 hodin týdně. V praxi však tato maximální týdenní pracovní doba bývá v mnoha průmyslových odvětvích zkrácena kolektivními smlouvami. Nepřetržitý odpočinek mezi směnami činí 11 hodin, nepřetržitý odpočinek v týdnu pak 24 hodin + nepřetržitý odpočinek mezi směnami, takže

minimální doba tohoto odpočinku je 35 hodin.

Nárok na placenou dovolenou se v Belgii počítá podle odpracovaných dnů v předešlém kalendářním roce. Pokud zaměstnanec odpracuje celý rok, náleží mu nejméně 20 dní dovolené. Kromě toho mají zaměstnanci nárok na 10 placených státních svátků v roce.

Minimální mzda v Belgii je upravená v kolektivních smlouvách samostatně pro každé odvětví průmyslu. Tam, kde není uzavřena kolektivní smlouva pro určité průmyslové odvětví, uplatní se kolektivní smlouva na národní úrovni, nařízení podle kterého je minimální mzda stanovena v závislosti na věku zaměstnance a délce zaměstnání – v současné době činí 1 387,49 euro.

Příplatek za práci přesčas činí 50 %; 100 % příplatek pak náleží v případě práce přesčas konané v neděli a ve svátek.

Pracovní smlouvu na dobu neurčitou může ukončit kterákoliv ze smluvních stran výpovědí, ke které nemusí mít specifický důvod. Výpovědní doba se mění v závislosti na tom, jestli jde o zaměstnance zabývajícího se manuální (u kterých je obvykle kratší, závislá na počtu odpracovaných let u společnosti) nebo intelektuální prací. Kolektivní smlouvy často výpovědní dobu prodlužují.

Více informací o belgické pracovněprávní legislativě se dozvíte například na následujících webových stránkách: <http://www.employment.belgium.be/home.aspx>, http://www.belgium.be/en/work/coming_to_work_in_belgium/. ■

MGR. ROMANA KALETOVÁ
RANDL PARTNERS
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Přípravné jednání a koncentrace řízení po novele OSŘ a jejich důsledky pro některé další procesní instituty

I. Důvody pro novelizaci OSŘ

Dne 1. 7. 2009 nabude účinnosti zákon č. 7/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. V důvodové zprávě je novela OSŘ označena jako souhrnná a to vzhledem k tomu, že v souladu s dlouhodobým cílem zlepšení efektivnosti justice mění hned několik oblastí právní úpravy civilního procesu. Novela kromě (opětovných) změn v systému doručování, změn v systému protokolace a omezení odůvodnění soudních rozhodnutí, zavádí změny, které mají za cíl efektivně zamezit průtahům v soudním řízení. Nástrojem k soustředění a zefektivnění řízení a k urychlenému rozhodnutí ve věci je mimo jiné příprava jednání a na ní navazující tzv. zásada koncentrace řízení. A právě změny

právní úpravy v této oblasti jsou předmětem následujícího příspěvku.

II. Východiska stávající právní úpravy

Hned v úvodu je třeba připomenout, že obecná zásada rychlé ochrany práv je obsažena jak v Listině základních práv a svobod[1], tak i v občanském soudním řádu. V něm byla v určité formě obsažena dokonce již od jeho samotného přijetí[2], když později byla upřesněna v souvislosti s transformací procesního práva a zejména se zdůrazněním rozlišení sporného a nesporného řízení[3].

Ve zmiňovaném sporném řízení jako základním civilním procesu se uplatňuje projednací zásada. Ta znamená, že soud v procesu zjistí a projedná skutkový stav pouze v rozsahu,

kteřý účastníci tvrdí a dokládají svými důkazy. Účastníci sporného řízení proto mají povinnost tvrzení a povinnost důkazní.[4] Soud již nemá povinnost zjišťovat (resp. vyšetřovat) skutečný stav věci co nejpřesněji, jak mu to ukládala historická právní úprava.[5] Naopak, důkazní břemeno je vymezeno jako procesní odpovědnost účastníka za výsledek řízení.[6]

V některých případech ovšem jeden z účastníků nemusí mít z nejrůznějších důvodů zájem na rychlém řešení sporu a snaží se spor často spíše prodlužovat. To je v rozporu s výše uvedeným požadavkem na rychlost řízení. Tento požadavek se mimo jiné konkrétně odráží v zákonném ustanovení podle něž by měla věc být rozhodnuta zpravidla při jediném jednání.[7] Prvním jednáním ve smyslu ustanovení občanského soudního řádu[8] je přitom třeba rozumět jednání, které bylo nařízeno, neboť soud učinil v rámci přípravy jednání všechny (podle svého názoru) potřebné úkony a ve věci není podle zákona možné rozhodnout bez nařízení jednání (a které následně také skutečně proběhlo).[9]

To ovšem předpokládá, že soud bude mít ještě před jednáním jasno, které skutečnosti jsou mezi účastníky sporné a proto bude ohledně nich nutné provést dokazování. Proto jsou ve sporném řízení účastníci donucováni ke splnění povinnosti tvrzení a důkazní několika instituty, které obecně slouží k přípravě jednání. Mezi ně patří prostá výzva k písemnému vyjádření ve věci[10] a tzv. kvalifikovaná výzva k písemnému vyjádření[11].

Podmínky, za nichž soud přistoupí ke kvalifikované výzvě jsou zákonem formulovány tak, že tento postup vyžaduje povaha věci nebo okolnosti případu. Povahou věci se rozumí skutková či právní obtížnost věci, která si vyžaduje kvalifikovanou přípravu jednání. Okolnosti případu jsou vymezeny skutečnostmi doprovázejícími konkrétní spor bez ohledu na jeho složitost po stránce skutkové nebo právní. Ve zcela jednoduchých věcech, které nevyžadují podrobnější a rozsáhlejší přípravu jednání, je vydání kvalifikované výzvy vyloučeno.[12] V ostatních případech pouze představuje-li žaloba zjevně bezdůvodné uplatňování práva, neodůvodňuje povaha věci ani okolnosti případu, aby soud přistoupil ke kvalifikované výzvě.[13]

Procesní úprava následků nevyhovění kvalifikované výzvě (fikce uznání a následně vydání rozsudku pro uznání bez slyšení žalovaného, nevyjádří-li se řádně k žalobě minimálně ve 30 denní lhůtě)[14] je ovšem na samé hranici ústavních záruk ochrany práv stran v civilním procesu. Ústavní soud již judikoval, že právo na slyšení účastníka před soudem, tedy i na projednání věci v jeho přítomnosti (právo na „hearing“), je základním právem, na jehož respektování je třeba bezvýhradně trvat.[15]

III. Nový institut přípravného jednání

Zákonodárce ovšem má riskantní situace balancování na hraně zákonnosti zjevně rád. Zřejmě proto v zájmu zefektivnění soudního řízení novelou zavádí nový institut přípravného jednání[16] právě jako alternativu ke kvalifikované výzvě, přestože následky nedostavení se k přípravnému jednání strany účastníka jsou prakticky stejně fatální jako v případě kvalifikované výzvy. To vše je ještě více zřetelné v souvislosti s novou úpravou doručování zavedenou stejnou novelou, jejíž zhodnocení by ovšem vydalo na samostatný článek.

Podle novely pokud soud nemůže rozhodnout bez nařízení jednání (při nesplnění zákonných podmínek, kterými jsou, že lze rozhodnout pouze na základě listinných důkazů, účastníci se práva účasti na projednání věci vzdali nebo s rozhodnutím bez nařízení souhlasí)[17] a zároveň prostá

výzva k písemnému vyjádření ve věci by mohla být nebo je bez očekávaného výsledku (jednání není připraveno tak, aby bylo možné rozhodnout hned napoprvé) dává zákonodárce soudu na výběr, jak dále postupovat. Pokud soud nezvolí cestu kvalifikované výzvy, nařídí přípravné jednání (pokud se nejedná o věc, kdy by přípravné jednání bylo neúčelné).[18]

Důležitost institutu přípravného jednání a snaha zákonodárce připravit soudu podmínky pro soudní jednání je zdůrazněna již v souvislosti s doručováním. Předvolání k přípravnému jednání se doručuje do vlastních rukou, přičemž náhradní doručení je vyloučeno.[19]

Pokud se dnes účastník nedostaví k prvnímu roku, může to být maximálně považováno za ztěžování postupu řízení a důvodem pro uložení pořádkové pokuty[20] anebo pro uložení povinnosti hradit náklady řízení způsobené protistraně[21]. Pokud se ovšem účastníci v budoucnu nedostaví k přípravnému jednání, bude to pro ně mít důsledky daleko vážnější. Pokud se nedostaví žalovaný, kterému byla doručena žaloba, ačkoli byl řádně a včas předvolán nejméně 20 dnů předem a ani se včas a z důležitého důvodu neomluvil, má se ve sporných věcech[22] za to, že uznává nárok uplatněný proti němu žalobou, byl-li o tom žalovaný poučen.[23] To neplatí pouze v případech, kdy jsou splněny podmínky pro zastavení řízení nebo odmítnutí žaloby. Nedostaví-li se žalobce ačkoli byl řádně a včas předvolán nejméně 20 dnů předem a ani se včas a z důležitého důvodu neomluvil, soud řízení zastaví, byl-li o tom žalobce poučen.[24]

V textu novely není výslovně uvedeno, jak postupovat, pokud se nedostaví oba účastníci. Výkladem však zřejmě bude možné dovodit, že v takovém případě je tu dán důvod pro zastavení řízení (žalobce se nedostavil); zároveň se neuplatní zákonná fikce uznání nároku žalovaným (je splněna podmínka pro zastavení řízení).

Podmínky, za nichž soud přistoupí ke kvalifikované výzvě jsou zákonem formulovány tak, že tento postup vyžaduje povaha věci nebo okolnosti případu.

Rozdíl mezi platným tzv. prvním rokem[25] a novým institutem přípravného jednání[26] je tedy zejména v prostředcích, které soud používá a možných důsledcích pro účastníky. Jinak je obsah nového institutu přípravného jednání z velké části shodný s platným tzv. prvním rokem.[27] V obou případech se soud pokouší o smír, účastníky poučí, vyzývá je k doplnění tvrzení a důkazů a k plnění procesních povinností a při přípravném jednání zkoumá i, zda jsou splněny podmínky řízení.

Tyto procesní povinnosti budou ovšem účastníci povinni splnit do skončení přípravného jednání nebo z důležitých důvodů v náhradní lhůtě poskytnuté soudem v maximální délce 30 dnů.[28] Pokud ani k poučení soudem uvedené procesní povinnosti nesplní, nebude až na stanovené výjimky ke skutečnostem uvedeným a k důkazům označeným po skončení přípravného jednání nebo po uplynutí náhradní lhůty přihlíženo[29]. K později uvedeným skutečnostem a označeným důkazům bude soud smět přihlídnout, jen půjde-li o skutečnosti nebo důkazy, jimiž má být zpochybněna věrohodnost provedených důkazních prostředků, které nastaly po přípravném jednání nebo které účastník nemohl bez své viny včas uvést[30], jakož i o skutečnosti nebo důkazy, které účastníci uvedli poté, co byl některý z nich vyzván k doplnění rozhodujících skutečností poté, co předseda senátu vyzve účastníka k doplnění vylíčení rozhodných skutečností, má-li za to, že věc lze posoudit jinak než podle účastníkovy právního názoru[31].

Úprava ostatních přípravných institutů – prosté výzvy i výzvy kvalifikované zůstala novelou obsahově prakticky nedotčena. Doplněn byl pouze zákaz kolize kvalifikované výzvy s přípravným jednáním, když kvalifikovanou výzvu nebude možné vydat nebo doručit po přípravném jednání.

V návaznosti na nově zavedené přípravné jednání se pak novelou pro případy, kdy se přípravné jednání skutečně bude konat, vypouští povinná 30 denní lhůta určená účastníkům ve vymezených případech k přípravě na soudní jednání (resp. k zaslání předvolání k jednání) i obecně respektovaná lhůta 10denní v případech ostatních.

IV. Nová úprava koncentrace řízení

Stávající úprava koncentrace řízení, jak bylo výše naznačeno, obecně spočívá ve vytvoření časového prostoru účastníkům řízení, ve kterém musí splnit povinnost tvrzení a povinnost důkazní. Časové omezení je zpravidla dáno skončením prvního jednání, věcné omezení pak zákonným výčtem věcí, ve kterých se uplatňuje vysoký společenský zájem na efektivním a rychlém řízení, resp. rozhodnutí. To se týká tzv. zákonné koncentrace řízení.[32] Jiným dru-

hem koncentrace je koncentrace vhodná.[33] Ta přichází v úvahu i ve všech ostatních sporných věcech. Je přitom vázána na rozhodnutí soudu, podmíněné návrhem účastníka řízení. Takový návrh účastníka však přichází v úvahu pouze v řízení, kdy účastník jiný je nečinný, např. nevyličil všechny rozhodující skutečnosti nebo neoznačil potřebné důkazy.

V návaznosti na nově zavedený institut přípravného jednání zákonodárce přistoupl k pochopitelnému kroku. Koncentrace vhodná byla jako neefektivní zcela zrušena.[34] Situace, kdy jeden z účastníků musel soudu navrhnout, aby uložil prosti straně přece jen splnit ve stanovené lhůtě svoji zákonnou povinnost a zajistit tak pokračování v řízení, opravdu nebyla z dlouhodobého hlediska efektivní justice obhajitelná. Zákonná koncentrace řízení byla naproti tomu nejen zachována, ale bude nadále věcně zcela neomezena.[35] Co se týká jejího časového omezení novela rozlišuje mezi věcmi, v nichž byla provedena příprava jednání a věcmi, kdy přípravné jednání provedeno nebylo. V případě prvním je rozhodným časovým okamžikem pro uplatnění povinnosti tvrzení a povinnosti důkazní, jak bylo již

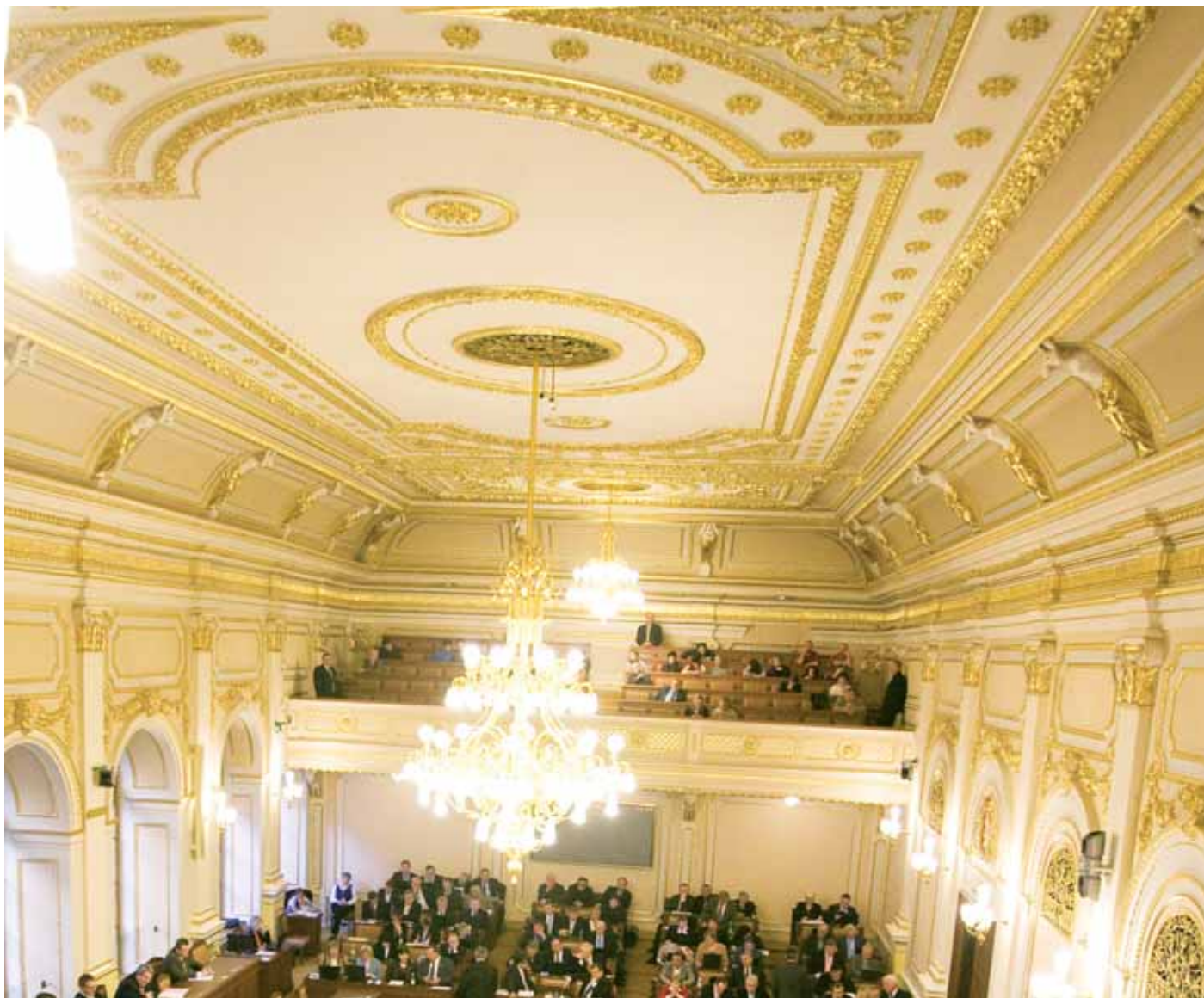
vysvětleno, skončení přípravného jednání nebo uplynutí náhradní lhůty. V případě druhém pak skončení prvního jednání nebo uplynutí náhradní lhůty. Možnost přihlídnout k později uvedeným skutečnostem a označeným důkazům zůstává a je rozšířena dále celkem na případy, kdy půjde o skutečnosti nebo důkazy, jimiž má být zpochybněna věrohodnost

provedených důkazních prostředků, které nastaly po přípravném jednání nebo které účastník nemohl bez své viny včas uvést[36], jakož i o skutečnosti nebo důkazy které účastníci uvedli poté, co byl některý z nich vyzván k doplnění rozhodujících skutečností poté, co předseda senátu vyzve účastníka k doplnění vylíčení rozhodných skutečností, má-li za to, že věc lze posoudit jinak než podle účastníkovy právního názoru[37].

V. Některé nejasnosti nové úpravy koncentrace řízení

Zákonodárce pamatoval i na situace, kdy dojde ke změně žaloby nebo ke změně v osobách účastníků. Tato nová úprava se však zdá být trochu nedotažená do konce. Při změně žaloby totiž platí původní časový okamžik rozhodný pro koncentraci řízení. A ten může, typicky konali se přípravné řízení, předcházet změně žaloby. V této souvislosti však třeba si uvědomit, že o změnu žaloby jde nejen tehdy, domáhá-li se žalobce něčeho jiného než v původní žalobě, nebo požadoval-li na základě stejného skutkového základu více, než požadoval v původní žalobě, ale rovněž v případech, že žalobce sice i nadále požaduje stejné plnění (stejně kvali-

Rozdíl mezi platným tzv. prvním rokem a novým institutem přípravného jednání je tedy zejména v prostředcích, které soud používá a v možných důsledcích pro účastníky.

ty a stejného rozsahu), ale na základě jiného skutkového stavu (skutkového základu věci), než jak ho vylíčil v původní žalobě.[38] Pokud zároveň podmínkou změny žaloby je souhlas soudu[39], pak není jasné, proč za takové situace nepřipustit i posunutí okamžiku koncentrace. Když již soud bude souhlasit se změnou žaloby postavené na jiných skutkových tvrzeních, bylo by jen logické umožnit účastníkovi i nová skutková tvrzení podepřená novými důkazy. V opačném případě bude nadbytečné vůbec uvažovat o smysluplnosti této části nové úpravy. Důvodová zpráva je v tomto ohledu však zcela skoupá a žádné bližší vodítko o úvahách zákonodávce nedává.

Sporná je i úprava ve vztahu k přistoupení dalšího účastníka[40] a záměny účastníka[41]. V těchto případech nastanou podle nové úpravy účinky koncentrace řízení ve vztahu s novými účastníky skončením prvního jednání, které bylo nařízeno po přistoupení nebo záměně účastníka a které se ve věci konalo.

Výklad podávaný soudní praxí je přitom ustálen v závěru, že přistoupení dalšího účastníka do řízení soud nepřipustí zejména tehdy, kdyby v důsledku něho nastal nedostatek podmínky řízení, pro který by bylo nutné řízení zastavit, kdyby nebylo nepochybné, čeho se žalobce domáhá proti tomu, kdo má do řízení přistoupit na straně žalovaného, kdyby nebylo jednoznačné, čeho se proti žalovanému domáhá ten, kdo má do řízení přistoupit jako další žalobce, nebo kdyby přistoupení dalšího účastníka do řízení bylo v rozporu se zásadou hospodárnosti řízení. Nehospodárnost připuštění dalšího účastníka do řízení je podle konstantní judikatury dána zejména tehdy, jestliže by takový postup vyvolal další dokazování, které by jinak nebylo potřebné a ve svých důsledcích by vedlo k oddálení rozhodnutí věci mezi dosavadními účastníky řízení.[42]

Na jedné straně tedy dovolací soud je ve svých názorech spíše proti přistoupení, pokud by to vyvolalo nutnost dalšího

dokazování, na straně druhé zákonodárce s takovou možností v novele přímo počítá. V posuzovaném případě se tedy stávající judikatura bude muset poněkud posunout. Na závalu to snad nebude, když i nové dokazování bude limitováno již všeobecnou zásadou koncentrace řízení.

Je ovšem otázkou, zda se nebudou někteří žalobci, kterým časový okamžik koncentrace řízení nastal skončením přípravného jednání, snažit tuto skutečnost obejít tím, že si do řízení na svoji stranu nechají přistoupit dalšího účastníka, který bude mít dodatečný časový prostor pro uplatnění povinnosti tvrzení a povinnosti důkazní. Ne vždy je zřejmé, že přistoupení dalšího žalobce do řízení může sloužit k odstranění nedostatku, spočívajícího v tom, že účastníky řízení se nestali všichni, kdo jimi měli být, jako je tomu např. u nerozlučných společníků, nýbrž že hmotněprávní oprávnění k uplatnění nároku může mít jen jeden z nich. V takovém případě je procesním prostředkem ke změně účastenství ve sporu institut záměny účastníků a přistoupení dalšího žalobce do řízení je v podstatě obcházením tohoto institutu.[43] Při rozhodování o přistoupení dalšího účastníka do řízení ovšem soud nemůže posuzovat otázku jeho věcné legitimace. Jde pouze o procesní rozhodnutí, jímž se upravuje průběh řízení a okruh jeho účastníků. Otázka věcné legitimace účastníka řízení (jak aktivní, tak pasivní) je otázkou hmotněprávní, kterou soud řeší až v konečném rozhodnutí ve věci, a teprve důsledkem případného nedostatku věcné legitimace by bylo – po projednání věci – zamítnutí žaloby.[44]

VI. Závěr

Je zřejmé, že nová právní úprava obsažená v novele občanského soudního řádu, která bude od druhé poloviny roku 2009 významně ovlivňovat průběh civilního sporného procesu se stále více odklání od stavu, kdy soudce je pouze pasivním arbitrem sporu, který vedou sporné strany. Pasivita soudce má totiž často nežádoucí účinky jak z hlediska obsahového, tak z hlediska rychlosti řízení. Zákonodárce byl viditelně veden snahou, při respektování dispoziční zásady, nenechat účastníky soudní řízení úplně ovládnout. Je totiž třeba odlišovat dispoziční řízení (podání žaloby, zpětvzetí žaloby, podání vzájemné žaloby) a dispoziční předmětem řízení (omezení nebo rozšíření návrhu, uzavření soudního smíru) od situace, kdy při pasivitě soudu některý z účastníků zneužíváním procesních úkonů řízení prakticky vedl k újmě protistrany. Pokud odhlédneme od výše naznačených některých otevřených technických otázek, je pouze k diskusi, zda někdy snad až úporná snaha o co nejrychlejší zvýšení efektivnosti justice povede dále k rozšiřování situací, které jsou třeba podle Ústavního soudu ve svém důsledku na samé hranici zákonnosti nebo zda se tento, možná jednoduchý trend podaří de lege ferenda nějakým způsobem více sofistikovat. ■

MGR. KAREL JANDUS, ADVOKÁT
MGR. MARTA ONDAČKOVÁ, ADVOKÁTNÍ KONCIPIENT
PRK PARTNERS, S. R. O. ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky

- [1] Srov. čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod vyhlášené pod č. 2/1993 Sb.
- [2] Srov. § 6 zákona č. 99/1963 občanský soudní řád (dále jen OSŘ)
- [3] Srov. § 6 OSŘ ve znění účinném od 1. 1. 1992
- [4] Srov. § 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 OSŘ
- [5] Srov. § 120 odst. 1 OSŘ ve znění účinném do 31. 12. 1991
- [6] Srov. § 120 odst. 3 OSŘ
- [7] Srov. § 114a odst. 1 OSŘ
- [8] Srov. § 114b odst. 3 o.s.ř.
- [9] Srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 221/2007, ze dne 3. 1. 2008
- [10] Srov. § 114a odst. 2 písm. a) OSŘ
- [11] Srov. § 114b odst. 1 OSŘ
- [12] Srov. Rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1109/2004).
- [13] Srov. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 26 Cdo 1253/2005 ze dne 16. února 2006
- [14] Srov. § 114b ve spojení s § 153a odst. 3 OSŘ
- [15] Srov. náleží sp. zn. IV. ÚS 63/05, Šbirka náleží a usnesení, sv. 38, č. 163 a rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 3047/2006, ze dne 30. 11. 2007
- [16] Srov. § 114c OSŘ ve znění účinném od 1. 7. 2009
- [17] Srov. § 115a OSŘ
- [18] § 114c OSŘ ve znění účinném od 1. 7. 2009
- [19] § 114c odst. 2 OSŘ ve znění účinném od 1. 7. 2009
- [20] Srov. § 53 OSŘ
- [21] Srov. § 147 OSŘ
- [22] Nejedná se tedy o věci v nichž nelze uzavřít nebo schválit smír podle § 99 odst. 1 odst. 2 a o věci uvedené v § 120 odst. 2 OSŘ
- [23] Srov. § 114 c odst. 6 ve znění účinném od 1. 7. 2009
- [24] Srov. § 114 c odst. 7 ve znění účinném od 1. 7. 2009
- [25] Srov. § 114c OSŘ
- [26] § 114c odst. OSŘ ve znění účinném od 1. 7. 2009
- [27] Srov. § 114c OSŘ
- [28] Srov. § 114c odst. 4 OSŘ ve znění účinném od 1. 7. 2009
- [29] Srov. § 114c odst. 5 OSŘ ve znění účinném od 1. 7. 2009
- [30] Srov. § 118b odst. 1 OSŘ ve znění účinném od 1. 7. 2009
- [31] Srov. § 118a odst. 2 OSŘ ve znění účinném od 1. 7. 2009
- [32] Srov. § 118b odst. 1 OSŘ
- [33] Srov. § 118c OSŘ
- [34] Srov. § 118c OSŘ ve znění účinném od 1. 7. 2009
- [35] Srov. § 118b odst. 1 OSŘ ve znění účinném od 1. 7. 2009
- [36] Srov. § 118b odst. 1 OSŘ ve znění účinném od 1. 7. 2009
- [37] Srov. § 118a odst. 2 OSŘ ve znění účinném od 1. 7. 2009
- [38] Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Odo 382/2005, ze dne 30. května 2006
- [39] Srov. § 95 OSŘ
- [40] Srov. § 92 odst. 1 OSŘ
- [41] Srov. § 92 odst. 2 OSŘ
- [42] Srov. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 2940/2008, ze dne 9. 10. 2008
- [43] Srov. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 1056/2008, ze dne 5. 6. 2008
- [44] Srov. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 2771/2007, ze dne 23. 8. 2007

Prorogační ujednání a jeho budoucnost

Prorogace představuje institut mezinárodního práva soukromého, který umožňuje stranám mezinárodního právního vztahu zvolit si jurisdikci, kde se bude řešit případný spor. Taková volba má kromě právních následků i významný ekonomický dopad spočívající ve zvýšených nákladech na řízení v případě procesu v zahraničí. Prorogační dohoda či doložka však nemusí být pouze projevem síly silnější strany, která si

případný spor „vtáhne“ na pro ni výhodné území, ale často se jedná i o právní stabilizaci mezinárodního vztahu, kdy stranám odpadá otázka a pochybnost, která jurisdikce se bude sporem zabývat. Další aspekty a důsledky uzavření prorogační dohody jsou uvedeny a rozebrány níže v tomto článku. Dle mého názoru se jedná o vysoce praktický institut, který by měl být účastníky mezinárodních vztahů využíván,

pokud jim takovou volbu právní předpisy dovolí a účastníci jsou schopni se na ní dohodnout.

V rámci rekodifikace českého soukromého práva byl v nedávné době představen veřejnosti text návrhu nového zákona o mezinárodním právu soukromém, který má nabýt účinnosti ve stejný den jako nový Občanský zákoník a Obchodní zákon. V době vydání tohoto článku již prodělal text návrhu ve sledované oblasti značný posun. Původně navrhovaný text [1] (dále jen „Přípravný text“) byl po připomínkovacím řízení změněn na výsledek, v jakém je předkládán vládě [2] (dále jen „Návrh“). Jakožto nový právní předpis by měla být právní úprava v něm obsažená dokonalejší než stávající. Přijatý nový právní předpis by měl řešit existující problémy a nedostatky stávajícího předpisu na úrovni teoretické, ale i přispívat ke snadnější aplikaci v předpisu obsažených norem laickou i odbornou veřejností. Tento článek se pokusí zhodnotit naplnění uvedených předpokladů, pokud se ustanovení o mezinárodní prorogaci týká. Příslušná ustanovení připravovaného ZMPS (Návrhu) budou podrobena komparaci s odpovídajícími ustanoveními ve stávajícím znění z. č. 97/1963Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním (dále jen „ZMPS“), a v Nařízení (ES) č. 44/2001, o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (dále jen „Nařízení“). Zajímavé je také sledovat posun v úpravě mezi Přípravným textem a Návrhem.

Kromě zhodnocení navrhované úpravy prorogace v novém ZMPS může tento článek posloužit i jako průvodce současnými hlavními normami o mezinárodní prorogaci.

Systematika prorogačních norem

Návrh upravuje prorogaci v ust. § 85 a § 86 (v přípravném textu to byla ustanovení § 86 a § 87). Ustanovení § 85 se týká prorogace českých soudů. Prorogace zahraničních soudů, tedy z pohledu zákona derogace pravomoci českých soudů, je upravena v ust. § 86 Návrhu. Obě normy lze považovat za obecná ustanovení o prorogaci, resp. derogaci. Speciální ustanovení o prorogaci v pracovních vztazích lze nalézt v ust. § 88 Návrhu.

Stávající ZMPS upravuje prorogaci českých soudů v ust. § 37 odst. 2. a derogaci pravomoci českých soudů v ust. § 37 odst. 3. ZMPS. V obou případech se opět jedná o obecná ustanovení. ZMPS neobsahuje řádné speciální ustanovení pro specifický okruh vztahů.

Nařízení Brusel I se prorogací zabývá zejména v ust. čl. 23. Někdy je za specifickou verzi prorogace považována i úprava obsažená v čl. 24 Nařízení Brusel I. Jiní autoři tuto normu označují termínem „podřízení se řízení“ a neřadí ji mezi prorogační ustanovení. Speciální normy upravující prorogaci v oblastech pojistných, spotřebitelských a pracovních vztahů jsou obsaženy v čl. 13, 17 a 21. Ač jsou čl. 13, 17 a 21 předřazeny před čl. 23, jedná se dle mého názoru o normy *lex specialis* vůči čl. 23 jako *lex generalis* [3]. V oblastech, které normy v čl. 13, 17 a 21 Nařízení neupravují (např. otázka formy), tak bude nutné aplikovat pravidla obsažená v čl. 23.

Návrh si zachovává systematiku stávajícího ZMPS, kdy explicitně odděluje režim prorogace a režim derogace mezinárodní pravomoci českých soudů. Vzhledem k působnosti těchto norem pouze na území České republiky se domnívám, že je zachování oddělení prorogace a derogace vhodné, a to z důvodu srozumitelnosti a aplikační jednoduchosti. Nařízení žádné ustanovení o derogaci neobsahuje. To je pravděpodobně dáno mezinárodním původem normy [4]. Nařízení působí na území ES mimo Dánska [5] a výslovná úprava derogace by tak na rozdíl od úpravy vztahující se pouze k jednomu státu (kam spadá ZMPS i Návrh) znamenala komplikaci a větší složitost systému prorogace v Nařízení. Návrh se však zřejmě inspiroval Nařízením v oblasti prorogace v pracovních vztazích. Ačkoliv prorogace v pracovních vztazích byla možná [6], stávající ZMPS na rozdíl od Návrhu žádnou speciální normu pro tuto oblast neobsahoval.

Z obecného principu aplikační přednosti předpisů ES plyne, že v případech, kdy bude možné v otázce prorogace aplikovat jak ZMPS, tak Nařízení, použije se norma obsažená v Nařízení. ZMPS se tak bude používat pouze v případech, na které nedopadá Nařízení. Jako příklad lze uvést prorogaci českých soudů jako neutrálního fóra ve sporech, kdy žádný z účastníků nemá bydliště na území ES nebo prorogace soudů mimo ES. Současný stav zůstane zachován i po přijetí Návrhu [7].

Věcná působnost

Věcná působnost norem o prorogaci vymezuje oblast právních vztahů, u kterých lze pravomoc soudů prorogovat. Jedná se proto o stěžejní otázku. Přípravný text umožňoval, aby si strany sjednávaly prorogaci „ve věcech závazkových práv“ a „ve věcech pracovních“. Důvodová zpráva tyto termíny nijak nekonkretizuje. ZMPS naproti tomu umožňuje prorogovat pravomoc ve sporech majetkových. Komentář k vymezení majetkových sporů uvádí následující: „Majetkovými spory je třeba rozumět kontradiktorní řízení vedená o návrzích, jimiž se žalobce domáhá, aby žalovaný byl uznán povinným poskytnout mu majetkové plnění, to je zejména plnění peněžité, vydání věci, popř. jiné reálné plnění a zdržení se určité činnosti. Obecně je možno tento pojem vyložit tak, že zahrnuje všechny případy, kdy se účastník domáhá plnění, jež má majetkovou povahu či reflex...“ [8] Vyjmenovány jsou v komentáři výslovně i pracovní spory, spory vzniklé z porušování práv k nehmotným statkům a některé instituty rodinného práva, jako výživné manžela apod. Lze proto shrnout, že termín „majetkové spory“ má být vykládán extenzivně. Současná teorie občanského práva u zvláštní části rozlišuje práva věcná, závazková, dědická a práva k nehmotným statkům [9], což vede k závěru, že rozsah prorogace v Přípravném textu by mohl být užší než tomu bylo dosud, ačkoliv důvodová zpráva k Přípravnému textu uváděla, že ustanovení o prorogaci odpovídá dosavadní úpravě [10]. Podobný závěr se zřejmě vyskytl i v průběhu připomínkovacího řízení, neboť Návrh v ustanoveních § 85 a § 86 byl dopl-

ně a věcná působnost Návrhu ve věci prorogace je tak rozšířena na věci „závazkových práv a jiných majetkových práv“. Použití termínu majetkových práv lze hodnotit kladně, neboť termín je již výkladově ustálen. Dalším důvodem pro vhodnost přidání vymezení působnosti prostřednictvím „majetkových sporů“ je i skutečnost, že termín majetkové spory je použit i v ust. § 1 zákona č. 216/1994Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů a je tak v našem právním řádu již obsažen.

Věcná působnost čl. 23 Nařízení i dalších výše uvedených článků upravujících prorogaci v Nařízení je dána věcnou působností Nařízení samotného, upravenou v čl. 1 odst. 1 – věci občanské a obchodní, s omezeními uvedenými v čl. 1 odst. 2. Nařízení. Termín „věci občanské a obchodní“ je třeba vykládat autonomně[11]. Právo ES obecně nerozlišuje mezi oblastí práva soukromého a veřejného, významná část judikatury, zabývající se výkladem termínu „věci občanské a obchodní“ je proto soustředěna na určení věcí občanských a obchodních z tohoto pohledu a vymezení působnosti Nařízení vůči aktům veřejné moci a právním vztahům s veřejnou mocí[12]. Pro českého právníka je taková otázka hůře pochopitelná, neboť v českém právu je prorogace čistě soukromoprávní institut a hranice mezi soukromým a veřejným právem je v českém právním řádu vymezena jasněji než v právu ES. Z hraničních rozhodnutí ESD v rozsudku De Cavel II[13] připustil aplikaci Bruselské úmluvy na předběžné opatření ohledně plateb měsíčního výživného mezi manželi a naopak rozsudkem De Cavel I[14] nepřipustil aplikaci na ochranné opatření zmrazení majetku při rozvodovém řízení. Spory z práv k nehmotným statkům zřejmě pod rozsah Nařízení spadat budou. Celkově lze říci, že Nařízení upravuje užší oblast vztahů než ZMPS. Jednoznačně nejužší věcnou působnost měla úprava v Přípravném textu. Jejím rozšířením do podoby v Nařízení se však situace zcela obrátila.

Subjekty a podmínky prorogace

Návrh již od podoby Přípravného textu nijak neomezuje subjekty, které mohou prorogaci sjednávat[15]. K radikálnímu posunu však došlo v otázce podmínek pro prorogační ujednání. Přípravný text v ust. § 86 a § 87 nekladl pro prorogaci ani další podmínky. Speciální ust. § 90 Přípravného textu vázalo možnost derogace pravomoci českých soudů v pracovních věcech na kumulativní splnění skutečností, kdy zaměstnanec musí vykonávat práci v zahraničí a zaměstnavatel nemá sídlo nebo obvyklý pobyt v České republice. Při splnění těchto podmínek nebyla nijak omezována možnost prorogovat soudy jakéhokoliv jiného státu. Návrh doplnil do ust. § 86 následující větu „Ve věcech pojištění a spotřebitelských smluv je takové ujednání přípustné jen po vzniku sporu nebo jestliže umožňuje pouze pojistníkovi, pojištěnému, jiné oprávněné osobě, poškozenému nebo spotřebiteli zahájit řízení u soudu jiného státu.“ Tím zajišťuje beneficentům právní úpravy spotřebitelských a pojistných smluv, vyšší míru ochrany a omezuje možnosti sjednání pro-

rogace časově i prostorově. Současně s tím došlo v oblasti pracovních smluv k nahrazení omezení možnosti sjednat prorogační dohodu analogií citované úpravy pro pojistné a spotřebitelské smlouvy.

Stávající ZMPS naproti tomu světuje možnost derogovat pravomoc českých soudů pouze do rukou právnických osob. Návrh si po vzoru ZMPS zachoval normu o nemožnosti volby věcné příslušnosti v případě prorogace českých soudů. Dle mého názoru se jedná o vhodné ustanovení usnadňující praktickou aplikaci. Ani jedna z norem žádným způsobem neomezuje výběr jurisdikcí. Z povahy věci však musí jít o reálně existující jurisdikci.

Jak jsem již uvedl výše, Nařízení se nezabývá explicitně derogací pravomoci. Z hlediska subjektu nerozlišuje mezi právnickými a fyzickými osobami. Podmínkou aplikovatelnosti čl. 23 odst. 1. Nařízení však je, aby alespoň jedna strana, lhotejno, zda žalobce či žalovaný, měla bydliště na území ES. Nařízení rovněž limituje možnosti prorogace pouze na soudy členských států[16]. Toto omezení je logické vzhledem k povaze Nařízení. Speciální normy o prorogaci obsažené v čl. 13, 17, 21 shodně upravují vztahy, kdy jedna ze stran je výrazně ekonomicky silnější. Z důvodu ochrany slabší strany proto stanovují pro možnost sjednání prorogace další omezení a podmínky. Ve vztazích pojistných, spotřebitelských a pracovních smluv může být prorogace sjednána pouze po zahájení sporu a ve prospěch slabší strany, aby tato mohla zahájit spor i u jiných soudů než těch určených v Nařízení[17].

Nezbývá než dodat, že z tohoto pohledu je úprava v ZMPS již zastaralá, když příliš omezuje smluvní volnost fyzických osob. Návrh i Nařízení zachovávají fyzickým osobám možnost volby. Za veliký pokrok lze označit posun úpravy od Přípravného textu k Návrhu v oblasti ochrany slabší strany v pojistných, spotřebitelských a pracovních vztazích.

Forma prorogační doložky

Návrh, stejně jako Přípravný text vyžaduje pro prorogační dohodu písemnou formu. V tomto směru nedošlo k žádné změně. Není povinnost, aby dohoda byla uzavřena na jedné listině. Vyhovuje i situace, kdy dohoda byla sjednána ústně a následně písemně potvrzena. Návrh se nevyslovuje k méně tradičním způsobům uzavírání smluv. Zatímco fax může být považován za dodržení písemné formy, u e-mailu bude záležet, zda bude elektronicky podepsán. Návrh tak vychází ze stávajícího ZMPS. ZMPS však disponoval jednou odchylkou. Při derogaci českých soudů se písemná forma vyžadovala pouze na straně české organizace. Písemná forma byla dodržena i v případě, že zahraniční účastník uzavřel dohodu ústně[18], pakliže takový projev vůle byl platný podle práva platného v místě, kde zahraniční účastník učinil svůj projev.

Nařízení je výrazně benevolentnější. Požaduje sice písemnou formu, ale v důsledku praktik a zvyklostí připouští i dohodu ústní nebo dokonce konkludentní. Nadto se Nařízení explicitně vyjadřuje k elektronickým způsobům

komunikace, které, pokud umožňují trvalý záznam dohody, staví na roveň s písemnou formou. I zde bude možno dohodu uzavřít na jednom či více dokumentech.

Společně všem normám je, že pod písemnou formu nezahrnují ujednání o prorogaci obsažené v obchodních podmínkách na zadní straně formulářové smlouvy. Nejedná se o explicitní ustanovení, ale k tomuto závěru docházela soudní praxe[19]. Nejprogresivnější rysy vykazuje Nařízení, a to díky volnosti formy prorogačního ujednání. Je politováníhodné, že nová česká norma nepřevzala rozšířený systém, kdy v důsledku zvyklostí a praktik nebývá trváno na písemné formě[20]. Rovněž neakceptaci moderních prostředků komunikace nelze kvitovat u nové právní úpravy.

Čas uzavření prorogační doložky, rozsah vzájemných vztahů, na které dopadá prorogace

Časový rozměr zahrnuje velikou šíři možností, kdy může být prorogační dohoda sjednána a uzavřena. Může to být dopředu při sjednávání právního rámce vzájemných právních vztahů. Častou možností pak bude při uzavírání samotné smlouvy. Strany se na uzavření prorogačního ustanovení mohou dohodnout až v momentě sporu, ale také až v průběhu sporu. Ne všechny tyto možnosti musí být stranám nutně přístupné. Záleží na normách upravujících prorogaci, zda nevystaví limity.

Pro oblast vztahů, ve kterých je uzavření prorogace dovoleno, obecně platí, že lze uzavřít prorogaci pro celou oblast vzájemných vztahů, pro konkrétní právní vztah nebo pouze pro určité otázky z oblasti nebo konkrétního právního vztahu.

Návrh se otázkou času uzavření prorogace oproti Přípravnému textu zabývá v zájmu ochrany slabší strany u pojistných, spotřebitelských a pracovních smluv, a to omezením možnosti prorogace po vzniku sporu, pokud ujednání nemá jednostranně rozšiřovat práva slabší strany ZMPS k otázce času se uzavření nevyjadřuje. Stejně tak nejsou činěny žádné mantinely co do rozsahu vzájemných vztahů.

U Nařízení je situace značně složitější. Český překlad inkriminovaného ustanovení čl. 23 zní „... v již vzniklém nebo budoucím sporu z určitého právního vztahu...“. Není pochyb o tom, že prorogační doložku lze uzavřít kdykoliv před i po vzniku sporu. Jazykový výklad vede k závěru, že platně jde prorogační doložku uzavřít jen pro konkrétní právní vztah[21], nikoliv pro oblast právních vztahů mezi stranami[22]. Jedná se o, dle mého názoru, závažné omezení.

Další limity Nařízení jsou zakotveny v ustanoveních týkajících se spotřebitelských, pracovních a pojistných smluv, kdy z důvodu ochrany ekonomicky slabší strany je možné prorogační doložku platně sjednat pouze po vzniku sporu. To odpovídá úpravě obsažené v Návrhu.

Efekt prorogačního ustanovení

V teorii se vyskytují dva možné přístupy k prorogační doložce. Dle prvního je k projednání sporu příslušné pouze fórum, které je prorogováno a jiné soudy se nesmí sporem

zabývat. V tomto pojetí se jedná o exkluzivní prorogaci. V druhém pojetí si sice strany zvolily fórum, avšak i jiné soudy mohou spor projednat, pokud jim strany spor předloží. Jedná se o neexkluzivní prorogaci. Strany většinou tuto problematiku výslovně neřeší a tak často záleží na pohledu fóra, zda prorogaci považuje za exkluzivní, či ne.

Věta první ust. § 86 odst. 2. Návrhu (§ 87 odst. 1. Přípravného textu), svědčí o přijetí koncepce exkluzivity prorogovaného fóra. Dle písmena a) odst. 2. ust. § 86 Návrhu české soudy i přes derogaci jejich pravomoci spor projednají, pokud strany prohlásí, že na ujednání netrvají. Dle mého názoru tímto ustanovením není koncept exkluzivní prorogace narušen, neboť obsahem prohlášení stran je změna prorogační dohody[23]. Dle písmen b) a c) však český soud spor projedná, pokud by rozhodnutí vydané v cizině nemohlo být v České republice uznáno nebo jestliže se zahraniční soud odmítl věci zabývat [přestože byl prorogován – pozn. autora]. Obě možnosti znamenají nepochybně porušení exkluzivity prorogovaného fóra. Při zcela striktním pohledu by se tak zdálo, že Návrh přijal koncepci neexkluzivní prorogace. Důvodová zpráva v komentáři k ust. § 87 uvádí, že se jedná o výjimky z koncepce exkluzivní prorogace, které jsou do textu zákona vtěleny ze zcela praktických důvodů[24], s čímž nelze než souhlasit.

V současné době platný ZMPS neřeší explicitně otázku exkluzivity prorogační dohody. Judikatura však dovodila, že platně sjednaná derogační dohoda brání projednání sporu před českými soudy[25], čímž se přiklonila na stranu exkluzivity prorogace. V rámci autonomie vůle platí závěr o exkluzivitě prorogace do té míry, pokud si strany nesjednaly opak. Stejný názor se objevuje i v komentáři k ZMPS[26].

Nařízení oproti oběma českým úpravám výslovně uvádí v čl. 23, že pravomoc soudů, dohodnutá mezi stranami, je výlučná, není-li v dohodě uvedeno jinak. Výjimku tvoří čl. 24 Nařízení, tzv. podřízení se řízení, které obsahem a smyslem odpovídá ust. § 86 odst. 2. písm. a) Návrhu. Ve vztahu k prorogačním dohodám, které nespádají pod rozsah Nařízení[27], avšak prorogují soud členského státu, pak v odst. 3. čl. 23 Nařízení je upravena situace obdobně s ust. § 86 odst. 2. písm. c) Návrhu.

Lze shrnout, že se všechny předpisy přiklánějí k exkluzivní prorogaci. Z porovnávaných předpisů je to text Návrhu převzatý z Přípravného textu, který shledávám nejkvalitnějším, zejména z důvodu řešení praktických problémů, které při reálné aplikaci nastávají.

Důsledky nedodržení prorogační dohody

Ačkoliv všechny předpisy přiznávají sudišti zvolenému stranami exkluzivitu pro řešení sporu, v praxi se mohou vyskytnout případy, kdy soudy některého státu tuto exkluzivitu poruší.

Na základě ust. § 16 odst. 1 písm. a) Návrhu (shodně i Přípravný text) soud neuzná pravomocná cizí rozhodnutí, pokud „věc náleží do výlučné pravomoci českých soudů“.

Nedodržení dohod o derogaci českých soudů tak nebrání, aby cizí rozhodnutí mohlo být uznáno v České republice. Jak je to však v případech, kdy jsou prorogovány české soudy, ale přesto ve věci rozhodne zahraniční soud? Ve světle předchozího odstavce by měly v důsledku exkluzivity volby rozhodovat o věci výlučně české soudy. Otázku, zda judikatura nevyužije zúženého výkladu termínu „výlučná pravomoc“ např. na spory z práv k nemovitostem, vyřešil Návrh, kdy k původnímu Přípravnému textu zmíněného ustanovení přidal „ledaže se účastník řízení pravomoci cizího orgánu dobrovolně podrobil“. Je tak nepochybné, že pakliže se účastníci i přes uzavřenou prorogační dohodu podrobí pravomoci jiného soudu, bude takové rozhodnutí uznatelné a vykonatelné.

Vzhledem ke skutečnosti, že úprava v ZMPS se až na uvedený dodatek s Návrhem shoduje, domnívám se, že vzhledem k exkluzivitě prorogovaného fóra, neurčili strany jinak, neměla by rozhodnutí vydaná v rozporu s prorogací českých soudů být uznávána. Rozhodnutí vydaná v rozporu s exkluzivní prorogací zahraničního fóra by měla být v České republice uznána, nebrání-li tomu jiná překážka.

Z pohledu Nařízení se rozhodnutí vydané soudem, který ve věci jednal v rozporu se sjednanou prorogací, přesto uzná, neboť oddíl 7. Nařízení, který prorogaci upravuje, není vyjmenován mezi oddíly, jejichž nedodržení způsobí neuznání rozhodnutí. Cílem zřejmě bylo zajistit maximálně snadný oběh rozhodnutí. Považuji za významné připomenout, že oblast uznávání v Nařízení je čistě intrakomunitární a jedná se tudíž pouze o uznávání rozhodnutí jiných členských států. Vycházím-li z premisy, že ve všech členských státech je zajiš-

těna určitá minimální míra spravedlnosti jak procesněprávní, tak hmotněprávní, pak je pochopitelné, že rozhodnutí věci jiným než prorogovaným fórem není problémem, pro který by rozhodnutí nemělo být uznáváno. Samotné členské státy však ve svých normách musí zakomponovat přístup ke všem státům, zejména těm nečlenským, a proto zastávám názor, že porušení exklusivní prorogace by mělo vést k odmítnutí uznání takového rozhodnutí.

Závěr

Původní Přípravný text se na první pohled jevil jako výrazně progresivnější než úprava stávající. Při bližším prozkoumání však bylo nutné tento závěr revidovat. Jednoznačně chvályhodné bylo rozšíření možností derogovat pravomoc českých soudů i pro fyzické osoby. Rovněž existence ust. § 87. odst. 2 byla kladem úpravy. Naopak kritiku si zasloužilo striktní trvání na písemné formě prorogace, které nereflektuje trend zohledňování praktik a obchodních zvyklostí a omezení věcné působnosti. Ani v oblasti ochrany práv slabší strany nebyl Přípravný text nejmodernější. Kladně lze kvitovat, že v připomínkovacím řízení došlo ke značnému vylepšení textu a Návrh, s výjimkou striktního trvání na písemné formě, odstranil ostatní námítky. Jedná se o již jednoznačný krok kupředu oproti současnému stavu. Prorogace zůstává významným institutem a lze pouze doporučit, aby strany mezinárodních vztahů využívaly maximálně potenciál všech norem, které prorogaci upravují. ■

MGR. ING. VLADIMÍR DOLEŽEL, BA
DOKTORAND PRF MU

Poznámky

- [1] Přípravný text je dostupný na: http://obcanskyzakonik.justice.cz/tinymce-storage/files/Zakon_o_mezinarodnim_pravu_soukromem_pred_rizenim.pdf (Zákon o mezinárodním právu soukromém před připomínkovacím řízením)
- [2] Text návrhu zákona po připomínkovacím řízení je dostupný na http://obcanskyzakonik.justice.cz/tinymce-storage/files/Zakon_o_mezinarodnim_pravu_soukromem_po_pripominkach.pdf (Zákon o mezinárodním právu soukromém po připomínkovacím řízení)
- [3] Podobně Rozehnalová, N., Týč, V., Novotná, M. Evropské mezinárodní právo soukromé. 1. vyd. Brno: MU v Brně, 2000. ISBN 80-210-1867-4, s.181.
- [4] Nařízení vzniklo transformací z tzv. Bruselské úmluvy.
- [5] Pauknerová, M. Evropské mezinárodní právo soukromé. 1. vyd. Praha : C.H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-034-8, s. 127.
- [6] viz níže
- [7] Tuto skutečnost explicitně zajišťují ust. § 2 a § 3 Návrhu
- [8] Kučera, Z., Tichý, L. Zákon o mezinárodním právu soukromém a procesním. Komentář. 1. vyd. Praha: Panorama, 1989. ISBN 11-057-89, s. 222.
- [9] Plečtiny, V., Vrabec, J., Salač, J. Základy občanského práva. 2. vyd. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Alšch Čeněk, 2005. ISBN 80-86898-25-3, s. 24.
- [10] Ministerstvo spravedlnosti. Důvodová zpráva k návrhu zákona o mezinárodním právu soukromém. [online] 2009. [cit. 29.11.2009] Dostupný z: http://obcanskyzakonik.justice.cz/tinymce-storage/files/Zakon_o_mez_pravu_soukromem-duvodova_zprava_po_pripominkach.pdf s. 23.
- [11] Pauknerová, M. Evropské mezinárodní právo soukromé. 1. vyd. Praha : C.H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-034-8, s. 128.
- [12] Blíže Pauknerová, M. Evropské mezinárodní právo soukromé. 1. vyd. Praha : C.H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-034-8, s. 130.
- [13] Rozsudek ESD č. 120/79 Louise de Cavel v. Jasques de Cavel
- [14] Rozsudek ESD č. 143/78 Jasques de Cavel v. Louise de Cavel
- [15] Výjma obecného požadavku na právní subjektivitu a způsobilost k právním úkonům.
- [16] Oficiální překlad Nařízení je v tomto místě zavádějí a evokuje možnost prorogovat prostřednictvím čl. 23 pouze soudy bydliště strany. Jedná se o chybný překlad. Anglická a německá verze textu Nařízení umožňuje prorogaci soudů jakéhokoliv členského státu.
- [17] Pro bližší detaily u jednotlivých typů smluv – viz text Nařízení.
- [18] Kučera, Z., Tichý, L. Zákon o mezinárodním právu soukromém a procesním. Komentář. 1. vyd. Praha: Panorama, 1989. ISBN 11-057-89, s. 225.
- [19] Rozehnalová, N., Týč, V., Novotná, M. Evropské mezinárodní právo soukromé. 1.vyd. Brno: MU v Brně, 2000. ISBN 80-210-1867-4, s. 201.
- [20] Takové schéma je zakotveno např. ve Vídeňské úmluvě OSN o mezinárodní koupi zboží.
- [21] V anglické verzi „particular legal relationship“.
- [22] Shodně Rozehnalová, N., Týč, V., Novotná, M. Evropské mezinárodní právo soukromé. 1. vyd. Brno: MU v Brně, 2000. ISBN 80-210-1867-4, s. 197.
- [23] Určitá výjimečnost tohoto ustanovení tak spočívá v tom, že písemná prorogační dohoda může být méněna i ústním prohlášením stran.
- [24] Ministerstvo spravedlnosti. Důvodová zpráva k návrhu zákona o mezinárodním právu soukromém. [online] 2009. [cit. 29.11.2009] Dostupný z:http://obcanskyzakonik.justice.cz/tinymce-storage/files/Zakon_o_mez_pravu_soukromem-duvodova_zprava_po_pripominkach.pdf s.23.
- [25] Usnesení nejvyššího soudu I Odon 39/97 z 28. 5. 1997.
- [26] Kučera, Z., Tichý, L. Zákon o mezinárodním právu soukromém a procesním. Komentář. 1. vyd. Praha: Panorama, 1989. ISBN 11-057-89, s. 225.

Novela notářského řádu rozšíří použití notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti

WEINHOLD LEGAL

Dne 8. ledna 2009 vstoupil v platnost zákon č. 7/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. S výjimkou několika málo ustanovení, která nabyla účinnosti dne 23. ledna 2009, nabývá tento zákon účinnosti 1. července 2009. Kromě poměrně rozsáhlé novely občanského soudního řádu byla zákonem č. 7/2009 Sb. provedena rovněž novelizace zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

Přijátá novela notářského řádu zavádí, mimo dalších změn v oblasti výkonu notářské činnosti, do právního řádu České republiky další typy notářských zápisů, které budou při splnění stanovených obsahových náležitostí přímo vykonatelné, tj. budou považovány za exekuční titul, na jehož základě bude možné provést exekuci podle exekučního řádu nebo výkon rozhodnutí podle občanského soudního řádu (pro zjednodušení je dále v textu používán pouze termín „exekuce“) přímo, aniž by bylo zapotřebí jakékoli předcházející rozhodnutí soudu o nároku, jehož splnění se oprávněný v exekuci domáhá.

V souladu s novým zněním § 71a notářského řádu může notářský zápis o právním úkonu, jenž je jako typ notářského zápisu obecně upraven v § 63 a násl. notářského řádu a ve kterém se účastník zaváže splnit peněžitou pohledávku druhého účastníka vyplývající z právního vztahu zakládaného tímto notářským zápisem, obsahovat svolení zavázaného účastníka, aby byla podle tohoto notářského zápisu nařízena a provedena exekuce a aby byl takový notářský zápis exekučním titulem v případě, kdy svou povinnost řádně a včas nesplní. Takový notářský zápis pak musí obsahovat i výši pohledávky a dobu jejího plnění. Dle důvodové zprávy k novele notářského řádu vychází výše uvedené obsahové náležitosti z právní úpravy německé, která však odpovídá naší dřívější právní úpravě.

Ve druhém odstavci § 71a notářského řádu se pak umožňuje, aby byl za exekuční titul považován i notářský zápis o právním úkonu obsahující jednostranné uznání peněžité pohledávky vyplývající z již založeného závazkového právního vztahu, což bude velmi praktické a pohodlné pro věřitele, zejména banky. V tomto případě se obsah takového notářského zápisu rozšiřuje o další nutné náležitosti, kterými jsou vedle výše pohledávky a doby jejího plnění také označení

osoby, jejíž pohledávka má být splněna, a skutečnosti, na nichž se pohledávka zakládá (např. uzavřená smlouva o úvěru, smlouva o půjčce apod.).

Přijatou novelou notářského řádu se v zásadě nemění stávající úprava notářského zápisu o dohodě, kterou se účastník zaváže splnit pohledávku nebo jiný nárok druhého účastníka vyplývající z existujícího závazkového právního vztahu a v níž svolí, aby podle tohoto zápisu byla nařízena a provedena exekuce, jestliže svou povinnost řádně a včas nesplní. Novela v § 71b notářského řádu pouze doplňuje další obsahovou náležitost tohoto notářského zápisu, kterou je svolení zavázaného účastníka, aby takový notářský zápis byl exekučním titulem podle exekučního řádu, což koresponduje s § 40 exekučního řádu.

Výše uvedené notářské zápisy jsou v souladu s novelizovaným zněním § 71c notářského řádu považovány za úřední listinu, která se potvrzuje jako evropský exekuční titul, a to za předpokladu, že předmětem plnění je peněžitá pohledávka vyplývající z občanskoprávního nebo z obchodněprávního závazkového vztahu, ke kterému se notářský zápis vztahuje. Tato úprava navazuje na zákon č. 233/2006 Sb., kterým byl novelizován občanský soudní řád, a kterým se zavádí v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 (dále jen „Nařízení“) potvrzování exekučních titulů jako evropského exekučního titulu. Na základě zákona č. 233/2006 Sb. se výslovně podle Nařízení užívá v § 200ua občanského soudního řádu pojem úřední listina a odkazuje se přitom na úřední listinu podle Nařízení. Notářský zápis přitom splňuje podmínky stanovené pro úřední listinu v Nařízení.

Na základě přijaté novelizace notářského řádu, jak byla ve stručnosti popsána výše, tedy bude možné s účinností od 1. července 2009 sepisovat další typy notářských zápisů, v nichž bude moci zavázaný účastník svolit k nařízení a provedení exekuce v případě, kdy nesplní řádně a včas svůj peněžitý závazek vyplývající ze zakládaného, nebo již založeného závazkového právního vztahu občanskoprávního nebo obchodněprávního charakteru, přičemž exekuce bude moci být v takovém případě provedena po potvrzení tohoto notářského zápisu příslušným českým soudem jako evropského exekučního titulu ve všech členských státech Evropského společenství (s výjimkou Dánska). ■

MARTIN ŠPIČKA

WEINHOLD LEGAL, V. O. S.

Kolektivní dominance

ÚVOD

Koncept kolektivní dominance se vyvinul v rozhodovací praxi Evropské komise a soudů ES na základě interpretace článku 82 Smlouvy o založení Evropských společenství a nařízení týkajících se povolování spojení.

Současný český zákon o ochraně hospodářské soutěže (č. 143/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů) již tento koncept také zná a definuje jej jako situaci, kdy více soutěžitelů společně má na trhu tržní sílu, která jim umožňuje chovat se ve značné míře nezávisle na jiných soutěžitelích či spotřebitelích.[1]

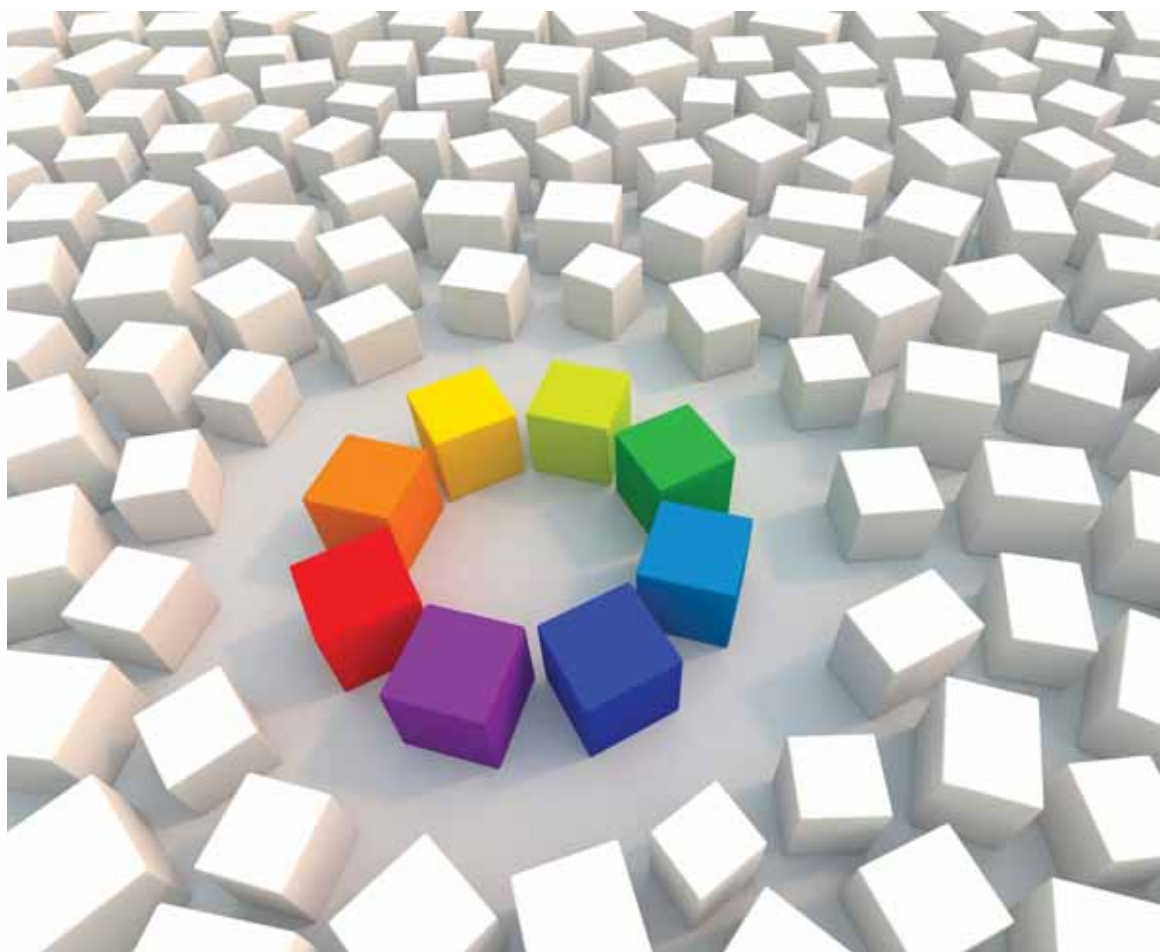
Přestože kolektivní dominance je chápána jako již poměrně zavedený a ustálený koncept, upozorňuji v tomto článku na některé nesrovnalosti mezi ekonomickým základem, z něhož tento koncept vychází, a aplikační praxí příslušných orgánů. V řadě případů byla snaha tento koncept aplikovat, ať již

z důvodu důkazní nouze nebo nemožnosti aplikovat účinně a rychle jiný koncepčně vhodnější instrument, tam, kde by bylo bývalo koncepčně vhodnější použití jiných nástrojů. V důsledku této nekonzistence, nerespektování ekonomických základů a nastavení poměrně vysokých důkazních standardů může dojít k oslabení tohoto nástroje v situaci, kde by jeho použití bylo skutečně na místě. V české aplikační praxi lze navíc identifikovat i případy, kdy došlo k nesprávné interpretaci určitých znaků či podmínek kolektivní dominance.

ČÁST PRVNÍ

KOLEKTIVNÍ DOMINANCE V PRÁVU ES

1 KONCEPT KOLEKTIVNÍ DOMINANCE

1.1 Uznání konceptu kolektivní dominance

Klíčovým ustanovením, na kterém je koncept kolektivní dominance založen, je článek 82 Smlouvy o založení Evropských společenství, který říká, že: „jakékoli zneužití dominantního postavení na společném trhu nebo jeho podstatné části jedním nebo více podniky je zakázáno jako neslučitelné se společným trhem, pokud je způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy.“

Původně soudy nebyly myšlenky použití článku 82 na více než jeden nezávislý podnik („undertaking“) nakloněny. Byla

zdůrazňována potřeba rozlišovat mezi jednáním ve vzájemné shodě („concerted practices“) podle článku 81 jako společným jednáním a zneužitím dominantního postavení jako jednostranným úkonem podle článku 82[2]. Koncept kolektivní dominance byl uznán až v případě Italian Flat Glass[3].

Podstata dominance jednoho podniku i kolektivní dominance je tatáž. Aby byl podnik dominantní, musí mít tržní sílu, která mu umožňuje jednat v podstatném rozsahu nezávisle na konkurentech, zákaznících a spotřebitelích a bránit efektivní soutěži. Aby byla skupina podniků společně dominantní, musí se dostat do podobné pozice jako samostatně dominantní podnik.

1.2 Ekonomické vazby mezi společně dominantními soutěžiteli

Jak bylo uvedeno v případě Italian Flat Glass[4], kolektivně dominantní podniky musí být spojeny dostatečnými ekonomickými vazbami. Podstata ekonomických vazeb může být různá.

Ekonomické vazby mohou být smluvní povahy. Může se jednat o smlouvy[5], licence, členství v různých sdruženích[6] apod. V případě Compagnie Maritime Belge soud uvedl, že za určitých podmínek mohou zakládat příslušné vazby mezi podniky smlouvy, rozhodnutí sdružení nebo jednání ve vzájemné shodě, ale samy o sobě nemusí být dostačující. Na druhou stranu nejsou ani podmínkou nezbytnou.

Podniky mohou být dále spojeny strukturálními vazbami jako křížové vlastnictví účastí[7] na podniku, vzájemné či společné členství ve statutárních a dozorčích orgánech[8] nebo pasivní investice[9].

Kolektivní dominance však může být identifikována i v případě neexistence smluvních či strukturálních vazeb. V případě Gencor[10] soud rozhodl, že dostatečné ekonomické vazby mohou být dány i strukturou relevantního trhu. Zejména v oligopolu s velmi malým počtem firem jsou si podniky vědomy své vzájemné závislosti a podobných zájmů a v důsledku vlastností daného trhu mají silný motiv sladit své tržní chování a maximalizovat společný zisk. Každý z podniků je si vědom, že jeho konkurenční akce za účelem zvýšení jeho podílu na trhu a zisku, vyvolá podobnou reakci konkurenta, což eliminuje případné výnosy k jeho původní akci a povede k obecnému snížení cen.

Obecně se za faktory příznivé ke vzniku koluze, a tedy i kolektivní dominance, považují následující vlastnosti trhu: podstatná koncentrace na nabídkové straně, symetrie, transparentnost trhu, roztržštěné strany poptávky, statická nebo klesající poptávka, standardizovaný či homogenní produkt, netrvanlivý produkt, možnost rychlé změny cen, cenová konkurence je důležitější než konkurence necenová, neelastická poptávka při konkurenční ceně, vysoký podíl fixních nákladů ve vztahu k variabilním nákladům, podobná nákladová struktura a výrobní procesy, zdlouhavý vstup nových konkurentů na trh, lokální charakter trhu, praktiky spolupráce a historie dohod narušujících soutěž v daném odvětví.

1.3 Společná politika vnitřní konkurence

Důležitým prvkem kolektivní dominance je požadované sladění chování společně dominantních podniků vůči jiným subjektům trhu a úroveň vnitřní konkurence ve skupině těchto podniků. Tyto dva prvky jsou velmi propojené a proto je nutné je posuzovat společně.

V případě Almelo bylo požadováno stejné chování společně dominantních podniků. V případech Francie v. Evropská komise a Irish Sugar je již považována za dostačující k založení kolektivní dominance pouze schopnost přijmout společnou politiku. Podle Compagnie Maritime Belge je nutné prokázat, že společně dominantní podniky zakládají kolektivní entitu. V případě TACA soud upřesnil, že není nutné, aby podniky přijaly společnou politiku a identické chování ve všech ohledech. Podle Diskusního materiálu k aplikaci článku 82 Smlouvy k vylučujícím zneužitím[11] je potřebné pouze, aby podniky byly schopny přijmout společnou politiku alespoň v rozsahu jednání, které je zneužitím kolektivně dominantního postavení. V této souvislosti je zajímavé upozornit na skutečnost, že dle stávající praxe[12] ve vztahu k zneužití dominantního postavení je nutné nejprve prokázat dominanci a pak zneužití. Ve vztahu ke kolektivní dominanci se tyto dva znaky mohou částečně překrývat.

Co se týká vnitřní soutěže mezi kolektivně dominantními podniky, z dosavadní judikatury vyplývá, že mezi těmito podniky nemusí být vyloučena veškerá soutěž, ale uvádí se, že by měla být vyloučena efektivní soutěž[13]. Otázkou je, zda by hypoteticky mohla existovat kolektivní dominance v případě, kdy by mezi společně dominantními podniky byla efektivní soutěž. Případy Eurotel a Paegas blíže popsané v kapitole 4.2 naznačují, že by tomu tak teoreticky mohlo být. Domnívám se, že mezi společně dominantními podniky nemusí být vyloučena veškerá soutěž, nicméně soutěž existující mezi těmito podniky nesmí přinejmenším ohrozit výsledky jejich společné politiky.

Zda bude pro nalezení kolektivní dominance nutné, aby byla koordinována soutěž ve vztahu k jednomu, více či všem parametrům, v rámci kterých mohou firmy soutěžit, bude záležet na konkrétních podmínkách případu.

1.4 Airtours kritéria

Klíčovým rozhodnutím ve věci kolektivní dominance bylo rozhodnutí ve věci Airtours plc v. Evropská komise [14], na které soudy odkazují i v další rozhodovací praxi[15]. V tomto případě soud mimo jiné formuloval tři podmínky nezbytné pro konstatování kolektivní dominance. Tzv. Airtours kritéria zahrnují: (i) dostatečnou transparentnost trhu, (ii) existenci odstrašujícího odvetného mechanismu a (iii) neexistenci jakékoli účinné protiváhy ze strany externích subjektů (tj. stávajících či potenciálních soutěžitelů, zákazníků nebo spotřebitelů).

1.4.1 Transparentnost

Dostatečná transparentnost trhu, která umožňuje monitorování chování podniků v rámci kolektivně dominantní

skupiny, je nezbytná nejprve pro uvědomění si vzájemné závislosti, společných zájmů a pro formulování společné politiky. Transparentnost je dále nutná pro rychlé zjištění odchýlení se od společné politiky kolektivně dominantní skupiny a včasné uplatnění odvetných opatření proti narušiteli.

Trh musí být transparentní do té míry, že každý člen kolektivně dominantní skupiny musí mít možnost dostatečně rychle a přesně monitorovat, zda ostatní podniky uplatňují a dodržují stejnou strategii a jak se jejich chování vyvíjí.[16] Neznamená to, že každý musí v každém okamžiku přesně znát všechny podmínky každé transakce ostatních, ale musí být možné identifikovat podmínky koordinace a odchylku od společné politiky.[17] Je nezbytné, aby podniky byly schopny odlišit skutečné odchýlení od společné politiky od normálního fungování trhu[18]. Nedostatečnou transparentnost trhu v tomto ohledu nelze nahradit existencí odvetného mechanismu, který bude založen např. na určení kritické úrovně cenové hladiny, kdy všichni členové kolektivně dominantní skupiny budou muset reagovat bez ohledu na to, zda byl pokles cen způsoben odchýlením se od společné politiky nebo poklesem poptávky.

Na druhou stranu nelze úlohu transparentnosti trhu a vůbec sdělování různých informací příliš přeceňovat. Reprezentativní exaktní výzkumy bohužel neexistují. Nicméně prováděly se řízené experimenty k ověření ohledně vlivu informací na koluzi, které obecně potvrzují závěr, že čím je tržní prostředí komplexnější, tím menší roli hraje dostupnost informací na dosažení koluze a dále, že dosáhnout koluzi při absenci komunikace není jednoduché. Při experimentech se čtyřmi podniky, kdy se podniky rozhodovaly pouze o ceně a množství, měly k dispozici souhrnná data o produkci a zisku a nesměly spolu komunikovat, se výsledek podstatně nelišil od situace, kdy tyto informace k dispozici nebyly. Ani v případě, kdy byly dány k dispozici údaje o jednotlivých podnicích, nebyly výsledky příliš rozdílné. Vědci tento výsledek interpretovali tak, že tato data mohou být relevantní, pokud je předem identifikován kritický bod („focal point“). V případech, kdy byla povolena komunikace před započítáním „hry“ a byl určen kritický bod, se ukázalo, že v polovině případů zůstaly ceny na úrovni nedokonalé soutěže. Ve zbytku byly ceny nad touto úrovní, nicméně měly v čase tendenci klesat opět na tuto úroveň.[19]

1.4.2 Odstrašující odvetný mechanismus

Odstrašující odvetný mechanismus zajišťuje, aby členové kolektivně dominantní skupiny měli dlouhodobou motivaci dodržovat společnou politiku. Pro podniky nesmí být výhodné se od společné politiky odchýlit. Není potřeba dokazovat určitý stupeň tvrdosti takových opatření.[20] Rovněž není obecně nezbytné prokazovat, že daný mechanismus byl použit, protože často neefektivnější odstrašující mechanismy jsou takové, které nebylo potřeba použít.[21]

Odstrašující mechanismus musí být přiměřený a důvěryhodný. V této souvislosti je nutné se dívat na aktuální zisk odchylujícího se podniku a případné budoucí ztráty z odvetvy a podobně na ztráty podniků, které dodržují společnou politiku, v situaci, kdy se jiný podnik odchýlí, ztráty vzniklé při aplikaci odvetných opatření a budoucí zisky při návratu ke společné politice. Budoucí zisky a ztráty je nutné diskontovat na stávající ceny.

Odvetné opatření musí být aplikováno přiměřeně rychle, protože s časovou prodlevou ztrácí na účinnosti i na důvěryhodnosti. V této souvislosti jsou rovněž významné skutečné možnosti podniků provést odvetné opatření. Vzhledem k tomu, že většina odvetných opatření je založena na zvýšení produkce a snížení cen, tak pokud například neexistují dostatečné rezervní produkční kapacity, odvetvu nelze provést.

Aby bylo odvetné opatření důvěryhodné, musí podniky věřit, že bude použito. Pokud takové opatření není v zájmu podniků, které jej provádějí, a nepřinese jim žádné výhody, pak není racionální ani důvěryhodné. Rovněž musí být rozumně očekávatelné, jinak ztrácí svou odstrašující funkci.

R. Rees i E. Kloosterhuis[22] se shodují na tom, že nejvíce důvěryhodné je odvetné opatření vynucené trhem než strategická odvetná opatření: „... když se zdá, že podmínky trhu samy o sobě vedou k tomu, že přizpůsobení se konkurenci je v krátkodobém horizontu nejiracionálnější reakcí, pak toto poskytuje mnohem silnější argument, že kolektivní dominance je nablízku „.

Doplňujícím kritériem je odolnost proti pře-vyjednání podmínek společné politiky. Odvetné opatření by mělo vyloučit riziko, že původní politika bude znovu vyjednáвана.[23]

Na druhou stranu je potřeba upozornit i na skutečnost, že v reálném životě aplikace odvetných opatření nemusí být vždy racionální[24], byť se obecně předpokládá, že firma bude jednat racionálně k maximalizaci svých výnosů. Svou roli mohou sehrát i preference jednotlivých hráčů. Na určitých, zejména lokálních trzích může jako odstrašující mechanismus fungovat například i morální odsouzení. Vzhledem k tomu, že tyto aspekty jsou stěží kvantifikovatelné, mohou být brány v potaz pouze v určitém omezeném rozsahu, například, pokud byla jejich role na daném trhu za podobných podmínek již prokázána v minulosti.

1.4.3 Neexistence protiváhy ze strany externích subjektů

Obecnou podmínkou dominance je, aby dominantní podnik nebo podniky společně byly schopny jednat v podstatně míře nezávisle na svých stávajících nebo potenciálních konkurentech, zákaznících a spotřebitelích. V této souvislosti je nutné zdůraznit, že síla konkurentů, zákazníků a/nebo spotřebitelů musí být posuzována společně jako taková a ne zvlášť ve vztahu ke každému jednotlivému subjektu.

I vy máte právo na klidnou praxi

Bez počítačů se již dnes neobejdete. Neznamená to ale, že jim musíte rozumět. VERSIS pro vás představuje jistotu, že všechny problémy s informačními technologiemi máte vyřešeny a že se můžete v klidu soustředit jen na svůj úspěch. VERSIS je počítačové řešení, které zvládá všechny činnosti a agendy spojené s provozem právní praxe. Umožní vám být mobilní a mít svou kancelář stále u sebe. To vše s vysokou úrovní bezpečnosti, kterou informace, se kterými denně pracujete, vyžadují.

www.versis.cz

Tel.: 800 167 429

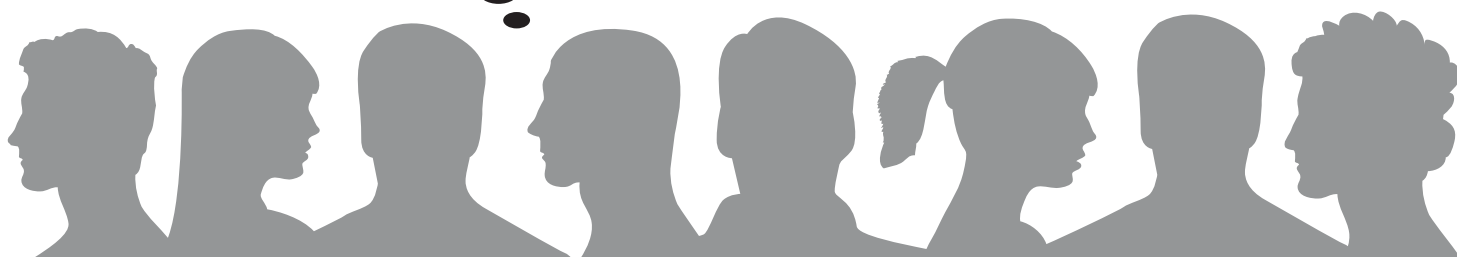
Bezpečná síť
a server

Mobilní komunikace,
email a internet

Nástroje pro
řízení právních
agend

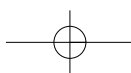
Vše pro kancelář
a práci v týmu

Elektronický
podpis

Každý jsme hlava na něco jiného

 AutoCont

Úspěch našich klientů mluví za nás

Praha / Moskva / Bratislava

www.bbh.eu

bankovníctví a finance —

pojišťovnictví —

kapitálové trhy —

M&A —

mezinárodní arbitráž a soudní spory —

finanční restrukturalizace —

IP/IT —

nemovitosti —

právo EU —

hospodářská soutěž —

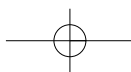
energetické právo —

korporátní & komerční právo —

média & telekomunikace —

Brzobohatý Brož & Honsa

Ač je rozhodnutí ve věci Airtours považováno za přelomové, nelze jej vnímat jako změnu předchozí praxe. Soud pouze upřesnil předchozí závěry a vyjádřil ekonomické principy, na kterých je koncept kolektivní dominance založen, v právním jazyce. Odborná praxe výslovně vyjádření těchto podmínek uvítala. Na druhou stranu míru splnění těchto kritérií nelze přesně určit, a proto může být stále problematické posoudit, zda jsou splněny v dostatečném rozsahu. Je zřejmé, že správné posouzení bude vždy vyžadovat poměrně rozsáhlou ekonomickou analýzu daného případu.

Dokazováním splnění Airtours kritérií se soud zabýval v případě Impala[25], kde řekl, že splnění těchto kritérií může být dokázáno i nepřímou na základě souboru indicií a důkazů, které se vztahují ke znakům spjatým s kolektivní dominancí. Podobný postup navrhuje i Posner[26], který připouští, že ekonomické důkazy mohou být nejednoznačné a subjektivní, nicméně poukazuje na skutečnost, že toto bývá často zveličováno. Posner argumentuje tím, že pokud jsou všechny druhy důkazů posouzeny v kontextu a v souhrnu vedou k přesvědčivým závěrům, neměly by být přehlíženy s odkazem na možné koncepční připomínky k jednotlivým důkazům.

Evropský přístup k soutěžnímu právu byl tradičně určován spíše právním než ekonomickým myšlením. Přestože dochází k posunu od formálního k ekonomickému přístupu zohledňujícímu účinky toho kterého jednání, nelze očekávat, že dojde k okamžité změně zažitých postupů. Soutěžní úřady se bohužel často velmi pečlivě zabývají jednotlivými detaily, avšak bez toho, aby je posoudily v celkovém kontextu. V důsledku toho vznikají nesrovnalosti, které v konečném důsledku oslabují příslušné instituty určené k ochraně hospodářské soutěže. V případě posuzování Airtours kritérií bude vždy nezbytné brát v úvahu ekonomický princip kolektivní dominance a jejího případného zneužití.[27]

2 ZNEUŽITÍ KOLEKTIVNĚ DOMINANTNÍHO POSTAVENÍ

2.1 Jednání v souladu s právem v. zneužití

Každý dominantní podnik má „speciální odpovědnost nedovolit, aby jeho chování narušilo skutečnou neporušenou

soutěž na společném trhu.“ [28] „Rozsah této speciální odpovědnosti uložené dominantnímu podniku musí být posuzován ve světle specifických okolností každého případu, který ukazuje, že soutěž byla oslabena.“ [29] V případě kolektivní dominance mají tedy podniky, které jsou společně dominantní stejnou úroveň odpovědnosti, kterou by měl samostatně dominantní podnik, a to přesto, že samostatně nemají dostatečnou tržní sílu, aby se mohly chovat na trhu nezávisle a narušit efektivní soutěž.

Dominantní podniky musí mít možnost chovat se racionálně a chránit své obchodní zájmy příslušnými kroky. Soutěž může poškozovat soutěžitele, může dokonce vést k vyloučení méně efektivních soutěžitelů z trhu. Dominantní podniky ale musí soutěžit jen prostřednictvím své vyšší efektivity nad méně efektivními konkurenty.

Samotný pojem zneužití dominantního postavení není definován právem, ale judikaturou[30]. Článek 82 demonstračním výčtem uvádí některá typická jednání, která mohou být zneužitím dominantního postavení. Rozhodné pro určení, zda určité chování je, či není zneužitím dominantního postavení, budou konkrétní podmínky daného případu, jeho ekonomická podstata a účinky příslušného jednání, a nikoli pouze jeho vnější forma. Chování, které je na jednom trhu v určitých souvislostech neškodné, může být na jiném trhu problematické. Měřítka pro posouzení, zda je konkrétní jednání zneužitím, lze odvodit od cíle politiky ochrany hospodářské soutěže – příslušné jednání nesmí z dlouhodobého hlediska přímo nebo nepřímou snižovat prospěch spotřebitele.

2.2 Jednání jednoho soutěžitele a společné jednání

Z podstaty kolektivní dominance vyplývá, že členové kolektivně dominantní skupiny mohou jednat buď každý samostatně nebo více z nich či všichni paralelně. Mohou proto existovat dva typy zneužití: (i) zneužití jedinou firmou nebo (ii) společné zneužití. [31]

Otázkou, která nám v této souvislosti vyvstává, je, zda, pokud jedná samostatně jeden podnik, nemůže se jednat o odchylku od společné politiky, která vlastně vyvrací koncepci kolektivní dominance. Opět neexistuje obecná odpověď; vždy bude potřeba analyzovat konkrétní situaci.

V souvislosti se společným zneužitím lze namítnout, zda takové jednání nespadá koncepčně spíše pod režim článku 81. Ve skutečnosti tomu tak často je, byť Evropská komise i soudy v konkrétních případech občas ekonomické racionality takového jednání účelově nezohlední. Jednotlivé podniky jsou povinny jednat samostatně. V souladu s ekonomickou teorií se očekává, že budou jednat tak, aby maximalizovaly svůj zisk, a zvolí jednání, které bude s ohledem na tržní situaci a očekávaný vývoj jednání jejich konkurentů pro ně z tohoto pohledu nejvýhodnější. Společné zneužití by se tedy mělo skládat z paralelních nezávislých jednání jednotlivých podniků zaměřených na maximalizaci zisku každého

z nich. Pokud ale jednání není samostatným jednáním každého podniku, je koordinované a zaměřené na maximalizaci společného zisku, pak by se na takové jednání měl principiálně aplikovat článek 81. Pokud článek 81 nelze z jakéhokoli důvodu použít (např. existuje výjimka ze zákazu), může alternativní aplikace článku 82 vést ke zvýšení právní nejistoty a být v rozporu s oprávněným očekáváním příslušných podniků[32].

2.3 Zneužití kolektivně dominantního postavení v judikatuře

Ve všech dosavadních klíčových případech zneužití kolektivně dominantního postavení byly přítomny silné strukturální nebo smluvní vazby. Nejznámějšími případy jsou zejména Irish Sugar, Compagnie Maritime Belge, TACA, French-West African shipowners' committees[33], P&I Clubs and Laurent Piau.

V Irish Sugar se jednalo o otázku zneužití kolektivně dominantního postavení na určitých relevantních trzích cukru. Společnosti Irish Sugar plc a Sugar Distributors Ltd. byly ve vertikálním vztahu a byly spjaty řadou strukturálních a smluvních vazeb, zejména 51% podílem Irish Sugar v Sugar Distributors, účastí v orgánech, usnadněným komunikačním procesem, závazkům Sugar Distributors odebrat celou svou poptávku od Irish Sugar a závazku Irish Sugar financovat promo akce a rabaty poskytované Sugar Distributors. V té době nebyl ještě zcela ujasněn koncept podniku, jak jej známe dnes, a proto byl použit koncept kolektivní dominance podle článku 82. Finální kvalifikace jako kolektivní dominance se však dnes jeví jako poněkud umělá a účelová. Pravděpodobně vhodnější a ekonomicky lépe odpovídající by bylo zneužití dominantního postavení jediným podnikem, protože by oba výše uvedené subjekty pravděpodobně mohly být součástí jediné ekonomické jednotky. Soud v tomto případě rovněž výslovně potvrdil, že kolektivní dominance může nastat i mezi podniky ve vertikálním vztahu. Z ekonomického hlediska je ale taková situace poměrně nepravděpodobná[34] a není v souladu s obecně přijímaným pojetím kolektivní dominance jako paralelního jednání podniků v silném úzce sepijatém oligopolu[35].

Co se týká případů Compagnie Maritime Belge, TACA, French-West African shipowners' committees, zde byly jednotlivé podniky spjaty sdruženími námořní dopravy a jejich dohody požívaly výjimku ze zákazu dle článku 81 odst.1. Komise a posléze soud identifikoval řadu společných zneužití. Ekonomická podstata těchto případů by však lépe odpovídala článku 81, protože je zde patrná výslovná koordinace. Koncept zneužití kolektivní dominance zde spíše posloužil jako náprava nedokonalostí vzniklých v souvislosti se zvolenou metodou právní regulace výjimek ze zákazu dle článku 81 odst. 1.

V případě P&I Clubs byly kolektivně dominantními podniky členové sdružení International Group poskytujícího pojištění protection&indemnity, přičemž příslušné smlouvy

mezi nimi měly rovněž výjimku ze zákazu dle článku 81. Byla identifikována určitá zneužití kolektivně dominantního postavení, avšak s ohledem na změnu příslušných pojistných podmínek a smluv Komise případ uzavřela, že po této úpravě již jednání příslušných podniků není v rozporu s článkem 82.

Výše uvedené případy dokumentují, že ne vždy byly respektovány ekonomické principy, na nichž je právní koncept zneužití kolektivní dominance založen. Tento koncept byl uměle pokroucen tak, aby postihoval určité jednání narušující soutěž, které soutěžní orgány nebyly z rozličných důvodů schopny postihnout jinými ekonomicky vhodnějšími nástroji.

2.4 Zneužití kolektivně dominantního postavení v případech absence strukturálních a smluvních vazeb

Kolektivně dominantní postavení mohou podniky mít i v případě, že mezi nimi nejsou žádné významné strukturální ani smluvní vazby. Zneužití takového kolektivně dominantního postavení v takové situaci však dosud není rozhodovací praxí uspokojivě doloženo. Tato možnost proto vyvolává nejvíce obav ze strany podniků a jejich zástupců. Z připomínek k Pracovnímu diskusnímu materiálu ohledně aplikace článku 82 Smlouvy vyplývá obava, že břemeno speciální odpovědnosti uložené kolektivně dominantním podnikům povede k právní nejistotě, protože nebudou schopny identifikovat, které jednání je ještě povolené a které je již protiprávní. V končeném důsledku toto může vést k omezení důrazného soutěžení mezi těmito podniky.

Lze předpokládat, že případy zneužití kolektivně dominantního postavení v případě absence těchto vazeb mohou vznikat jen ve velmi omezené míře na silně oligopolních trzích, pokud zde budou podmínky příznivé ke vzniku koluze a kolektivně dominantního postavení[36]. Dosažení koordinace udržitelné v čase bez předchozí komunikace je poměrně obtížné. Tento závěr potvrzují i závěry kontrolovaných experimentů[37]. Podle těchto experimentálních důkazů může komunikace pomoci k dosažení stabilní koordinace v případě velmi jednoduchého tržního prostředí se dvěma a v omezeném rozsahu

se třemi podniky.[38] V komplexnějším prostředí však ani komunikace nebude sama o sobě dostatečná k dosažení tohoto cíle.[39]

G. Monti analyzoval možnosti zneužití kolektivně dominantního postavení v této tržní situaci formou cenového vůdcovství a doložek nejvyšších výhod a dorovnání podmínek nabízených konkurencí.[40] U cenového vůdcovství uvádí, že vůdce by mohl být za své jednání za určitých podmínek postižitelný dle článku 82, avšak co se týká následníků, pak ti by se svým následováním zneužití pravděpodobně nedopustili, neboť jednali racionálně v souladu s jejich obchodními zájmy s ohledem na chování ostatních subjektů na trhu a tržní podmínky. Co se týká výše uvedených doložek, na první pohled či v krátkodobé perspektivě mohou přinášet spotřebitelům výhody nižších cen, nicméně při detailnějším pohledu zjistíme, že pokud je jejich aplikace podnikem či podniky známa ostatním podnikům na daném trhu, pak může mimo jiné být též signálem pro ostatní podniky, že podnik aplikující doložku, nevyvolá cenovou válku a že ostatní mohou zvednout ceny na jeho úroveň. Účinky těchto doložek je však nutné posuzovat vždy s ohledem na konkrétní trh a konkrétní situaci, neboť jejich aplikace firmami s různou obchodní strategií může mít diametrálně odlišné důsledky.

Měřítkem, podle kterého lze určit, zda se jedná o porušení, či nikoli, je pragmatický standard prospěchu spotřebitele.

ČÁST DRUHÁ

KOLEKTIVNÍ DOMINANCE V ČESKÉ REPUBLICE

3 OBECNĚ KE KOLEKTIVNÍ DOMINANCI V PRAXI ČESKÉHO ÚŘADU NA OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) se hlouběji zabýval kolektivní dominancí v několika případech, a to jak ve vztahu k povolování spojení, tak i ve vztahu ke zneužití dominantního postavení. Žádné spojení však dosud nebylo zakázáno na základě vytvoření nebo posílení kolektivně dominantního postavení a rovněž Úřad nedeklaroval žádné zneužití tohoto postavení.

Obecně lze potvrdit, že ve vztahu ke kolektivní dominanci Úřad vychází z rozhodovací praxe orgánů ES a ve svých rozhodnutích na ni odkazuje. Lze však identifikovat též určité nedostatky či nesrovnalosti ve výkladu a praktické aplikaci příslušných konceptů práva ES či jednotlivých kritérií, jak jsou tradičně pojímány v evropské rozhodovací praxi, a ekonomických principů, z nichž tyto koncepty vycházejí.

Co se týká zneužití kolektivně dominantního postavení, Úřad zvažoval tuto kvalifikaci v případech bankovních služeb[41], stavebních spořitelén[42] a maloobchodního prodeje brambor ke konzumaci[43]. Případy, které se svou podstatou nejvíce blíží situaci kolektivní dominance, jsou případy paralelního zneužití dominantního postavení na telekomunikačním trhu.

V oblasti povolování spojení se Úřad kolektivní dominancí podrobněji zabýval v případech kabelových televizí[44], pojištění[45] a stavebních spořitelén[46].

Rozbor jednotlivých případů Úřadu a zejména jejich kritické posouzení je však poměrně obtížné a nezřídka nemožné, a to z několika důvodů. Za prvé, Úřad zpravidla povoluje stranám řízení identifikovat určité informace jako důvěrné ve velmi širokém rozsahu, a proto prakticky všechny relevantní informace jsou z veřejných verzí rozhodnutí odstraněny. Dále, zejména ve starších rozhodnutích, je kvalita odůvodnění Úřadu diskutabilní a neposkytuje dostatečné informace o tom, jaké analýzy Úřad provedl a jakými myšlenkovými pochody se ubíral. Odůvodnění novějších rozhodnutí obsahuje často velmi dobře zpracovaný teoretický rozbor příslušných právních konceptů a někdy též ekonomických teorií, na nichž jsou příslušné právní koncepty založeny, avšak co se týká aplikace těchto konceptů a teorií na reálnou situaci, odůvodnění neposkytují dostatečný podklad k posouzení a prověření myšlenkového postupu, kterým Úřad dospěl k příslušným závěrům, a to zejména z hlediska posouzení konkrétních ekonomických parametrů a specifík daného případu. Odůvodnění rozhodnutí rovněž naznačují, že Úřad do značné míry aplikuje tzv. checklist approach a ověřuje jednotlivé prvky aplikovaných konceptů izolovaně, i když vhodnější by bylo soustředit se na zkoumání účinků a vzájemné korelace jednotlivých charakteristik trhů, jednání soutěžitelů, zákazníků a spotřebitelů apod. a jejich zasazení do kontextu aplikovaných ekonomických teorií. V příslušných rozhodnutích týkajících se kolektivní dominance se Úřad významněji neopíral o ekonomické nástroje, a to ani jako o podpůrné důkazy.

Následující text shrnuje nejzajímavější rozhodnutí Úřadu, v nichž se Úřad otázkou kolektivní dominance zabýval podrobněji, a to nejprve ve vztahu k možnému zneužití kolektivní dominance a posléze ve vztahu k povolování spojení.

4 ZNEUŽITÍ KOLEKTIVNĚ DOMINANTNÍHO POSTAVENÍ

4.1 Bankovní služby

V roce 2005 Úřad vyšetřoval opakované stížnosti ohledně stanovování a trendu zvyšování bankovních poplatků ve vztahu k bankovním službám, konkrétně poplatků na běžných účtech otevřených pro fyzické osoby nepodnikatele[47]. Kromě porušení dle § 3 odst. 1, který zakazuje uzavírání dohod narušujících soutěž, Úřad zvažoval i možnost zneužití kolektivně dominantního postavení. Úřad postupně analyzo-

val, zda jsou splněna jednotlivá Airtours kritéria a konstatoval, že je splněna pouze podmínka dostatečné transparentnosti trhu. Kolektivní dominance na daném relevantním trhu tedy shledána nebyla.

Bylo zjištěno, že v příslušném období bylo na trhu cca 35 bank, přičemž tři účastníci řízení měli společný podíl na relevantním trhu přesahující 80 %. Pro banky navzájem byl relevantní trh dostatečně transparentní k tomu, aby umožňoval monitorování jejich jednání, co se týká potenciální společné politiky. Sazebníky poplatků bank za služby spojené s běžnými účty byly veřejně dostupné, změny cen se předem avizovaly v tisku, na internetu apod. Úřad dále zjistil, že všichni účastníci řízení navzájem monitorují své chování.

Úřad dále zjišťoval existenci odstrašujících odvetných opatření. V tomto bodě však konstatoval, že „nebyla prokázána možnost účastníků řízení uplatňovat adekvátní odvetná opatření, která by zajistila motivaci soutěžitelů patřících do dominantní skupiny oligopolu neodklánět se od společné strategie“ a kooperace by tedy nebyla udržitelná v čase. Úřad toto odůvodňuje zejména asymetrií v tržních podílech na relevantním trhu, a to jak z hlediska finančních objemů, tak z hlediska počtu klientů. Asymetrie mezi tržními podíly účastníků byla i na dalších trzích, kde tito soutěžitelé působí. Úřad se odkázal na obecnou ekonomickou teorii, že rozdílnost v tržních podílech je obvykle indikátorem rozdílnosti motivace pro chování na trhu a že výraznější odstupy v podílech snižují možnost použití odvetných opatření, a to zejména vůči významnějšímu ze soutěžitelů v rámci kolektivně dominantní skupiny. Vzhledem k tomu, že tržní podíly účastníků řízení byly prohlášeny za obchodní tajemství a Úřad k uvedeným teoretickým poznatkům neuvedl žádné další konkrétní okolnosti týkající se daného případu, nelze bohužel závěr Úřadu podrobit žádnému kritickému přezkoumání.

Co se týká nemožnosti externích soutěžitelů (soutěžitelů mimo potenciálně kolektivně dominantní skupinu) ohrozit výsledky očekávané od společné strategie, i v tomto bodě Úřad konstatoval, že tato podmínka není splněna. Úřad zjistil, že z externích soutěžitelů může významnějším způsobem ovlivnit pozici účastníků řízení pouze GE Money Bank, a. s. Jako hlavní srovnávací kritéria byly použity počty poboček a bankomatů, avšak rozhodnutí neobsahuje žádný detailnější rozbor a omezuje se pouze na konstatování, že GE Money Bank, a. s. může ohrozit postavení účastníků řízení a účastníci řízení ji sami považují za významného konkurenta. Bez ohledu na dosažený závěr je v této souvislosti nutné upozornit, že Úřad nesprávně interpretoval třetí Airtours kritérium, když zkoumal možnost ohrozit výsledky společné politiky kolektivně dominantní skupiny externími soutěžiteli. Podle judikatury evropských soudů je nutné posuzovat tuto možnost ve vztahu ke všem externím soutěžitelům dohromady, a nikoli jednotlivě.

S druhým a třetím Airtours kritériem úzce souvisí otázka symetrie, či asymetrie soutěžitelů, na relevantním trhu je skutečně významným faktorem pro vznik koluze (ať výslov-

né, či tiché). V souladu s ekonomickou literaturou závisí dosažení a úspěšné udržení koluze přinejmenším na čtyřech faktorech týkajících se struktury trhu, kterými jsou (i) podíl skupiny společně dominantních soutěžitelů na trhu (čím vyšší, tím větší riziko narušení soutěže), (ii) počet členů skupiny (čím vyšší, tím menší riziko narušení soutěže, protože podíly jednotlivých soutěžitelů jsou nižší a klesá schopnost dohodnout se na společné politice a schopnost monitorovat odchýlení se od této politiky), (iii) vnitřní asymetrie ve skupině (čím větší, tím nižší riziko narušení soutěže, protože soutěžitelé budou mít větší obtíže formulovat společnou politiku a rovněž pak tendenci se od společné politiky odchýlit) a (iv) externí asymetrie, tj. asymetrie mezi společně dominantními soutěžiteli a ostatními soutěžiteli (čím vyšší, tím větší riziko narušení soutěže, protože silnější externí soutěžitelé mohou snáze narušit výsledky společné politiky kolektivně dominantní skupiny).

Pokud by v případě bankovních poplatků byly zveřejněny alespoň obchodní podíly soutěžitelů na relevantním trhu, bylo by možné orientačně ověřit pravděpodobnost vzniku či existence kolektivní dominance, popř. složení potenciálně kolektivně dominantní skupiny pomocí tzv. tacit collusion asymmetry index („TCAI“) navrženého Davidem Parkerem[48]. TCAI reflektuje výše uvedené parametry asymetrie a respektuje premisu, že dominance jedné firmy a kolektivní dominance se na jednom trhu vzájemně vylučují. Parker nabízí TCAI jako alternativní index k Herfindahl-Hirschmannově indexu („HHI“), který asymetrii mezi soutěžiteli nezohledňuje. Parker rovněž upozorňuje na meze vypovídací schopnosti tohoto indexu s tím, že podobně jako HHI se jedná jen o orientační index, který nemůže nahradit úplnou ekonomickou analýzu a jeho výsledky jsou relevantní pouze v případě, že pro tržní sílu na daném relevantním trhu je tržní podíl rozhodující (na některých trzích tržní podíl ještě nemusí vypovídat o skutečné tržní síle příslušného soutěžitele, což zohledňuje i ustanovení § 10 odst. 2). Skutečné složení kolektivně dominantní skupiny může záviset i na jiných faktorech než je poměr tržních podílů (je nezbytné zohlednit i symetrii dalších faktorů)[49].

4.2 Telekomunikace

Zajímavým případem zneužití dominantního postavení v letech 2000 až 2001 byla dvě řízení, která Úřad vedl paralelně se společností Eurotel Praha, spol. s r. o. („Eurotel“) a RadioMobil, a. s. („Paegas“). Sporným jednáním bylo neodůvodněné účtování vyšších cen za volání do sítě nového operátora na trhu, společnosti Český Mobil, a. s. („Oskar“), u určitých tarifů než do sítě druhého zavedeného operátora.

V příslušném období měl tržní podíl přibližně 50 % a Paegas přibližně 43 %.

Oba operátoři spolu soutěžili, a to jak z hlediska ceny, tak i necenových charakteristik (kvalita služeb, reklama apod.). Na trhu se rovněž obecně aplikovala různá opatření, která ztěžovala možnost zákazníka změnit operátora. S ohledem

na charakteristiky telekomunikačního trhu, jakožto síťového odvětví, je síť tím hodnotnější, čím více spojuje subjektů. Pokud konkurent výrazně sníží ceny, má větší síť tendenci přitahovat více zákazníků, protože hovory v rámci sítě jsou obecně levnější než do ostatních sítí. Když se objevil potenciální konkurent, oba existující operátoři zhodnotili jako racionální ztížit tomuto novému konkurentovi vstup na trh a udržet si jej pro sebe. Každý z nich tedy účtoval vyšší ceny za hovory na síť nového operátora než do své sítě či druhého již zavedeného operátora. Ceny obou zavedených operátorů se podstatně lišily. Žádný z nich však nemohl rozumně zvýšit ceny i za volání do sítě druhého ze zavedených operátorů, protože by mu v takové situaci začali odcházet jeho vlastní zákazníci. S ohledem na charakteristiky telekomunikačního trhu tak oba zavedení operátoři měli takovou tržní sílu, že mohli zavést a udržovat po určitou dobu opatření směřující k vyloučení vstupu třetího operátora na trh.

Úřad s ohledem na tehdejší právní úpravu konstatoval, že Eurotel i Paegas byli současně v dominantním postavení a že jej zneužili za účelem ztížení vstupu Oskara na trh.

V posuzovaném období nebylo české právo zcela kompatibilní s právem ES a s konceptem kolektivní dominance nepočítalo. Podle příslušného zákonného ustanovení, na které se Úřad odvolával, byl soutěžitel dominantní, pokud v období jednoho roku dodával na relevantní trh alespoň 30 % stejného, srovnatelného nebo vzájemně zastupitelného zboží. Vzhledem k tomu, že tržní podíl Eurotelu i Paegasu přesahoval 30 %, byli oba shledáni jako dominantní. Oba operátoři namítali, že tento závěr je v rozporu se základními ekonomickými principy soutěže, když na stejném relevantním trhu nemohou být zároveň dva nezávislé dominantní soutěžitelé; může existovat pouze jeden dominantní soutěžitel nebo více kolektivně dominantních soutěžitelů. Dále argumentovali, že není dostačující, aby byl splněn limit 30% tržního podílu, ale že musí být zároveň zkoumáno, zda je splněna obecná podmínka, že dominantní soutěžitel nesmí být vystaven podstatné soutěži.

Úřad uvedl, že české právo koncept kolektivní dominance nezná, a tedy se nelze odkazovat na judikaturu ES. Úřad tvrdil, že pokud je splněna podmínka 30% tržního podílu, považuje se soutěžitel za dominantního a další kritéria vztahující

se k tržní síle není potřeba zkoumat. Tento závěr byl potvrzen druhostupňovými a posléze i soudními rozhodnutími s tím, že české právo jinou interpretaci nepřipouští. Opačný výklad by údajně mohl vést k situaci, kdy by dva symetricky silní soutěžitelé nepodléhali povinnostem a omezením uloženým dominantním soutěžitelům, mohli by znemožnit vstup nového konkurenta na trh a Úřad by nemohl žádným způsobem zasáhnout.

V případě, že by tedy platila právní úprava stávající, bylo by pravděpodobně vhodné tyto případy posuzovat v režimu kolektivní dominance.

5 POVOLOVÁNÍ SPOJENÍ

5.1 Kabelové televize

V roce 2002 Úřad posuzoval a nakonec schválil spojení na trzích kabelových televizí mezi Baring Communication Equity (TES) N.V. („Baring“) a Vision Network Tsjechie Holding B.V. („Vision Network“)[50]. Spojující se soutěžitelé působili na geograficky odlišných trzích, avšak Úřad identifikoval určité činnosti, kde se vzájemně střetávali na celostátní úrovni, a to marketing, nákup programů a inzerce. V této souvislosti Úřad posuzoval, zda nedojde k vytvoření kolektivně dominantního postavení mezi spojujícími se soutěžiteli a UPC Česká republika, a. s. (dále jen „UPC“).

Úřad zjistil, že trh je transparentní do jisté míry, když jednotliví poskytovatelé znají složení a cenu nabídky ostatních provozovatelů kabelových televizí. Na straně nákupu programů nebyla již obdobná transparentnost shledána s tím, že jednání mezi poskytovateli programu se odehrávají na bilaterální bázi, přesnější podmínky nákupu a ceny nejsou obecně známé a ceny nejsou stejné pro všechny poskytovatele.

Co se týká existence odstrašujících odvetných mechanismů, Úřad konstatoval, že i přes určitou symetrii tržních podílů, má UPC výrazně vyšší tržní sílu, danou mimo jiné vyšší hospodářskou a finanční silou, náležitostí ke skupině provozující kabelové televize v mnoha evropských státech, modernějšími sítěmi, které jí poskytují technologický náskok při poskytování datových služeb a lepší vyjednávací pozici vůči poskytovatelům programů. Úřad vyhodnotil, že tyto skutečnosti omezují možnost aplikace odstrašujících opatření vůči UPC ze strany spojujících se soutěžitelů.

Konečně Úřad uvedl, že výsledky společné politiky by mohly být z dlouhodobého hlediska ohroženy reakcemi potenciálních konkurentů – telekomunikačních společností.

Kolektivně dominantní postavení tedy nebylo prokázáno.

5.2 Pojišťovnictví

V roce 2003 posuzoval Úřad spojení společností Kooperativa, pojišťovna, a. s. a Pojišťovna České spořitelny, a. s. na několika pojišťovacích trzích[51]. Na jednotlivých relevantních trzích měli tři největší soutěžitelé společný tržní podíl od 45,75 % až do 80,50 %, a proto Úřad analyzoval možnost vzniku kolektivní dominance.

Úřad konstatoval, že trh je transparentní pouze částečně, protože jsou známy obecné podmínky poskytování služeb, avšak konkrétní podmínky známy nejsou. Hlavním argumentem proti kolektivní dominanci byla asymetrie mezi nejsilnějším soutěžitelem a ostatními soutěžiteli potenciálně společně dominantní skupiny s tím, že tento nejsilnější soutěžitel je natolik silný, že by vůči němu byla výrazně omezena možnost aplikace jakýchkoli odstrašujících odvetných mechanismů a společná politika kolektivně dominantní skupiny by nebyla udržitelná v čase. Co se týká kritéria protiváhy ze strany externích subjektů, v krátkodobém horizontu taková protiváha neexistovala, nicméně z dlouhodobého hlediska by výsledky společné politiky mohly být ohroženy reakcí potenciálních konkurentů v důsledku značného růstového potenciálu pojišťovacího trhu. Možnost vzniku kolektivní dominance tedy nebyla potvrzena a Úřad spojení povolil.

5.3 Stavební spořitelny

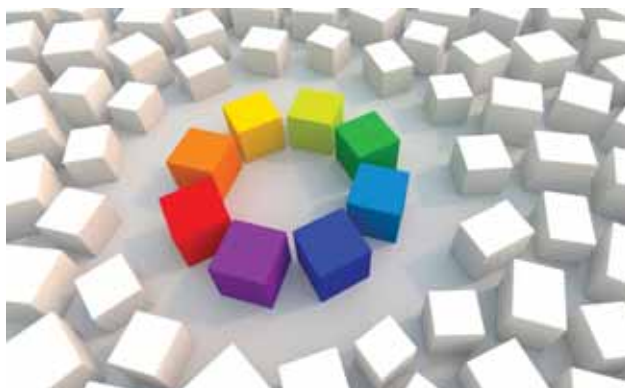
V lednu 2008 Úřad posuzoval spojení mezi Raiffeissen stavební spořitelnou a. s. a Hypo stavební spořitelnou a. s., soutěžiteli, kteří se s ohledem na své tržní podíly na trhu stavebního spoření (fáze spořicí) umístili na čtvrté a páté příčce[52]. Spojením by se posunuli na místo třetí.

V části rozhodnutí zabývající se koordinovanými účinky Úřad shrnul faktory zvyšující pravděpodobnost koordinace jednání soutěžitelů a tím, že zahrnují zejména symetrické postavení, stabilní a neelastickou poptávku, vysokou tržní transparentnost, produktovou homogenitu, nákladovou symetrii a existenci strukturálních a smluvních vazeb.

Relevantní trh byl shledán jako stabilní, transparentní s homogenními produkty a limitovanou elasticitou poptávky. Úřad konstatoval, že mezi soutěžiteli na relevantním trhu je asymetrie.

Úřad dále uvedl, že „není v posuzovaném případě splněna podmínka strukturálních vazeb, jako je existence majetkových a smluvních vazeb mezi soutěžiteli působícími na trhu stavebního spoření.“ Zdá se, že Úřad autoritativně vyžaduje přítomnost strukturálních vazeb pro závěr, že existuje kolektivní dominance nebo koordinované účinky, přesto, že rozhodovací praxe orgánů ES jasně připouští, že dostatečné ekonomické vazby mezi potenciálně společně dominantními podniky mohou existovat i bez strukturálních či smluvních vazeb. S ohledem na charakteristiky tohoto konkrétního trhu, který je striktně regulován, všechny stavební spořitelny jsou sdruženy v Asociaci českých stavebních spořitel a navíc smlouvy mezi stavebními spořitelny jsou zprostředkovávány nezávislými makléři, kteří často reprezentují několik či všechny stavební spořitelny, je otázkou, zda by nebylo bývalo vhodné se argumentačně vypořádat s možnostmi, zda nejsou dostatečné ekonomické vazby dány charakteristikami a strukturou trhu.

Úřad nakonec případ vyhodnotil tak, že riziko vzniku nebo posílení dominantní pozice zde není a spojení povolil.

ZÁVĚR

Z aplikační praxe v oblasti kolektivní dominance je však zřejmé, že stále pokulhává soulad ekonomického principu tohoto konceptu a právního přístupu. V důsledku toho vzniká řada nejasností a koncept kolektivní dominance bude obtížné úspěšně aplikovat i tam, kde by tomu bylo na místě, protože právníci a lobbisti příslušných firem budou poměrně snadno schopni napadnout argumentaci příslušného soutěžního orgánu. Zároveň však vzniká právní nejistota ohledně toho, co je povolené, a co již nikoli, což může paradoxně vést k dalšímu oslabení soutěže na oligopolistických trzích.

K potenciální úspěšné aplikaci nepřispívá ani skutečnost, že jak v praxi Evropské komise, tak českého Úřadu stále převládá přístup k soutěžnímu právu určovaný spíše právním než ekonomickým myšlením. Stále převažuje tzv. „checklist approach“ navíc často s přísně izolovaným ověřováním jednotlivých znaků daného konceptu. Rovněž ekonomické důkazy, které by mohly podpořit sílu klasických právnických argumentů, se používají obecně stále málo.

Kolektivní dominance bude pravděpodobně stále poměrně řídkým jevem, a to zejména na komunitární úrovni. Jedním z faktorů příznivých pro vznik kolektivní dominance je menší lokální trh, kde je monitorování jednání konkurentů jednodušší a „morální“ odsouzení porušení společné politiky je mnohdy nezanedbatelnou částí účinných odvetných mechanismů zajišťujících udržitelnost koordinace v čase. Je tedy pravděpodobné, že s kolektivní dominancí se setkají spíše národní soutěžní úřady. Porozumění tomuto konceptu je proto užitečné zejména ve vztahu k lokálním trhům. ■

MGR. LUCIE HLADKÁ,
ADVOKÁTKA

SOUTĚŽNÍ PRÁCE V KATEGORII TALENT ROKU
SOUTĚŽE PRÁVNÍK ROKU 2008

Poznámky

- [1] VÝKLADOVÁ POZNÁMKA: Ne-li uvedeno jinak, vztahují se v tomto textu odkazy na články Smlouvy o založení Evropských společenství a odkazy na § zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů.
- V následujícím textu bude pro koncept kolektivní dominance používán termín kolektivní dominance, a to jak ve vztahu k právu a rozhodovací praxi ES, tak České republiky. Pro přesnost je však nutné upozornit, že český zákonný text používá termín společná dominance. Ve vztahu k podnikům na trhu bude v části první týkající se práva ES používán termín podnik jako překlad slova „undertaking“, a to bez jakéhokoli vztahu k významu tohoto pojmu jako legislativního pojmu dle § 5 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů. V části druhé bude ve vztahu k českému právu používán legislativní termín soutěžitel.
- [2] Viz. 85/76 Hoffmann-La Roche & Co. AG v. Evropská komise, (1979) ECR 461, odst. 39 a 172/80 Gerhard Züchner v Bayerische Vereinsbank AG, (1981) ECR – 02021, odst. 10
- [3] Spojené případy T – 68/89, T – 77/89, T 78/89 Societa Italiana Vetro v. Evropská komise (Italian Flat Glass), (1992) ECR II-01403; „...Neexistuje v principu nic, co by bránilo tomu, aby dvě nebo více nezávislých ekonomických entit, na určitém trhu, spojených takovými ekonomickými vazbami („economic links“) v důsledku této skutečnosti, měly kolektivně dominantní postavení ve vztahu k ostatním podnikatelům na stejném trhu.“
- [4] Odst. 358
- [5] Viz. případ Italian Flat Glass
- [6] Např.: Ve spojených případech C-395/96P a C-396/96P Compagnie Maritime Belge Transports SA, Compagnie Maritime Belge SA a Dafa-Lines A/S v. Evropská komise, (2000) ECR I-01365 a spojených případech T-191/98 a T-212/98 až T 214/98 Atlantic Line Container AB and others v. Evropská komise (TACA) (2003) ECR II-03275 bylo vazbou členství ve sdružení námořní dopravy; V případě C-393/92 Municipality of Almelo and others v. NV Energiebedrijf IJsselmij, (1994) ECR I-01411 zakládaly vazby mezi podniky vzorové dodací podmínky vypracované obchodním sdružením. V případě T-193/02 Laurent Piau v. Evropská komise, (2005) ECR II-0020 bylo sdružení FIFA (Fédération Internationale de football associations, které zakládalo takové vazby mezi kluby, že se na relevantním trhu prezentovaly jako kolektivní entita. V případě P&I Clubs – Rozhodnutí Komise No. 1999/329/EC z 12. 4. 1999 ohledně řízení dle článků 85 a 86 smlouvy o založení Evropských společenství a článků 53 a 54 Smlouvy o Evropském ekonomickém prostoru (případy č. IV/D-1/30.373 – P & I Clubs, IGA and No IV/D-1/37.143 – P & I Clubs, Pooling Agreement), OJ L125/12 (1999) byly společné dominantní podniky spojeny členstvím v International Group, vzájemném neziskovém sdružení poskytujícím pojištění ochrany a odpovědnosti.
- [7] Např. v případě Irish Sugar vazbami dostatečně spojujícími podniky uznány podíl Irish Sugar ve společnosti Sugar Distributors, zastoupení v orgánech, struktura vytváření politiky společnosti, zjednodušený proces komunikace, závazek Sugar Distributors odebírat veškerou svou spotřebu daných produktů od Irish Sugar a závazek společnosti Irish Sugar financovat promo akce a rabaty nabízené společností Sugar Distributors.
- [8] Viz. např. S.L. Slavin: Microeconomics, 5. vydání (Irwin/McGraw-Hill, 1998), str. 256
- [9] Viz. např. Ariel Ezrachi, David Giloi: EC competition law and the regulation of passive investments among competitors, Oxford Journal of Legal Studies, 2006, str. 327-349
- [10] T-102/96 Gencor Ltd. v. Evropská komise, odst. 276-277
- [11] Pracovní diskuzní materiál k aplikaci článku 82 Smlouvy na vylučující zneužití, GR pro hospodářskou soutěž, Brusel, prosinec 2005, odst. 44; Pozn. – Finální dokument Sdělení Komise k prioritám v oblasti prosazování práva při používání článku 82 Smlouvy o ES na zneužívající chování dominantních podniků vylučujících ostatní soutěžitele z 3. 12. 2008 (česká verze z 9. 2. 2009) kolektivní dominanci z textu sdělení zcela vyloučila.
- [12] Tento přístup bude převládat i do budoucna, protože návrh na jeho změnu dle připomínek EAGCP „An Economic Approach to Article 82“ v tomto smyslu, že tyto dva znaky by měly být zkoumány současně, nebyl vyslyšen.
- [13] Viz TACA, odst. 654 nebo T-342/99 Airtours plc v. Commission, [2002] ECR II – 02585, p. 63.
- [14] T-342/99 Airtours plc v. Evropská komise, [2002] ECR II – 02585
- [15] Např. T-374/00 Verbahn den Freien Rohrwerke and Others v. Evropská komise, [2003] ECR II-02275, T-193/02 Laurent Piau v. Evropská komise, [2005] ECR II-0020, T-464/04 Independent Music Publishers and Labels Association v. Evropská komise, [2006] ECR II-02289, T-193/02 Laurent Piau v. Evropská komise, [2005] ECR II-0020
- [16] Airtours, odst. 62, 156
- [17] Impala, odst. 440
- [18] Airtours, odst. 159
- [19] Souhrn ohledně experimentálních důkazů viz. M. Stenborg, „Forest for the Trees: Economics of Joint Dominance“, (2004) European Journal of Law and Economics 18, str. 365-385
- [20] Airtours, odst. 195
- [21] Impala, odst. 466, 468-9
- [22] E. Kloosterhuis: „Joint dominance and the interactions between firms“, (2001) European Competition Law Review 22(3), pg. 79-92
- [23] Podrobnější výklad ohledně odvetných opatření viz. např. R. Rees, „Tacit Collusion“, (1993) Oxford Review of Economic Policy 9/27, přetištěno v T. Frazer, M. Waterson: Competition Law and Policy: Cases, Materials and Commentary, (Marrester, Wheatsheaf 1994)
- [24] Viz např. R. H. Frank: Microeconomics and behaviour; 3rd edition (McGraw-Hill, 1997), str. 215-244
- [25] T-464/04 Independent Music Publishers and Labels Association v. Commission, [2006] ECR II-02289, odst. 251. Přestože tento rozsudek byl zvrácen rozsudkem ESD C-413/06P, některé principy zde vyjádřené jsou stále platné.
- [26] R. A. Posner, Antitrust Law, 2nd edition (The University of Chicago Press, 2001)
- [27] Tento požadavek potvrdil také soud v odvolání proti rozhodnutí v případě Impala C-413/06P (Grand Chamber), odst. 125-6, když zdůraznil, že „...je nezbytné se vyhnout mechanickému přístupu zahrnujícímu oddělené ověřování každého z Airtours kritérií bez toho, aby byl brán v úvahu zastřešující ekonomický mechanismus hypotetické tiché koordinace.“
- [28] Případ 322/81 NV Nederlandsche Banden Industrie Michelin v. Commission, [1983] ECR-3461, odst. 57; Irish Sugar, odst. 112; Compagnie Maritime Belge, odst. 85
- [29] T-333/94 Tetra Pak International SA v. Commission, [1996] ECR I-05951, odst. 24; Compagnie Maritime Belge, odst. 114
- [30] Hoffmann-la Roche, odst. 91
- [31] Irish Sugar, odst. 66; TACA, odst. 633
- [32] Viz. G. Monti, „The scope of collective dominance under Article 82 EC“, (2001) Common Market Law Review 38, str. 131-157
- [33] Commission Decision No. 92/262/EEC of 1 April 1992 relating to a proceeding pursuant to Articles 85 and 86 of the EEC Treaty (IV/32.450: French-West African shipowners' committees) OJ L134/1[1992]
- [34] Viz. R. A. Posner, Antitrust Law, 2nd edition (The University of Chicago Press, 2001), str. 69-79
- [35] Viz. R. Whish: Competition Law, 5th edition (Lexis Nexis Buthersworths, 2003), str. 526
- [36] Gencor, odst. 276
- [37] M. Stenborg, „Forest for the Trees: Economics of Joint Dominance“, (2004) European Journal of Law and Economics 18, pg. 365-385
- [38] Tento závěr podporují i výsledky propočtů v různých tržních prostředích podle tzv. tacit collusion asymmetry index D. Parkera, který je založen na posouzení faktoru asymetrie tržních podílů soutěžitelů na relevantním trhu. Více viz kapitola 4.1 níže.
- [39] Viz také OECD, Directorate for financial, fiscal and enterprise affairs, „Oligopoly“, DEFFE/CLP (99)25, str. 201
- [40] G. Monti, „The scope of collective dominance under Article 82 EC“, (2001) Common Market Law Review 38, str. 131-157
- [41] Rozhodnutí č. j. S 16/05-177/05-SOHS II z 24. listopadu 2005. Komerční banka, a. s., Československá obchodní banka, a. s. a Česká spořitelna, a. s.
- [42] Případy S 67/04 a R 18-23/2005 Hypo stavební spořitelna a. s., Wüstenrot-stavební spořitelna a. s., Modrá pyramida stavební spořitelna, a. s., Stavební spořitelna České spořitelny, a. s., Raiffeisen stavební spořitelna a. s. a Českomoravská stavební spořitelna a. s. Úřad vyšetroval možné porušení zázkazu dohod narušujících soutěž a zneužití kolektivního dominantního postavení stavebních spořitelny v letech 2001 až 2004. Kvalifikace zneužití kolektivně dominantního postavení byla zvažována ve vztahu ke stanovení poplatků a určitým diskriminačním praktikám, avšak tato část řízení byla zastavena bez toho, že by bylo konstatováno porušení.
- [43] S251/03 HOLD Czech Republic, a. s., BILLA, spol. s r. o., Carrefour Česká republika s. r. o., DELVITA a. s., Globus ČR, k. s., JULIUS MEINL, a. s., Kaufland Česká republika s. o. s., PLUS-DISCOUNT spol. s r. o., SPAR Česká obchodní společnost s. r. o. a Tesco Stores ČR a. s. V letech 2003 a 2004 Úřad prověřoval maloobchodní cenu brambor určených ke konzumaci v několika řetězcích hypermarketů, přičemž zvažoval kvalifikaci jako jednání ve vzájemné shodě nebo zneužití kolektivní dominance. Řízení Úřad uzavřel konstatováním, že v příslušném období nebyly zjištěny nepřiměřeně vysoké ceny ani zvýšení cen bez objektivního důvodu, a proto se nebylo nutné dále zabývat existencí kolektivní dominance.
- [44] Rozhodnutí č. j. S128/02-4488/02 ze dne 31. prosince 2002, Baring Communication Equity (TES) N.V. a Vision Network Tsjeechie Holding B.V.
- [45] Rozhodnutí č. j. S 180/03-3845/03 ze dne 5. listopadu 2003, Kooperativa, pojišťovna, a. s.
- [46] Rozhodnutí č. j. S422/2007/KS-02332/2008/840 ze dne 28. ledna 2008, Raiffeisen Bausparkassen Holding GmbH
- [47] Rozhodnutí č. j. S 16/05-177/05-SOHS II z 24. listopadu 2005. Komerční banka, a. s., Československá obchodní banka, a. s. a Česká spořitelna, a. s.
- [48] D. Parker, „Screening device for tacit collusion concerns“, 2006 European Competition Law Review, 27 (8), str. 424-433
- [49] Výpočet TCAI je poměrně jednoduchý. Podobně jako HHI vychází pouze z počtu soutěžitelů na relevantním trhu a velikosti jejich tržních podílů a zahrnuje pouze základní aritmetické operace. Pro podrobnější informace viz. D. Parker, „Screening device for tacit collusion concerns“, 2006 European Competition Law Review, 27 (8), str. 424-433
- [50] Rozhodnutí č. j. S128/02-4488/02 ze dne 31. prosince 2002, Baring Communication Equity (TES) N.V. a Vision Network Tsjeechie Holding B.V.
- [51] Rozhodnutí č. j. S 180/03-3845/03 ze dne 5. listopadu 2003, Kooperativa, pojišťovna, a. s.
- [52] Rozhodnutí č. j. S422/2007/KS-02332/2008/840 ze dne 28. ledna 2008, Raiffeisen Bausparkassen Holding GmbH

Nová úprava doručování v OSŘ

Dne 1. července 2009 nabude účinnosti zákon č. 7/2009 Sb., který představuje jednu z nejvýznamnějších novel občanského soudního řádu („OSŘ“) přijatou za posledních deset let. Nová právní úprava si klade za cíl zejména zjednodušit procesní předpisy, odbřemenit soudce a zamezit průtahům v soudních řízeních. Mělo by tak dojít k posílení efektivity české justice a rychlejšímu a kvalitnějšímu rozhodování soudů. V mnohém se čeští zákonodárci inspirovali v právních úpravách ostatních zemí Evropské unie, především Francie a Spolkové republiky Německo. Novela přináší mimo jiné výrazné změny v doručování ze strany soudů.

Doposud byla v mnoha případech zdoluhavost soudních řízení způsobena právě problémy s doručováním písemností účastníkům řízení. Tento stav, který sužuje především soudy prvních a druhých stupňů, by se měl do budoucna zlepšit, a to díky zavedení zásady odpovědnosti účastníků řízení za adresu, na kterou jim má být ze strany soudu doručováno, tedy za tzv. adresu pro doručování. Změna systému doručování by měla přinést rovněž výrazné snížení nákladů vynaložených na poštovné, a to především díky rozšíření doručování elektronickou cestou.

Novela OSŘ preferuje doručování písemností při soudním jednání nebo při jiném soudním úkonu. Pokud doručení tímto způsobem není možné, přichází na řadu doručení prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky. Bližší právní úprava datových schránek není zahrnuta přímo v OSŘ, nýbrž ve zvláštním zákoně, a to č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech, osobních číslech a autorizované konverzi dokumentů. Poté přichází v úvahu doručení na jinou adresu či na elektronickou adresu, pokud o to adresát požádá. Teprve nebude-li možné doručit písemnost žádným z výše uvedených způsobů, nařídí soud doručení prostřednictvím doručujícího orgánu či prostřednictvím účastníka řízení nebo jeho zástupce. Stávající právní úprava sice rovněž umožňuje elektronické doručení, ale takové doručení se stává účinným jen za předpokladu, že účastník potvrdí převzetí písemnosti. Je tedy na jeho vůli, zda tak učiní, nebo nikoli. Podle novely OSŘ již bude k potvrzování doručení písemnosti docházet automaticky.

Adresa pro doručování

Základní kámen nové právní úpravy představuje institut adresy pro doručování. Touto adresou je v případě doručová-

ní prostřednictvím veřejné datové sítě adresa datové schránky evidovaná podle výše uvedeného zákona č. 300/2008 Sb., případně elektronická adresa, kterou adresát soudu sdělil, a současně pokud předložil svůj platný kvalifikovaný certifikát (podle zákona o elektronickém podpisu).

V případě doručování prostřednictvím doručujícího orgánu, účastníka řízení nebo jeho zástupce je adresou pro doručování fyzické nepodnikající osoby adresa evidovaná v informačním systému evidence obyvatel. Adresát má možnost uvést v evidenci obyvatel zvláštní adresu určenou pro doručování podle OSŘ, která je odlišná od adresy místa jeho pobytu. Tuto možnost stávající právní úprava nezná. Pokud tak ovšem adresát neučiní, je adresou pro doručování právě adresa místa pobytu tak, jak je uvedena v evidenci obyvatel. Problematiku evidence obyvatel upravuje zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech, který byl rovněž novelizován s ohledem na tuto souhrnnou novelu OSŘ.

Jde-li o adresu pro doručování fyzické osoby, která je podnikatelem, a současně se jedná o doručení písemnosti ve věcech souvisejících s její podnikatelskou činností, bude se doručovat na adresu místa podnikání. U právnických osob půjde obdobně o adresu sídla zapsaného v příslušném rejstříku či na adresu organizační složky této právnické osoby.

Novela OSŘ zvlášť upravuje adresy pro doručování advokátů, notářů, soudních exekutorů, patentových zástupců, insolvenčních správců atd.

Podle novely OSŘ se adresátovi doručuje primárně na adresu pro doručování, ale písemnost je mu možné doručit rovněž na kterémkoliv jiném místě, kde bude zastižen. Taktéž zákon počítá s možností doručení na jinou adresu nebo elektronickou adresu, a to za předpokladu, že o to adresát požádal a současně takové doručení nevyklučuje zákon či povaha řízení. Tato možnost by měla být využívána zejména za účelem urychlení řízení. K dosažení efektivity doručení stanoví OSŘ povinnost adresáta sdělit soudu bez zbytečného odkladu změny veškerých skutečností významných pro doručování. Pokud tak účastník neučiní, ponese následky porušení této povinnosti sám, a to v podobě uplatnění fikce doručení.

Pro případ, že se nedaří účastníku řízení či jeho zástupci doručovat písemnosti bez průtahů a obtíží, je soud povinen takového účastníka vyzvat k ustanovení zástupce pro doručování. V případě, že ani toto opatření nepovede k nápravě situace, bude písemnost doručena uložení u soudu, a to ihned ke dni tohoto uložení.

Doručování písemností určených do vlastních rukou adresáta a doručování jiných písemností

OSŘ i nadále rozlišuje doručování písemností určených do vlastních rukou adresáta a doručování jiných písemností. Písemnosti určené do vlastních rukou adresáta se doručují na adresu pro doručování. V případě, že adresát nebude na této adrese zastížen, bude mu zanechána výzva k vyzvednutí písemnosti, umístěná obvykle v poštovní schránce adresáta či na jiném vhodném místě. Pokud doručení zajišťuje provozatel poštovních služeb, uloží písemnost ve své provozovně. V ostatních případech bude písemnost uložena u okresního soudu, v jehož obvodu se nachází místo doručení. Adresát pak má možnost vyzvednout si písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne jejího uložení. Nestane-li se tak, uplatní se poslední den této lhůty fikce doručení, a to i v případě, že se adresát o uložení písemnosti vůbec nedozvěděl. Fikce doručení tedy znamená, že se předmětná písemnost považuje za poslední den lhůty za doručenu.

Novinku v našem právním řádu představuje to, že po uplynutí desetidenní lhůty dojde k vhození písemnosti do poštovní schránky adresáta, přestože už s tímto vhozením nejsou spojeny právní účinky. Vychází se totiž z přesvědčení, že je v zájmu adresáta seznámit se s předmětnou písemností. Tento postup však může soud vyloučit. Podle stávající právní úpravy se nevyzvednutá písemnost vrací po deseti dnech zpět soudu, aniž by měl adresát možnost si ji přečíst. I nadále obsahuje OSŘ výčet písemností, u nichž je náhradní doručení vyloučeno – typicky jde o platební rozkaz, u kterého je nutno pro jeho účinky trvat na prokazatelném doručení. Náhradní doručení může být vyloučeno rovněž předsedou senátu v jednotlivých případech.

Jiné písemnosti než určené do vlastních rukou se rovněž doručují na adresu pro doručování s tím, že zde dojde v případě nezastížení adresáta přímo k vhození písemnosti do poštovní schránky adresáta. Datum vhození do schránky vyznačený na doručence se považuje za den doručení této písemnosti. Novela však nepřebírá dosavadní úpravu, podle které bylo možné písemnost, jež se nedoručovala do vlastních rukou, zanechat u jiné vhodné osoby bydlící, působící nebo zaměstnané na též místě jako adresát nebo v jeho okolí, za předpokladu, že tato osoba adresáta znala a souhlasila s odevzdáním písemnosti.

Neúčinnost doručení

Všechny výše uvedené zásady mají zabezpečit efektivitu doručování, a to právě jednoznačným stanovením adresy pro doručování, uložení povinností adresátům aktualizovat

adresy pro doručení a rozsáhlým uplatněním fikce doručení. Přesto je nutno počítat s tím, že by tato přísná úprava mohla být v některých případech nepřiměřeně tvrdá, a proto OSŘ pamatuje i na tzv. neúčinnost doručení. Adresát, vůči kterému byla uplatněna fikce doručení, může soudu navrhnout, aby rozhodl o neúčinnosti doručení. Musí být splněny zákonné podmínky, mezi které patří omluvitelné důvody, pro které se adresát nebo jeho zástupce nemohl s písemností seznámit, a současně podání tohoto návrhu v patnáctidenní lhůtě běžící ode dne, kdy se adresát s písemností seznámil nebo mohl seznámit. OSŘ stanoví, že se za omluvitelný důvod nepovažuje skutečnost, že se fyzická osoba na adrese pro doručování trvale nezdržuje nebo že se na adrese pro doručování podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby nikdo nezdržuje. Konkrétnější vymezení omluvitelných důvodů bezpochyby časem zajistí judikatura, ale lze předpokládat, že jimi bude např. neplánovaná hospitalizace účastníka. OSŘ stanoví případy, kdy soud rozhodne o neúčinnosti doručení i bez návrhu účastníka. Jde o případy nesporných řízení. Rozhodne-li soud o neúčinnosti doručení písemnosti, písemnost se považuje za doručenu dnem právní moci rozhodnutí soudu o této neúčinnosti.

Stávající právní úprava naproti tomu nijak neomezuje dobu, během které lze fikci doručení popřít, ani nestanoví požadavek uvést kvalifikovaný důvod neúčinnosti doručení. Mnohdy tedy vede k neúčinnosti doručení již pouhé tvrzení adresáta, že se na uvedené adrese nezdržoval.

Doručování účastníkem řízení nebo jeho zástupcem

Tato možnost doručování vychází z myšlenky, že je v zájmu samotného účastníka, aby byla písemnost jeho odpůrci řádně doručena. Řádné doručení je totiž předpokladem zdárného pokračování v procesu. Na žádost účastníka řízení nebo jeho zástupce je může soud pověřit doručení písemnosti určené do vlastních rukou nebo jiné písemnosti. Pověřená osoba pak písemnost doručuje na adrese pro doručování nebo na kterémkoliv jiném místě, kde bude adresát zastížen. Pokud však adresát odepře přijmout písemnost nebo se jí vůbec nepodaří doručit, pověřená osoba musí neprodleně tuto písemnost vrátit soudu, který pak určí jiný způsob doručení. S touto formou doručení tedy není spjata fikce doručení. V určitých případech však může významně urychlit proces doručení písemnosti.

Závěrem

Lze předpokládat a současně doufat, že výše uvedené změny OSŘ skutečně povedou ke zrychlení a zkvalitnění soudních řízení v České republice. Zda a nakolik budou sledované cíle dosaženy, však ukáže až praxe. ■

Sjednocuji, sjednocuješ, sjednocujeme aneb křišťálové koule netřeba

Původně jsem chtěla tento příspěvek začít vtípem, ale nechat si zmlsat čtenáře hned na začátku by nebylo taktické, proto kdo si počká, ten se dočká. Koho by zdola uvedený text nezajímal, nechť rovnou přeskočí na poslední odstavec. Pro ty ostatní začnu odjinud.

Nejvyšší soud České republiky nedávno oslavil 15. výročí svého vzniku. A že prý se na oslavách vesměs chválilo. (Pan prezident pozván nebyl.) Dokonce i zástupci Ústavního soudu chválili, že prý už soudci Nejvyššího soudu přestali hrát ping pong. Ne snad, že by soudci Nejvyššího soudu přestali holdovat sportu, ostatně to snad nelze ani nějak relevantně posoudit, ale že prý se naučili respektovat rozhodnutí Ústavního soudu.

Tu jsem zase oнеhdy četla úvodník advokáta Tomáše Sokola, ve kterém píše cosi o adrenalinových záležitostech. S bungee-jumpingem, freedivingem a jiným -ingem to však mělo pramálo společného. Psal o své práci. O tom, že jak plyne čas a s ním i spor, dochází ke změnám v judikatuře, v důsledku kterých „padly interpretace jevící se nad skálu pevnými“. Autor zmiňovaného úvodníku zároveň pokládá otázku, jestli, případně jak dlouho, přežije doktrína, na které zrovna staví svoji právní argumentaci. Ó, jak já mu rozumím, a to navzdory skutečnosti, že mi do kanceláře nechodí láteřit klienti. Ti nejodvážnější z nich mi spílají do telefonu, příp. své nářky nad mojí osobou zformulují do stížností k rukám předsedy soudu, předsedy nadřízeného soudu, k rukám ministra spravedlnosti, k rukám TV NOVA a bůhví kam ještě. Jsem totiž soudce.

Obě události nedávno minulé mě vedou k zamyšlení nad předvídatelností soudních rozhodnutí a s tím souvisejícím

sjednocováním judikatury. Má snad předsedkyně Nejvyššího soudu Iva Brožová pravdu s tvrzením, že se pro sjednocování judikatury dělá dost? A co klienti justice? Mohou být spokojeni s rozhodováním soudů ve svých kauzách? Mohli jejich případní zástupci či účastníci sami s větší mírou pravděpodobnosti odhadnout, jaký bude verdikt soudu?

Shora nastíněné téma se dotýká v konečném důsledku nás všech. Laiků i právních profesionálů. Soudců, advokátů, ale i notářů, podnikových právníků, soudních exekutorů či státních zástupců.

V právním státě platí, že soudy nalézají právo. Jedním ze základních znaků a předpokladů právního státu je existence právní jistoty, tedy důvěry občanů v právo. Podstata právní jistoty spočívá v tom, že každý může spoléhat na to, že mu stát poskytne efektivní ochranu v jeho právech a že mu státní moc dopomůže k realizaci jeho subjektivního práva, že bude v podobné věci rozhodnuto podobně a v různé věci různě, že o věci bude rozhodovat ten orgán, který je k rozhodování příslušný a že tento orgán rozhodne v zákonném řízení. Jak judikoval Ústavní soud ve svém nálezu pl. ÚS 19/93 z 21. 12. 1993, náležitostí právního státu je udržování stavu důvěry v trvanlivost právní úpravy. Ve svém nálezu pl. ÚS 31/94 z 24. 5. 1995 dále Ústavní soud řekl, že princip právní jistoty jako stěžejní znak a předpoklad právního státu v sobě subsumuje především efektivní ochranu práv všech právních subjektů a předvídatelnost postupu státu a jeho orgánů vůči právním subjektům.

Nezastupitelnou úlohu na poli posilování důvěry občana v právo má i judikatura obecných soudů. Svou roli však

může plnit pouze v tom případě, že je svým způsobem ustálená a jednotná. Snaha o jednotný výkon soudní moci je právu vlastní a je přitom lhostejné, zda hovoříme o systému common law nebo o kontinentálním modelu. Důsledkem vnitřně konzistentní a jednotné judikatury je posílení autority a důvěryhodnosti soudní moci.

K nastolování principu ustálenosti judikatury napomáhá tzv. proces sjednocování judikatury. Ústavní soud ve svém nálezu IV.ÚS 290/03 ze dne 4. 3. 2004 uvedl, že Nejvyšší soud má za povinnost mimo jiné svoji judikaturou judikaturu soudů nižších sjednocovat, což je důležité pro zachování předvídatelnosti rozhodování soudů, jakož jednoho z komponentů spravedlivého procesu, a tím i základů demokratického právního státu. V této své činnosti není a nemůže být Nejvyšší soud rigidně omezován tak, že by se jeho právní názory nemohly vyvíjet, ba i měnit. Takový postoj právních názorů by však neměl vést k tomu, aby jím byl popřen ten důvod, pro který je úloha sjednotitele judikatury Nejvyššímu soudu svěřena, tedy právě naplnění principu předvídatelnosti výsledku procesu.

Mezi prostředky ke sjednocování judikatury, která má Nejvyšší soud dle platné právní úpravy k dispozici, patří zejména rozhodování o mimořádných opravných prostředcích, resp. rozhodovací činnost velkých senátů kolegií, dále pak zaujímání stanovisek příslušného kolegia či pléna Nejvyššího soudu a konečně vydávání Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek.

Nebudu se zabývat jednotlivými mimořádnými opravnými prostředky, které náš právní řád upravuje a kterými se Nejvyšší soud zabývá, neboť by to celkem výrazně přesáhlo rámec tohoto příspěvku. Dovolte mi pouze poukaz na způsob, jakým Nejvyšší soud rozhoduje. Děje se tak v senátech a velkých senátech kolegií. Nejvyšší soud zásadně rozhoduje v senátech (složeném z předsedy senátu a dvou soudců) a pouze tehdy, dospěl-li senát Nejvyššího soudu při svém rozhodování k právnímu názoru, který je odlišný od právního názoru již vyjádřeného v rozhodnutí Nejvyššího soudu, postoupí věc k rozhodnutí velkému senátu (§ 20 zákona o soudech a soudcích dále jen „ZoSS“). Rozhodnutí Nejvyššího soudu o mimořádných opravných prostředcích v konkrétní posuzované věci se dostane do rukou velmi omezenému okruhu účastníků. S rozhodnutím Nejvyššího soudu se seznámí účastníci řízení, jejich zástupci a samozřejmě soudci, kteří ve věci rozhodovali před předložením věci Nejvyššímu soudu. Nelze Nejvyššímu soudu upřít, že tento svá rozhodnutí pravidelně publikuje na svých webových stránkách <http://www.nsoud.cz/rozhod.php>, příp. http://www.nsoud.cz/rozhod_vs.php. Rozhodnutí je publikováno po anonymizaci celé, bez právní věty. Takováto databáze soudních rozhodnutí má určitě svůj další potenciál, neboť po vytvoření právní věty k rozhodnutím Nejvyššího soudu by takováto databáze byla velmi cenným informačním zdrojem. Za současného stavu se příslušná rozhodnutí vyhledávají buď podle konkrétní spisové značky, pokud ji samo-

zřejmě znáte a pokud hledáte tématicky zaměřená rozhodnutí, pak musíte zadat vhodně zvolená slova do fulltextového vyhledavače, což podle mého soudu optimální není. Jednotlivá rozhodnutí by se nově dala zařadit do kategorií, subkategorií, oddílů atd. (např. občanské právo hmotné – věcná práva – právo vlastnické). Je otázkou, kdo by takto zpracovanou databázi měl vytvářet a jakou formou. A kdo by měl být autorem právních vět? S ohledem na několikanásobné zvýšení nápadu Nejvyššího soudu (počítáno od jeho vzniku) bohužel nevidím jako příliš průchodné řešení, že by takovouto databázi vedl Nejvyšší soud samotný, ostatně taková povinnost mu z žádného právního předpisu ani nevyplývá. Na druhou stranu se nedomnívám, že by to vyžadovalo příliš pracovního úsilí navíc. Pokud by právní větu vytvářel soudce, který meritorní rozhodnutí v písemné podobě vyhotovil a který to „své“ rozhodnutí nanejvýš dobře zná, zadal by tento soudce do referátu pro soudní kancelář navíc pouze kategorii, subkategorii, příp. oddíl, kam rozhodnutí zadat a zbytek by byla práce administrativního personálu Nejvyššího soudu. Mám poněkud obavy, že pokud by takto zpracovaná databáze byla vedena na bázi komerční – jakože se v současné době již podobné aktivity objevují – byla by taková databáze a její úplnost ovlivněna tím, pro jaké klienty (zda advokáty, soudní exekutory apod.) byla vytvořena a určena.

S tím souvisí i publikace rozhodnutí soudů nižších, tj. nejen soudu Nejvyššího. Databáze takových rozhodnutí by pak zřejmě musela být technicky zaštitěna Ministerstvem spravedlnosti s tím, že do databáze by svá rozhodnutí vkládaly příslušné soudy samy. Po technické stránce by se tedy zřejmě jednalo o podobnou aplikaci jako je „infoSoud“ a „infoJednání“. Vystává však otázka, co publikovat, v jakém rozsahu a jakou formou. Mám za to, že s ohledem na přesycení informacemi by nebylo nutné zveřejňovat rozhodnutí soudů nalézacích. Na druhou stranu pro transparentnost soudního rozhodování, by i publikace rozhodnutí soudů nalézacích mělo své opodstatnění, ale to je zase otázka jiná. Zveřejňována by tedy měla být rozhodnutí zejména odvolacích soudů. Rozhodnutí by měla být publikována podle mého soudu celá, samozřejmě po nutné anonymizaci. O vytváření právních vět platí to, co jsem uvedla v případě soudu Nejvyššího.

Podle ust. § 14 odst. 3 ZoSS Nejvyšší soud sleduje a vyhodnocuje pravomocná rozhodnutí soudů v občanském soudním řízení a v trestním řízení a na jejich základě v zájmu jednotného rozhodování soudů zaujímá stanoviska k rozhodovací činnosti soudů ve věcech určitého druhu. Tento způsob sjednocování soudní praxe bývá označován jako mimoprocesní způsob (jako procesní způsob je označováno rozhodování Nejvyššího soudu o mimořádných opravných prostředcích).

Stanoviska lze popsat tak, že jde o jakýsi abstraktní výklad zákona, podávaný bez ohledu na určitou kauzu, byť vycházející ze zkušeností soudů při řešení věci v minulosti. Jak totiž vyplývá ze zákonných definicí shora uvedených, předpokladem vydání stanoviska je sledování předchozí judikatury v určitých

věcech. Hlavním pozitivem jednotlivých stanovisek se zdá být možnost Nejvyššího soudu sjednocovat ty věci, které se k němu nedostanou běžnou procedurou (rozhodování o nákladech řízení, výživném apod.). Na druhou stranu jsou ovšem tato stanoviska v rozporu s představou soudce, který sice právo dotváří či vytváří, vždy však jen v souvislosti s jím rozhodovanou kauzou. Úkolem soudu je zpracovávat procesy a v případě potřeby rozhodovat, nikoli však vystupovat v roli komentátora.

Institut „stanovisek“ byl do našeho právního řádu zaveden zákonem č. 156/1969 Sb. Z uvedeného je zřejmé, že jde o institut předchozího režimu, který neměl návaznost na předchozí demokratické poměry. Stanovisky se zajišťovaly meze deklarované soudcovské nezávislosti. Po roce 1989 se o odstranění tohoto institutu uvažovalo, avšak (a zřejmě jen s ohledem na značné množství nových, ne vždy perfektních zákonů, aktuálně vyžadujících autoritativní výklad), k tomu nedošlo.

Pokud jde o vázanost soudců nižších soudů stanovisky Nejvyššího soudu ve věcech, v nichž je řešena právní otázka, již se zabýval Nejvyšší soud v přijatém stanovisku, jsou jím „vázání“ stejně jako judikaturou Nejvyššího soudu. Soudci nižších soudů by měli v odůvodnění svého rozhodnutí toto stanovisko Nejvyššího soudu alespoň zmínit, a pokud mají k opačnému řešení problému pádné argumenty, jimiž se stanovisko Nejvyššího soudu nezabývalo, nemělo by se jim vytýkat, že je nerespektovali.

Konečně posledním – výslovně upraveným – prostředkem sloužícím ke sjednocování soudní praxe je Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek vydávaná Nejvyšším soudem. Jsou v ní zveřejňována rozhodnutí nejen soudu Nejvyššího, ale i rozhodnutí vrchních a krajských soudů. V dalším odkazují čtenáře na § 24 ZoSS.

S různými neformálními podobami sjednocování soudního rozhodování se však setkáme prakticky u jakéhokoli soudu, včetně soudů okresních. Za jednu z metod sjednocování tak můžeme považovat i neformální konfrontaci názorů jednotlivých soudců a hledání společné praxe. Takové procesy jsou interní, právem neupravené, často ovlivňované neformální autoritou a vnějším pozorovateli zcela skryté.

Vraťme se však na počátek. Soudní rozhodnutí v kontinentálním právním systému je akt aplikace práva, kdy soud konkrétní případ podřazuje pod obecnou právní normu. Judikát se tak odlišuje od precedentu v angloamerickém právním systému common law, kde soudní rozhodnutí, které řeší případ dosud právními normami neupravený, má normativní význam a je obecně závazné pro další rozhodování v obdobných případech. Precedens je tak na rozdíl od judikátu pramenem práva.

S ohledem na shora uvedené jsou rozhodnutí Nejvyššího soudu – byť publikovaná – závazná pouze pro rozhodnutí v konkrétní věci. Neformálně z nich však často soudy a případně další orgány vycházejí pro autoritu Nejvyššího soudu a pro jejich přesvědčivost výkladu sporných otázek. Navíc Nejvyšší soud svými rozhodnutími do určité míry avizuje, jakým způsobem bude s nejvyšší pravděpodobností rozhodovat v obdobných věcech, pokud se jimi např. na základě mimo-

řádných opravných prostředků bude v budoucnosti zabývat.

Z výše uvedeného tedy plyne, že soud, který bude chtít obhájit svůj názor (navzdory rozhodnutí Nejvyššího soudu v podobné věci), na to má plné právo. Takový soud by však měl, a to bezvýjimečně, odůvodnit, proč se nedrží ustálené judikatury. V čem spatřuje, že ten jeho případ je jiný, než ten, co byl souzen dříve a uvést argumenty, proč se právní závěry dřívějšího rozhodnutí Nejvyššího soudu nedají na nově posuzovanou věc použít. Tak se tomu však zhusta neděje. Soudy bez dalšího odmítnou závěry Nejvyššího soudu s lakonickým zdůvodněním, že se s právním závěrem Nejvyššího soudu neztotožňují anebo rozhodnutí Nejvyššího soudu úplně pominou. Větší či menší problém (na velikost onoho problému bude různě nazírat účastník řízení, jemuž narůstají náklady řízení, jinak advokát a jinak soudce) se objeví v okamžiku, když se závěrem Nejvyššího soudu ztotožní soud nalézací, ale odvolací již nikoli. I takto se začíná se sportem shora avizovaným – ping pongem.

Soudce je při výkonu své funkce nezávislý a vázán pouze zákonem. Kvalita soudcovské práce však úzce s kvalitou právních předpisů souvisí. Právní předpisy jsou mnohdy značně nepřehledné a komplikované a navíc jsou i přes tuto skutečnost nadměrně a často měněny, což již samo o sobě může narušovat požadavek jasných a předvídatelných právních norem, jakož i princip právní jistoty a ochrany důvěry občana v právo. Soudce musí obecně závazné právní předpisy znát velmi dobře. Tato znalost však sama o sobě nestačí, protože soudce musí dále umět s těmito předpisy zacházet, musí je umět vykládat a aplikovat na řešený soudní případ. Na tomto místě mi dovoluji, vážení čtenáři, citovat Jaroslava Bičovského, který vzletnější češtinou řekl to, k čemu jsem se – jazykem neumělým – chystala i já:

Žádný předpis ovšem nemůže být tak dokonalý, aby vyloučil možnost dvou nebo několika výkladů při konkrétním použití. Žádný soudce se soudcem nerodí, i když má povahové předpoklady k této funkci už od narození, ale každý se soudcem teprve stává. Především teoretickým studiem, avšak s návaznou praxí. Obvykle teprve s množstvím, kvalitou a délkou praxe soudce zraje.

Začal jsem poznávat, jak důležitá jsou konkrétní vzory pro použití teorie. Vzpomínám na tehdejší sbírky vzorů a příručky obsahující text zákonů a nepřehledné množství judikátů publikovaných ve sbírce vydávané tehdejší nejvyšším soudem v Brně. Soudce vědomě, či nevědomky musí hledat vzor tam, kde se ještě nesetkal s žádným případem. Nezdá-li se mu dobrý, najde si i špatný. Použití dobrého vzoru bez uvážení konkrétní věci je nesprávné, každý vzor potřebuje v podrobnostech soudcovské uvažování.

Vzorem jsou i judikáty a stanoviska Nejvyššího soudu. Je důležité, aby se každý soudce lehce mohl s nimi seznámit. Jde o to, čemu se říká communis opinio doctorum, společné mínění lidí znalých věci. Proto ani soudce nesmí aplikovat bez porozumění kterýkoli judikát. Aby věc mohl náležitě zvážit, musí mít potřebné znalosti teoretické. Ovšem poměr teo-

rie a praxe v soudnictví je ten, že nedokáželi teoretická fronta přesvědčit soudce o svém názoru, platí ve sporné otázce názor soudu vyslovený v pravomocném rozhodnutí. Při velké šíři materiálu předpisy, judikáty a literatura by měly být lehce přístupné v databance.

Domnívám se, že na otázku položenou v úvodu tohoto příspěvku, můžeme směle odpovědět, že Nejvyšší soud za současného stavu věcí dělá pro sjednocení judikatury dost. Za úvahu by zřejmě stálo zrušení § 14 odst. 3 ZoSS s ohledem na rozporuplnou povahu zde upraveného institutu. Síly Nejvyššího soudu by měly být napnuty pouze k procesnímu způsobu sjednocování judikatury, tj. k rozhodování o mimořádných opravných prostředcích. Dle předsedkyně Nejvyššího soudu Ivy Brožové se soudci zabývají věcně pouhou třetinou podání adresovaných Nejvyššímu soudu. Určitým řešením pro odbřemenění Nejvyššího soudu by tak mohla být změna právní úpravy týkající se příslušnosti soudu pro vyřizování podání, jejichž obsahem je mimořádný opravný prostředek, který v dané věci není přípustný. Tím by se Nejvyššímu soudu otevřel prostor pro rychlejší vyřizování těch mimořádných opravných prostředků, které splňují podmínky pro věcné projednání. V důsledku toho by jednak nižší soudy dostaly zpětnou vazbu ke svým rozhodnutím rychleji a jednak by se – a to hlavně – zkrátila doba, ve které by poměry účastníků založené pravomocným rozhodnutím soudu mohly být dotčeny rozhodnutím Nejvyššího soudu o mimořádném opravném prostředku.

Nelze popřít, že nejednotnost rozhodování soudy nižších stupňů je v právním státě s nezávislým soudnictvím přirozeným jevem (nepřesáhne-li určité meze). NEPŘESÁHNE-LI URČITÉ MEZE. Pod to se lze podepsat. Nelze však jenom z tohoto důvodu polevit v úsilí za sjednocováním judikatury. Jednotná judikatura znamená v konečném důsledku i rychlejší justici a o to jde – myslím – všem zúčastněným.

A na úplný závěr shora avizovaný vtip:

V soudní síni:

soudec: „Pane obžalovaný, co přesně bylo v tom dopise?“

obžalovaný: „Neřeknu nic, dopisní tajemství.“

soudec: „A kolik peněz jste nakonec dostal?“

obžalovaný: „Nepovím, bankovní tajemství.“

soudec: „Nuže, odsuzuji Vás ke dvěma rokům trestu odnětí svobody nepodmíněně.“

obžalovaný: „Za co???“

soudec: „Štátní tajemství.“ ■

JUDR. RADKA JONÁŠOVÁ,
SOUDKYNĚ OKRESNÍHO SOUDU V JIČINĚ

SOUTĚŽNÍ PRÁCE V KATEGORII TALENT ROKU
SOUTĚŽE PRÁVNÍK ROKU 2008

**Již 15 let poskytujeme
právní a daňové služby,
nyní i v Ostravě.**

Děkujeme za důvěru.

P A R T N E R S

PRK Partners, s.r.o. advokátní kancelář / Jáchymova 2 / 110 00 PRAHA 1
tel.: +420 221 430 111 / fax: +420 224 235 450 / office@prkpartners.com
www.prkpartners.com

Praha / Ostrava / Bratislava / Budapešť

Právní aspekty držby v návrhu nového Občanského zákoníku

„BEATI POSSIDENTES – ŠTASTNI TI, KDO DRŽÍ“, VŽILO SE JIŽ V ŘÍMSKÉM PRÁVU A JISTĚ JE TENTO VÝROK DOKONALE PLATNÝ DODNES. OTÁZKY DRŽBY, JAKKOLIV MOHOU ZNÍT ARCHAICKY, JSOU I V DNEŠNÍM PRÁVU AKTUÁLNÍ, NEBOŤ NEJEN V TEORII, ALE I V KAŽDODENNÍ PRAXI NALEZNEME NESMÍRNÉ MNOŽSTVÍ PŘÍPADŮ, KTERÉ S DRŽBOU (POPŘ. DETENCÍ) MAJÍ CO DO ČINĚNÍ.

Přestože pouhé tři paragrafy současného Občanského zákoníku, které se držbě věnují, mohou působit jako by šlo o veskrze jednoduchou problematiku, je tomu právě naopak. Historie ukázala, že pojetí držby není tak jednoznačné, jak se může zdát. Právní teoretici se tak velmi často rozcházejí v názorech, jak na držbu nahlížet, přičemž v průřezu dějin založili mnoho odlišných koncepcí, jež se této problematice týkaly.

Na našem území našlo pojetí držby svoji první občansko-právní kodifikaci v rakouském občanském zákoníku (ABGB) z roku 1811, který byl po vzniku samostatného Československa recipován v Československý obecný zákoník občanský (dále jen „OZO“). Pojetí držby zde zůstalo věrno klasické římské koncepci a držba samotná se tu vyčerpávajícím způsobem promítla celkem do 44 paragrafů!

Poté, co se Československo po roce 1948 vydalo na cestu socialismu, byla koncepce držby nejdříve zestručněna právníkou dvouletkou na pouhých 7 paragrafů, aby následně v roce 1964 opustila občanský zákoník vůbec. Přestože s držbou bylo v občanském právu i nadále jaksi mlčky počítáno, vrátila se do občanského zákoníku až novelou č. 181/1982 Sb., která upravovala ve dvou paragrafech ochranu držby.

Definitivní návrat držby do občanského zákoníku přinesla až jeho porevoluční novela. Držbě jsou v ní věnovány toliko tři paragrafy, ve kterých se zákonodárce vrátil k její klasické koncepci, jak byla upravena v OZO a následně zestručněna právníkou dvouletkou v podobě zákona č. 141/1950 Sb. Některé díky současného občanského zákoníku jsou s právní úpravou držby z padesátých let minulého století dokonce totožné.

Návrh nového občanského zákoníku reflektuje veškeré kritické postřehy, které právní praxe v průběhu devadesátých let minulého století přinesla, a vrací se zpět k právní úpravě obsažené v ABGB a OZO a zejména k vládnímu návrhu zákona, kterým se

vydává občanský zákoník z roku 1937 (dále také jen návrh československého občanského zákoníku). Koncepce návrhu československého občanského zákoníku z předválečných let se co do úpravy držby na mnoha místech s návrhem nového občanského zákoníku téměř shoduje, pouze některé archaické termíny byly vyměněny za termíny odpovídající současné právní terminologii. Úprava držby se tak v návrhu nového občanského zákoníku vrací zpět k její původní předválečné československé právní úpravě.

Účelem tohoto článku není detailní rozbor jednotlivých držebních institutů, ale spíše seznámení čtenáře s novinkami, které do českého práva v budoucnu zřejmě přinese nový občanský zákoník.

Systematika úpravy držby v návrhu nového občanského zákoníku

Celková úprava držby se v návrhu nového občanského zákoníku rozrostla na celých 22 paragrafů, zahrnujících též ustanovení o ochraně držby. Systematicky pak spadá do jeho části třetí (Absolutní majetková práva) hlavy druhé (Věcná práva) a dílu druhého, věnovaného držbě. Její úpravu nalezneme konkrétně v paragrafech 867-889 návrhu.

Koncepčně přitom návrh občanského zákoníku nejdříve definuje pojem držitele, dále se zabývá předmětem držby, způsoby, jimiž lze držbu nabýt, držbou vlastnického práva (oprávněnou a neoprávněnou, poctivou a nepoctivou), právy a povinnostmi oprávněného a neoprávněného držitele a finálně v ustanovení § 900 a násl. i ochranou držby a zánikem držby.

Návrh občanského zákoníku se tak co do detailní úpravy držební problematiky navrácí k Československému obecnému zákoníku občanskému. Obsahově pak návrh nového

občanského zákoníku přejímá některé držební instituty ustanovené v OZO (rozlišení držby na poctivou a nepoctivou), na druhou stranu se ovšem od některých klasických římsko-právních koncepcí i odvrací (vypuštění držby věci ve prospěch držby vlastnického práva).

Novinky a změny právní úpravy držby v návrhu občanského zákoníku

Změna v předmětu držby – absence držby věci

Nejmarkantnějším rozdílem mezi návrhem nového občanského zákoníku a současnou právní úpravou je absence držby věci. Jestliže platný občanský zákoník navazuje na klasickou římsko-právní koncepci rozlišující držbu věci a držbu práva, když v ust. § 129 odst. 2 obč. zák. stanoví, že „držet lze věci, jakož i práva, která připouštějí trvalý nebo opětovný výkon,“ návrh nového občanského zákoníku tuto koncepci opouští. Nadále lze totiž podle § 886 návrhu držet pouze právo, a to s odůvodněním, že u držby věci jde toliko o držbu práva vlastnického.

Takováto koncepce držby přitom není zcela nová. V minulosti již například Krčmář předpokládal, že existuje pouze držba práva, neboť držba věci je ve skutečnosti pouze držbou práva vlastnického.[1]) Tento Krčmářův názor se promítl i do návrhu občanského zákoníku z třicátých let minulého století, který měl nahradit Obecný zákoník občanský. Ustanovení § 246 předmětného návrhu počítalo s tím, že: „Držeti lze práva, která jsou v právním obchodu a dopouštějí trvalý nebo opětovný výkon.“ Koncepce návrhu nového občanského zákoníku přejímá tuto koncepci téměř doslovně.

Podle nové koncepce tak lze držet pouze ta práva, která lze právním jednáním převést na jiného a která připouštějí trvalý nebo opětovný výkon. Tato koncepce vychází z platné právní úpravy držby práva mající kořeny již v OZO, podle něž bylo lze držet mj. i „...nehmotné věci, které jsou předmětem právního obchodu...“ (§ 311 OZO). Podle Roučka nemohou být takovým předmětem právního obchodu práva, která jsou extra commercium, tedy práva rodinná a práva osobnosti. Stejně tak nemohou být předmětem držby ani práva, která nepřipouštějí trvalý nebo opětovný výkon – typicky právo dědické, obligační práva s nárokem na jediné plnění (zde zejm. jednoduché peněžní pohledávky, ale také např. placení ve splátkách) a imobiliární právo zástavní.[2])

Nabytí držby

Na rozdíl od současné právní úpravy držby je v návrhu nového občanského zákoníku počítáno s úpravou nabytí držby. Držbu tak lze nabýt jak vlastní mocí, tak i převodem nebo přechodem držby na nového držitele.

Vlastnické právo tak podle § 887 návrhu drží ten, kdo se věci ujal, aby ji měl jako vlastník, jiné právo pak drží ten, kdo je počal vykonávat jako osoba, které takové právo podle zákona náleží, a komu jiné osoby ve shodě s ním plní.

V minulosti upravoval nabytí držby pouze OZO, když o nabytí držby práva ve svém § 312 stanovil, že „...v držbu

práv vchází se jejich užitím ve vlastním jméně“. V osnově návrhu československého občanského zákoníku, který však v poválečných letech nikdy nevešel v platnost, bylo ohledně nabytí držby vlastnického práva v ust. § 247 rozlišováno mezi nabytím držby vlastnického práva k věcem movitým (takovou držbu získá, kdo tyto věci uchopí, je odvede, nebo k sobě vezme) a k věcem nemovitým (kdo na ně vstoupí, kdo je vymezí, ohradí, označí, nebo na nich hospodaří). S přihlédnutím k navrhované koncepci nového občanského zákoníku lze předpokládat, že podobný výklad bude možno aplikovat i v budoucí právní praxi týkající se nabytí držby vlastnického práva.

Držba oprávněná a neoprávněná, poctivá a nepoctivá

S návrhem nového občanského zákoníku se do českého práva vrací detailnější rozlišování držby, a to v koncepci poctivosti a nepoctivosti držby. V tomto případě jde opět o návrat k úpravě držby v OZO.

Podle současné právní úpravy je držitel oprávněný, je-li se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře, že mu věc nebo právo patří. Neoprávněný držitel, na straně druhé, věc nebo právo sice drží, ale ví, že mu věc nebo právo nepatří. Typickým případem neoprávněného držitele je např. zloděj věci.

Pro úplnost nelze na tomto místě opomenout ani právní institut detence. Detentor se od držitele liší tím, že s věcí nenakládá jako s věcí vlastní, popř. nevykonává právo pro sebe. Detentorovi chybí držitelská vůle. Detentor věc sice drží, ale s úmyslem nakládat s ní jako s věcí cizí (typicky nájemce věci). Tím se liší od zloděje (neoprávněného držitele), neboť ten věc drží s úmyslem nakládat s ní jako s věcí vlastní, ačkoliv ví, že mu věc nepatří.

Nová úprava počítá ve svém § 889 s tím, že oprávněným držitelem je ten, kdo drží na základně právního důvodu anebo kdo se ujme držby svou mocí, aniž ruší cizí držbu nebo jiné právo.

Důvodová zpráva vysvětluje nutnost rozlišení držby na držbu oprávněnou a neoprávněnou, poctivou a nepoctivou takto: „Příčina tohoto rozlišení je v tom, že držbu lze nabýt i bez platného právního důvodu (pak pojmově nemůže jít o držbu oprávněnou), leč i za této situace musí být rozlišeny situace, kdy držitel je, a kdy není v dobré víře v tom směru, zda mu náleží právo, které vykonává, a v důsledku toho poskytnout dobré víře ochranu.“[3])

Pro poctivost držby je u držitele požadováno, aby měl z přesvědčivého důvodu za to, že mu právo náleží. Poctivým držitelem tak bude s přihlédnutím k Roučkovu komentáři k OZO ten, kdo neví, že se dopouští výkonem práva protiprávního jednání, a zároveň nezná skutečnosti, z nichž by se taková vědomost podávala. V takovém případě bude držitel v dobré víře o tom, že má platný právní titul k držbě práva, a bude tak držitelem poctivým. Poctivým držitelem bude tedy nejen ten, kdo je v dobré víře, že je subjektem práva,

jehož obsah vykonává, ale také ten, kdo je v dobré víře o tom, že má k držbě práva platný titul, když třeba i ví, že subjektem takového práva není.[4]

Návrh nového občanského zákoníku navíc vrací do českého práva i ustanovení o možnosti nabytí držby zástupcem. O poctivosti takové držby rozhoduje víra zástupce, nikoliv víra zastoupeného. Výjimkou však bude situace, kdy zastoupený nařídil zástupci, aby se držby ujal nebo ji vykonával. Byli-li v takovém případě zastoupení ve zlé víře o tom, že je subjektem práva, jehož obsah vykonává, popř. že má právní titul k držbě práva, nevznikne nabytím držby zástupcem držba poctivá.

V souladu s dosavadní právní úpravou a úpravou OZO je navržena logicky i právní domněnka poctivosti a oprávněnosti držby. Stejně jako v předchozích právních úpravách držby jde o domněnku vyvratitelnou.

Držba vlastnického práva

Návrh nového občanského zákoníku dále pod nadpisem Držba vlastnického práva upravuje v ustanovení § 893 – 898 práva držitele a jeho právní nároky, které má z titulu své poctivé nebo nepoctivé držby vůči vlastníku věci.

Oprávněnému držiteli podle návrhu vlastnické právo právem náleží. Oprávněný držitel tak má všechna práva vlastníka – *ius possidendi*, *ius utendi*, *ius fruendi*, *ius abutendi*, aniž by byl z výkonu těchto práv komukoliv odpovědný.

Všichni neoprávnění držitelé, na straně druhé, mají povinnost věc jejímu vlastníku vydat, aniž by jim byla nahrazena cena, za kterou věc na sebe převedli. Získali ovšem držitel věc bezelstně do své držby a zjedná tím vlastníku patrný užitek, tedy nejčastěji ochrání vlastníka před ztrátou věci, může se na vlastníku domáhat přiměřené náhrady.

Další povinnosti a nároky, které mají neoprávnění držitelé vůči vlastníku, se však již liší, a to se zřetelem k tomu, zda jde o držitele poctivé nebo nepoctivé.

Poctivý držitel může po vlastníku požadovat náhradu nutných nákladů, tedy nákladů, jichž byla potřeba pro zachování podstaty věci, a dále i náhradu nákladů, které byly účelně na věc vynaloženy. V ust. § 894 je upravena i výše a maximální výše takové náhrady nákladů. Důvodová zpráva k návrhu k tomuto říká: „Zhodnocení se posuzuje podle přítomné hodnoty, tj. podle hodnoty vydávané věci ke dni jejího vydání, nanejvýš však do limitu skutečných nákladů (hradí se to, co je z obojího menší).“[5] Výší skutečného nákladu se tak zřejmě bude rozumět původní náklad na věc, pokud byl nutný nebo užitečný, a přítomnou hodnotou posléze hodnota vypočítaná jako rozdíl mezi hodnotou, jakou by věc měla bez učiněného nákladu a přítomnou hodnotou věci[6]. Režijní náklady nepřísluší ani držiteli poctivému, ani držiteli nepoctivému.

Návrh nového občanského zákoníku se dále vrací k již v OZO ustanovené kategorii nákladů učiněných držitelem „ze záliby nebo pro okrasu“. Takovéto náklady jsou hrazeny

pouze poctivému držiteli, a to v rozsahu, v jakém věc získala na obecné hodnotě. Toto ustanovení § 895 návrhu odpovídá jak ustanovení § 332 OZO, tak i ustanovení § 261 návrhu předválečného československého občanského zákoníku. Lze tak dále citovat i Randu, který o předmětném ustanovení zákona říká, že: „tento náklad (náklad učiněný držitelem ze záliby nebo pro okrasu, pozn. aut.) se – stejně jako každý jiný neužitečný náklad – nehradí. Právě-li zákon, že se při tom hradí jen tolik, o kolik věc na obecné ceně tím skutečně získala, pak není to již náklad toliko ze záliby a pro okrasu, nýbrž náklad užitečný.“[7] Pro výši hrazení takového nákladu tak bude zřejmě rozhodující dvojí omezení výše nákladů, a totiž, jak již bylo uvedeno, omezení výší skutečného nákladu a přítomnou hodnotou nákladu.

Nebude-li poctivý držitel požadovat náhradu těchto nákladů, náleží mu *ius tollendi*, tj. právo odejmout ze zhodnocené věci vše, o co věc vylepšil ku svému prospěchu. Svě *ius tollendi* však může poctivý držitel využít, jen pokud neporuší podstatu věci a pokud to pro něj samotného bude účelné. Návrh tak zabraňuje držiteli, aby svévolně odstraňoval okrasění, která k věci přidal, tak aby z nich neměl užitek nikdo.

Nepoctivý držitel musí nejprve vydat veškerý užitek, který držbou nabyl a dále musí nahradit také takový užitek, který by získala osoba, jež byla jeho nepoctivou držbou zkrácena na svých právech.

Nepoctivý držitel tak musí vydat všechny plody věci, a to jak přirozené, tak i právní, oddělené i neoddělené. Nepoctivý držitel však musí nahradit také veškeré výhody užívání věci (např. přiměřené nájemné za byt, který neoprávněně užíval). Toto blíže vysvětluje Randa, jenž píše, že nepoctivý držitel „...musí hradit ty (náklady; pozn. aut.), které sám nemohl těžit, ale které by byl mohl těžit zkrácený, naproti tomu nemusí hradit ty, které by byl mohl těžit (a netěžil), ale které by nebyl mohl těžit zkrácený.“[8]

Nepoctivý držitel musí podle návrhu dále také nahradit vlastníku věci veškerou škodu, která z jeho držby vzešla. Půjde zejména o škodu vzniklou používáním věci, a to vzniklou zaviněně i nezaviněně. Půjde dále zřejmě i o náhodnou škodu, kterou by nebyl vlastník samotný postižen, měl-li by věc u sebe. Podle Randa by se nepoctivý držitel zprostil odpovědnosti za takovou škodu pouze v tom případě, kdy by dokázal, že náhodná škoda na věci by vznikla v takovém konkrétním případě i vlastníku.[9]

Nepoctivému držiteli tak náleží podle § 898 návrhu pouze náhrada nutných nákladů, které takový držitel vynaložil pro zachování podstaty věci. Jiné náklady se hradí pouze výjimečně, přičemž pro takové situace se přiměřeně použijí zásady úpravy pro nezmocněné jednatelství v ustanoveních § 2734 – 2738 návrhu.

Návrh nového občanského zákoníku dále stanoví, že pro držbu jiných práv, než je právo vlastnické, se ustanovení § 893 – 898 návrhu, tedy ustanovení týkající se držby vlastnického práva, použijí přiměřeně.

Držba jiných práv

Jak jsem předeslal již výše, lze podle navrhované právní úpravy držet i jiná práva, než právo vlastnické, ovšem tato práva musí připouštět trvalý nebo opětovný výkon. Bezezbytku lze pro daný případ použít Roučkův pozitivní výčet těchto práv, který, ač zní archaicky, lze přizpůsobit i na zcela konkrétní případy současné právní praxe. Podle Roučka lze mimo právo vlastnické držet dále: „... právo služebnosti, mobilární právo zástavní, některá práva obligační a z jiných práv zejména právo autorské, patentní, známkové, vzorkové, firemní, vodní, honební, i rybolovu, právo k děláni hor, právo stavby.“[10]

S přihlédnutím k současné právní terminologii se v každodenním životě setkáváme mimo držbu věci (vlastnické právo) zejména s držbou nájemního práva, práva z půjčky, výpůjčky a osobních práv odpovídajícím věcným břemenům, práva zástavního věřitele (z ruční zástavy i z hypotéky).

Držet lze i práva průmyslová, zejména právo k užitému vzoru, průmyslovému vzoru, ochranné známce apod. Nepůjde přitom o držbu ochranné známky jako takové, ale o držbu práva k ní. V praxi nejčastěji nastává držba průmyslového práva, bylo-li toto právo neplatně převedeno, popř. dojde-li k převodu průmyslového práva bez záznamu do příslušného rejstříku. Pro posouzení, zda je držba oprávněná, je u těch práv, o nichž se vedou rejstříky, rozhodující stav zápisu v rejstříku.[11]

Ochrana držby

S návrhem nového občanského zákoníku se do českého práva vrací v ustanovení § 900 – 902 i úprava ochrany držby.

Ustanovení § 900 návrhu upravuje obecný zákaz svémocného rušení držby. Obranou proti takovému rušení držby je tzv. possessorní žaloba, kterou se žalobce může domáhat, aby rušení držby bylo zakázáno a vše bylo navráceno v předešlý stav. V případě possessorní žaloby jde o žalobu na plnění, nikoliv o žalobu určovací.

Ustanovení § 901 a 902 návrhu upravují speciální případy rušení držby prováděním stavby nebo jiného zařízení, příp. rušení držby odstraňováním takové stavby nebo jiného zařízení. Návrh vychází jednak z koncepce preventivní ochrany držby upravené i dříve v OZO, podle které ve specifických případech týkajících se staveb nemůže stačit držitelovi pouhá possessorní ochrana držby, a dále ovšem také ze skutečnosti, že v takových případech musí být poskytována určitá ochrana i osobě, která svojí stavbou držbu ruší. Preventivně je tak chráněna držba, která ještě nebyla porušena, ale která je stavbou ohrožena. Nemůže však na straně druhé jít o takové ohrožení, jež teprve v budoucnu hrozí.[12]

Ohrožený držitel se může domáhat zejména zákazu provádění stavby proti stavebníkovi. K tomuto důvodová zpráva k návrhu říká: „Ochrana podle ustanovení § 901 a násl. náleží držiteli jen proti té osobě, jež stavbu či jiné dílo provádí

(dále jen „stavebník“) – ať oprávněně, ať neoprávněně – bez správního rozhodnutí, zejména stavebního povolení, anebo bylo-li sice takové rozhodnutí vydáno, ale držitel buď k řízení nebyl pozván, anebo sice pozván byl, ale jeho námítky nebyly uznány (ledaže stavebníkovi svědčí již dříve vydané rozhodnutí soudu).“[13]

Návrh dále výslovně počítá i s možností soudu rozhodnout předběžným opatřením o zákazu provádění stavby do právní moci soudního rozhodnutí o žalobě. Soud však může také v případě hrozícího nebezpečí plynoucího z přerušení stavebních prací jejich pokračování povolit. Povolit stavebníkovi pokračování ve stavbě může soud také v případě, kdy stavebník složí přiměřenou jistotu, že věc v případě pravomocného rozsudku, který pro něj bude nepříznivý, uvede v předešlý stav a nahradí žalobci škodu. Návrh však v takovém případě recipročně ukládá stejnou povinnost i žalobci (držiteli). Pokud by žalobce nebyl ochoten ke složení jistoty, ze které by byl žalovaný (stavebník) při neúspěchu žaloby odškodněn, a žalovaný takovou jistotu složí, soud rozhodne, aby se v provádění stavby i nadále pokračovalo, ledaže by jiné okolnosti případu zákaz provádění stavby odůvodňovaly.

Nebude-li držba ohrožena stavbou samotnou, ale imisemi z ní, odkazuje návrh na ustanovení § 910, které se týká sousedských práv a je tradičně zařazeno k části věnující se úpravě vlastnického práva.

Uchování držby

Pokračování úpravy týkající se ochrany držby se pod nadpisem Uchování držby nalézá v § 903 – 905 návrhu.

Návrh výslovně připouští svépomoc držitele při rušení jeho držby. Držitel se tak může věci, jež mu byla odňata, znovu zmocnit, nesmí však překročit meze nutné obrany. Omezující podmínka podle ust. § 18 návrhu o svépomoci se z důvodu důsledné ochrany držby neuplatní.

Návrh dále výslovně upravuje možnost držitele vypuzeného z držby domáhat se vydání věci, popř. zdržení se dalšího vypuzení na vypuditeli. Návrh zde opět vychází z předválečného návrhu občanského zákoníku (§ 272), když dává držiteli možnost bránit se žalobou pro vypuzení z držby. Vedle possessorních žalob, které mají funkci toliko preventivní, má žaloba pro vypuzení z držby funkci represivní.

Návrh v ustanovení § 904 odst. 2 vyjmenovává, co se pokládá za vypuzení z držby. Půjde jednak o svémocné ujmout se držby (mimo případ, kdy se držby svémocně ujme její oprávněný držitel), protiprávní svémocné ujmout se držby, dále o případ, kdy se někdo v držbu vetře, nebo se do ní vloudí potajmu nebo lstí, a v poslední řadě se vypuzením z držby rozumí i případ, kdy se snaží „...někdo transformovat v držení to, co získal jen prekariálně.“[14] Ne každé odnětí držby je tak odnětím protiprávním. Protiprávní odnětí držby zakládá pouze, slovy Randových, odnětí „vi, clam, nebo precario“.[15]

Ustanovení § 904 odst. 3 návrhu doplňuje ustanovení o vypuzení z držby výčtem skutkových podstat pro vypuzení z držby jiných práv, než práva vlastnického. K takovému vypuzení dojde podle návrhu, jestliže „...druhá strana odepře plnit, co dosud plnila, když někdo zabráni výkonu práva, nebo již nedbá povinnosti zdržet se nějakého konání.“

Návrh ovšem na druhé straně dává vypuditeli možnost bránit se žalobě pro vypuzení z držby námitkou, že žalobce získal držbu proti žalovanému tak, že ho z držby sám vypudil. Návrh zákona v zájmu adekvátní ochrany faktického stavu stanoví pro podání žaloby i námítky krátké lhůty, které jsou prekluzivního charakteru. Jak pro žalobu pro vypuzení z držby, tak i pro případnou námitku žalovaného platí subjektivní lhůta šesti týdnů (ode dne, kdy se dozvěděla o činu i osobě, která čin spáchala) a objektivní lhůta jednoho roku (ode dne, kdy se čin stal). Po marném uplynutí těchto lhůt právo žalovat pro vypuzení z držby, popř. podat příslušnou námitku, zaniká.

Zánik držby

Závěr části třetí, hlavy druhé, dílu druhého návrhu občanského zákoníku je věnován úpravě zániku držby. Ani zánik držby není ve stávajícím občanském zákoníku výslovně upraven, a návrh se tak vrací opět v čase zpět k úpravě OZO, resp. návrhu předválečného československého občanského zákoníku.

Držba tak může zaniknout jak z příčin subjektivních na straně držitele (vzdáním se držby, vypuzením z držby, na které není držitelem reagováno žalobou pro vypuzení z držby), tak i z příčin objektivních (ztráta možnosti držbu vykonávat). Zánik držby však nezpůsobí ani smrt nebo zánik

držitele (v takovém případě se držby ujme držitelův právní nástupce), ani skutečnost, že držitel držbu fakticky nevykonává.[16]

I v případě úpravy zániku držby se tak návrh nového občanského zákoníku výslovně vrací zpět ke kořenům držby, jestliže vlastně stanoví, že držbu lze pozbýt jak „*solo animo, solo corpore, tak i animo et corpore.*“

Závěrem lze říci, že bude-li občanský zákoník přijat ve verzi obsahující úpravu právního institutu držby tak, jak je uvedeno v tomto článku, půjde jednoznačně o úpravu, která prospěje právní jistotě každodenního života, a to i přesto, že se vlastně vrací zpět do let předválečných.

Současná úprava držby, obsažená toliko ve třech paragrafech současného občanského zákoníku, je návrhem nového občanského zákoníku zpřesněna a téměř vyčerpávajícím způsobem ustavuje veškeré podstatné držební instituty.

Je-li návrhu nového občanského zákoníku mnohdy vyčítána jeho přílišná kasuistika, jsou právě ustanovení o držbě tou částí navrhovaného zákona, kde tato kasuistika není na škodu, ba právě, kde současné znění občanského zákoníku zpřesňuje a mnohé sporné otázky uvádí na pravou míru.

Ve světle návrhu nového občanského zákoníku tak i nadále bude platit: „*Beati possidentes – šťastni ti, kdo drží.*“ ■

MGR. JAN VLÁŠEK
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ A SPOL.

Poznámky

- [1] Krémář, J.: Práva věcná, Praha 34, str. 78
- [2] Rouček, F., Sedláček, J. a kol.: Komentář k československému obecnému zákoníku občanskému a občanské právo platné na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. Praha 1935, díl II., str. 79.
- [3] Důvodová zpráva k návrhu nového občanského zákoníku, str. 218
- [4] Rouček, F., Sedláček, J. a kol.: Komentář k československému obecnému zákoníku občanskému a občanské právo platné na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. Praha 1935, díl II., str. 117
- [5] Str. 219 důvodové zprávy k návrhu nového občanského zákoníku
- [6] Rouček, F., Sedláček, J. a kol.: Komentář k československému obecnému zákoníku občanskému a občanské právo platné na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. Praha 1935, díl II., str. 129
- [7] Rouček, F., Sedláček, J. a kol.: Komentář k československému obecnému zákoníku občanskému a občanské právo platné na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. Praha 1935, díl II., str. 131
- [8] Rouček, F., Sedláček, J. a kol.: Komentář k československému obecnému zákoníku občanskému a občanské právo platné na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. Praha 1935, díl II., str. 134
- [9] Rouček, F., Sedláček, J. a kol.: Komentář k československému obecnému zákoníku občanskému a občanské právo platné na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. Praha 1935, díl II., str. 134
- [10] Rouček, F., Sedláček, J. a kol.: Komentář k československému obecnému zákoníku občanskému a občanské právo platné na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. Praha 1935, díl II., str. 79
- [11] Čermák, K.: Držba a průmyslová práva, Bulletin advokacie, 10/1999.
- [12] Rouček, F., Sedláček, J. a kol.: Komentář k československému obecnému zákoníku občanskému a občanské právo platné na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. Praha 1935, díl II., str. 169
- [13] Důvodová zpráva k návrhu nového občanského zákoníku, str. 220
- [14] Důvodová zpráva k návrhu nového občanského zákoníku, str. 221
- [15] Rouček, F., Sedláček, J. a kol.: Komentář k československému obecnému zákoníku občanskému a občanské právo platné na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. Praha 1935, díl II., str. 179
- [16] Důvodová zpráva k návrhu nového občanského zákoníku, str. 222

Analýza rizik počítačových systémů

Počítače a obecně informační technologie vstoupily do kanceláří a pracoven právníků zprvu jen jako komfortnější psací stroj, později umožňující vyhledávání právních předpisů udržovaných ve stále aktuálním stavu. Projekt Ministerstva spravedlnosti eJustice, jehož některé části byly již spuštěny, urychlil proces nástupu informačních technologií do denní činnosti soudů, státních zastupitelství, advokátních kanceláří a právních úseků podniků. Má to své světlé stránky, když např. podání u soudu lze uskutečnit elektronickou cestou přímo od psacího stolu, bez nutnosti fyzického doručení papírového dokumentu nebo když lze okamžitě nahlédnout do insolvenčního rejstříku a zjistit, zda potenciální partner nemá problémy s věřiteli a mnohé další.

Stinnou stránkou je, že používání informačních a komunikačních technologií s sebou přináší i nové druhy rizik, kterých si jejich uživatelé nemusí být vždy vědomi. Důsledkem může být, že se problémy z oblasti bezpečnosti informací začnou řešit až ve chvíli, kdy dojde k prvnímu bezpečnostnímu incidentu a s ním souvisejícím ztrátám. Teprve potom, když už může být pozdě, se zkoumají jeho příčiny a přijímají rozhodnutí, jak se mu v budoucnu vyhnout. Přitom v informačních systémech používaných justicií, advokáty nebo podnikovými právníky se často nachází osobní nebo citlivé údaje, předmět obchodního tajemství dané nebo zastupované organizace apod.

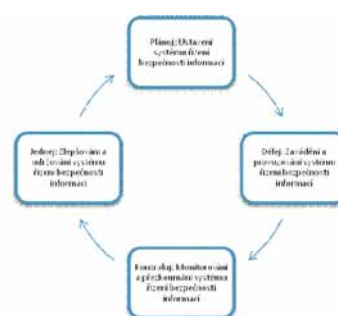
Ministerstvu spravedlnosti, vedoucím advokátních kanceláří, podnikům, obecně managementům organizací se dnes dostává přehršle rad, jak zajistit informace a informační systémy. Problémem je, že mnoho z nich pochází od tvůrců nebo poskytovatelů příslušných bezpečnostních technologií a systémů. Ti ve svém zájmu poněkud nadhodnocují právě ta rizika a dopady, s nimiž si umí poradit jejich produkt a ostatní již nezmiňují. Ne vždy tak má management správnou představu o existujících rizicích, některá přeceňují, o jiných nemusí vědět nebo je bagatelizují. V řadě organizací tak přijímají

opatření proti některým rizikům, o nichž se tímto způsobem dověděli a investují nemalé prostředky k zavedení zabezpečovacích technologií. Není-li přístup k rizikům systematický a je-li založen na neúplných informacích a nedostatečné analýze problémů, je zpravidla výsledkem nevyvážený systém zabezpečení, jehož reálná účinnost neodpovídá vynaloženým prostředkům. Pro zabezpečení informací totiž platí pravidlo nejslabšího článku řetězce: zabezpečení informací v organizaci je na úrovni toho nejslabšího místa v systému zabezpečení.

Jak se má v takové situaci organizace rozhodnout, aby vynaložila prostředky na zabezpečení svých informací a informačních systémů účelně? Jedním ze způsobů řešení je zavedení systému řízení rizik bezpečnosti informací podle mezinárodně uznávaného standardu, jakým je např. norma ČSN ISO/IEC 27001, hojně používaná v Evropě, Japonsku a dalších státech. Tento standard zavádí mechanismy a postupy pro trvalé řízení bezpečnosti informací. Vzhledem ke složitosti současných informačních systémů, jejich provázanostem a rychlému vývoji by přijetí pouze jednorázových opatření bez dostatečných zpětných vazeb postupem času rychle ztrácelo na své účinnosti.

Norma ČSN ISO/IEC 27001 je založena na aplikaci modelu známého jako Plánuj-Dělej-Kontroluj-Jednej – PDCA (Plan-Do-Control-Act).

V uvedené normě má model tuto podobu: "

kde zadáním pro systém řízení jsou požadavky na zajištění bezpečnosti informací a očekávání jejich naplnění ze strany managementu organizace, výstupem je pak řízená bezpečnost informací v organizaci.

Mají-li být rizika působící vůči informacím a informačním technologiím v organizaci řízena, musí se o jejich existenci vědět, včetně toho, jaká je jejich úroveň. K tomu se při ustavení systému řízení používá vhodná metoda analýzy rizik. Ta se zabývá kvantifikací potenciálních ztrát zapříčiněných možnými bezpečnostními incidenty ve vztahu k jejich pravděpodobnostem. Jejím výsledkem je hodnocení, jež dává do relace existující nedostatky v zabezpečení a možné následky ztrát, jež mohou v jejich důsledku vzniknout. Velikost očekávaných ztrát je východiskem pro stanovení kritických míst v zabezpečení informací a informačních technologií v organizaci a pro rozhodnutí managementu o dalším postupu.

Cílem analýzy rizik je tak nalezení optimálního poměru mezi možnými ztrátami a náklady vynaloženými na bezpečnostní opatření, která mají tyto ztráty omezit. Analýza rizik se proto nezabývá pouze samotnou analýzou, jak by se mohlo jevit z jejího názvu, ale předchází jí určení, případně odhad rizik. Určení či odhad rizik závisí na působících hrozbách a zranitelnostech aktiv organizace vůči nim. Výskyt hrozby může mít nežádoucí dopad na některá aktiva. Pokud se hrozba uskuteční, využije známou, nebo předtím neznámou zranitelnost.

Zdroje hrozeb mohou přitom být povahy humánní, přírodní nebo může jít o selhání technologie. Tkví-li příčina v lidském faktoru, jde buď o hrozbu úmyslnou nebo náhodnou. Z hlediska zavádění protiopatření je důležité, že u úmyslných hrozeb hrají významnou roli motivace, příležitost a také schopnost hrozbu uskutečnit. Reálná existence hrozby může být zapříčiněna více účastníky či zdroji a to s různými motivacemi. Za hrozbami, jež tkví v možném selhání technologií a technických zařízení, je zpravidla též lidský faktor jako nedbalost nebo nevhodná dispozice. Příklady hrozeb jsou např. požár, krádež, počítačové viry, ztráta notebooku nebo média s důležitými informacemi, porucha hardware atd.

Nalezení všech potenciálních hrozeb a určení typu a účinnosti protiopatření není snadný úkol, protože zde hraje roli mnoho faktorů. Jiné hrozby jsou prioritní např. pro vládní organizace, jiné pro organizace privátní. Řada hrozeb je naopak charakteristická pro všechny organizace, nezávisle na typu jejich činnosti

Po analýze rizik je při implementaci systému řízení bezpečnosti informací nutno navrhnout vhodná protiopatření k eliminaci či zmírnění nalezených rizik. Opatření jsou vybírána z přílohy A uvedené normy, která je člení do následujících II kapitol:

- A.5 Bezpečnostní politika
- A.6 Organizace bezpečnosti informací
- A.7 Řízení aktiv

- A.8 Bezpečnost z hlediska lidských zdrojů
- A.9 Fyzická bezpečnost a bezpečnost prostředí
- A.10 Řízení komunikací a řízení provozu
- A.11 Řízení přístupu
- A.12 Akvizice, vývoj a údržba informačních systémů
- A.13 Zvládání bezpečnostních incidentů
- A.14 Řízení kontinuity činností organizace
- A.15 Soulad s požadavky

Prvým krokem další fáze, zavádění a provozování systému řízení bezpečnosti informací, je návrh plánu zvládání rizik, jehož součástí jsou rozhodnutí o způsobu nasazení jednotlivých opatření. Jejich cílem je nalezení optimálního poměru mezi možnými ztrátami způsobenými narušením bezpečnosti informací v organizaci a náklady vynaloženými na vhodná opatření, vedoucí k zamezení těchto ztrát. Ne vždy je potřebné a účelné omezit rizika úplně, a protože mnohdy může být dané riziko zmírněno více způsoby s odlišnou ekonomickou náročností, otevírá se prostor pro přijatelné řešení jak z hlediska ekonomického, tak se zřetel k bezpečnosti informací. Nedílnou součástí plánu zvládání rizik je vyčlenění potřebných zdrojů pro implementaci příslušných bezpečnostních opatření a provoz systému řízení bezpečnosti informací v organizaci. Dále jsou stanoveny priority při řízení rizik a způsoby i časové termíny implementace jednotlivých bezpečnostních opatření včetně určení konkrétních odpovědností za provoz systému v rámci organizační struktury.

Při provozu systému musí být měřena účinnost jednotlivých opatření a shromažďována vhodně vybraná data potřebná k objektivnímu hodnocení jeho účinnosti a efektivity. Na základě těchto měření a po vyhodnocení předem stanovených kritérií se v další etapě „Monitorování a přezkoumávání systému“ vyhodnotí, nakolik byla splněna očekávání spojená s jeho implementací. Dalším úkolem je případné nalezení cest, jak zlepšit účinnost systému a popř. zefektivnit jeho provoz jak po stránce zabezpečení informací, tak po stránce ekonomické. Nezbytnou součástí této etapy jsou také interní audity systému řízení bezpečnosti informací prováděné na základě schváleného harmonogramu.

Náplní poslední fáze prvního cyklu systému řízení „udržování a zlepšování systému“ je zavedení zlepšení navržených a schválených v předchozí etapě, uskutečnění potřebných nápravných a preventivních opatření apod.

Při těchto opakováních se na základě získaných výsledků a podle ekonomických možností zpravidla kritéria pro akceptaci rizik zpřísňují a úroveň zabezpečení informací se tak v organizaci postupně zvyšuje. Smyslem opakování je kromě působení zahrnutých zpětných vazeb a implementace navržených zlepšení systému řízení bezpečnosti informací zejména reakce na změny organizace, jejích informačních systémů, cílů, tržního prostředí a apod. ■

RNDR. MIROSLAV KOBR

Přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů

P / R / K
PARTNERS

I. ÚVOD

Problematika přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů (dále také „převod“) je v české právní literatuře i praxi značně opomíjená. Ochrana práv zaměstnanců při převodu je přitom jedním ze základních pilířů evropského pracovního (sociálního) práva. Vedle problematiky diskriminace a vysílání zaměstnanců se v zahraniční (zejména evropské) literatuře jedná o jedno z nejdiskutovanějších pracovněprávních témat. Od nedostatku odborné diskuse v České republice se odvíjí neinformovanost českých zaměstnanců o svých právech při převodu stejně jako nedostatečné povědomí českých zaměstnavatelů o odpovídajících povinnostech v této oblasti. Také současné znění zákoníku práce.[1]

(dále také „ZP“) k právní jistotě nepřispívá a rovněž způsobuje řadu aplikačních nejasností.

Autorka se tématem převodu zabývala již ve své rigorózní práci, a to za využití zejména zahraniční odborné literatury a judikatury Evropského soudního dvora (dále také „ESD“). Autorka rovněž úzce spolupracovala s JUDr. Natašou

Randlovou, členkou expertní komise MPSV pro přípravu koncepční novely zákoníku práce, na přípravě návrhu nového znění ustanovení ZP týkajících se otázek tohoto převodu. Společný návrh paragrafového znění byl expertní skupinou z většiny přijat a stal se součástí materiálu MPSV předloženého dne 7. října 2008 k veřejné diskusi.

Vzhledem k tomu, že problematika převodu je značně obsáhlá a svým rozsahem přesahuje možnosti této písemné práce, autorka se zde soustředí jen na vybrané otázky, jejichž provedení v českém právu se jeví jako problematické. Jedná se konkrétně o následující problematické otázky převodu:

- (A) samotnou otázku vymezení pojmu převodu,
- (B) automatický přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů a
- (C) informační a konzultační povinnost.

II. PRÁVNÍ ÚPRAVA

Právo Evropských společenství

Úprava převodu vychází primárně ze Směrnice 77/187/EHS[2] („Směrnice 77/187“). Směrnice 77/187 byla přijata spolu s dalšími směrnicemi[3] v rámci komunitárního „Sociálního akčního programu“ z let 1974-76. Ochrana zaměstnanců podle Směrnice 77/187 je postavena na třech pilířích. V první řadě se jedná o automatický přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů z převodce na nabyvatele.[4] Druhý pilíř zakotvuje ochranu zaměstnance před propouštěním z důvodu převodu, ať už ze strany převodce či nabyvatele.[5] Jako třetí pilíř bývá označována povinnost převodce i nabyvatele o převodu informovat a projednat jej se zástupci zaměstnanců.[6]

Tyto tři pilíře ochrany jsou tzv. minimálními požadavky. členské státy tedy mohou při implementaci Směrnice přijmout předpisy, které jsou pro zaměstnance výhodnější.[7] Směrnice 77/187 se stala předmětem řady soudních sporů před ESD, přičemž většina z nich probíhala v rámci řízení o předběžných otázkách. Vzhledem k aplikačním nejasnostem a za zohlednění bohaté judikatury ESD byla Směrnice 77/187 jednou novelizována a jednou kodifikována.

Novelizace Směrnice 77/187 byla provedena Směrnicí 98/50/ES ze dne 29. června 1998 („Směrnice 98/50“). Hlavním účelem Směrnice 98/50 bylo ujasnění pojmu „převod“, jehož určení se projevilo v praxi jako problematické. Směrnice 98/50 přichází i s další řadou upřesnění, jako např. skutečnost, že z její působnosti nemohou být vyjmuti zaměstnanci pracující na zkrácený úvazek a dočasně zaměstnaní zaměstnanci. Z dalších důležitých změn je třeba zmínit možnost členských států vyloučit z působnosti směrnice převodce v konkursním nebo jiném úpadkovém řízení a vyloučení aplikace směrnice na reorganizaci ve státní správě.

Směrnice 98/50 zavedla i další změny a lze shrnout, že přispěla k jasnějšímu vymezení jednotlivých pojmů a ulehčila tak aplikaci Směrnice 77/187 v praxi. S účinností od 11. dubna 2001 byla Směrnice 77/187 zrušena a nahrazena kodifikací ve znění Směrnice 2001/23/ES[9] („Směrnice 2001/23“, dále též „Směrnice“). Zde je třeba ještě zdůraznit, že současné znění Směrnice 2001/23 Směrnicí 77/187 nemění, nýbrž ji pouze za účelem snazší interpretace doplňuje v souladu s judikaturou ESD.[10] Interpretace podaná ESD k Směrnicí 77/187 je tak stále aktuální.

S ohledem na možný další vývoj na evropské úrovni lze pravděpodobně předpokládat především výslovnou úpravu přeshraničních převodů, které nejsou Směrnicí výslovně upraveny a v souvislosti s kterými vyvstává řada otázek.[11]

Česká právní úprava

Česká právní úprava převodu je poměrně stručná a je rozdělena mezi ZP a zvláštní zákony. Zákoník práce v Hlavě XV upravuje vedle přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů také přechod výkonu práv a povinností z pracovněprávních vztahů. Přechod výkonu práv a povinností z pracovněprávních vztahů (§ 343-345 ZP) je specifická právní úprava vztahující se na převody činností mezi organi-

začními složkami státu. V § 342 ZP je dále řešen případ smrti zaměstnavatele. Vzhledem k tomu, že ani Směrnice se na reorganizaci ve státní správě a smrt zaměstnavatele fyzické osoby nevztahuje[12], autorka se touto problematikou dále nezabývá.

Z ustanovení ZP k přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů je určující § 338 odst. 1 ZP, který lze považovat za jakousi generální klauzuli, od které se odvíjí úprava převodu v českém právním řádu. Podle tohoto ustanovení může dojít k Přechodu jen v případech stanovených ZP nebo zvláštním právním předpisem. Za zvláštní právní předpis je přitom třeba považovat například § 480 obchodního zákoníku[13] stanovící automatický přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů při prodeji podniku nebo jeho části, dále lze jmenovat § 61 zákona o přeměnách obchodních společností a družstev,[14] na jehož základě dochází k převodu při fúzi.

Na základě ZP dochází k převodu zejména dle § 338 odst. 2 ZP, tj. (i) při převodu činnosti nebo části činnosti zaměstnavatele nebo (ii) převodu úkolů zaměstnavatele nebo jejich části na jiného zaměstnavatele.

Dalším případem, kdy dochází k převodu podle zákoníku práce, je § 341 odst. 1 ZP upravující osud pracovněprávních vztahů v případech zrušení zaměstnavatele. Na základě § 341 odst. 1 dochází-li ke zrušení zaměstnavatele rozdělením, orgán, který rozhodl o rozdělení zaměstnavatele, určí, který z nově vzniklých zaměstnavatelů přejímá od dosavadního zaměstnavatele práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů.

III. PROBLEMATICKÉ OTÁZKY PŘEVODU

(A) Pojem převodu

Vymezení věcné působnosti, tj. pojmu převodu, je obsahem článku 1 Směrnice, na základě kterého se Směrnice vztahuje na „[...] veškeré převody podniku, závodu nebo části podniku nebo závodu na jiného zaměstnavatele, které vyplývají ze smluvního převodu (legal transfer) nebo fúze (merger). [...] Převodem (transfer) podle této směrnice se rozumí převod hospodářské jednotky, která si zachovává svou identitu, považované za organizované seskupení prostředků, jehož cílem je vykonávat hospodářskou činnost jako činnost hlavní nebo doplňkovou [...]“. Tato definice byla sestavena na základě bohaté judikatury ESD interpretující pojem převodu a byla do Směrnice 77/187 zařazena v rámci její novelizace.

Smluvní převod, fúze a převod podniku

Počáteční interpretace ESD byla taková, že převod podniku (transfer of undertaking) nastává automaticky jako přímý následek smluvního převodu nebo fúze. Toto stanovisko zaujal ESD ve věci Abels.[15] Nicméně v následujících rozhodnutích se začala v rozhodování ESD projevovat tendence k rozlišování mezi převodem podniku a smluvním převo-

dem. V rozhodnutí Bartol[16] ESD vymezil vztah mezi smluvním převodem a převodem podniku.[17] Na základě tohoto rozsudku by se měly národní soudy při rozhodování o tom, zda daný případ (mimo případy fúze) patří do působnosti Směrnice, nejprve zabývat tím, zda je daná situace smluvním převodem (např. prodej, subdodávka, pronájem atd.). Pokud si národní soud odpoví na tuto otázku kladně, může přistoupit k hodnocení, zda daný případ naplňuje také požadavek převodu podniku na základě kritérií stanovených ve věci Spijkers[18] (viz níže).

Existence fúze nebude v praxi způsobovat problémy, ale označení „smluvní převod“ používané v českém překladu Směrnice může být poněkud zavádějící.[19] Výklad ESD k tomuto pojmu je velmi široký a nelze si pod ním proto představit pouze klasičtější situaci, kdy dojde k převodu podniku od subjektu A na základě (kupní, nájemní) smlouvy na subjekt B. Směrnice se naopak vztahuje na všechny převody, ať už realizované na základě smlouvy, správního nebo zákonného aktu, či rozhodnutí soudu. Na druhou stranu se nevztahuje na změny zaměstnavatele způsobené smrtí původního zaměstnavatele, zestátněním nebo exekucí.[20] Smluvní převod není zároveň omezen pouze na dva subjekty, ESD několikrát judikoval možnost existence smluvního převodu mezi třemi subjekty. Judikatura ESD je v této oblasti velmi široká a nabízí řadu zajímavých situací.[21]

Převod „podniku“

Pro aplikaci Směrnice na konkrétní případ je tedy předpokladem předchozí existence smluvního převodu nebo fúze. Poté, co je určeno, že došlo k smluvnímu převodu nebo fúzi, je třeba zhodnotit, zda se v daném případě jedná o převod podniku ve smyslu Směrnice. Klíčovým případem je v tomto ohledu výše citované rozhodnutí ve věci Spijkers, ve kterém ESD stanovil kritéria pro vymezení převodu podniku a na který se ESD pravidelně ve svých dalších rozhodnutích odvolává. ESD v daném případě označil jako rozhodující kritérium pro určení, zda došlo k převodu podniku, zda si podnik zachoval svoji identitu jakožto převáděná hospodářská jednotka, která pokračuje nebo znovu zahájí výkon shodné či obdobné činnosti jako původní zaměstnavatel.[22] Pro určení, zda byl podnik převeden jako hospodářská jednotka zachovávající si svou identitu, je pak podle ESD třeba zohlednit všechny skutečnosti týkající se dané transakce, a to zejména: (i) druh podniku nebo závodu, (ii) zda došlo k převodu hmotných statků jako budov a movitých věcí a zda došlo k převodu nehmotných statků, (iii) hodnota nehmotných statků v den převodu, (iv) zda byla novým zaměstnavatelem převzata většina původních zaměstnanců, (v) zda došlo k převzetí zákazníků, (vi) stupeň podobnosti mezi činnostmi vykonávanými před a po převodu a (vii) doba, po kterou byly dané činnosti přerušeny. Tato kritéria mají být přitom národními soudy posuzována ve vzájemné souvislosti, nikoli izolovaně.[23]

V rozhodnutí Spikers tak ESD poprvé zdůraznil důležitost převodu podniku ve formě hospodářské jednotky, která si zachovává svou identitu. ESD tak namísto definování pojmů podnik, závod nebo část podniku nebo závodu zvolil cestu zavedení nového pojmu hospodářská jednotka, který je pro určení existence převodu podniku zásadní. Tato teze byla převzata v rámci novelizace Směrnice 77/187 do současného znění článku 1 Směrnice. Jednotlivá kritéria pro určení, zda si hospodářská jednotka zachová svou identitu, však už do Směrnice včleněna nebyla. Ve svých pozdějších rozhodnutích navíc ESD projevil tendenci nezkoumat všech sedm Spijkers kritérií stejnou měrou a v některých rozhodnutích se dokonce odchýlil od požadavku převodu hospodářské jednotky zachovávající si svou identitu. Poprvé se tak stalo v kontroverzním rozsudku ve věci Schmidt,[24] které se setkalo v odborných kruzích (zejména pak v Německu) s velice negativním ohlasem.[25] ESD v tomto rozsudku stanovil, že podobnost činností před a po převodu projevující se navíc tím, že zaměstnanec je znovu zaměstnán nabyvatelem, je typickým případem spadajícím do působnosti Směrnice.[26] Ze sedmi Spijkers kritérií byla tak pro ESD v tomto případě určující podobnost aktivit před a po převodu bez ohledu na to, že nedošlo k převodu žádného hmotného majetku. Obdobný postoj zaujal ESD dále i ve věci Merckx.[27] Ve svých dalších rozhodnutích[28] však ESD opět zdůraznil požadavek existence stabilní hospodářské jednotky, s tím, že hospodářskou jednotku nelze redukovat pouze na činnost, kterou vykonává.

Ačkoli podle některých autorů nelze s určitostí tvrdit, že pozdější judikaturou ESD bylo překonáno předchozí rozhodnutí ve věci Schmidt,[29] které považovalo za převod podniku pouhý převod činností, autorka se přiklání k názoru, že judikaturu ESD je třeba v tomto směru vyložit. Toto tvrzení lze podpořit jednak počtem rozsudků ESD,[30] které požadavek převodu hospodářské jednotky potvrzují, především však zakotvením principu převodu hospodářské jednotky ve výše citovaném novelizovaném znění Směrnice.[31]

Česká právní úprava

Zákoník práce výslovně nestanoví právní důvod převodu, tj. nedefinuje smluvní převod. V souladu s judikaturou ESD je tedy třeba chápat právní základ pro převod v širším smyslu, tedy nikoli nutně jako převod na základě smlouvy.

Česká právní úprava nehovoří ani o převodu hospodářské jednotky ve smyslu Směrnice, ale jak uvedeno výše, podle § 338 odst. 2 ZP dojde k převodu již při převodu „úkolů a činností“ zaměstnavatele nebo jejich částí. Za úkoly a činnosti se podle znění § 338 odst. 2 ZP považují „zejména úkoly související se zajištěním výroby nebo poskytováním služeb a obdobná činnost podle zvláštních právních předpisů, které právnická nebo fyzická osoba provádí v zařízeních určených pro tyto činnosti nebo na místech obvyklých pro jejich výkon pod vlastním jménem a na vlastní odpovědnost.“

Definice úkolů a činností je poměrně široká a může zahrnout celou řadu transakcí. Český zákonodárce tak začlenil do českého právního řádu úpravu odpovídající rozhodnutí ESD ve věci Schmidt, které však bylo dle názoru autorky dalšími rozsudky ESD překonáno. Česká právní úprava tak jde nad rámec Směrnice a české soudy by se v případném soudním sporu pravděpodobně měly přiklonit k výkladu, že český zákonodárce přijal úpravu pro zaměstnance výhodnější a převod vykládat skutečně v širším smyslu. Existuje však také možnost, že české soudy budou postupovat za užití eurokonformního výkladu v souladu se zněním Směrnice a judikaturou ESD a za převod budou považovat pouze převod hospodářské jednotky, nikoli již převod samotných činností a úkolů. V každém případě současné znění zákona vyvolává nejasnosti a dle názoru autorky by bylo vhodné do zákonného znění v souladu se Směrnicí a judikaturou ESD výslovně začlenit existenci převodu pouze při převodu hospodářské jednotky zachovávající si svou identitu. Tento návrh však nebyl v rámci právě připravované novelizace zákoníku práce expertní skupinou přijat.

Jak uvedeno výše, podle zákoníku práce dochází k převodu také podle § 341 odst. 1 ZP při zrušení zaměstnavatele rozdělením. V tomto případě orgán, který rozhodl o rozdělení zaměstnavatele[32] určí, který z nově vzniklých zaměstnavatelů přejímá od dosavadního zaměstnavatele práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů. Toto ustanovení zakládá zvláštní způsob přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů, který se u ostatních neuplatní. Podle zákoníku práce zde nedochází k automatickému převodu, nýbrž převod závisí na rozhodnutí orgánu zaměstnavatele.

Vezmeme-li v úvahu modelovou situaci, kdy dojde k rozdělení společnosti S produkující zboží A a B na dvě nové společnosti S1 a S2, přičemž společnost S1 bude následně vyrábět zboží A a společnost S2 bude vyrábět zboží B. V tomto případě by tak měl orgán společnosti rozhodnout v tom smyslu, že zaměstnanci společnosti S, kteří vyráběli zboží A, přejdou na společnost S1 a zaměstnanci původně vyrábějící zboží B přejdou na společnost B2. Otázkou však je, zda může orgán zaměstnavatele rozhodnout například tak, že všichni zaměstnanci přejdou do společnosti S1. S2 by se tak zcela zbavila zaměstnanců a mohla místo nich např. přijmout zaměstnance s nižšími mzdovými nároky a S1 by přebytečné zaměstnance poté propustila z organizačních důvodů. Tento postup je na první pohled v rozporu se Směrnicí a jedná se o jednoznačné obcházení principů převodu. Zdá se však, že takový postup není v rozporu s § 341 odst. 1 zákoníku práce, který budí dojem, že je zcela na uvážení orgánu převodce, kteří zaměstnanci přejdou a kam. V rámci novelizace je tak navrhováno zařadit do ustanovení § 341 přímý odkaz na § 338, aby bylo zřejmé, že pravidla převodu se uplatní i v tomto případě, a že není na libovůli orgánu rozhodujícího o rozdělení, kam budou zaměstnanci převedeni.

(B) Automatický přechod práv a povinností

Automatický přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů je jedním ze tří pilířů ochrany zaměstnanců garantovaných Směrnicí. Na základě článku 3 odst. 1 Směrnice platí, že „práva a povinnosti, které pro převodce vyplývají z pracovní smlouvy nebo z pracovního poměru platných ke dni převodu, jsou v důsledku převodu převedeny na nabyvatele.“ V první řadě je třeba si uvědomit, že se jedná o automatický přechod všech práv a povinností, který nemůže být ovlivněn vzájemnou dohodou převodce a nabyvatele ani případným nesouhlasem převáděných zaměstnanců.[33] Tato zásada nabývá v praxi důležitosti zejména s ohledem na možnost nabyvatele změnit pracovněprávní podmínky převedených zaměstnanců a případný zaměstitelův nesouhlas s převodem.

Změna pracovněprávních podmínek

Otázka zachování pracovních podmínek je důležitým aspektem celého převodu, a to zejména proto, že v praxi budou nabyvatelé pravděpodobně často usilovat o změnu pracovních podmínek převedených zaměstnanců. Důvodem takových změn nemusí přitom nutně být jen snížení nákladů (tedy změny v neprospěch zaměstnance), ale také čistě praktické důvody jako zejména sjednocení pracovních podmínek s ostatními zaměstnanci nabyvatele.

V této otázce je důležité zejména výše citované rozhodnutí ESD ve věci Daddy's Dance Hall, podle kterého se zaměstnanec nemůže vzdát svých práv podle Směrnice, a to ani pokud budou tato práva kompenzována určitými výhodami, v jejichž důsledku nebude výsledná zaměstnancova situace u nabyvatele horší, než byla u převodce.[34] ESD však zároveň stanovil, že účelem Směrnice je zajistit zaměstnanci pokračování jeho pracovního poměru u nabyvatele za stejných podmínek, za kterých pracoval u převodce. V této souvislosti je tedy možná změna v obsahu pracovního poměru u nabyvatele ve stejném rozsahu a za stejných podmínek, jako by tomu bylo u převodce. Důležité přitom je, že převod nemůže být sám o sobě důvodem těchto změn.

Tyto závěry ESD se nejeví jako příliš jasné, a to zejména proto, že dojde-li ke změně sjednaných podmínek u nabyvatele v souladu s národním právem, a to i se souhlasem zaměstnance a nikoli v jeho neprospěch (jako například změna pracovní smlouvy dohodou podle českého práva), předmětné změny budou stále moci být identifikovány jako změny související s převodem a zaměstnancův souhlas poté jako vzdání se práv vyplývajících ze Směrnice. Pro zamezení případných žalob ze strany zaměstnanců bude proto pro nabyvatele, který se hodlá s převedenými zaměstnanci dohodnout na změně pracovních podmínek, vždy nezbytné vypořádat se s poměrně komplikovanou otázkou, zda je převod sám o sobě důvodem případných změn.

V případě ESD Martin[35] se generální advokát vyjádřil k této otázce s tím, že je třeba posuzovat každou situaci podle konkrétních okolností případu a jednotlivá kritéria tak nel-

ze předem taxativně stanovit. Generální advokát se však pokusil vymezit možná kritéria alespoň demonstrativně, kdy uvedl jako okolnost nasvědčující změně z důvodu převodu např. skutečnost, zda k daným změnám došlo ve stejnou dobu jako k převodu nebo zda důvodem změn bylo sjednocení pracovních podmínek všech zaměstnanců nabyvatele. Jako přípustné změny je podle generálního advokáta naopak třeba posoudit změny zavedené např. z důvodu účinnosti nového zákona, v jehož důsledku není nabyvatel již z ekonomických důvodů schopen garantovat zaměstnancům stejné podmínky jako měli u převodce.[36]

Otázku, kdy je třeba změny pracovních podmínek provedené nabyvatelem považovat za změny provedené z důvodu převodu, lze tedy obecně jen těžko zodpovědět. Bude přitom vždy záležet na okolnostech daného případu, přičemž jako určitá pomůcka mohou sloužit výše uvedená kritéria stanovená generálním advokátem.

Česká právní úprava

Ačkoli v praxi je téma, kdy je danou změnu třeba posuzovat jako zakázanou změnu v důsledku převodu a kdy už nikoli, velmi diskutované, výslovnou úpravou v ZP pravděpodobně postupovat nelze. Úpřesnění zákazu změny pracovních podmínek v důsledku převodu je problematické zejména proto, že jak vyplývá z výše uvedeného, bude posouzení případné změny záviset na konkrétním případě a vymezení obecných kritérií v zákoně se tak nezdá vhodné.

Nesouhlas zaměstnance s převodem

Na základě zásady automatického převodu se tedy zaměstnanci nemohou vzdát svých práv vyplývajících ze Směrnice a nemohou ani odsouhlasit nabyvateli změnu svých pracovních podmínek v souvislosti s převodem. ESD se však zabýval také otázkou, zda mohou zaměstnanci vyjádřit svůj nesouhlas k tomu, aby byli vůbec převedeni. V rozhodnutí ve věci Katsikas a Skreb[37] ESD stanovil, že zaměstnanci mohou sice odmítnout své převedení k nabyvateli, avšak je na uvážení členských států, zda přijmou úpravu, podle které by v tomto případě měl zaměstnanec nárok na pokračování svého pracovního poměru u převodce.

Někteří autoři považují výše uvedený závěr za sporný vzhledem k tomu, že případný zaměstnancův nesouhlas pokračovat v pracovním poměru u nabyvatele může zmařit celý převod a z něj vyplývající důsledky.[38] Podle názoru autorky je však možnost zaměstnance odmítnout být převeden logickým závěrem a odpovídá základnímu principu, že zaměstnanci mají volbu zaměstnavatele a nemohou být nuceni pracovat proti své vůli pro někoho, koho si svobodně nevybrali. Tento princip nemůže být převážen případnými zájmy nabyvatele na udržení stálé pracovní síly.[39] Naproti tomu možnost členských států zavést úpravu, podle které by při nesouhlasu zaměstnance s převedením měl převodce povinnost zaměstnance dále zaměstnávat, se jeví jako prakticky naprosto nemožná. Tito zaměstnanci převo-

dem ztratí možnost vykonávat svou dosavadní práci pro převodce a lze si jen těžko představit, že by převodce byl schopen najít pro všechny tyto zaměstnance jiné odpovídající uplatnění.

Česká právní úprava

S ohledem na svobodnou volbu zaměstnání je v rámci novelizace ZP navrhováno dát zaměstnanci možnost ukončit svůj pracovní poměr ke dni převodu, aniž by musela být dodržena výpovědní doba. Zaměstnancům by tak byla dána možnost rozhodnout se ukončit svůj pracovní poměr v určité lhůtě ode dne, kdy se dozví o tom, že mají být převedeni. Pracovní poměr zaměstnance by poté skončil ke dni převodu (popř. ve zkrácené výpovědní době, pokud by se zaměstnanci o převodu dozvěděli až po jeho uskutečnění) a zaměstnanci by tak nebyli převedeni proti své vůli.

Podstatná změna pracovních podmínek v neprospěch zaměstnance

Směrnice pamatuje i na situace, kdy nabyvatel v rozporu s pravidly převodu změní pracovní podmínky zaměstnanců v jejich neprospěch a zaměstnanci se tak rozhodnou nepokračovat v zaměstnání u nabyvatele. Na základě článku 4 odst. 2 platí, že v případě rozvázání pracovního poměru ze strany zaměstnance v důsledku „podstatné změny pracovních podmínek v neprospěch zaměstnance“ způsobené převodem, má být zaměstnavatel považován za osobu, z jejíž strany byly pracovní smlouva nebo pracovní poměr skončeny.

Toto ustanovení je třeba interpretovat v tom smyslu, že pokud se zaměstnanec rozhodne nepokračovat v důsledku převedení ve svém pracovním poměru a ukončí tento pracovní poměr, může se domáhat určení, že došlo důsledkem převodu k podstatné změně pracovních podmínek v jeho neprospěch. Pokud soud tento nárok potvrdí, nastává fikce, podle které je dané skončení pracovního poměru považováno za skončení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele v souladu s národním právem, tedy zaměstnanci tak vznikne např. nárok na odstupné.[40] Pro posouzení konkrétní situace je samozřejmě klíčové určení, co lze považovat za „podstatné změny pracovních podmínek v neprospěch zaměstnance.“ Jako příklad, kdy se ESD k této otázce vyjádřil, lze uvést rozhodnutí Merckx, kdy byly za podstatné změny ve smyslu článku 4 odst. 2 Směrnice považovány změny ve výši odměny, a to i přesto, že předmětná výše závisela na zisku nabyvatele.[41]

Česká právní úprava

V českém právním řádu zcela chybí povinná úprava dle článku 4 odst. 2 Směrnice, podle které pokud zaměstnanec ukončí pracovní poměr z důvodu podstatné změny pracovních podmínek v jeho neprospěch, má být zaměstnavatel považován za stranu, která pracovní poměr ukončila. Absenci této úpravy je třeba považovat za částečné nepro-

dení Směrnice a novelizace ZP je tak nezbytná. V tomto ohledu je navrhováno stanovit, že pokud zaměstnanec takto ukončí pracovní poměr, bude pracovní poměr považován za skončený z organizačních důvodů a zaměstnanec bude příslušet zákonné odstupné.

V případě podstatné změny pracovních podmínek v neprospěch zaměstnance pravděpodobně nelze po zaměstnanci požadovat, aby nadále konal práci po celou minimálně dvouměsíční výpovědní dobu. V tomto případě je tak navrhována zkrácená výpovědní doba. Pro právní jistotu zaměstnavatelů je zároveň vhodné omezit možnost zaměstnance ukončit pracovní poměr z důvodu, že došlo k podstatné změně jeho pracovních podmínek, určitým časovým úsekem, konkrétně je navrhováno období 2 měsíců po převodu.

Přechod nároků z kolektivních smluv

Na základě článku 3 odst. 2 Směrnice je nabyvatel povinen „dodržovat pracovní podmínky sjednané v kolektivní smlouvě za stejných podmínek, jaké tato smlouva stanovila pro převodce, a to až do dne rozvázání kolektivní smlouvy nebo skončení její platnosti nebo do vstupu v platnost nebo nabytí účinnosti jiné kolektivní smlouvy.“ Směrnice dává zároveň členským státům možnost omezit dobu dodržování kolektivní smlouvy, přičemž tato doba nesmí být kratší než jeden rok.

Ačkoli Směrnice výslovně stanoví povinnost dodržovat kolektivní smlouvy, co lze rozumět kolektivní smlouvou Směrnice nedefinuje. Autorka je toho názoru, že je tento pojem třeba vyložit v co nejširším smyslu a měl by tedy zahrnovat nejen smlouvy podnikové, ale i kolektivní smlouvy vyššího stupně.[42] Tento závěr lze podpořit především tím, že Směrnice ze své působnosti žádný druh kolektivních smluv výslovně nevylučuje.[43]

Dalším tématem, které bývá v domácí i zahraniční literatuře diskutováno, je rozsah podmínek vyplývajících z kolektivních smluv, které je nabyvatel povinen dodržovat. Mezi českými odborníky na pracovní právo neexistuje jednota s ohledem na rozsah podmínek vyplývajících z kolektivních smluv, které je nabyvatel povinen dodržovat. Jde konkrétně o to, zda mají být na nabyvatele převedeny pouze nároky ryze pracovníprávního charakteru (jako např. zvýšený nárok na dovolenou), či zda je nabyvatel povinen respektovat veškeré nároky vyplývající z kolektivních smluv (jako např. půjčky zaměstnancům, příspěvky na rekreaci atd.).[44]

Odpověď na tuto otázku lze najít v rozhodnutí ve věci Beckham, kde ESD stanovil, že pokud Směrnice z automatického přechodu pracovníprávních nároků výslovně vyjímá nároky na důchody vyplývající z podnikových penzijních přípojištění, tuto výjimku je třeba interpretovat striktně. Vzhledem k tomu, že Směrnice další výjimky nestanoví, lze uzavřít, že článek 3 odst. 1 a 2 (tj. práva a povinnosti z pracovních smluv, pracovních poměrů a kolektivních smluv) se vztahuje na veškerá práva a povinnosti zaměstnanců.[45]

Na základě výše uvedeného tak lze uzavřít, že na nabyvatele přechází veškeré nároky zaměstnanců z kolektivních smluv uzavřených převodcem, nejen nároky ryze pracovníprávního charakteru. Na nabyvatele však nemohou z logiky věci přejít určité nároky, které jsou nutně spjaty se vztahy a zařízeními fungujícími u převodce a nemohou tak být z podstaty věci převedeny na nabyvatele[46] (např. slevy vyjednané s jednotlivými dodavateli, možnost využívat konkrétní podnikové rekreační zařízení atd.).

Česká právní úprava

V první řadě by mělo být v zákoně výslovně zakotveno, že následkem převodu přechází veškerá práva a povinnosti z pracovníprávních vztahů včetně nároků z kolektivních smluv.

S ohledem na přechod nároků z kolektivních smluv se dále jeví pro praxi jako nezbytné využít možnosti, kterou dává Směrnice v článku 3 odst. 2, a sice omezit povinnost nabyvatele dodržovat kolektivní smlouvy po maximální dobu jednoho roku.

Bez tohoto omezení dochází v praxi k problematickým situacím, které nelze na základě platné právní úpravy uspokojivě řešit. Jako příklad lze uvést situaci, kdy na nabyvatele, u kterého nepůsobí odborová organizace, přejdou zaměstnanci, kteří nejsou členy odborů, avšak u převodce byla uzavřena kolektivní smlouva na několikaleté období. Nabyvatel je tak vůči převedeným zaměstnancům povinen dodržovat předmětnou kolektivní smlouvu. Vzhledem k tomu, že u něj však nepůsobí odborová organizace, nemá možnost uzavřít novou kolektivní smlouvu, která by se vztahovala i na převedené zaměstnance. V takovém případě musí nabyvatel vyčkat na ukončení účinnosti předmětné kolektivní smlouvy, aniž by mohl situaci nějak ovlivnit.

Může také snadno dojít k situaci, kdy, ačkoli u nabyvatele odbory působí, nepodaří se zkrátka vyjednat novou kolektivní smlouvu a za tohoto stavu se nabyvatel nemůže zprostit povinnosti dodržovat předmětnou kolektivní smlouvu po celou dobu jejího trvání. Pokud dojde u nabyvatele ještě ke konkurenci více kolektivních smluv, ať už podnikových nebo vyššího stupně, situace může být ještě komplikovanější. V souladu se Směrnicí lze tedy doporučit, aby povinnost nabyvatele dodržovat podmínky sjednané v převedené kolektivní smlouvě byla v zákoníku práce omezena pouze na dobu jednoho roku.

(C) Povinnost informovat a projednat

Převodce a nabyvatel jsou povinni informovat zástupce svých zaměstnanců dotčených převodem o (i) stanoveném nebo navrhovaném dni převodu, (ii) důvodech převodu, (iii) právních, hospodářských a sociálních důsledcích převodu pro zaměstnance a o (iv) předpokládaných opatřeních vůči zaměstnancům.[47] Opatření vůči zaměstnancům ve výše uvedeném smyslu je přitom třeba interpretovat v co nejširším smyslu, tedy jako každé opatření, které ovlivní určitým

způsobem situaci zaměstnance v souvislosti s převodem.[48] Pojem „dotčený zaměstnanec“ je třeba (pro jistotu) vykládat taktéž v širším smyslu. Povinnost informovat a konzultovat je tak třeba splnit nejen vůči převáděným zaměstnancům, ale také (pokud se tito liší) i vůči zástupcům ostatních zaměstnanců, které převod určitým způsobem ovlivní.

Převodce je přitom povinen sdělit výše uvedené informace zástupcům svých zaměstnanců v dostatečném předstihu před provedením převodu. Nabyvatel je povinen taktéž informovat zástupce svých zaměstnanců v dostatečném předstihu a v každém případě dříve, než jsou tito zaměstnanci přímo dotčeni převodem, pokud jde o jejich podmínky zaměstnání a pracovní podmínky.[49] Nabyvatel tak může na rozdíl od převodce informovat zaměstnance i po uskutečnění převodu. Co je třeba rozumět dostatečným předstihem („in a good time“) Směrnice nestanoví. Vždy bude pravděpodobně záležet na celkovém počtu dotčených zaměstnanců a na konkrétních okolnostech převodu.

Na základě článku 7 odst. 2 Směrnice jsou převodce a nabyvatel v dostatečném předstihu a s cílem dosáhnout shody povinni projednat se zástupci zaměstnanců případná opatření vůči svým zaměstnancům, která hodlají přijmout. Oproti informační povinnosti, která musí být splněna vždy, projednání je třeba provést jen pokud převodce nebo nabyvatel chystají určitá opatření ve vztahu ke svým zaměstnancům, jako například snížení stavu zaměstnanců. Důležité přitom je, že při projednání nemusí být dosaženo shody, stačí pouze, aby byli zástupci zaměstnanců konzultováni s cílem dosáhnout shody.[50]

Poměrně zajímavé je rozlišování Směrnice s ohledem na zaměstnavatele, u kterých působí zástupci zaměstnanců a u kterých zástupci zaměstnanců nepůsobí. Členským státům je tak dána možnost vztáhnout výše uvedené povinnosti informovat a projednat pouze na zaměstnavatele, kteří z hlediska svého počtu splňují podmínky pro volbu zástupců zaměstnanců.[51] Článek 7 odst. 6 Směrnice poté stanoví, že v případě, kdy u zaměstnavatele nejsou zástupci zaměstnanců z důvodů, které nezávisí na jejich vůli, musí být dotčení zaměstnanci informováni s předstihem o stejných skutečnostech jako zástupci zaměstnanců, pokud u zaměstnavatele působí (viz výše uvedené skutečnosti podle článku 7 odst. 1 Směrnice). Pokud tedy u zaměstnavatele nepůsobí zástupci zaměstnanců, Směrnice nevyžaduje, aby převodce a nabyvatel informovali jednotlivé zaměstnance v dostatečném předstihu, nýbrž pouze s předstihem a zároveň nevyžaduje splnění povinnosti projednat vůči těmto zaměstnancům.[52]

Česká právní úprava

Na základě § 339 odst. 1 ZP jsou převodce a nabyvatel před převodem povinni informovat příslušný odborový orgán nebo radu zaměstnanců o převodu a projednat s nimi za účelem dosažení shody jeho stanovené nebo navrhované datum, důvody, právní, ekonomické a sociální důsledky a přípravu

vaná opatření ve vztahu k zaměstnancům. Ačkoli důvodová zpráva v souladu se Směrnicí stanoví, že převodce je povinen poskytnout příslušné informace zástupcům zaměstnanců, na které se převod vztahuje, včas před vlastním převodem a nabyvatel je povinen poskytnout uvedené informace zástupcům svých zaměstnanců dříve, než budou převodem přímo dotčeni, ze znění zákona toto nevyplývá. Navrhuje se tedy zpřesnit znění § 339 ZP tak, aby toto bylo zřejmé.

Ačkoli Směrnice nestanoví, co je třeba rozumět dostatečným předstihem k informování a projednání, v rámci novelizace je navrhováno pro lepší ochranu zaměstnanců a zároveň pro větší upřesnění stanovit minimální lhůtu 30 dní. Stejná lhůta je stanovena ve slovenské právní úpravě a jeví se jako přiměřená, odpovídá také minimální lhůtě k informování a projednání při hromadném propouštění.

Okruhy informací, které mají být zaměstnancům poskytnuty podle § 339 odst. 1 zákoníku práce se shodují s okruhy informací, které mají být zástupcům zaměstnanců poskytnuty podle článku 7 odst. 1 Směrnice. V čem se však česká úprava odlišuje je skutečnost, že podle zákoníku práce jsou převodce a nabyvatel povinni se zástupci zaměstnanců také všechny tyto okruhy otázek projednat. Naproti tomu podle Směrnice mají být projednána pouze předpokládaná opatření vůči zaměstnancům. Vzhledem k tomu, že by pravděpodobně bylo v praxi problematické určit, co je třeba považovat za předpokládaná opatření která mají být projednána, jeví se tak jako vhodnější ponechat současnou právní úpravu a okruhy informací k informování a projednání nerozlišovat.

Zákoník práce stanoví, že v případě, kdy u převodce nebo nabyvatele nepůsobí odborový orgán ani rada zaměstnanců, jsou i tak převodce a nabyvatel povinni informovat zaměstnance, kteří budou převodem přímo dotčeni, a projednat s nimi výše uvedené skutečnosti.[53] Ačkoli Směrnice ukládá členským státům zakotvit informační povinnost pouze v případech, kdy zástupci zaměstnanců u zaměstnavatele nepůsobí z důvodů nezávislých na jejich vůli, podle českého práva má zaměstnavatel povinnost jednotlivé zaměstnance informovat vždy, pokud u něj zástupci zaměstnanců nepůsobí. Další rozdíl spočívá v tom, že podle české úpravy je zaměstnavatel povinen s jednotlivými zaměstnanci okruhy témat týkajících se převodu také projednat, což Směrnice nevyžaduje. Vzhledem k tomu, že předchozí projednání se všemi zaměstnanci může být v praxi problematické, je v rámci novelizace navrhováno pro případy, že u zaměstnavatele zástupci zaměstnanců nepůsobí, stanovit pouze povinnost jednotlivé zaměstnance o převodu informovat.

Závěrem je třeba poznamenat, že shodně jako podle Směrnice se i podle českého práva projednáním rozumí jednání za účelem dosažení shody, shody však dosaženo být nemusí.[54] Zároveň platí, že pokud nebude shody dosaženo či pokud převodce nebo nabyvatel povinnost informovat a projednat vůbec nesplní, nemá toto vliv na platnost převo-

du. Zaměstnavatelé se pouze vystavují nebezpečí uložení sankce ze strany inspektorátu práce.

IV ZÁVĚR

I přesto, že problematika převodu je v české právní úpravě obsažena pouze v několika paragrafech, za pomoci zahraniční literatury a judikatury ESD lze napsat o tomto tématu několik desítek stran. Tato písemná práce je pouze stručným výběrem problematičtějších témat, která se autorce jeví jako zásadní pro správnou aplikaci pravidel převodu v praxi. Jak uvedeno výše v textu, většina těchto podnětů byla promítnuta do přehledu námětů ke koncepčním změnám zákoníku práce zpracovaného skupinou expertů při MPSV, který je v této chvíli předmětem veřejné diskuse. Bude bezpochyby zajímavé sledovat, jaké stanovisko k těm-

to námětům zaujme odborná veřejnost, a jaké znění novelizovaných ustanovení bude nakonec schváleno v rámci legislativního procesu. ■

JUDR. TEREZA ERÉNYI, LL.M.

PRK PARTNERS, S. R. O. ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

SOUTĚŽNÍ PRÁCE V KATEGORII TALENT ROKU
SOUTĚŽE PRÁVNÍK ROKU 2008

Poznámky

- [1] Zákoník práce, zákon č. 262/2006 Sb.
- [2] Směrnice Rady 77/187/EHS ze dne 14. února 1977 o sblížení právních předpisů členských států týkající se zachování práv zaměstnanců v případě převodu podniků, závodů nebo částí závodů, Úř. věst. č. L 61. 5. 3. 1977, s. 26.
- [3] Např. Směrnice Rady 75/129/EHS ze dne 24. června 1992 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se hromadného propouštění, Úř. věst. L 48. 22. 2. 1975, s. 29.
- [4] Směrnice 77/187, čl. 3.
- [5] Směrnice 77/187, čl. 4.
- [6] Směrnice 77/187, čl. 6
- [7] Směrnice 77/187, čl. 7.
- [8] Směrnice Rady ze dne 29. června 1998 o sblížení právních předpisů členských států týkající se zachování práv zaměstnanců v případě převodu podniků, závodů nebo částí závodů, Úř. věst. č. L 201, 17. 7. 1998, s. 88.
- [9] Směrnice Rady ze dne 12. března 2001 o sblížení právních předpisů členských států týkající se zachování práv zaměstnanců v případě převodu podniků, závodů nebo částí závodů, Úř. věst. č. L 82, 22. 3. 2001, s. 16.
- [10] Směrnice 2001/23, úvodní ustanovení, odstavce 9.
- [11] Zpráva Komise ke Směrnici Rady 2001/23/ES ze dne 12. března 2001 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se zachování práv zaměstnanců v případě převodu podniků, závodů nebo částí podniků nebo závodů KOM (2007) 334 ze dne 18. června 2007.
- [12] Commission Report to the Council, SEC(92)857 final, Brusel, 2. 6. 1992, s. 127.
- [13] Obchodní zákoník, zákon č. 513/1991 Sb.
- [14] Zákon o přeměněných obchodních společnostech a družstvech, zákon č. 125/2008 Sb.
- [15] Rozhodnutí ESD ve věci Abels ze dne 7. 2. 1985, 135/83, Sb. rozh. 1985, s. 469.
- [16] Rozhodnutí ESD ve věci Bartol ze dne 19. 5. 1992, C-29/91, Sb. rozh. 1992, s. 3189, marg. č. 9. Pozn. Rozsudek bývá některými autory citován jako rozhodnutí ve věci Redmond Stichting.
- [17] Barnard, C. EC Employment Law. Oxford: Oxford University Press, 2000, s. 453.
- [18] Rozhodnutí ESD ve věci Spijkers ze dne 18. 3. 1986, 24/85, Sb. rozh. 1986, s. 1119.
- [19] Anglické znění Směrnice hovoří o „legal transfer“, což by v českém překladu odpovídalo spíše pojmu „právní převod“ a nevyvolávalo by tak nesprávné asociace spojené pouze se smluvním základem. Užití širšího pojmu právní převod by také korespondovalo s výkladem ESD. Na druhou stranu v německém znění Směrnice je používán pojem „vertragliche Übertragung“, což zcela odpovídá českému smluvnímu převodu.
- [20] Štefko, M. Přechod práv a povinností z pracovních vztahů ve světle judikatury Evropského soudního dvora. Některé aspekty pracovního práva Evropských společenství. Praha: Karolinum, 2005, s. 8.
- [21] Rozhodnutí ve věci Bartol, marg. č. 21., Rozhodnutí ESD ve věci Oy Liikenne ze dne 25. 1. 2001, C-172/99, Sb. rozh. 2002, s. 745., marg. č. 16., Rozhodnutí ve věci Daddy's Dance Hall ze dne 10. 2. 1988, 324/86, Sb. rozh. 1988, s. 739, Rozhodnutí ve věci Bork ze dne 15. 6. 1988, 101/87, Sb. rozh. 1988, s. 3057
- [22] Rozhodnutí ve věci Spikers, marg. č. 12.
- [23] Tamtéž, marg. č. 13.
- [24] Rozhodnutí ve věci Schmidt ze dne 14. 4. 1994, C-392/92, Sb. rozh. 1994, s. 1311.
- [25] O'Leary, S. Employment Law at the European Court of Justice – Judicial Structures, Policies and Processes. Oxford: Hart Publishing, 2002, s. 257.
- [26] Rozhodnutí ve věci Schmidt, marg. č. 17.
- [27] Rozhodnutí ve věci Merckx ze dne 7. 3. 1996, C-171/94, Sb. rozh. 1996, s. 1311.
- [28] Rozhodnutí ve věci Rygaard ze dne 19. 9. 1995, C-48/94, Sb. rozh. 1995, s. 2745
- [29] Barnard, C. EC Employment Law. Oxford: Oxford University Press, 2000, s. 467
- [30] Např. Rozhodnutí ve věci Hernández Vidalt ze dne 10. 12. 1998, spojené případy C-127, C-229/96, C-74/97, Sb. rozh. 1998, s. 8179, Rozhodnutí ve věci Sánchez Hidalgo ze dne 10. 12. 1998, spojené případy C-173, C-247/96, Sb. rozh. 1998, s. 8237. Rozhodnutí ve věci Temco Service Industries ze dne 24. 1. 2002, C-51/00, Sb. rozh. 2002, s. I-969, Rozhodnutí ve věci Allen ze dne 2. prosince 1999, C-234/98, Sb. rozh. 1999, s. I-8643.
- [31] Směrnice, čl. 1 odst. 1 písm. b).
- [32] Např. u obchodních společností budou tímto orgánem buď společnicí nebo příslušný orgán společnosti podle § 68 odst. 3 písm. e) obchodního zákoníku.
- [33] Rozhodnutí ve věci Berg ze dne 5. 5. 1988, spojené případy I 44 a I 45/87, Sb. rozh. 1988, s. 2559.
- [34] Např. ve věci Rask (Rozhodnutí ve věci Rask ze dne 12. 11. 1992, C-209/91, Sb. rozh. 1992, s. 5755) byla za změnu pracovních podmínek považována i změna výplatního termínu u nabyvatele.
- [35] Rozhodnutí ve věci Martin ze dne 6. 11. 2003, C-4/01, Sb. rozh. 2003, s. 12859.
- [36] Opinion of Mr. Advocate General Alber ze dne 17. června 2003, C-4/01, Sb. rozh. 2003.
- [37] Rozhodnutí ve věci Katsikas and Skreb ze dne 16. 12. 1992, C-132/91, Sb. rozh. 1992, s. 6577.
- [38] Barnard, C. EC Employment Law. Oxford: Oxford University Press, 2000, s. 480.
- [39] Tamtéž.
- [40] Wenking, T. Der Betriebsübergang im europäischen und deutschen Arbeitsrecht, Düsseldorf: Europäische Hochschulschriften, 1999, s. 33.
- [41] Rozhodnutí ve věci Merckx, marg. č. 38.
- [42] Wenking, T. Der Betriebsübergang im europäischen und deutschen Arbeitsrecht, Düsseldorf: Europäische Hochschulschriften, 1999, s. 29.
- [43] Pozn. Oproti tomu např. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb hovoří o aplikaci nároků vyplývajících z obecně závazných kolektivních smluv a ze své působnosti tak výslovně vylučuje podnikové kolektivní smlouvy. Pokud tedy Směrnice mluví obecně o kolektivních smlouvách, lze dovodit, že nebylo záměrem některé druhy z její působnosti vyloučit.
- [44] Kolegium expertů AKV. K závaznosti obsahu kolektivní smlouvy při přechodu práv a povinností z pracovních vztahů. ASPI 3029 (LIT), publikovaný názor ze dne 1.3.1994.
- [45] Rozhodnutí ve věci Beckmann ze dne 4. 6. 2002, C-164/00, Sb. rozh. 2002, s. 4893 marg. č. 37.
- [46] Wenking, T. Der Betriebsübergang im europäischen und deutschen Arbeitsrecht, Düsseldorf: Europäische Hochschulschriften, 1999, s. 30.
- [47] Směrnice, článek 7 odst. 1.
- [48] Alvensleben, C. Die Rechte der Arbeitnehmer bei Betriebsübergang im Europäischen Gemeinschaftsrecht. Baden-Baden: Nomos, 1992, s. 120-121.
- [49] Směrnice, článek 7 odst. 1.
- [50] European Commission, Memorandum on rights of workers in case of transfer of undertaking, 30.11. 2004, s. 10.
- [51] Směrnice, článek 7 odst. 5.
- [52] Pozn. Podle původního znění Směrnice 77/187 byla členským státům dána pouze možnost stanovit povinnost informovat jednotlivé zaměstnance o datu převodu, nikoli o dalších skutečnostech.
- [53] Zákoník práce, § 339 odst. 2.
- [54] Zákoník práce, § 278 odst. 3.

Koncepční novela zákoníku práce

MPSV PŘEDSTAVILO KONEČNOU PODOBU NÁVRHU, KTERÝ MÁ V NEJBLIŽŠÍCH DNECH PROJÍT VNĚJŠÍM PŘIPOMÍNKOVÝM ŘÍZENÍM A VLÁDĚ MÁ BÝT PŘEDLOŽEN DO KONCE ČERVNA LETOŠNÍHO ROKU. HLAVNÍM CÍLEM NOVELY ZŮSTÁVÁ ZVÝŠENÍ FLEXIBILITY PRACOVNĚPRÁVNÍCH VZTAHŮ A USNADNĚNÍ PŘIJÍMÁNÍ I PROPOUŠTĚNÍ ZAMĚSTNANCŮ.

O projednávání novely budeme průběžně informovat a před letními prázdninami pro Vás připravíme specializovaný seminář na téma koncepční novela.

Základní koncepční změnou, či spíše dokončením změny započaté nálezem Ústavního soudu z 12. března 2008, je založení vztahu zákoníku práce k občanskému zákoníku na principu subsidiarity. Podle nového ustanovení § 4a zákoníku práce se mají pracovněprávní vztahy řídit zákoníkem práce, a nebude-li to možné, občanským zákoníkem za použití základních zásad pracovněprávních vztahů.

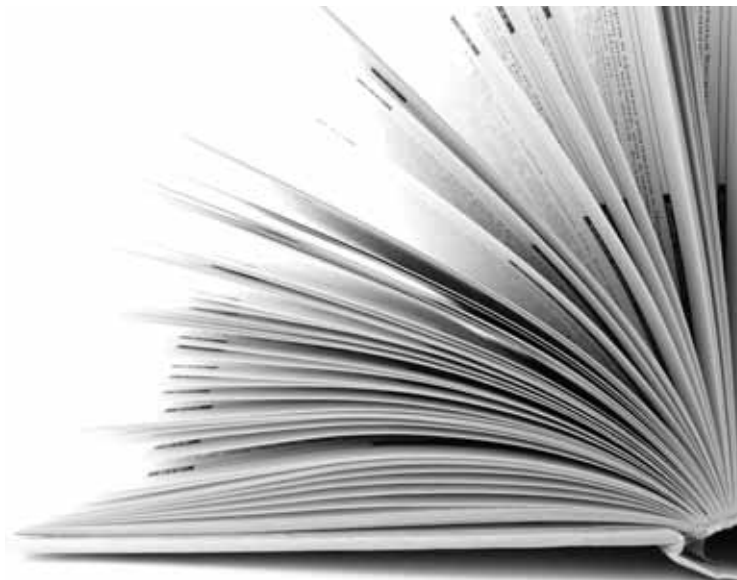
Další změna se dotkne základních zásad pracovněprávních vztahů. Dosavadní znění zákoníku práce je sice upravuje, jedná se ale spíše o specifické povinnosti zaměstnavatelů. Nové zásady se mají stát základními výkladovými pravidly pro aplikaci zákoníku práce a pro realizaci smluvní vůle účastníků v mezích zásady „co není zakázáno, je dovoleno“, i pro užití občanského zákoníku v pracovních vztazích.

Upraven bude i výčet ustanovení zákoníku práce, od kterých se nelze dohodou účastníků odchýlit. Seznam kogentních ustanovení v § 363 odst. 2 zákoníku práce bude zrušen a nahrazen obecnou definicí, podle které se nebude možné odchýlit od ustanovení:

- která obsahují zákonný zákaz,
- z jejichž povahy nemožnost odchýlení vyplývá, a
- která zapracovávají předpisy ES (§ 363 odst. 1)

Změny jsou navrhovány i v oblasti neplatnosti pracovněprávních úkonů. V současnosti jsou veškeré úkony neplatné pouze relativně, tzn. jsou považovány za platné, dokud jejich platnost není napadena. Relativní neplatnost jako obecný princip zůstane zachována, navrhuje se však zavést i neplatnost absolutní, a to v případech, kdy půjde o zjevný rozpor s dobrými mravy nebo narušení veřejného pořádku.

Navrhuje se také prodloužit zkušební dobu na 4 měsíce, u vedoucích zaměstnanců a klíčových zaměstnanců (zaměstnanci soustavně plnící pracovní úkoly, které svým významem podstatně ovlivňují důležitá rozhodnutí zaměstnavatele) až na 6 měsíců. Pracovní poměr na dobu určitou bude uzavírán

až na 3 roky oproti současným 2. Maximální rozsah dohody o provedení práce bude zvýšen na 300 hodin ročně.

Důležité změny byly připraveny i u skončení pracovního poměru – především zavedení nového důvodu výpovědi ze strany zaměstnavatele, když po něm není možné spravedlivě požadovat, aby pracovní poměr zaměstnanec u něho dále pokračoval. Výpovědní doba bude zkrácena na 1 měsíc, při poskytnutí peněžitého vyrovnání až na 1 týden. Prodloužit ji bude nově možné pouze v individuální smlouvě. Výše odstupného bude navázána na délku pracovního poměru.

Koncepční novela v bodech

- zkušební doba až 4 měsíce, manažeři 6 měsíců
- doba určitá až na 3 roky
- dohoda o provedení práce až 300 hodin
- výpovědní doba 1 měsíc (1 týden při vyplacení se)
- odstupné 2 – 4 průměrné výdělků
- možnost vyplácet mzdu v eurech

Novela by se měla výrazně dotknout také postavení zástupců zaměstnanců. Měl by být úplně zrušen institut rozšiřování závaznosti kolektivních smluv. Zaměstnanci by měli být oprávněni vyloučit pro sebe závaznost kolektivní smlouvy. Dále by mělo být výslovně stanoveno, že oprávnění odborové organizace vznikají, až když tato zaměstnavateli prokáže, že může jednat vlastním jménem a má alespoň 3 členy, kteří jsou zaměstnanci zaměstnavatele. ■

JUDR. NATAŠA RANDLOVÁ
RANDL PARTNERS
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Změny v řízení akciových společností

1. Úvod

S prohlubující se migrací obyvatel v rámci Evropských společenství a rozvojem přeshraničních aktivit se stává stále běžnějším jevem, že jednotlivé fyzické či právnické osoby investují své finanční prostředky v jiných členských státech, než kde mají tyto osoby své bydliště nebo sídlo. Jednou z možností, jak investovat, je získat účastnické cenné papíry v obchodních, zejména akciových, společnostech, s cílem dosáhnout zisku. Toho cíle dosahují tyto osoby mj. tím, že se aktivně podílí na řízení akciových společností, typicky rozhodují o různých záležitostech na valných hromadách společností, aby tak maximalizovali svůj zisk.

Právě ale přeshraniční výkon práv akcionářů akciových společností přináší obecně pro akcionáře neusazené ve státě, kde má akciová společnost své sídlo, určité těžkosti. Pomineme-li jazykovou bariéru, je to především různorodost jednotlivých právních řádů, co zapříčiňuje určitou neochotu či minimálně znevýhodnění těchto akcionářů-nerezidentů. Právě odstranění těchto těžkostí či alespoň sjednocení podobných právních úprav v jednotlivých členských státech si klade za cíl směrnice (tak, jak je definována níže), neboť implementace pravidel obsažených v této směrnici povede k harmonizaci výkonu práv společníků na řízení společností a tím i jejich snazšímu výkonu v rámci celého Společenství.

Jak je již naznačeno výše, směrnice se týká práv akcionářů na řízení akciových společností. Těmito právy se v užším kontextu myslí zejména právo akcionáře k účasti na valné hromadě, neboť akcionář akciovou společnost neřídí přímo, jak je to běžné v osobních společnostech, ale právě skrze zákonem určený orgán, kterým je u akciové společnosti valná hromada. Zde buď sám nebo s jinými akcionáři kontroluje činnost společnosti, což provádí předkládáním návrhů a protinávrhů a hlasováním o těchto. Aby však mohl předkládat návrhy a hlasovat o nich, musí mít nejprve dostatek informací nejenom o valné hromadě, potažmo o jejím konání, ale i o vlastním programu (pořadu jednání) valné hromady. Stejně tak musí být akcionáři zaručena možnost předkládat návrhy jak před samotným konáním valné hromady, tak přímo na ní. Mezi tato práva na řízení společnosti pak lze shodně s právní teorií[1] zařadit zejména právo na poskytnutí informací, právo účasti na valné hromadě a právo předkládat valné hromadě návrhy a hlasovat na ní.

Ve snaze usnadnit realizaci práva akcionářů na řízení akciových společností pak směrnice formuluje některá nám dosud (příliš) známá práva akcionářů. Samotné uvedení směrnice v praxi, tedy provedení nezbytné novelizace našeho obchodního zákoníku[2], zajisté naplní cíl směrnice a povede k posílení práv akcionářů na řízení společnosti.

Cílem tohoto článku je pak porovnat stávající právní úpravu práva akcionářů na řízení akciových společností s novými oprávněními danými akcionářům směrnicí.

2. Směrnice o výkonu práv akcionářů

Nástrojem, který zvolila Evropská komise k dosažení cílů naznačených výše, je směrnice č. 2007/36/ES z 11. července 2007 o výkonu některých práv akcionářů ve společnostech s kótovanými akciemi (dále jen „směrnice“). Tato směrnice by měla být, s výjimkou jednoho ustanovení[3], implementována do českého právního řádu nejpozději do 3. srpna 2009[4].

Jak vyplývá z názvu směrnice, vztahuje se uvedená směrnice na akciové společnosti, jejichž akcie jsou kótované (ten to pojem je vysvětlen níže). Aniž bych chtěl předbíhat, dovolím si na tomto místě osobní úvahu týkající se dopadu implementace směrnice do našeho právního řádu, zejména dopadu implementace na obchodní zákoník. Jelikož je převážná většina ustanovení týkajících se nějakým způsobem řízení akciových společností upravena právě v obchodním zákoníku a vztahuje se obecně jak na akciové společnosti s kótovanými akciemi, tak na akciové společnosti s nekótovanými akciemi, bylo by zřejmě rozumné vztáhnout úpravu řízení akciových společností, tak jak to požaduje směrnice, i na akciové společnosti, jejichž akcie nejsou kótované, potažmo s jejichž akciemi není obchodováno na regulovaných trzích. I když se zdá být zřejmé, že „menší“ akciové společnosti budou zatíženy omezeními ve prospěch svých akcionářů více, než by muselo být nutné, přece jen se mi jeví toto zatížení rozumným, neboť případná disparita mezi akciovými

mi společnostmi by mohla vnést určité znepráhlednění do obchodního zákoníku v tom směru, že by se některá ustanovení použila jen na tu či onu akciovou společnost. Přitom by šlo v podstatě stále o akciovou společnost.

Předmět směrnice

Směrnice upravuje výkon některých práv akcionářů, jako je jejich účast a hlasování na valné hromadě akciové společnosti, tedy práv akcionářů souvisejících s řízením akciové společnosti. Tato jednotlivá práva jsou postupně rozebrána a porovnána s úpravou obsaženou zejména v obchodním zákoníku níže v tomto článku.

Působnost směrnice

Hned v úvodu je třeba zmínit, že směrnice se sice vztahuje na práva akcionářů, ale jen na práva akcionářů společností, které mají sídlo v členském státě a jejichž akcie jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu[5] umístěném nebo provozovaném v členském státě[6]. Tedy jen akcionáři akciových společností[7] splňující všechny výše uvedené podmínky budou zahrnuti do působnosti směrnice a mohou tak poté, co bude směrnice implementována, uplatňovat jednotlivá práva na řízení akciové společnosti tak, jak jsou popsána níže.

Rozsah změn vyžadovaných směrnicí

Bez nadsázky lze říci, že v mnoha ustanoveních bude třeba novelizovat náš obchodní zákoník, v němž je obsažena převážná úprava ustanovení vztahujících se k akciovým společnostem, souvisejících s řízením společnosti.

V mnoha ohledech obchodní zákoník již úpravy, které přináší směrnice, zná a danou problematiku upravuje. Nicméně do obchodního zákoníku budou muset být zavedeny některé nové prvky týkající se řízení akciových společností. K těmto lze obecně předeslat, že se dotknou zejména činnosti akcionáře v souvislosti s valnou hromadou, jeho účasti na ní, možnosti akcionáře měnit program valné hromady a dále možnosti akcionáře ovlivňovat samotný průběh valné hromady, mj. značným rozšířením možností, jak hlasovat na valné hromadě.

3. Informace o valné hromadě

Jak již bylo předesláno výše, tak místem, kde se může akcionář účinně podílet na řízení akciové společnosti, je valná hromada. V tomto směru musím poznamenat, že téměř všechna práva akcionáře uvedená ve směrnici jsou realizovatelná právě na valné hromadě. Z tohoto pak plyne nutnost, aby akcionář měl dostatek informací jak o samotné valné hromadě, respektive o jejím konání, tak i o jejím programu (pořadu jednání).

V tomto směru směrnice stanoví povinnost akciové společnosti uveřejnit oznámení o konání valné hromady[8] s tím, že toto oznámení o konání valné hromady musí obsahovat určité, ve směrnici přesně specifikované informace. Obojí, tedy povinnost uveřejnit oznámení o konání valné hromady, jakož i to, aby oznámení obsahovalo určité náležitosti, je

v obchodním zákoníku určitým způsobem zakotveno. Směrnice však ukládá některé nové povinnosti, s nimiž náš obchodní zákoník nepočítá, nebo je sice zná, ale upravuje je odchylně od znění směrnice.

Informace o konání valné hromady

V souvislosti s valnou hromadou je první uvedenou povinností akciové společnosti náležitě oznámení, respektive uveřejnění informací o konání valné hromady. Pomineme-li minimální lhůtu stanovenou směrnicí, která je rozdílná od lhůty uvedené v obchodním zákoníku v § 184 odst. 4, tak podstatnou změnou, kterou směrnice ohledně oznámení požaduje, je změna ohledně samotného rozsahu uveřejnění oznámení. Na tomto místě je nutno předeslat, že uveřejňování požadované směrnicí se nevztahuje na ty akciové společnosti, které mohou zjistit jména a adresy svých aktuálních akcionářů z aktuálního seznamu akcionářů, má-li akciová společnost povinnost zaslat těmto akcionářům pozvánku. Níže se tedy budeme zabývat oznámením o konání valné hromady akciové společnosti, která nemá možnost zjistit své akcionáře ze seznamu akcionářů.

Směrnice ohledně společností nevedoucích seznam akcionářů vyžaduje, aby akciová společnost uveřejnila oznámení o konání valné hromady tak, aby byl zajištěn rychlý a nediskriminační přístup, což dále zpřísňuje požadavkem, aby akciovým společností nebyla uložena povinnost využít sdělovacích prostředků, jejichž provozovatelé jsou usazeni na území konkrétního členského státu, a aby tento sdělovací prostředek zajistil informace v celém Společenství.

Zamyslíme-li se nad požadavkem směrnice, pak nám musí vyvstat otázka, který sdělovací prostředek je schopen jednat rychle, ale zejména v rámci celého Společenství zajistit přístup k určité informaci. Tradiční sdělovací prostředek pro uveřejňování, tedy nějaký druh tiskovin, jen stěží splní požadavek na pokrytí v celém Společenství. Vcelku logicky pak dojdeme k závěru, že sdělovacím prostředkem splňujícím výše uvedené požadavky je v podstatě jen internet.

V této souvislosti stojí za zmínku zejména dva aspekty. Prvním z nich je skutečnost, že směrnice nestanoví nic o formě sdělovacího prostředku. Tudíž, dle výše naznačené úvahy by se o internetu, který zajistí rychlý a nediskriminační přístup po celém Společenství, dalo uvažovat jako o sdělovacím prostředku, který splňuje všechny tři podmínky uložené směrnicí. K uvedenému mě vede i judikát z celkem nedávné doby, a to konkrétně usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 29. února 2008, č.j. 7 Cmo 503/2007, ve kterém je stanoveno, že „deník nemusí mít tištěnou podobu“, jak se dosud vykládalo příslušné ustanovení § 184 odst. 4 obchodního zákoníku, které upravuje povinnost společnosti uveřejnit oznámení. Je samozřejmé, že by deník uveřejňovaný na internetu coby sdělovacím prostředkem musel splňovat i další podmínky stanovené ve zmiňovaném judikátu, tedy musel by být jako periodický tisk registrován u Ministerstva kultury ČR.

Myšlenka uveřejňovat oznámení na internetu nahrává i to, že akciová společnost je povinna pružně reagovat na změny pořadu jednání valné hromady (k tomuto srovnej bod 3.2 níže) a právě internet je sdělovacím prostředkem, který uvedenému kritériu plně odpovídá.

Druhým zajímavým aspektem v souvislosti s oznámením o konání valné hromady je to, že směrnice sice na jedné straně požaduje nediskriminační přístup, na druhé straně sama počítá s tím, že akcionáři akciové společnosti mohou být i osoby, jejichž mateřským či komunikačním jazykem nemusí být jazyk užívaný ve státě, v němž má akciová společnost své sídlo a o němž se tedy dá předpokládat, že bude převážně užíván samotnou akciovou společností. Při velmi striktním výkladu směrnice bychom pak mohli dojít k závěru, že oznámení by muselo být uveřejněno ve všech oficiálních jazycích užívaných ve Společenství. Uvedený výklad by však dle mého názoru byl v rozporu s účelem směrnice, která požaduje rychlé šíření informací, čemuž by zřejmě neodpovídal naznačený striktní výklad. Osobně bych se domníval, beru-li v potaz obecně uznávaný princip smluvní volnosti, že akcionáři by měli mít možnost volby rozhodnout o jazyku, v němž bude oznámení uveřejňováno v rámci celého Společenství.

Změna pořadu jednání

Jedním z důvodů, proč směrnice požaduje, aby informace o valné hromadě byly předávány rychle, je povinnost akciové společnosti umožnit akcionářům seznámit se se změněným pořadem jednání.

Směrnice totiž požaduje[9], aby společnost uveřejnila pozměněný a doplněný pořad jednání valné hromady již oznámený akcionářům. Ke změně již oznámeného a uveřejněného pořadu jednání může dojít na žádost minoritních akcionářů (k tomuto pojmu srovnej část 4.), když tito navrhnou některé nové body a/nebo předloží návrhy svých usnesení k již oznámeným bodům pořadu jednání. Obchodní zákoník toto sice v jistém smyslu rovněž umožňuje, ale stanoví, že se tak má stát tři dny přede dnem konání valné hromady a jen, pokud je to možné. Směrnice však požaduje, aby se tak stalo vždy a v dostatečném předstihu před stanoveným rozhodným dnem.

Povaha informací v oznámení o konání valné hromady

Jak bylo naznačeno výše, směrnice přináší ohledně obsahu oznámení o konání valné hromady některé změny. Tyto změny spočívají v tom, že směrnice nad rámec minimálních náležitostí, tak jak jsou uvedeny v § 185 odst. 5 obchodního zákoníku, požaduje, aby oznámení o konání valné hromady obsahovalo ještě některé další náležitosti. Těmito jsou jednak popis postupů, které musí akcionář dodržet, aby se mohl účastnit valné hromady a hlasovat na ní, a dále musí být v oznámení uvedeny internetové stránky, obsahující určité informace.

Oznámení o popisu postupů účasti na valné hromadě a hlasování na ní

Na první pohled by se mohla zdát tato informace celkem nadbytečná, když základní předpoklady pro účast na valné hromadě a předpoklady pro hlasování na ní stanoví příslušná ustanovení obchodního zákoníku. Nesmíme však zapomínat na to, že směrnice, vycházejíc z principu nediskriminace, počítá s tím, že ne všichni akcionáři pocházejí ze státu, kde má akciová společnost sídlo, a že tudíž mají menší znalost či možnost, jak se seznámit s těmito pravidly.

Druhým důvodem, proč směrnice požaduje, aby oznámení obsahovalo popis postupů, je vedle principu nediskriminace celkem nová úprava možností, jak se účastnit valné hromady a jak na ní hlasovat. Tato nová úprava spočívá zejména v oznámení lhůt, v jakých mohou akcionáři měnit či doplňovat akciovou společností již navržený a následně oznámený a uveřejněný pořad jednání valné hromady, dále jak se mohou nechat zastupovat na základě plné moci a konečně, jak může probíhat případné korespondenční hlasování nebo hlasování elektronickými prostředky. Ohledně těchto jednotlivých postupů je pojednáno níže.

Povinnost uvádět v oznámení internetové stránky akciové společnosti

Směrnice stanoví rovněž povinnost, že oznámení o konání valné hromady musí nově uvádět i adresu internetových stránek, na nichž budou zpřístupněny určité informace. Uvedená povinnost je plně v souladu s principy stanovenými ve směrnici, neboť jen akcionáři, kteří mají dostatek aktuálních informací, se mohou správně rozhodovat a tak se efektivně podílet na řízení akciové společnosti. Nicméně v souvislosti s povinností uvádět adresu internetových stránek v oznámení o konání akciové společnosti vyvstávají dva okruhy otázek.

Prvním okruhem otázek je směrnici nepřímou podsouvaná povinnost akciové společnosti mít vlastní internetové stránky. V českém znění směrnice se totiž v jejím ustanovení čl. 4 odst. 4 přímo uvádí „na svých internetových stránkách“. Stejná zmínka o tom, že akciová společnost má mít své vlastní internetové stránky, je pak stanovena ještě na několika dalších místech směrnice[10]. Z uvedeného znění lze následně vyvodit závěr, že by akciová společnost skutečně měla mít své vlastní internetové stránky.

Druhým okruhem otázek je autorova, možná trochu troufalá, úvaha, a to, zda by akciová společnost, mající vlastní internetové stránky, mohla ve světle výše uvedeného usnesení Vrchního soudu v Praze na těchto svých internetových stránkách uveřejňovat oznámení o konání valné hromady. Osobně se domnívám, že, pokud by akciová společnost splnila další povinnosti ve smyslu výše zmiňovaného usnesení Vrchního soudu v Praze, tak by tomu tak být mohlo.

Zpřístupnění informací akcionářům na svých internetových stránkách

Akciovým společností je stanovena povinnost na jejich internetových stránkách uvádět určité informace související s konáním valné hromady. Při bližším srovnání příslušných ustanovení čl. 4 směrnice, zjistíme, že akciová společnost je povinna na svých internetových stránkách uvádět více údajů, respektive informací než v oznámení o konání valné hromady.

Informace, které musí být oproti oznámení navíc uvedeny na internetových stránkách, jsou jednak návrhy usnesení anebo vyjádření příslušných orgánů společnosti a dále i návrhy usnesení předkládaných samotnými akcionáři.

Určité informace pak musí dle směrnice být na internetových stránkách uvedeny po dobu dvaceti jedna dní předem dnem konání valné hromady. Nelze si nepovšimnout, že tento požadavek jde značně nad rámec dosud požadovaný v ustanovení § 180 odst. 5 obchodního zákoníku, které říká, že se má protinávrh akcionáře uveřejnit nejméně tři dny před oznámeným datem konání valné hromady, a to ještě za předpokladu, že je to možné.

4. Možnost akcionářů měnit pořad valné hromady

Co se týče práva akcionáře na řízení akciové společnosti, patří mezi tato práva především právo ovlivňovat nějakým zákonným způsobem samotný průběh valné hromady, a to především tím, že je akcionáři umožněno zařazovat na pořad jednání valné hromady body, které by měla akciová společnost na valné hromadě projednat.

V současnosti je právo zařazovat návrhy na pořad jednání valné hromady upraveno v obchodním zákoníku[11], nicméně toto právo je podmíněno tím, že jej může vykonávat jen tzv. minoritní akcionář[12]. Obchodní zákoník přitom stanoví, že minoritním akcionářem se rozumí akcionář mající akciový podíl ve výši 3 % na základním kapitálu společnosti, jejíž základní kapitál je vyšší než 100 000 000 Kč, anebo akcionář mající akciový podíl ve výši 5 % na základním kapitálu společnosti, jejíž základní kapitál je 100 000 000 Kč nebo nižší. Bez ohledu na výši základního kapitálu akciové společnosti přiznává směrnice toto právo zařazovat body na pořad jednání valné hromady minoritnímu akcionáři, který má 5 % akciový podíl na základním kapitálu společnosti.

5. Účast na valné hromadě

Obecně o účasti akcionáře na valné hromadě

Akcionář se, ve shodě s výše uvedeným, účastní valné hromady, kde pak vykonává některá svá další práva spadající do svazku práv na řízení společnosti, zejména zde klade otázky, požaduje vysvětlení a hlasuje.

Směrnice v tomto směru, aniž by uvedené bylo v rozporu s obchodním zákoníkem, stanoví, že jednak oprávnění akcionáře účastnit se valné hromady nesmí podléhat žádným omezením v tom směru, aby akcionářovy akcie byly uloženy u určité osoby či na ni převedeny či na ni registrovány,

Kvalitní francouzská vína

La Grenadière 2006

AOC Coteaux du Languedoc Pic Saint Loup

odrůda: 60% Syrah, 20% Grenache, 20% Mourvedre.

ležení: 14 měsíců v dubových sudech, z toho 20% v nových.

výnos: 35 hl/ha.

barva: výrazně rubínová až do černa.

aroma: výrazně červených plodů, moka, lékořice a pepře.

chuť: jemně je měkká, kulatá a smyslná, plná třešní, kaka a koření.

struktura: bohatství, struktura a harmonie dělá z La Grenadiere velké

vino a zajišťuje mu místo mezi „grand cru“ Languedocu.

možnost archivace: 10 let.

Vína jižní Francie

Languedoc

Kvalitní vína z prosluněných stránek jižní Francie, ze země trubadúrů a katarů.

Jižní Francie - region Languedoc-Roussillon - oblast mezi Avignonem a Pyrenejemi, měla z vinařského hlediska skvělou pověst do poloviny 19. století. S nárůstem průmyslové výroby se však prudce zvýšily výnosy a víno se zde začalo vyrábět na množství, nikoliv na kvalitu a z jihu se tak stala zásobárna laciných vín pro průmyslová centra. To se však radikálně změnilo v sedmdesátých letech minulého století. Vinaři dovezli nové odrůdy révy, především syrah a grenache, výrazně omladili původní révu carignan, změnili postupy výroby a skladování a investovali ohromné prostředky do nového zařízení. Byly zavedeny přísné normy, zejména na povolený výnos z ha a zcela zakázáno bylo doslazování. Pro červená vína se statutem AOC je povoleno pouze 5 odrůd vinné révy: syrah, carignan, grenache, mourvedre a cinsault. Špatné pověsti z minulých let lze nyní úspěšně využít ku prospěchu zákazníka: zatímco kvalita vín je vynikající, ceny se stále drží na příjemně nízké úrovni.

Languedoc-Roussillon: to je 300 000 ha vinic, na kterých se vyrábí převážně červené víno. Nejzajímavější apelací je Coteaux du Languedoc, která má sice pouze 15 000 ha

vinic, ale je považována za nejvýznamnější a zdejší vinaři jsou odborníky považováni za nejvzdělanější ve Francii. Poměrně malý region ve skutečnosti představuje průřez celým kontinentem - od nížin u Středozemního moře až po hornaté úpatí Cévennes. Typickým rysem vnitrozemí jsou řídké, kamenité, rozmarýnem a tymiánem zarostlé garrigue - náhorní plošiny. Vliv těchto bylin a půdy bohaté na minerály se v místních vinech výrazně projevuje. Coteaux du Languedoc je rozdělen na 7 regionů, z nichž pouze 3 z celé oblasti mají na základě půdy a klimatických podmínek právo uvádět název na etiketě. Jedná se o: La Clape, Grés de Montpellier a Pic Saint Loup.

Působí zde řada vynikajících vinařství.

Za všechna jmenujme např. v La Clape Chateau Capitoul s víny Lavandine, Roccaile a Maelma, v Grés de Montpellier vinařství Chateau Blanville, které má širokou produkci. Do ČR se dováží

L'Enchanteur, Grande cuvée a cenami ověřené Clos des Legendes. V horské oblasti Pic Saint Loup již od 16. října 1286 vlastní své pozemky a pěstuje vinnou révu rodina Bruguier (vinařství Mas Bruguier) s víny L'Arbouse a temně rudým La Grenadiere nebo vinařství Ermitage s víny s výrazným

vlivem horské půdy a bylin Classique rouge, Cuvée Sainte Agnés a Cuvée Guilhem Gaucelm. Cena těchto vín se pohybuje od 270 do 1.100 Kč.

Z plejády vynikajících vinařství však vynívá Domaine Peyre Rose z Grés de Montpellier. Domaine Peyre Rose obdrželo jako jediné z celé jižní Francie 4 hvězdičky v „Le grand Guide des Vins de France 2009“. Jejich víno Clos Syrah Leone 2002 dostalo 19,5 bodu z 20 možných a majitelka vinařství paní Marlene Soria byla zařazena mezi TOP 5 vinařů v celé Francii. Vína Clos Syrah Leone 2002 a Clos des Cistes lze v omezeném množství zakoupit v ČR za cenu 1.850 Kč. Ve srovnání se stejně hodnocenými víny z Bordeaux je to směšná cena.

Languedoc však nejsou pouze červená vína. V přímořských oblastech se pěstuje odrůda Muscat blanc á petit grains, ze které se v AOC Muscat de Frontignan, Muscat de Minerval a Muscat de Lunel vyrábějí sladká, ale živá aromatická vína, která jsou vynikající k desertům či sýrům s modrou plísní. Muscat de Frontignan Mas de Madame ohodnocený zlatou medailí z Vinalies Internationales 2008 z vinařství Domaine Du Mas de Madame se prodává za 327 Kč.

Největší specialitou jižní Francie je však šumivé víno z oblasti Limoux. Jestliže marketingová oddělení v Champagni neustále udržují legendu o zapomnětlivém mnichovi Dom Perignonovi jako vynálezci šumivého vína, obyvatelé Limoux se nad tím jen usmívají. Vědí totiž své - nejstarší dosud vyráběné šumivé víno pochází z Limoux, z benediktinského kláštera Saint-Hilaire a první písemné záznamy o něm jsou z roku 1531. Což je o 100 let dříve, než v Champagni. Blanquette de Limoux je vůbec první apelací se statutem AOC v regionu Languedoc-Roussillon a jednou z prvních ve Francii. Má jedny z nejtvrděších podmínek pro výrobu a vůbec nejnižší povolený výnos z hektaru u šumivých vín ve Francii! Vyrábí se z místní odrůdy Mauzac, které musí obsahovat minimálně 90%. Blanquette de Limoux by se právem mohlo nazývat vínem ruských carů. Na carský dvůr do St. Petersburgu ho

putovalo značné množství. Na druhou stranu by se mohlo nazývat i vínem amerických prezidentů. Jeho oblibu v USA nastartoval Thomas Jefferson, jehož slavný sklep v Monticello byl z 20% zaplněn právě tímto vínem. Jedním z vinařství, která toto víno vyrábějí, je Chateau Rives-Blanques. Jeho majitel Jan Panman patří mezi skalní zastánce bio pěstování vína (je jedním z prvních držitelů certifikátu Agriculture Raisonné, který uděluje francouzské ministerstvo zemědělství za obhospodařování půdy v souladu s přírodou).

Závěrem je třeba zmínit ještě jednu důležitou informaci. Přestože Blanquette de Limoux sbírá medaile na prestižních vinařských soutěžích, jeho cena je příjemně nízká. Proti běžným značkám z Champagne je méně než poloviční. Ročníkové Blanquette de Limoux z Chateau Rives-Blanques stojí 393 Kč.

Kvalitní francouzská vína

Všechna uvedená vína do ČR jako jediný dovozce dováží firma **H et H, s.r.o.**, kterou najdete na internetových stránkách www.vinalanguedoc.cz.

a dále že nesmí být jakkoliv omezeno právo akcionáře převádět akcie v době mezi rozhodným dnem[13] a dnem konání valné hromady, o čemž se musí akcionáři dostat náležitého poučení[14]. V souvislosti se samotnou účastí akcionáře na valné hromadě směrnice stanoví, že na prokazování postavení akcionáře lze v přiměřeném rozsahu klást pouze ty požadavky, které jsou nezbytné k ověření totožnosti akcionáře[15].

Ohledně práva akcionáře účastnit se valné hromady směrnice rozšiřuje stávající úpravu o další, obchodním zákoníkem dosud neupravenou možnost. Směrnice totiž přináší možnost účastnit se valné hromady elektronickými prostředky. O této je pojednáno v následujícím bodě.

Účast na valné hromadě elektronickými prostředky

Akcionáři by nově měli mít možnost účastnit se valné hromady elektronickými prostředky. V tomto směru bude velmi záležet na samotných společnostech, jakými konkrétními elektronickými prostředky bude akcionářům umožněna účast, neboť směrnice nestanoví ohledně hlasování prostřednictvím elektronických prostředků téměř žádné omezení[16], naopak sama nabízí tři způsoby elektronického hlasování. Jsou to jednak přenos valné hromady v reálném čase, dále dvousměrná komunikace v reálném čase a konečně mechanismus pro odevzdání hlasů před konáním valné hromady nebo v jeho průběhu bez potřeby udělit plnou moc třetí osobě, která je na valné hromadě osobně přítomna.

6. Právo klást otázky

K tomu, aby se akcionář mohl aktivně zapojit do řízení společnosti, musí mít dostatek relevantních informací. Nejsou-li mu tyto informace známy z oznámení o konání valné hromady a není-li schopen je seznat ani z dokumentů, jež jsou akcionářům před valnou hromadou k dispozici, pak se uplatní jedno z dalších práv patřících do souboru práv na řízení společnosti, a to konkrétně právo klást otázky.

Toto právo je již dnes obsaženo v obchodním zákoníku, nicméně směrnice ho v jistých ohledech rozšiřuje. Jak je totiž naznačeno v předchozím odstavci, směrnice počítá s tím, že se akcionář bude shánět po informacích, po jejichž vyhodnocení by se mohl „správně“ rozhodnout. Jelikož je dnes pro akciové společnosti celkem běžné, že mají i několik set tzv. drobných akcionářů[17], bylo by pro akciovou společnost značně obtížné zajistit odpověď na otázky kladené akcionáři v průběhu valné hromady.

Z těchto důvodů směrnice jednak stanoví, že společnost sice budou muset odpovídat na každý jednotlivý dotaz každého tazajícího se akcionáře, ale budou moci poskytnout jednu soubornou odpověď na otázky stejného obsahu. V tomto směru pak směrnice umožňuje, aby společnost poskytla odpověď i zpřístupněním daných informací ve formě otázek a odpovědí na internetových stránkách společnosti.

7. Hlasování na valné hromadě

Obecně o hlasování na valné hromadě

Vedle toho, že akcionář je oprávněn osobně se účastnit valné hromady, je též oprávněn zde hlasovat ohledně předkládaných návrhů. Obchodní zákoník k tomu říká, že hlasovací právo je spojeno s akcií, přičemž stanovy[18] musí určovat počet hlasů spojených s akcií.

Hlasování, respektive způsob (techniku), jakým se přijímají rozhodnutí, musí taktéž určovat stanovy[19]. Ty běžně uvádějí, že se hlasuje pozvednutím ruky, odevzdáním hlasovacího lístku atd. Na základě součtu hlasů přijatých pro, nebo naopak proti návrhu je následně přijato příslušné usnesení valné hromady.

Směrnice pak ohledně hlasování přináší některé novinky, které zajisté budou mít vliv na přijímání usnesení valných hromad. Těmito je jednak v obchodním zákoníku dosud neupravená problematika korespondenčního hlasování a elektronického hlasování a dále jistý posun při již běžném hlasování na základě plné moci.

Korespondenční hlasování

Směrnice ohledně korespondenčního hlasování stanoví dvě podmínky. Jednak společnost musí korespondenčním hlasováním umožnit akcionářům hlasovat ohledně návrhu ještě před samotným konáním valné hromady a dále toto korespondenční hlasování může podléhat jen takovým omezujícím požadavkům, které jsou nezbytně nutné k ověření totožnosti.

Co však směrnice nestanoví a ponechává tak na úpravě členských států, je to, že neříká, zda se akcionář, který již hlasoval korespondenčně, může dostavit na valnou hromadu a zde případně hlasovat. Osobně bych se přiklonil k názoru, že akcionář se může dostavit na valnou hromadu i po korespondenčním hlasování, a to z toho důvodu, že v mezidobí od oznámení konání valné hromady do rozhodného dne se může změnit pořad jednání valné hromady (v tomto směru srovnej část 4.).

Další věcí, kterou směrnice ohledně korespondenčního hlasování nestanoví, je okamžik, do kdy lze přijímat takto odevzdané korespondenční hlasy. Teoreticky by se dalo uvažovat o přijímání takto odevzdaných hlasů až do zahájení valné hromady. V tomto případě však bude pro společnost značně náročné zpracovat tyto hlasy. Bude tak zřejmě záležet na společnosti, pokud tak neučiní náš zákonodárce, aby si sama určila, do kdy bude přijímat korespondenční hlasy.

Poslední věcí, kterou směrnice v souvislosti s korespondenčním hlasováním taktéž neřeší, je souběh korespondenčního hlasování s ostatními možnostmi hlasování. Jde totiž o to, že akcionář, který jednou odevzdá korespondenčně svůj hlas k jednotlivým bodům pořadu jednání, by mohl hlasovat později jinak, a to ohledně bodů předestřených v oznámení o konání valné hromady, o nichž již hlasoval korespondenčně. Osobně si myslím, že v zájmu zachování právní jistoty samotné akciové společnosti, ale také s ohledem na praktickou stránku věci, kdy by kontrola odevzdaných korespondenčních hlasů představova-

la pro akciovou společnost další zátěž, bych se přiklonil k řešení, při kterém by akcionáři, který již odevzdal své korespondenční hlasy, bylo zakázáno jakkoliv hlasovat o bodech, o nichž již hlasoval korespondenčně. Na druhou stranu si myslím, že ohledně bodů, které byly zařazeny na pořad jednání po oznámení o konání valné hromady, respektive o nichž nehlasoval, by mu měla zůstat zachována možnost hlasovat, neboť v opačném případě by byl bezdůvodně omezen ve svých hlasovacích právech o nově zařazených (doplňných) bodech oproti ostatním akcionářům nehlasujícím korespondenčně.

Elektronické hlasování

Nutno dodat, že elektronické hlasování jako takové není ve směrnici přímo zmiňováno. Dle názoru autora tohoto článku je však možné, a to díky tomu, že směrnice požaduje, aby byla umožněna účast akcionáře na valné hromadě elektronickými prostředky (v tomto směru srovnej výklad k bodu 5.2).

Těmito prostředky, přímo zmiňovanými směrnicí, je jednak možnost dvousměrné komunikace a dále mechanismus pro odevzdávání hlasů bez potřeby udělit plnou moc osobě přítomné na valné hromadě[20]. V prvním případě by tak připadalo v úvahu například hlasování emailem s připojeným zaručeným elektronickým podpisem[21], kdežto v druhém případě by připadalo v úvahu sdělení jedinečného přístupového hesla každému akcionáři, který by pak mohl hlasovat v režimu on-line.

Hlasování na základě plné moci

Dalším způsobem, jak akcionář může hlasovat na valné hromadě, je nechat se zastoupit na základě plné moci[22]. Tuto možnost připouští i směrnice. Avšak oproti obchodnímu zákoníku směrnice stanoví několik dalších požadavků ohledně hlasování zástupce akcionáře.

Jedním z těchto požadavků je i to, aby zástupce akcionáře hlasoval v souladu s pokyny akcionáře a v případě, že tak stanoví členské státy, uchovával po určitou dobu obdržené hlasovací pokyny. Účelem uvedené povinnosti zástupce je zachovat možnost následné kontroly. Tomuto ustanovení směrnice, tedy dodržet pokyny akcionáře při hlasování, koresponduje i možnost členského státu omezit či zcela vyloučit výkon hlasovacího práva akcionáře prostřednictvím zmocněnce bez zvláštních hlasovacích pokynů pro každé usnesení[23]. Na druhou stranu se nelze na toto ustanovení směrnice dívat nekriticky, pokud by bylo striktně aplikováno. Je totiž nutno vzít v úvahu, že poté, co jsou zástupci uděleny pokyny ohledně hlasování a je mu udělena (vystavena) plná moc[24], může dojít ke změně pořadí jednání, jak tuto možnost změny pořadí jednání dnes v omezené míře připouští obchodní zákoník a jak tuto možnost rozšiřuje směrnice. Z toho důvodu se osobně domnívám, že by zákonodárce neměl při implementaci připustit tento striktní výklad, protože by sice na jednu stranu využil možnosti dané k ochraně zastupovaného akcionáře, na druhou stranu by však byla taková implementace proti smyslu směrnice, jejíž snahou je pokud možno rychle a účinně reagovat na změny v souvislosti s řízením akciových společností.

Ideální řešení by mohlo být takové východisko, že by zástupce musel hlasovat ohledně bodů, které byly nad rámec stanovený v jeho pokynech doplněny na pořad jednání valné hromady v zájmu akcionáře[25], přičemž v případě sporu ohledně hlasování o doplňných bodech nad rámec jeho pokynů by musel tento zájem prokázat sám.

K doplnění výše uvedeného směrnice umožňuje členským státům stanovit, aby byl zástupce akcionáře povinen na požádání prokázat dodržení hlasovacího pokynu. Směrnice však nestanoví, na požádání koho tak musí prokázat zástupce. Logicky připadá v úvahu na žádost samotného akcionáře, který má zájem na tom, aby byla společnost řízena dle jeho představ. Možností, jak prokázat splnění hlasovacích pokynů zástupcem, je záznam zachycující výsledek hlasování.

Dalším určitým posunem je to, že směrnice mnohem konkrétněji než obchodní zákoník[26] vymezuje výčet osob, kterým nelze udělit plnou moc, a to z důvodu ochrany samotného akcionáře před případným střetem zájmů mezi akcionářem a jeho zástupcem. V tomto směru taktéž může být požadováno, aby zástupce oznámil skutečnosti, pro něž by u něj mohlo dojít ke střetu zájmů.

Plná moc pro hlasování na valné hromadě

Plná moc k zastupování akcionáře na valné hromadě se běžně uděluje v písemné formě. Nicméně směrnice připouští, aby bylo akcionářům umožněno udělovat plnou moc elektronickými prostředky a stejně tak, aby bylo společností umožněno přijmout oznámení o udělení moci elektronickými prostředky. Bohužel směrnice nic nestanoví o tom, do kdy má být oznámení o udělení plné moci elektronickými prostředky doručeno (oznámeno) společností. Osobně bych se domníval, že by se tak mělo stát do okamžiku, než se zástupce pomocí elektronických prostředků zapojí (účastní) do činnosti na valné hromadě[27].

8. Výsledky hlasování

Poslední významnou změnou, kterou směrnice přináší, je oznámení výsledků hlasování. Zatímco obchodní zákoník vyžaduje po představenstvu, aby vyhotovilo zápis z valné hromady do 30 dnů a předalo jej akcionářům na jejich žádost, tak směrnice je vůči akcionářům mnohem vstřícnější. Uvedenou třicetidenní lhůtu zkracuje na 15 dní. Nadto musí zápis z valné hromady obsahovat ohledně každého usnesení i počet hlasů akcií, ohledně kterého bylo platně hlasováno.

9. Závěr

Akcionáři ve snaze zhodnotit své investice často opouštějí své domovské členské státy a realizují své investice v podobě nákupů účastnických cenných papírů v jiných členských státech. Tyto své investice pak navíc zhodnocují tím, že se aktivně podílí na řízení akciové společnosti. Nicméně v mnoha případech se setkávají se značně odlišnou právní úpravou řízení společností, která je jednak může odradit od případného dalšího investování, anebo jim může jejich realizaci práva na řízení

společnosti značně znesnadnit. Z důvodu, aby Evropská komise usnadnila těmto akcionářům-neresidentům realizovat jejich práva na řízení společností a tím podpořila rozvoj těchto společností, vydala výše citovanou směrnici. Samotným cílem směrnice je pak snaha posílit práva akcionářů na řízení akciových společností a odstranit případné překážky přeshraničního výkonu těchto práv na řízení společností.

Jedním z nejdůležitějších faktorů, jak mohou akcionáři dosáhnout uvedeného cíle lepšího řízení akciových společností, je jejich vlastní aktivní účast na řízení jejich akciových společností. K tomu, aby mohli aktivně uplatnit svá práva na řízení společností, musí mít však jednak dostatek informací o akciových společnostech a dále i dostatečné nástroje k vlastní realizaci těchto svých práv, přičemž oba zde uvedené požadavky (dostatek informací a nástroje k vlastní realizaci) na sebe vzájemně navazují a doplňují se.

Prve uvedený požadavek na dostatek informací o akciové společnosti pak akcionáři poslouží k vytvoření lepší představy o stavu akciové společnosti a umožní tak akcionáři řádně se při-

pravit na valnou hromadu. Tyto informace nutné k uplatnění práv akcionáře mu musí být poskytnuty v mnohem větší šíři, než to umožňuje v současné době platný obchodní zákoník.

Na základě takto získaných informací bude usnadněn druhý požadavek, a to vlastní realizace práv na řízení společnosti, neboť akcionář, vybavený dostatečnými informacemi, přestává být pasivním schvalovatelem navržených bodů pořadu jednání valné hromady a stává se aktivním spoluvůrcem přijatého usnesení valné hromady v mnohem větší míře, než tomu bylo dosud.

Uvedenou snahu Evropské komise lze jistě ocenit, nicméně nám nezbyvá, než si počkat na to, jak se zákonodárce vypořádá s implementací této směrnice do našeho právního řádu. ■

MGR. TOMÁŠ KUPKA,
ADVOKÁTNÍ KONCIPIENT V PRAZE

VÍTĚZNÁ PRÁCE V KATEGORII TALENT ROKU
SOUTĚŽE PRÁVNÍK ROKU 2008

Poznámky

- [1] Tak, jak je uvádí například Eliáš in Kurs obchodního práva – Právníké osoby jako podnikatelé – Eliáš, Bartošková, Pokorná a kolektiv (C.H.Beck, Praha 2003, 4. vydání, str. 322 a následující) anebo i Štenglová in Dědič, Kříž, Štenglová – Akciové společnosti (C.H.Beck, Praha 2001, 4. vydání, str. 179 a následující).
- [2] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění (dále jen „obchodní zákoník“).
- [3] Jedná se ustanovení čl. 10 odst. 3 směrnice, které má být implementováno nejpozději do 3. srpna 2012. Nicméně toto se netýká České republiky, kde je směrnici požadovaná úprava již platná.
- [4] Pokud je autorovi tohoto článku známo, práce související s implementací směrnice do českého právního řádu v době sepsání tohoto článku ještě nezačaly.
- [5] Ve smyslu ustanovení § 37 a následujícího zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, v platném znění, se regulovaným trhem rozumí činnost organizátora regulovaného trhu, kterému Česká národní banka vydala povolení k organizování trhu. Na regulovaném trhu se pak dle ustanovení § 62 téhož zákona obchoduje podle pravidel organizátora regulovaného trhu s investičními nástroji. Co jsou to investiční nástroje je pak stanoveno v ustanovení § 3 téhož zákona.
- [6] Regulovaným trhem se v rámci Evropského společenství má na mysli trh definovaný v čl. 4 odst. 1 bod 14 směrnice 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů, ve znění směrnice 2006/31/ES.
- [7] V podstatě se jedná jen o akcionáře, jejichž akcie jsou kótovány. Ohledně kótovaných akcií srovná výše uvedené ustanovení o regulovaných trzích ustanovení § 2 odst. 1 písm. l) zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, v platném znění.
- [8] Je nutno představit, že směrnice nijak nerozlišuje mezi oznámením o konání valné hromady a pozvánkou na valnou hromadu, jak toto činí obchodní zákoník (například v ustanovení § 184 odst. 4 a odst. 5) s ohledem na to, zda akciová společnost vydala akcie na majitele či akcie na jméno.
- [9] V tomto směru je nutno vykládat ustanovení čl. 6 odst. 4 ve spojení s ustanoveními čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 3 směrnice.
- [10] Například v části (6) úvodních ustanovení, čl. 9 odst. 2 druhý pododstavec nebo čl. 14 odst. 4 směrnice.
- [11] Konkrétně se jedná o ustanovení § 181 odst. 1

- písm. a) obchodního zákoníku.
- [12] Pojem minoritní akcionář je běžně uváděn v odborné literatuře pro akcionáře či skupinu akcionářů, splňující určité kvalifikační předpoklady podílu na základním kapitálu akciové společnosti. Obdobně například Eliáš in Kurs obchodního práva – Právníké osoby jako podnikatelé – Eliáš, Bartošková, Pokorná a kolektiv (C.H.Beck, Praha 2003, 4. vydání, str. 328 a následující).
- [13] Podstata rozhodného dne, jak je upraven v obchodním zákoníku v ustanovení § 156b, odpovídá účelu rozhodného dne, jehož úprava je ve směrnici zakotvena v ustanovení čl. 7 odst. 3.
- [14] Rozhodný den musí být dle ustanovení § 184 odst. 5 písm. e) obchodního zákoníku uveden v pozvánce na valnou hromadu nebo v oznámení o konání valné hromady, pokud akciová společnost vydala zaknihované akcie. Nad rámec stanovený obchodním zákoníkem a popsaný v předšlé větě směrnice ve svém ustanovení čl. 5 odst. 3 písm. c) ještě navíc vyžaduje, aby akcionářům bylo v oznámení o konání valné hromady vysvětleno, že právo účasti na valné hromadě a právo hlasování na valné hromadě mohou vykonávat výhradně jen osoby, které jsou akcionáři k rozhodnému dni.
- [15] Srovná znění čl. 7 odst. 4 směrnice.
- [16] Nesmíme s ohledem na další výklad o účasti na valné hromadě za použití elektronických prostředků zapomenout na omezení, a to, že na akcionáře lze ohledně jeho účasti na valné hromadě klást jen takové požadavky, které jsou nezbytné k ověření jeho totožnosti.
- [17] Za drobného akcionáře se někdy označuje akcionář, často fyzická osoba, která vlastní několik málo akcií a jejíž akciový podíl nedosahuje ani limitů pro to, aby tento akcionář mohl být považován za tzv. minoritního akcionáře.
- [18] Ohledně přepočítávání hlasů ve společnosti s akcemi o různé jmenovité hodnotě srovná ustanovení § 173 odst. 1 písm. e) a § 180 odst. 2 druhou a třetí větu obchodního zákoníku.
- [19] Srovná znění § 173 odst. 3 písm. e) obchodního zákoníku.
- [20] Přítom v obou případech musí být pamatováno na to, že akcionář smí být v priměřeném rozsahu podroben ověření své totožnosti.
- [21] Zaručený elektronický podpis se dle ustanovení § 2 písm. b) zákona č. 227/2000 Sb., zákona o elektronic-

- kém podpisu, v platném znění, rozumí takový podpis, který je jednoznačně spojen s podepisující osobou.
- [22] V tomto směru stanoví tuto možnost jednoznačně obchodní zákoník ve svém ustanovení § 184 odst. 1 druhá věta.
- [23] V této souvislosti je možno porovnat ustanovení čl. 10 odst. 3 písm. b) s odst. 4 druhý pododstavec téhož článku směrnice, který požaduje na požádání prokázat, že hlasovací pokyn obdržel.
- [24] Z požadavků obchodního zákoníku stanoveného v ustanovení § 184 odst. 1 vyplývá, že plná moc zástupce musí mít písemnou formu. Nutno taktéž vzít v potaz, že dle ustanovení § 23 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v platném znění (dále jen „občanský zákoník“), plná moc je pro středkem dokazujícím oprávnění zástupce jednat za zastoupeného na základě dohody o plné moci, tedy obecně jiného typu tzv. příkazní smlouvy, například příkazní smlouvy dle ustanovení § 724 občanského zákoníku anebo mandátní smlouvy dle ustanovení § 566 obchodního zákoníku.
- [25] Tomuto řešení by odpovídala i povinnost mandátáře – zástupce stanovená v ustanovení § 567 obchodního zákoníku v první větě.
- [26] Ten v poslední větě ustanovení § 184 odst. 1 pouze říká, že akcionáře nemůže zastupovat člen představenstva nebo dozorčí rady.
- [27] V praxi je akcionář, a tudíž i jeho zástupce, povinen se na začátku valné hromady či v jejím průběhu (dostaví-li se například po jejím zahájení) dle ustanovení § 185 odst. 2 obchodního zákoníku zapsat do listiny přítomných, přičemž zástupce již zde musí prokázat své oprávnění jednat za akcionáře, a to předložením plné moci. V případě, že by se zástupce nevykázal plnou mocí, nesměl by být zapsán do listiny přítomných a nemohl by se tudíž účastnit valné hromady. Stejného názoru je i Štenglová in Komentář – obchodní zákoník – Štenglová, Pliva, Tomsa a kolektiv (C.H.Beck, Praha 2005, 10. vydání, str. 681). Pokud by tedy měl zástupce splnit tuto povinnost zapsat se do seznamu akcionářů, musí být v souladu se směrnici udělení plné moci elektronickými prostředky oznámeno společnosti ještě před zástupcovým přístupem na valnou hromadu, aby tento zástupce mohl splnit svou povinnost zapsat se do listiny přítomných a mohl poté zastupovat na valné hromadě

Datové schránky

– zásadní změna způsobu doručování úředních písemností

Dne 1. 7. 2009 nabude účinnosti zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, na základě kterého dojde ke „zrovnoprávnění“ elektronických dokumentů s papírovými a zároveň k zajištění jejich bezpečnosti. Zákon je dalším krokem k digitalizaci veřejné správy a měl by umožnit rychlejší, spolehlivější a levnější komunikaci mezi veřejnou správou a veřejností.

Zákon zavádí tzv. „datové schránky“, které budou sloužit jako elektronická poštovní schránka určená k doručování a k provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci. Prostřednictvím datové schránky bude možné na jednu stranu odesílat dokumenty v elektronické podobě orgánům veřejné moci a na druhou stranu bude povinné tyto dokumenty skrze datovou schránku přijímat. Tento způsob zasílání datových zpráv by měl nahradit klasický způsob doručování listinných dokumentů.

Zřízení datové schránky bude počínaje 1. 7. 2009 povinné pro právnické osoby zřízené zákonem, právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku a organizační složky podniku, zahraniční právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku. Povinnost mít datovou schránku tak budou mít např. družstva, včetně družstev bytových, naopak nepovinné si je budou moci zřízovat např. společenství vlastníků jednotek, která se do obchodního rejstříku nezapisují.

Subjekty, které budou mít zákonnou povinnost používat datové schránky, o jejich zřízení nemusí žádat. Datovou schránku jim zřídí automaticky Ministerstvo vnitra České republiky na základě zjištění v obchodním rejstříku a dalších příslušných registrech. Ministerstvo následně doručí do vlastních rukou statutárnímu orgánu právnické osoby, členovi statutárního orgánu právnické osoby nebo vedoucímu organizační složky podniku zahraniční právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku, pro něž byla datová schránka zřízena, přístupové kódy. Ministerstvo bude jednat s důvěrou ve správnost zápisu v obchodním rejstří-

ku, na níž stojí obchodní právo. Proto je zapotřebí, aby každá již provedená, avšak ještě nezapsaná změna statutárního orgánu byla neprodleně zapsána u příslušného rejstříkového soudu, aby se kódy nedostaly do rukou např. odvolanému jednateli společnosti s ručním omezením.

Ostatní subjekty (zejména fyzické osoby či právnické osoby neuvedené ve výčtu výše) nemají ze zákona povinnost datovou schránku zřídit a užívat. Datová schránka jim bude zřízena na základě jejich žádosti.

Ke zřízení datové schránky bude zapotřebí vyplnit žádost, která musí obsahovat údaje stanovené zákonem. Ministerstvo prozatím nezveřejnilo formulář pro uvedenou žádost.

Žádost o zřízení datové schránky lze podat:

- osobně na podatelně Ministerstva vnitra či na kontaktním místě CzechPOINT;
- poštou;
- elektronicky.

„Papírová“ žádost musí obsahovat úředně ověřený podpis oprávněné osoby, není-li podepsána před zaměstnancem státu zařazeným v Ministerstvu nebo zaměstnancem zařazeným v kontaktním místě veřejné správy. Elektronická žádost musí být podepsána zaručeným elektronickým podpisem, který je založen na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb.

Datovou schránku podnikající fyzické osoby, resp. právnické osoby, již se datová schránka nezřizuje automaticky, zřídí ministerstvo bezplatně na žádost této osoby do 3 pracovních dnů ode dne podání žádosti. ■

MGR. IVANA FÁRA, LL.M., SPOLUPRACUJÍCÍ ADVOKÁTKA
MGR. BOŘIVOJ LÍBAL, ADVOKÁTNÍ KONCIPIENT
CMS CAMERON MCKENNA V. O. S.

CMS Cameron McKenna v.o.s.

Věcná (ne) příslušnost Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže k přezkoumání veřejných zakázek malého rozsahu

Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) bylo v listopadu loňského roku vydáno rozhodnutí vedené pod č.j. R129/2008/02-22930/2008/310-AS/Hr ve správním řízení o rozkladu ve věci přezkoumání úkonů veřejného zadavatele Státního fondu životního prostředí ČR učiněných při zadávání veřejné zakázky malého rozsahu „Odborná pomoc při administraci provozních smluv v rámci OPŽP“ podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Toto rozhodnutí přináší některé zajímavé odpovědi k výkla-

dovým stanoviskům Úřadu v otázkách jeho věcné nepřislušnosti k přezkoumávání úkonů zadavatele učiněných při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu.

Ačkoliv respektuji pravomocné rozhodnutí Úřadu, jsem nucen konstatovat, že s některými závěry, k nimž Úřad při svém rozhodování v projednávané věci dospěl, tak jak jsou prezentovány v odůvodnění rozhodnutí, nemohu zcela souhlasit.

Účelem tohoto mého příspěvku je podnět pro zahájení diskuse nad uvedenou problematikou. Otevření případné dis-

kuse se jeví o to naléhavější v době, kdy je Ministerstvem pro místní rozvoj ČR připravována rozsáhlá novela zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále jen „ZVZ“ či „zákon“), která určí právní rámec zadávání veřejných zakázek na mnoho dalších let.

K problematice veřejných zakázek malého rozsahu jak ji vnímám ve své každodenní praxi, bych rád úvodem uvedl následující. Zákonem je veřejná zakázka malého rozsahu definována jako „...veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota nedosáhne v případě veřejné zakázky na dodávky nebo veřejné zakázky na služby 2 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty anebo v případě veřejné zakázky na stavební práce 6 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty“. Jsem toho názoru, že prvotním záměrem zákonodárců bylo finančním limitem stanovujícím hranici mezi veřejnými zakázkami malého rozsahu a veřejnými zakázkami podlimitními zjednodušit, zefektivnit a zlevnit proces rozdělování veřejných finančních prostředků. Z těchto důvodů zákonodárci stanovili pro veřejné zakázky malého rozsahu v § 18 odst. 3 ZVZ výjimku z působnosti zákona, která určuje, že zadavatelé nejsou povinni zadávat tyto zakázky podle zákona. Zákon v intencích předmětného ustanovení však jednoznačně stanovuje povinnost veřejných zadavatelů dodržovat při výběru dodavatele zásady uvedené v § 6 ZVZ, tj. zásadu transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. V této souvislosti je akceptovatelný argument, že jestliže se jedná o tak malý objem finančních prostředků, bylo by neefektivní investovat další do složitého a nákladného zadávacího řízení.

V České republice se však pomocí této zákonné výjimky otevřel široký prostor, ve kterém jsou bez relativně dostatečné kontroly a dohledu zadávány státní zakázky v řádech miliard korun. Skutečnost, že zadavatelé stále častěji využívají výjimky související se zakázkami malého rozsahu, vyplývá z informací, které nedávno poskytlo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Podle zprávy RIA, kterou si nechalo ministerstvo zpracovat, se v Česku snížil podíl veřejných zakázek zadávaných podle zákona z 62 % v roce 2006 na 41 % v roce 2007. V absolutních číslech to tedy znamená, že z celkové výše 610 mld. Kč veřejnými zakázkami rozdělovaných peněz připadlo v roce 2007 392 mld. Kč na zakázky zadávané mimo režim zákona. Závěr této zprávy tak odkrývá alarmující zjištění, které spočívá v obratu poměru mezi veřejnými zakázkami zadávanými v režimu zákona a mimo něj.

V rámci objektivitu je však vhodné uvést, že do tohoto objemu finančních prostředků je třeba započítat rovněž veřejné zakázky, které byly zadávány mimo režim zákona z důvodu jiných zákonných výjimek než jen té, která souvisí se zakázkami malého rozsahu. Tak například 2 % ze zmiňovaných 392 mld. Kč tvoří tzv. armádní zakázky. Určitou část také tvoří veřejné zakázky malého rozsahu zadávané menšími obcemi, které logicky nemají dostatek prostředků pro realizaci finančně náročných projektů. Přes shora uvedené však větší část peněz z této sumy stále

připadá na zakázky zadávané v režimu výjimky pro zakázky malého rozsahu.

Shora nastíněný problém můžeme analyzovat v několika rovinách, jejichž detailnější rozbor by mohl vydat na samostatné a plnohodnotné články. Obcházení zákona zadavatelem použitím zákonné výjimky související se zakázkami malého rozsahu tak můžeme uchopit např. v relaci k velmi často frekventovanému negativnímu jevu tzv. záměrnému dělení veřejných zakázek zadavateli, jejichž účelem je úmyslně snížit zákonnou hranici finančních limitů pro jednotlivé druhy veřejných zakázek tak, aby splňovaly limity pro zakázky malého rozsahu. Dalším tématem k diskusi by mohla být také otázka možného provedení legislativní změny, která by tyto finanční limity snížila např. na 300 tis. Kč, jak tomu je v Polsku nebo na 1 mil. Kč, který je stanoven na Slovensku.

V tomto příspěvku se však chci zaměřit i ve spojitosti se shora uvedeným rozhodnutím Úřadu především na problematiku dostatečné kontroly a dohledu nad zadáváním veřejných zakázek malého rozsahu.

Úřad v odůvodnění svého shora citovaného rozhodnutí uvedl, že je „věcně nepřislušný k přezkoumání zakázek malého rozsahu“ (bod 30 rozhodnutí). V tuto chvíli opomenou otázku aktivní legitimace k podání návrhu na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele u zakázek malého rozsahu, a to ve spojitosti s § 112 odst. 1 a 114 odst. 1 ZVZ, která je samostatnou problematikou a zaměřím se na otázku zcela zásadní.

Úřad v předmětném rozhodnutí dovedl, že nemá povinnost a oprávnění ke kontrole a dohledu nad veřejnými zakázkami malého rozsahu, ať již na základě návrhu stěžovatele, nebo na základě vlastního podnětu z moci úřední. Úřad svou věcnou nepřislušnost odůvodnil právní konstrukcí, která je založena striktně na sémantickém výkladu příslušných ustanovení zákona, která je, dle mého názoru, v určitých ohledech minimálně sporná a která nerespektuje celkový kontext ostatních norem českého právního řádu a právních předpisů EU.

Úřad dovedl, že jeho věcná nepřislušnost k přezkoumání zakázek malého rozsahu plyne ze zákonné definice zadávacího řízení, kterou nelze aplikovat na jakýkoliv postup zadavatele, na jehož konci dojde k zadání veřejné zakázky, ale pouze na takový postup zadavatele, který je definován zákonem, konkrétně taxativním výčtem uvedeným v § 21 odst. 1 zákona. Úřad pak dále konstatoval: „Tento taxativní výčet pak nemůže být výkladem rozšiřován, neboť pouze tyto postupy splňují podmínku „postupu... podle tohoto zákona“. Proto pokud zadavatel v šetřeném případě nepoužil žádné ze zákonem taxativně vymezených zadávacích řízení, pak nelze dovozovat, že se v šetřeném případě jednalo o zadávací řízení, a proto ani nelze dovodit, že rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky bylo ve smyslu § 17 písm. k) zákona, zadáním... uskutečněným v zadávacím řízení, které by zakládalo věcnou příslušnost Úřadu. V šetřeném případě

byl zadavatel k postupu mimo zadávací řízení oprávněn na základě § 18 odst. 3 zákona, neboť se jednalo o veřejnou zakázku malého rozsahu. Jeho postup tak byl v souladu se zákonem, přičemž Úřad není oprávněn přezkoumávat postup zadavatele v případě zakázky malého rozsahu.“

V rozhodnutí je dále uvedeno, že „Úřad jakožto subjekt veřejného práva je oprávněn činit pouze to, co mu zákon výslovně dovoluje. Proto pokud ustanovení § 112 odst. 2 zákona vymezuje jednotlivé pravomoci Úřadu taxativním výčtem a v § 112 odst. 2 písm. b) zákona omezuje pravomoc Úřadu přezkoumávat soulad postupu zadavatele se zákonem pouze na případy zadávání veřejné zakázky, pak je zřejmé, že Úřad je oprávněn přezkoumávat pouze případy zadávání veřejných zakázek, tedy zadávací řízení. Vzhledem k tomu, že se v šetřeném případě nejednalo o zadávací řízení, jak bylo rozvedeno výše, Úřad nemá pravomoc postup zadavatele přezkoumat, neboť by tím činil více, než mu zákon umožňuje.“ (bod 31 rozhodnutí).

Shora uvedená právní konstrukce a tomu odpovídající právní závěr Úřadu, je tedy založen na předpokladu, že výběr dodavatele veřejné zakázky malého rozsahu není „zadáváním“ dle ZVZ. Tento výklad zákona je však, dle mého názoru, akceptovatelný pouze v případě, že nebudeme brát v úvahu ostatní ustanovení ZVZ v jejich vzájemných souvislostech.

Ve smyslu ustanovení § 18 odst. 3 ZVZ zadavatel není povinen „zadávat“ podle ZVZ veřejné zakázky malého rozsahu. Dle mého názoru shora uvedené výkladem „a contrario“ pouze znamená, že zadavatel může „zadávat“ zakázky malého rozsahu mimo režim ZVZ avšak s tím, že je-li zadavatelem veřejným, resp. ve smyslu § 2 odst. 5 zákona zadavatelem dotovaným, je povinen dodržovat zásady uvedené v § 6 ZVZ. Pokud tedy veřejný zadavatel provádí výběr dodavatele veřejné zakázky malého rozsahu mimo režim ZVZ, jedná se stále o „zadávání“. Ustanovení § 18 odst. 3 ZVZ tak rozšiřuje pojem „zadávání“ veřejných zakázek ve vztahu k definici stanovené v § 17 písm. k) ve spojení s § 21 odst. 1 ZVZ, i na veřejné zakázky malého rozsahu tím, že nepřímo stanovuje, že veřejné zakázky malého rozsahu mohou být „zadávány“ mimo režim ZVZ. Tento závěr dle mého soudu nevychází pouze z čistě logického a sémantického výkladu první věty § 18 odst. 3 ZVZ, ale i z výkladu historického a nutnosti nahlížet na smysl zákona jako celku.

V důvodové zprávě k § 18 Zvláštní části ZVZ zákonodárce jednoznačně používá a formuluje v souvislosti s výběrem dodavatele zakázky malého rozsahu pojem „zadávání“, když uvádí: „V tomto případě, by se jednalo o veřejné zakázky, nejsou tyto veřejné zakázky zadávány v režimu zákona; zákon zde pouze odkazuje na dodržení základních zásad uvedených v § 6.“. Rovněž na dalších místech důvodová zpráva uvádí v souvislosti se zakázkami malého rozsahu pojem „zadávání“ např. její komentář ke klíčovému § 6 ZVZ: „Veřejný a dotovaný zadavatel jsou povinni dodržovat zásady v plném rozsahu, bez ohledu na to, zda zadávají

veřejné zakázky nadlimitní, podlimitní či veřejné zakázky malého rozsahu.“ nebo komentář k neméně důležitému ustanovení § 7, které určuje dělení veřejných zakázek na jednotlivé druhy: „Veřejný či dotovaný zadavatel zadávají nadlimitní a podlimitní veřejné zakázky vždy v zadávacím řízení; úprava veřejných zakázek malého rozsahu je však ze zákona vyňata a jejich zadávání podléhá pouze základním zásadám uvedeným v § 6.“. Lze mít za to, že ke shodnému posouzení dospěli rovněž autoři komentářů k předmětným ustanovením ZVZ.[1]

Budeme-li souhlasit s většinou komentářů k ZVZ a respektovat úmysl zákonodárce vyjádřený v průběhu legislativního procesu, budeme považovat výběr dodavatele veřejné zakázky malého rozsahu za „zadávání“. Proto používám v předchozím i následujícím textu v souvislosti se zakázkami malého rozsahu také pojmu „zadávání“.

V souladu se shora uvedeným se tedy domnívám, že Úřad nesprávně vycházel z předpokladu, že se při výběru dodavatele na veřejné zakázky malého rozsahu nejedná o zadávání. Z toho důvodu tak nemohl být správný závěr Úřadu vycházející z vlastního výkladu § 112 odst. 2 písm. b) ZVZ a Úřad tak má pravomoc přezkoumávat zákonnost úkonů zadavatele rovněž při zadávání zakázek malého rozsahu a je věcně příslušný k přezkumu jeho úkonů při jejich zadávání.

Oporu pro svůj názor nalézám rovněž v části páté zákona – „Dohled nad dodržováním zákona“. Ustanovení § 112 odst. 1 ZVZ stanoví: „Úřad vykonává dohled nad dodržováním tohoto zákona, při kterém přezkoumává zákonnost úkonů zadavatele s cílem zajistit zachování zásad podle § 6“, přičemž tyto zásady, jak popsáno shora, platí dle § 18 odst. 3 ZVZ i pro zakázky malého rozsahu. Minimálně v tomto rozsahu by tedy měly být Úřadem přezkoumávány. Ke stejnému závěru bychom dospěli i při rozboru ustanovení § 114 odst. 1 zákona: „Návrh lze podat proti všem úkonům zadavatele, které vylučují nebo by mohly vyloučit zásady stanovené v § 6 a v jejichž důsledku hrozí nebo vznikla újma na právech navrhovatele, a to zejména proti ...“.

Na tomto místě je však nutné zdůraznit skutečnost, která vyplývá již ze shora uvedeného. Pokud konstatujeme věcnou příslušnost Úřadu k přezkoumání úkonů zadavatele při zadávání zakázek malého rozsahu, je třeba připustit, že je jeho pravomoc dle § 18 odst. 3 ZVZ samozřejmě omezena pouze na přezkum, zda veřejný zadavatel, resp. dotovaný zadavatel, postupoval v souladu se zásadami uvedenými v § 6 zákona, tedy zásadou transparentnosti, zásadou rovného zacházení a zákazem diskriminace. Dospěl-li by Úřad na základě provedeného dokazování ke zjištění, že veřejný zadavatel při zadávání této zakázky porušil zákon, resp. zásady stanovené v ustanovení § 6 zákona, mohla by pak být Úřadem takovému zadavateli uložena pokuta za správní delikt dle § 120 odst. 1 písm. a) ZVZ.

V souvislosti se shora uvedeným je vhodné upozornit na to, že zadavatelé by neměli opomíjet při zadávání všech veřejných zakázek aplikovat i zásady plynoucí pří-

epravo.cz

Váš partner na cestě právem

Vydavatelství EPRAVO.CZ, a.s. vyhlašuje 2. ročník firemního žebříčku

Právnická firma roku 2009

Slavnostní galavečer proběhne 9. listopadu 2009
Pro více informací navštivte www.pravnickafirmaroku.cz

Mercedes-Benz

Generální partner

Odborný garant

 UniCredit Bank

Hlavní finanční partner

Cestovní kancelář
FISCHER

Významní partneři

Hlavní partneři

mo ze Smlouvy o ES. Obecně platí, že na veřejné zakázky, na které se uplatní některá z výjimek z působnosti ZVZ, mezi které patří i výjimka související se zakázkami malého rozsahu, a které mají tzv. komunitární rozměr, je nutné uplatňovat rovněž zásady odvozené přímo ze Smlouvy o ES.

O komunitárním rozměru pak hovoříme u takových zakázek, které by mohly ovlivnit fungování společného evropského vnitřního trhu. Zásady, které by bylo nutné při zadávání těchto zakázek případně aplikovat, by vycházely zejména z příslušných ustanovení Smlouvy o ES o volném pohybu zboží (čl. 28 Smlouvy o ES), o svobodě usazování se (čl. 43 Smlouvy o ES), o volném pohybu služeb (čl. 49 Smlouvy o ES), a dále pak zásady nediskriminace, rovného zacházení, transparentnosti, přiměřenosti a zásady vzájemného uznávání. Také v rovině této evropské právní úpravy je nutné dodržovat pravidla pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu. Česká republika jako členský stát EU je povinna dohlížet na dodržování těchto komunitárních zásad a svými orgány vykonávat kontrolu jejich uplatňování.

Pokud tedy Úřad vyslovil svou věcnou nepříslušnost k přezkumu zakázek malého rozsahu, pak se nabízí nerudovská otázka „Kam s ním?“. Který státní orgán by byl věcně příslušný k přezkumu veřejných zakázek malého rozsahu a aplikaci kterých právních předpisů by byl vázán?

Nejvyšší kontrolní úřad by v tomto případě měl jen pravomocí a působností dle zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů. Pokud by však při protiprávním zadání veřejné zakázky malého rozsahu došlo také k porušení pravidel hospodářské soutěže, byla by bezesporu opět dána působnost Úřadu, který je věcně příslušným orgánem k její ochraně. Obdobně by platilo i v případě, že by tento postup zadavatele splňoval definici nedovolené veřejné podpory.

V případě, že by byly při zadávání porušeny též zásady vyplývající přímo ze Smlouvy o ES, měla by Komise pravomoc dle čl. 226 Smlouvy o ES podat na Českou republiku žalobu k ESD a zahájit proti ČR řízení o porušení Smlouvy o ES. Obdobnou pravomoc by měl dle čl. 227 Smlouvy o ES rovněž jiný členský stát EU. Pokud by ESD

prohlásil české právní předpisy v této oblasti, resp. rozhodovací praxi našich státních orgánů vycházející z těchto předpisů, za neslučitelnou se zásadami vycházejícími ze Smlouvy o ES, byl by Úřad povinen dotčené předpisy neaplikovat a postupovat v souladu se Smlouvou o ES. Rozhodnutí ESD by pak mohlo představovat také právní titul pro náhradu škody, resp. pro podání žaloby na náhradu škody proti ČR[2].

V úvodu tohoto příspěvku jsem upozornil na problém, kdy zadavatelé stále více využívají, resp. v řadě případů zneužívají výjimky z působnosti zákona o veřejných zakázkách a zadávají jimi spravované veřejné finanční prostředky prostřednictvím zakázek malého rozsahu. Úmyslná snaha zadavatelů k zadávání tohoto druhu zakázek tak, aby nemuseli podstupovat složitou proceduru řízení, ale též aby se vyhnuli i vyšší míře dohledu, která souvisí s ostatními druhy veřejných zakázek, je fakticky špatná, leč z objektivních důvodů pochopitelná. Zakázky v tomto režimu totiž např. nemají konkrétní, zákonem stanovená, pravidla uveřejňování, není dána povinnost zadavatele stanovit hodnotící kritéria výběru dodavatelů, neprobíhá zde standardní zákonný režim hodnocení a výběru nejvýhodnější nabídky a rovněž jejich následná evidence je minimální.

Osobně se však nedomníám, že stávající právní úprava ustanovení § 18 odst. 3 ZVZ odkazující při zadávání zakázek malého rozsahu na dodržování zásad uvedených v § 6 zákona, tedy zásadu transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace, je nedostačující. Je však potřeba jejího většího faktického uplatňování a s tím souvisejícího jasnějšího definování věcné příslušnosti státního orgánu k jejich dohledu. Z tohoto důvodu by bylo účelné doplnit připravovanou novelu zákona o veřejných zakázkách o ustanovení, které by explicitně a nad vší pochybnost tuto věcnou příslušnost Úřadu stanovilo. ■

MGR. JAN RECMAN, ADVOKÁTNÍ KONCIPIENT
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ DÁŇA,
PERGL & PARTNEŘI

DÁŇA, PERGL & PARTNEŘI

Advokátní kancelář

Poznámky

[1] např. Komentář ASPI k § 18 ZVZ, Autor: Olík, Miloš; Podešva, Vilém; Šebesta, Milan; Machurek, Tomáš, Zákon o veřejných zakázkách s komentářem a případy, Lenka Krutáková, Tomáš Kruták, ANAG, 1. vydání 2007, str. 79. Zákon o veřejných zakázkách – Komentář, Radek Jurčík, C. H. BEČEK, 1. vydání 2006, str. 165 - 166

[2] ESD (C-258/97, Hospital Ingenieure Krankenhaustechnik Planungs-Gesellschaft GmbH

(H)) v. Landeskrankenanstalten- Betriebsgesellschaft – 4. 3. 1999); Členské státy musí určit orgány kompetentní pro účely rozhodování sporů ohledně práv založených komunitárním právem. Pokud není transpozice směrnice adekvátní, jednotlivci mohou požadovat náhradu škody po státu. ESD (C-225/97, Commission of the European Communities v. French Republic – 19. 5. 1999): Opravné prostředky proti rozhodnutím zadavatelů - možnost stanovení a

udělování pokut. Okolnost, že směrnice přiznává určitým subjektům možnost využít atestační systém naprosto neznamená, že transpozice uvedeného ustanovení do vnitrostátního právního řádu je pouze fakultativní. Příslušná ustanovení směrnice musejí být ve vnitrostátním právním řádu provedena s náležitou mírou právní závaznosti, se specifičností, přesností a jasností, kterou vyžaduje s ohledem na znění směrnice princip právní jistoty.

1 miliarda

V roce 2008 proinvestovaly Společnosti Online na složení základního kapitálu zakládaných ready-made společností více než 1 miliardu korun. Společnosti Online jsou součástí silné finanční skupiny a díky tomu mohou zakládat prakticky neomezené množství společností se základním kapitálem i vyšším než je zákonem stanovené minimum. To poskytuje klientům vysokou míru flexibility při realizaci jejich projektů.

Společnosti Online – kapitálově silný partner

partner akce

právníkroku²⁰⁰⁹

www.spolecnostionline.cz

office@spolecnostionline.cz, tel.: +420 226 091 231

Akcie na pražské a německé burze Hlavní světové a regionální akciové indexy Nejdůležitější měnové páry Ceny ropy a vzácných kovů Dění ve střední Evropě Očekávané události

Události, které hýbou trhy, ekonomické zprávy z domova i ze zahraničí, hospodářské výsledky firem, makroekonomická data, tržní trendy, aktuální kurzy akcií a měn, ceny komodit a hodnoty indexů. To vše s komentáři a analýzami odborníků. Sledujte nejrozsáhlejší české ekonomické zpravodajství moderátorů Jana Ziky a Tomáše Procházky.

Z1 EKONOMIKA

**Souvislé ekonomické zpravodajství každý všední den
9:00 – 12:00 a 15:00 – 17:00 na Z1**

Nalad'te Z1

Prostřednictvím set-top-boxů pozemní digitální vysílání (DVB-T)

Pokud Z1 nepřijímáte, znovu nalad'te set-top-box. Signál Z1 je dostupný v Praze a středních Čechách, na Brněnsku, v Plzni a části Plzeňského kraje, na Ústecku, Karlovarsku a Ostravsku.

Prostřednictvím IPTV

Pokud Z1 nenaladíte, obraťte se na svého poskytovatele IPTV.

Prostřednictvím satelitu

Pokud signál Z1 nepřijímáte, přelad'te znovu satelitní přijímač. Z1 je dostupná nekódovaně na pozici Astra 1E 23,5° E, frekvence 11,797 50 GHz horizontálně.

Prostřednictvím kabelových rozvodů

V nabídce kabelových operátorů. Pokud Z1 nenaladíte, obraťte se na svého poskytovatele kabelové televize.

Bud'te on-line

Sledujte Z1 na samostatném portálu www.z1tv.cz

- živé vysílání formou streamu
- aktualizované zpravodajské přehledy
- program Z1 včetně archivu pořadů
- informace o televizi a možnostech naladění signálu

Česká advokátní komora a EPRAVO.CZ
vyhlašují 5. ročník prestižní celojustiční soutěže

právník roku 2009

PARTNEŘI SOUTĚŽE:

Notářská komora ČR, Exekutorská komora ČR, Soudcovská unie ČR, Unie státních zástupců ČR, Unie podnikových právníků ČR a Jednota českých právníků
Záštitu nad soutěží tradičně přebírá ministerstvo spravedlnosti ČR.

STÁLÉ KATEGORIE PRÁVNÍKA ROKU 2009

- Občanské právo (hmotné, procesní)
- Trestní právo (hmotné, procesní)
- Obchodní právo
- Správní právo
- Pracovní právo
- Obor občanských (lidských) práv a svobod včetně práva ústavního
- Rodinné právo

STÁLÉ KATEGORIE SE ZVLÁŠTNÍMI KRITÉRII

- Právník sítě slávy (za výjimečný celoživotní přínos právu)
- Talent roku (pro mladé začínající právníky do 33 let věku)
- Právník roku volený laickou veřejností

Ceny sv. Yva může získat v jednotlivých kategoriích příslušník kterékoli právnícké profese, pokud v oblasti svého působení dosáhne mimořádných výsledků. V kategorii Právník sítě slávy jde o ocenění za celoživotní dílo. Nominovat kandidáta může veškerá odborná veřejnost, veřejnost laická hlasuje v kategorii Právník roku volený laickou veřejností.

Nominace jsou přijímány na www.pravnikroku.cz od 15. 5. 2009 do 31. 10. 2009. Zde jsou k dispozici i podrobné instrukce k nominacím a nominační formuláře. Informace o Právníkovi roku 2009 naleznete též na webových stránkách všech partnerů soutěže a ve všech právníckých periodikách.

Ceny sv. Yva budou předány na slavnostním galavečeru se společenským programem 22. ledna 2010 v hotelovém komplexu BOBYCENTRUM v Brně.

Pro rezervaci vstupenek a ubytování sledujte Bulletin advokacie č. 10/2009.

Mercedes-Benz

Generální partner

Hlavní finanční partner

Významní partneři

epravo.cz

ČESKÁ ADVOKÁTNÍ KOMORA

Váš partner na cestě právem

Hlavní partneři

Společně zakládáme tradici,
kterou si právnícký svět zaslouží!

Právo vše řešit neumí –

Když se v r. 1529 k Vídni přiblížila turecká vojska, vyhnali Vídeňané z města 5000 mužů, žen a dětí, považovaných za neproduktivní „zbytečné chřtány“, kteří jim v nadcházejících těžkých dobách budou k ničemu. V Týdnu píše M. Fendrich, že cílem nedávných, tolik kritizovaných opatření v Chomutově je „nepohodlné občany vyhnat, zbavit se jich.“ Cíle, totiž vyrovnat se s nepřizpůsobenými (otázka ovšem je, zda jde také o osoby nepřizpůsobivé) jsou stejné, jen jejich realizace se přeci jenom od toho 16. století, ale koneckonců i od století nedávných, změnila. Těžko dnes můžeme vydat

zákon příkazující uvěznit „cigány potulné, práce se štítící“, uzákonit pracovní povinnost a zřídit pracovní tábory. Ale proč vlastně? Protože máme demokracii, universální lidská práva a právní stát. Aha, tak tedy proto...

Už jsme sice jaksí dospěli k poznání, že demokracii nelze vždy uhájit demokratickými prostředky, ale pokud jde o právo a právní stát, stále nám to nějak nedochází. Totiž to, že právo a právní stát mohou fungovat jedině a pouze tehdy, pokud jsou zákony porušovány jen výjimečně a velmi podstatnou menšinou členů společnosti. Pokud jsou zákony

Chomutov, Chánov, Litvínov a právo

porušovány masově, velkým počtem lidí, tedy pokud chování zakázané zákonem se, z těch či oněch důvodů, stává zcela běžným, právo přestává fungovat. Orgány právního státu jsou uzpůsobeny právě jen onomu právnímu státu, tedy státu, ve kterém jsou dodržovány zákony, a nejsou uzpůsobeny vypořádat se s tím, když tomu tak ve zcela obecné míře není.

Nemusíme zrovna uvádět drastické, leč zcela názorné příklady o tom, že s jedním vrahem se vypořádá justice snadno, dojde-li však k občanské válce a vraždění (nazývané ovšem vznešeněji) se stává běžným, justice je bezmocná. Stačí

pohlédnout na dnešní realitu: TV nám ukáže, jak dovedeme vystěhovat z bytu pro neplacení nájmu osamělou ženu (i se psem a papouškem), ale proti tomu, že nájem neplatí prakticky celé sídliště Chánov, jsme bezmocní.

Starostka Chomutova je sice poslední, kdo by mohl hovořit o tom, co je, a co není v souladu s právem (její machinace musel nedávno přijet řešit do Chomutova až předseda vlády), ale v jednom má pravdu: nikdo jí neřekl, jak jinak peníze od dlužníků vymoci. Ani říct nemohl: nikdo to totiž neví, resp. doufám, že někteří spolu se mnou tuší, že žádná možnost respektující demokratické zásady právního státu v této věci prostě neexistuje.

Zvažme správný právní postup: pronajímatel (většinou obec) podají u příslušných soudů stovky, snad tisíce žalob. Již dnes chronicky přetížené soudy se jimi budou zabývat několik let, v mezidobí vzniknou další dluhy, nově navýšené o náklady soudního řízení. Po rozsudku bude vyvoláno další řízení o exekuci, ovšem exekutor zjistí, že není co exektovat. Sociální dávky to opravdu nejsou. Zcela zjevně neúčinný postup. Zkusme tedy řešit problém nikoliv vymáháním dlužných plateb,

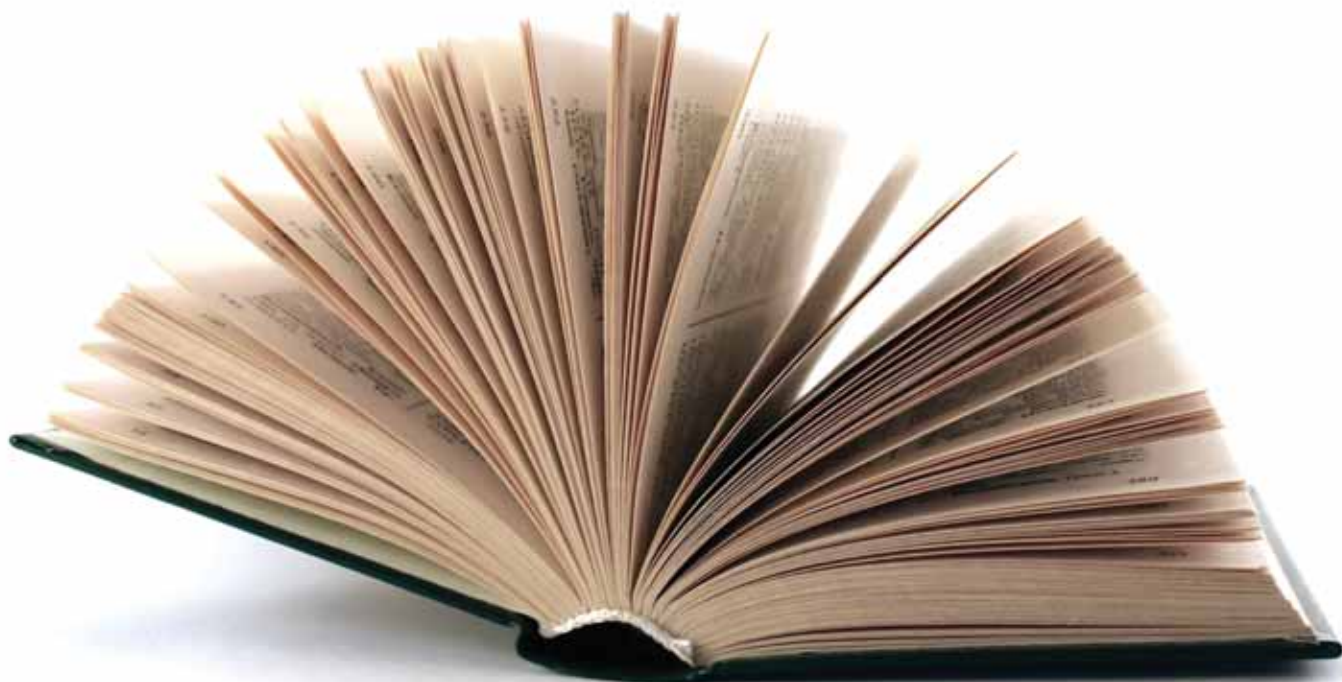
ale výpovědí z nájmu pro hrubé porušení povinnosti nájemce, tedy pro neplacení nájemného. Jistě to bude řízení úspěšné, ale můžeme snadno vystěhovat starou paní s papouškem (viz shora), ale celé sídliště? Stovky domácností, které se s nábytkem a peřinami utáboří před radnicí, na hlavním náměstí obce? Pozornost světového tisku by jistě byla zaručena, ale bylo by to řešení problému nebo jen vytváření problému jiných, asi mnohem závažnějších?

A ještě další skutečnost je zde dobře patrna: jde-li o řešení problému, ve kterém jsou chováním menšiny dotčena práva velké skupiny obyvatel, je většina občanů ochotna zapomenout na respekt k psanému právu a je připravena podpořit i radikální řešení, které se na zásady právního státu nebude ohlížet. V nedělní anketě TV Prima plných 96 % občanů souhlasilo s tím, aby dlužníkům byly odebrány i sociální dávky, přesto, že to je v zásadním rozporu s textem zákona. Při pohledu na neschopnost nástrojů právního státu garantovat práva většiny obyvatel, je tenká slupka respektu k hodnotám demokratického právního státu rychle setřena. Je to varování?

Máme, domnívám se, před sebou ukázkou, jak bydlení řeší trh bez přívlastků, jehož jediným a jistě zcela legitimním zájmem je zisk: soukromníkům prodané obecní domy, jejich snaha rychle i na bytovém fondu vydělat a tedy potřeba vystěhovat málo platící nájemce. Jak a kam? Nabídnout obtížně se ve věci orientujícímu a sotva gramotnému nájemci „odstupné“ za dosavadní bydlení třeba v Praze s tím, že mu bude „zajištěn“ jiný náhradní byt u jiného soukromého vlastníka, který také potřebuje rychle zbohatnout, a proto předloží novým „nájemcům“ nové smlouvy, ve kterých se nevyznají (v tomto smyslu je kritika USA ohledně našeho postupu proti Romům zcela oprávněná), a ve kterých je jim uložena povinnost platit nesmyslné nájemné. Z dosud řádně placících se stávají neplatiči. A je jedno, chová-li se tak obec (Slaný) nebo soukromý majitel domu. A přidáme-li k tomu ještě neschopnost těchto lidí vydělat tolik peněz, aby z nich byli ochotni ještě platit nájem (o příčinách zde nechci hovořit), je na shora popsaný problém zaděláno. Trh zcela zjevně přiměřené bydlení pro všechny zajistit nemůže. Do litvínovského bytu by se tedy na týden měl odstěhovat nikoliv ministr, ale ti, kteří „mantru“ o trhu, který i v bydlení zajistí vše, stále opakují nejen do omrzení, ale až do těchto konců... ■

JUDR. STANISLAV KŘEČEK

Z aktuální **judikatury** Nejvyššího soudu ČR

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Vyjádření se ve věci a rozsudek pro uznání

Žalovaný se nemusí výslovně vyjádřit ke všem žalobcovým tvrzením; k tomu aby zamezil fikci uznání nároku, postačuje, že postaví proti tvrzením žalobce alespoň taková svá tvrzení o rozhodujících skutečnostech, z nichž vyplývá základ jeho obrany proti žalobě.

Zavinění

Okolnosti subjektivního charakteru lze zpravidla dokazovat jen nepřímou, z okolností objektivní povahy, ze kterých se dá podle zásad správného myšlení usuzovat na vnitřní vztah pachatele k porušení nebo ohrožení zájmů chráněných trestním zákonem.

Výklad projevu vůle

Soud při úsudku o skutečné vůli účastníků smlouvy přihlédne zejména k účelu tohoto právního úkonu, k okolnostem, za jakých k němu došlo, a k následnému chování účastníků smlouvy.

Koncentrace řízení

Obecně není vyloučeno, aby v řízení podléhajícím zákonné koncentraci dle § 118b o.s.ř. provedl soud i jiné (než účastníky navržené) důkazy, jestliže potřeba jejich provedení vyšla v říze-

ní najevo. Rovněž není vyloučeno provádění těch důkazů, jimiž má být zpochybněna věrohodnost provedených důkazních prostředků, důkazů, které nastaly (vznikly) po prvním jednání nebo důkazů, které účastník nemohl bez své viny včas uvést. V takovém případě ale požadavku, aby soud v odůvodnění rozsudku uvedl, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil (§ 157 odst. 2 o.s.ř.), odpovídá jen takové odůvodnění rozsudku, v němž bude vysvětleno, proč při formulaci skutkových závěrů soud vyšel i z důkazů, které provedl, ačkoli nešlo o důkazy, které by řádně a včas poučení účastníci označili nejpozději do skončení prvního jednání, které se ve věci konalo. Rozsudek, který tomuto požadavku neodpovídá, je nepřezkoumatelný.

Neúčinnost právního úkonu a konkurs

Byl-li na majetek dlužníka prohlášen konkurs a byla-li neúčinnost právního úkonu rozhodnutím soudu vyslovena po prohlášení konkursu na majetek dlužníka, stává se majetek, který odporovatelným právním úkonem ušel z dlužníkovra majetku, součástí konkursní podstaty, a nemůže být postižen výkonem rozhodnutí. Rozhodnutí soudu, kterým bylo odpůřící žalobě vyhověno, nepředstavuje v takovém případě pod-

klad pro uspokojení pohledávky věřitele v řízení o výkon rozhodnutí, ale jen důvod pro zapsání majetku do soupisu konkursní podstaty, které provede správce konkursní podstaty (§ 16 odst. 4 zákona č. 328/1991 Sb.); to platí i tehdy, byla-li odpůřící žaloba podána ještě před prohlášením konkursu.

Úrok z prodlení a dobré mravy

Založil-li soud závěr o rozporu ujednání o výši úroku z prodlení s dobrými mravy výlučně na porovnání smluvené sazby se sazbou zákonnou, aniž byly zjištěny, zhodnoceny a zohledněny konkrétní okolnosti případu, jak to vyžaduje ustanovení § 3 odst. 1 ObčZ, nepostupoval v souladu s konstantní judikaturou a jeho právní posouzení věci je neúplné a tudíž nesprávné. Okolnostmi právně významnými pro posouzení, zda se ujednání o výši úroku z prodlení nepříčí dobrým mravům a není tedy neplatné podle ustanovení § 39 ObčZ, mohou být z logiky věci jen ty okolnosti, které existovaly v době uzavření smlouvy.

Přiměřená obezřetnost

Obezřetnost při výběru dopravce by měla být na takové profesionální úrovni, aby to odpovídalo povaze a druhu zásilky.

Přiměřená délka řízení

V rámci úvah o možné kompenzaci porušení práva obviněného na přiměřenou délku řízení podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod musí soud volit mezi takovými prostředky trestního práva, jež současně respektují ochranu práv poškozených subjektů. Tato kompenzace se může projevit např. ve formě finančního zadostiučinění nebo ve výroku o trestu.

Zanedbání povinné výživy a subjektivní stránka

Pod pojmem „vyhýbá se“ je ve smyslu § 213 odst. 2 tr.zák. možno rozumět pouze aktivní a cílené jednání obviněného. Chybí-li ve skutkové větě popis některých okolností, významných pro posouzení subjektivní stránky, nelze učinit právní závěr o jejím naplnění.

Finanční leasing

Podstatou právního vztahu z tzv. finančního leasingu je, že leasingový pronajímatel sice zůstává po celou dobu trvání leasingu vlastníkem předmětu leasingu, jeho práva a povinnosti však náležejí podle smlouvy leasingovému nájemci, s výjimkou práva věc zcizit nebo zatížit právem třetí osoby. Odpovědnost za předmět nájmu spočívá na straně nájemce, čímž se tak typově odlišuje od běžného nájmu (a nelze jej tudíž ustanoveními o nájemní smlouvě poměřovat).

Podlužnická žaloba

Podlužnická žaloba podle § 315 odst. 1 o.s.ř. je důvodná, jen pokud by žalovaný – nebýt exekučního postižení pohledávky – měl povinnost uhradit dluh povinného v okamžiku, kdy mu bylo doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

Nekalá soutěž

Pojem soutěžní záměr nelze ztotožňovat s úmyslem; soutěžní záměr existuje tehdy, když určitým jednáním jsou objektivně sledovány soutěžní, konkurenční cíle (na rozdíl od možných cílů jiných, např. vzdělávacích apod.).

Povinnosti podle § 186a obch. zák

Za rozhodnutí, kterým má dojít k obejití povinností stanovených v ustanovení § 186a obch. zák. pro případ zrušení kótace účastnických cenných papírů, lze takové rozhodnutí považovat jen tehdy, bude-li bez velmi vážného důvodu pro takový postup rozhodnutím valné hromady nastolen stav, kdy akcie společnosti nebudou obchodovatelné na žádném z oficiálních trhů (např. za situace, kdy z rozhodnutí valné hromady o změně podoby akcií vyplývá, že akcie společnosti po změně podoby nesplňují podmínky přijetí k obchodování na oficiálním trhu). Aby bylo možno učinit závěr o tom, zda došlo k obejití zákona, je nutno zkoumat, nastal-li v důsledku rozhodnutí valné hromady takový stav, že listinné akcie společnosti není možné kótovat na žádném z oficiálních trhů.

Odstoupení od smlouvy a smluvní pokuta

Ujednání, jehož smyslem je sjednání smluvní pokuty pro případ výkonu práva odstoupení od smlouvy a nikoliv pro případ porušení smluvní povinnosti, je v rozporu s ustanovením § 544 obč. zák., a je absolutně neplatné podle § 39 obč. zák.

Obnova řízení

Pro závěr, že skutečnosti, rozhodnutí nebo důkazy mohou přivodit (nové skutečnosti, rozhodnutí nebo důkazy buď samy o sobě nebo ve spojení s již známými skutečnostmi, rozhodnutími nebo důkazy) pro účastníka, který obnovu uplatnil, příznivější rozhodnutí ve věci, postačuje, že se jeví alespoň jako pravděpodobný.

Nutná obrana

Sama skutečnost, že obviněný měl jednat v afektu vzteku, ještě nevylučuje nutnou obranu. Podstatné je, zda obranné jednání bylo, či nebylo ve vztahu ke způsobu útoku zcela zjevně nepřiměřené.

§ 196a obchodního zákoníku

Ustanovení § 196a odst. 3 obch. zák. se ani před novelou, provedenou zákonem č. 370/2000 Sb., tj. ve znění účinném do 31. prosince 2000, nevztahovalo na převody majetku učiněné v rámci běžného obchodního styku.

Opravné položky a společníci

Odpadnou-li důvody, jež vedly k vytvoření opravných položek, a veřejná obchodní či komanditní společnost opravné položky sníží nebo zruší, je povinna společníku, jehož účast ve společnosti v mezidobí zanikla vystoupením a který jí uhradil ztrátu, vrátit částku odpovídající té výši jím uhrazené ztráty, jíž společnost vykázala právě v důsledku vytvoření opravných položek a jež by – nebýt opravných položek – jinak nevznikla.

Exekuce a přechod práv a povinností

Nesplní-li oprávněný svou procesní povinnost doložit (přikázat) způsobem uvedeným v ustanovení § 256 o.s.ř. přechod práva nebo povinnosti, je soud povinen mu poskytnout potřebné poučení (§ 254 odst. 3 o.s.ř.) a vyzvat jej, aby svou procesní povinnost v tomto směru dodatečně splnil v přiměřené lhůtě, kterou mu současně určí. Teprve poté, co oprávněný ani v dodatečné lhůtě přechod práv nebo povinností neprokáže, rozhodne soud o zamítnutí návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí.

Nesprávný postup, vedoucí k odpovědnosti státu

Za nesprávný postup, vedoucí k odpovědnosti státu, je třeba považovat i nevydání či opožděné vydání rozhodnutí (mělo-li být, v souladu s konkrétními pravidly, správně vydáno či vydáno ve stanovené lhůtě).

Žaloba podle § 175k odst. 2 o.s.ř.

Výrok usnesení vydaného soudem v řízení o dědictví podle ustanovení § 175k odst. 2 o.s.ř. musí obsahovat údaj o tom, jakou žalobu má odkázaný účastník podat. Žaloba podaná ve smyslu ustanovení § 175k odst. 2 o.s.ř. není určovací žalobou ve smyslu § 80 písm. c) o.s.ř., ale je žalobou na určení právní skutečnosti, u níž naléhavý právní zájem vyplývá z právního předpisu. Taková žaloba proto nemůže být zamítnuta pro nedostatek naléhavého právního zájmu na požadovaném určení a žalobce není povinen tvrdit a prokazovat skutečnosti o takovém právním zájmu.

Poučovací povinnost podle § 118a o.s.ř.

Poučovací povinnost podle § 118a o.s.ř. je vybudována na objektivním principu – poskytnutí potřebného poučení není závislé na tom, zda se soud prvního stupně o potřebě poučení vůbec dozvěděl. Nebylo-li účastníku potřebné poučení poskytnuto, ačkoliv se tak mělo z objektivního hlediska stát, došlo i v takovém případě k porušení ustanovení § 118a o.s.ř. a řízení před soudem prvního stupně je z tohoto důvodu vždy postiženo vadou; to platí i tehdy, jestliže poznatky o tom vyšly najevo až v odvolacím řízení.

Zanedbání povinné výživy

Při posuzování trestní odpovědnosti pachatele za neplnění zákonné povinnosti vyživovat nebo zaopatřovat jiného ve smyslu § 213 tr. zák. není soud vázán rozhodnutím, kterým byla v občanském soudním řízení stanovena tato povinnost, včetně rozsahu výživného.

Exekutorský zápis

S exekutorským zápisem, který neobsahuje některou z formálních náležitostí, nejenže nelze spojovat vlastnost přímé vykonatelnosti (oprávněná osoba přichází o výhodu vymoci na jeho podkladě splnění povinnosti bez předcházejícího nalézacího řízení), ale takový zápis není ani veřejnou listinou ve smyslu § 79 odst. 7 zákona č. 120/2001 Sb.

Účast odborových orgánů při rozvázání pracovního poměru (ve znění zákona č. 65/1965 Sb.)

Dá-li zaměstnavatel zaměstnanci – členu příslušného odborového orgánu, který je oprávněn spolurozhodovat se zaměstnavatelem – výpověď či okamžité zrušení pracovního poměru, přestože příslušný odborový orgán odmítl udělit předchozí souhlas k těmto úkonům, soud v řízení podle ustanovení § 64 zák. práce posuzuje, zda jsou splněny všechny hmotněprávní (formální i materiální) podmínky předmětného rozvázání pracovního poměru, včetně toho, zda – na rozdíl od případů, kde nevystupuje člen příslušného odborového orgánu, který je oprávněn spolurozhodovat se zaměstnavatelem, navíc – lze na zaměstnavateli spravedlivě požadovat, aby zaměstnance nadále zaměstnával. Jsou-li všechny uvedené předpoklady splněny, jsou výpověď nebo okamžité zrušení pracovního poměru platné, i když příslušný odborový orgán odmítl udělit souhlas s tímto rozvázáním. V takovém případě soud svým rozhodnutím neurčuje, že rozvázání pracovního poměru je platné, ale – jak plyne z ustanovení § 59 odst. 4 části věty za středníkem zák. práce – jde o zákonný důsledek skutečnosti, že soud dospěl k závěru, že od zaměstnavatele nelze spravedlivě požadovat, aby takového zaměstnance nadále zaměstnával.

Nemajetková újma

Fyzická či právnická osoba může být činěna odpovědnou za nemajetkovou újmu na osobnosti jiné fyzické osoby pouze tehdy, jestliže neoprávněný zásah spočívající v porušení nebo jen v ohrožení osobnosti fyzické osoby, skutečně také vyvolala. Povinnost tvrzení, břemeno tvrzení, důkazní povinnost a důkazní břemeno ohledně příčinné souvislosti zatěžuje dotčenou fyzickou osobu.

Věcné břemeno

Při výkonu práva odpovídajícího věcnému břemeni nezáleží tolik na totožnosti způsobu jeho výkonu, jako na tom, že tímto výkonem nesmí být povinný zatěžován nad dojednanou míru, příp. nad míru, se kterou zřizovatelé věcného břemene měli a mohli s přihlédnutím k okolnostem konkrétní věci počítat. Jde-li o věcné břemeno zřízené k účelům zemědělského využití pozemku, lze právo, jemu odpovídající, vykonávat jen v rozsahu odpovídajícím tomuto užití.

Dokazování u odvolacího soudu

V případě, že soud prvního stupně provedl důkaz, avšak žádná skutková zjištění z něj neučinil, odvolací soud nesmí takový důkaz považovat bez dalšího za zdroj pro svá skutková zjištění. Takovýto důkaz může být způsobitelným podkladem pro skutková zjištění odvolacího soudu a pro jeho závěr o skutkovém stavu jen tehdy, jestliže jej tento zopakoval.

Řízení proti uprchlému

Pro zahájení řízení proti uprchlému nemůže postačovat pouhé konstatování, že se obviněný nezdržuje v místě svého bydliště, byť by taková úvaha mohla vycházet z opakovaně

nevzvednutých obsílek či předvolání zasílaných mu policejními orgány nebo soudem. Vždy je potřeba činit i další úkony a kroky, které mohou dát odpověď na otázku, na jakém místě se obviněný nalézá či proč se v místě svého bydliště nenachází.

Připojování pozemních komunikací

V případě ve smyslu § 10 zákona o pozemních komunikacích, upravujícího připojování pozemních komunikací na sousední nemovitosti zřízením sjezdů nebo nájezdů, je k rozhodování příslušný silniční správní úřad a nikoliv soud.

Ochrana osobnosti

Zveřejnění jména osoby neoprávněně evidované jako spolupracovník bývalé S. b. v seznámech těchto spolupracovníků je způsobilé citelně se dotknout osobní cti postižené fyzické osoby. Na této skutečnosti ve své podstatě nic nezmění ani připojení případné poznámky k záznamu, že v soudním řízení bylo určeno, že osoba byla takto evidována neoprávněně.

Prohlášení konkursu na majetek dlužníka

O návrhu věřitele na prohlášení konkursu na majetek dlužníka rozhoduje soud prvního stupně zásadně po jednání, přičemž jednání musí být nařízeno, není-li skutkový stav věci mezi účastníky řízení nesporný.

Určení vlastnictví

Právní zájem na určení vlastnictví k nemovitosti může mít i osoba zapsaná v katastru nemovitostí jako vlastník, bylo-li její nabyté právo k nemovitosti kvalifikovaně zpochybňováno.

Výživné

Při posuzování schopností a možností rodiče ve smyslu ustanovení § 96 odst. 1 zák. o rod. nejsou rozhodné jeho skutečné výdělečné a majetkové poměry, ale jeho reálné výdělečné, popř. i majetkové poměry, dané mj. jeho fyzickým stavem, nadáním, množstvím získaných vědomostí a pracovních zkušeností, manuální zručností, pracovními návyky a pracovními zkušenostmi, flexibilitou, nepříznivou situací na trhu práce, vysokou nezaměstnaností v regionu bydliště povinného apod.

Ublížení na zdraví

Zavinění z nedbalosti není vyloučeno spoluzaviněním jiných osob, včetně poškozeného (poškozených). Kritériem nedbalosti je zachování určité míry opatrnosti, která je určována jednak objektivními okolnostmi spojenými se skutkem, jednak subjektivními dispozicemi konkrétního pachatele při předvídání možnosti způsobení poruchy. Objektivní vymezení míry opatrnosti u dopravních nehod vyžaduje od každého stejnou míru opatrnosti. Povinnost předvídat možnost způsobení poruchy při provozu na pozemních komunikacích pak vyplývá z bezpečnostních předpisů publikovaných ve Sbírce zákonů (konkrétně ze zák. č. 361/2000 Sb.).

Poučovací povinnost při jednání

Odvolační soud může potvrdit rozhodnutí soudu prvního stupně, jehož výrok je věcně správný, i když založí své rozhodnutí na zcela jiném právním posouzení věci. I v takovém případě je ale povinen s takovým právním názorem účastníka řízení seznámit.

Překážka věci rozsouzené

Pravomocný rozsudek o žalobě o určení, zda tu právo nebo právní vztah je nebo není, nevytváří – zásadně – překážku věci rozsouzené pro žalobu na plnění, vycházející ze stejného skutkového základu; tuto překážku tvoří jen ve vztahu k nové žalobě na určení. Naopak platí, že pravomocný rozsudek o žalobě na plnění vytváří z hlediska identity předmětu řízení překážku věci rozsouzené pro řízení o žalobě na určení, zda tu právo nebo právní vztah je, nebo není, vycházející z téhož skutkového základu.

Předmět vypořádání zaniklého SJM

Předmětem vypořádání zaniklého společného jmění manželů může být investice, která byla vynaložena za trvání manželství účastníků do majetku třetí osoby (pronajímatele bytu) s tím, že investovaná částka bude postupně umořována v předem dohodnuté výši na úhradu pravidelného měsíčního nájemného.

Nařízení výkonu rozhodnutí a dokazování

Zákon nepředepisuje soudu prvního stupně, aby výkon rozhodnutí (exekuci) nařídil po jednání, přistoupili-li však k dokazování, tedy zjišťují-li skutečnosti o okolnostech doručení šetřením, musí i v případě uvedeném v § 253 odst. 1 o.s.ř. nařídít jednání.

Zpronevěra

Při posuzování trestnosti jednání je nutno vycházet z toho, že pachatel si присvojí cizí věc, která mu byla svěřena, jestliže s věcí naloží v rozporu s účelem, k němuž mu byla cizí věc dána do opatrování nebo do dispozice, a to způsobem, který maří základní účel svěřeni. O cizí věc ve smyslu ustanovení § 248 odst. 1, 3 tr. zák. nejde, pokud mezi obviněným a poškozeným byla uzavřena kupní smlouva, a finanční obnos, který obviněný převzal od poškozeného, se stal jeho vlastnictvím. Vyhodnocení povahy občanskoprávního vztahu mezi pachatelem trestného činu a poškozeným má zásadní význam pro posouzení právního vztahu obviněného k předmětné věci, resp., zda vůbec jde o cizí svěřenou věc, a tudíž i pro posouzení trestnosti jednání obviněného.

Změna na pronajaté věci

V právním vztahu mezi pronajímatelem a nájemcem je ustanovení § 667 odst. 1 o.z. aplikovatelné pouze za předpokladu, že nebytové prostory byly zhodnoceny na náklady nájemce (ustanovení proto dopadá pouze na vztah mezi pronajímatelem a nájemcem). Uskutečnil-li však změny na pronajatých

nebytových prostorách na své náklady podnajíjemce (subjekt odlišný od nájemce), ačkoliv v právním vztahu k pronajímateli není, šlo z jeho strany o plnění bez právního důvodu ve smyslu ustanovení § 451 odst. 1 a 2 o.z., a tak o bezdůvodné obohacení (na straně pronajímatele), které je třeba vydat.

Vyživovací povinnost

Z hlediska naplnění formálních znaků trestného činu zanedbání povinné výživy nelze vycházet jen z ustanovení § 85 odst. 1 zák. o rodině, ale je nutné vznik a trvání vyživovací povinnosti posuzovat i z hlediska ustanovení § 96 odst. 2 zák. o rodině, podle něhož výživné nelze přiznat, jestliže by to bylo v rozporu s dobrými mravy.

Promlčení a náhrada škody

Pro účely náhrady škody, způsobené tím, že se pohledávka stala nedobytnou, není nezbytné, aby závěr o nedobytnosti pohledávky byl učiněn v soudním řízení proti dlužníkovi. Pro závěr, že se jedná o nevymahatelnou pohledávku, je rozhodující objektivní zjištění, že se věřitel skutečně svého práva nedomůže. Ke vzniku škody dochází okamžikem, kdy je vzhledem k okolnostem případu nepochybné, že pohledávka za obligačním dlužníkem je nevymahatelná.

Nakládání se společnou věcí

Majorizaci je možno respektovat pouze v případech, v nichž není výsledek v extrémním nesouladu s principy spravedlnosti a neporušuje základní práva menšinových spoluvlastníků. Pokud je nájemně sjednáno většinovým spoluvlastníkem ve výši, která je neúměrně nízká, je tím zasažena sama podstata vlastnického práva menšinového spoluvlastníka; fakticky je menšinový spoluvlastník svého práva zbaven.

Zákonný podklad pro odsuzující výrok

Jakkoli vysoký stupeň podezření sám o sobě není s to vytvořit zákonný podklad pro odsuzující výrok. Trestní řízení vyžaduje v tomto ohledu ten nejvyšší možný stupeň jistoty, který lze od lidského poznání požadovat, alespoň na úrovni obecného pravidla „prokázání mimo jakoukoliv rozumnou pochybnost.“ Obecný soud musí dodržet vysoký standard, i pokud jde o hodnocení vypovídací schopnosti a hodnověrnosti důkazu samotného.

Dokazování

Listinné důkazy z doby před padesáti a více lety nelze vždy dohledat, zvláště jde-li o dobu, kdy význam vlastnických práv k zemědělské půdě byl po roce 1948 potlačen a nahrazen silnějšími právy uživatelskými. Nelze proto vyloučit situace, kdy ke vzniku vlastnického práva došlo, ač vlastník nemůže tuto právní skutečnost doložit příslušnou nabývací listinou, a je třeba posoudit i širší souvislosti, které jsou z tohoto hlediska relevantní.

Bezdůvodné obohacení

Bezdůvodné obohacení představuje závazkový právní vztah, z něž pohledávka vzniká tomu, na jehož úkor se jiný

bezdůvodně obohatil, a dluh tomu, kdo obohacení získal. Bezdůvodné obohacení patří mezi nároky, u nichž není zákonnou úpravou stanovena splatnost pohledávek vzniklých z tohoto právního titulu a doba plnění je u nich obvykle vázána na výzvu věřitele podle § 563 obč. zák.

Vypořádací podíl v družstvu

Vypořádání mezi družstvem a členem družstva, jehož členství za trvání družstva zaniklo, má být poctivé tak, aby hodnota vypořádacího podílu odpovídala hodnotě majetku připadajícího na jeho členský podíl.

Porušení pravidel silničního provozu

Po účastníkovi silničního provozu nelze spravedlivě požadovat, aby bez dalšího předpokládal možné porušení pravidel tohoto provozu jinými účastníky a tomu přizpůsobil své počínání. Není-li z okolností, které může průměrně disponovaný účastník silničního provozu běžně vnímat či předvídat, zřejmé, že jiný účastník téhož provozu porušil své povinnosti, je oprávněn očekávat od ostatních účastníků silničního provozu dodržování stanovených pravidel. Účastník silničního provozu, který porušil pravidla tohoto provozu, nemůže očekávat dodržení těchto pravidel od ostatních účastníků, jestliže jim to buď zcela znemožnil, nebo alespoň ztížil s ohledem na charakter a závažnost svého porušení pravidel silničního provozu.

Konkurs a zpeněžení zástavy

Došlo-li v konkursu k rozvrhu výtěžku zpeněžení zástavy, nemůže se nároku na vyplacení části výtěžku zpeněžení, odpovídající jeho zajištění, úspěšně domáhat ten zástavní věřitel, který do konkursu svou pohledávku nepřihlásil nebo u ní neuplatnil právo na oddělené uspokojení.

Zneužívání informací v obchodním styku

Pro naplnění skutkové podstaty trestného činu zneužívání informací v obchodním styku podle § 128 odst. 2 tr. zák. je mimo jiné nutné, aby pachatel buď sám uzavřel určitou smlouvu, nebo dal popud k jejímu uzavření, a aby tak učinil v rámci své účasti na podnikání dvou nebo více podnikatelských subjektů, které mají stejný nebo podobný předmět činnosti. Stejným nebo podobným předmětem činnosti dvou nebo více podnikatelských subjektů může být z hlediska trestní odpovědnosti podle § 128 odst. 2 tr. zák. zásadně každý předmět činnosti, v němž jsou tyto subjekty oprávněny podnikat, a to bez ohledu na skutečnost, zda v době spáchání trestného činu podle citovaného ustanovení skutečně podnikají právě ve shodném nebo podobném předmětu činnosti a zda jsou v reálném konkurenčním vztahu na trhu.

Vady díla

Jsou-li vady díla důsledkem skutečností, o kterých zhotovitel věděl nebo musel vědět v době předání předmětu díla, nebrání přiznání práv z odpovědnosti za vady díla v soud-

ním řízení ani uplynutí objektivní lhůty stanovené v § 562 odst. 2 ObchZ pro podání zprávy zhotoviteli o vadách díla.

Vylákání daňové výhody

Za vylákání daňové výhody ve smyslu § 148 odst. 2 tr. zák. nelze považovat pouhé neoprávněné snížení skutečně existující daňové povinnosti, které je zkrácením daně ve smyslu § 148 odst. 1 tr. zák., ale fingované předstírání skutečnosti, z níž má vyplývat povinnost státu poskytnout neoprávněné plnění tomu, kdo zpravidla ani není plátcem příslušné povinné platby, od níž se výhoda odvíjí. Jde tedy o jednání, kdy pachatel nezkracuje plnění vůči státu, ale naopak od státu daňovou výhodu v podobě peněžní výplaty uvedením nepravdivých tvrzení vyžaduje.

Soudní rehabilitace a odškodnění

Pokud je splněna podmínka odkázanosti výživou na osobu zemřelého, nelze bez dalšího odpírat odškodnění podle § 27 zákona č. 119/1990 Sb. jen z důvodu formálního rozlišení období, v němž odsouzený a později plně rehabilitovaný vykonával až do své smrti bez přerušení trest odnětí svobody.

Vady věci

Závěr o tom, zda zjištěné projevy vady brání nebo nebrání řádnému užívání prodané věci, není otázkou znaleckou, nýbrž je právním posouzením zjištěných skutečností, které přísluší výlučně soudu, přičemž toto posouzení vychází především z účelu, jemuž prodaná věc slouží.

Porušování povinnosti při správě cizího majetku

Naplnění ustanovení odst. 2 u trestných činů porušování povinnosti při správě cizího majetku ve smyslu § 255 tr. zák. a § 255a tr. zák. vyžaduje nedodržení zvlášť uložené povinnosti hájit zájmy poškozeného, tedy nároky na naplnění znaku této specifické povinnosti jsou zde nejvyšší a kladou důraz na přesněji definované určení způsobu chování pachatele při nakládání s cizím majetkem.

Porušení smluvní povinnosti zhotovitele a škoda

Musel-li objednatel v důsledku porušení smluvní povinnosti zhotovitele vynaložit náklady na dokončení díla, které by jinak nevynaložil a které spočívaly v zaplacení vyšší ceny za dílo dokončené jinými zhotoviteli, pak cenový rozdíl představuje skutečnou škodu.

Péče řádného hospodáře

Prodej nemovitosti za výrazně nižší než (v daném místě a čase) obvyklou cenu může být – podle okolností případu – porušením povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře.

Kupní smlouva, jíž jménem obou stran uzavřela stejná fyzická osoba jakožto jejich statutární orgán (případně člen statutárního orgánu) a v níž je sjednaná kupní cena výrazně nižší než cena obvyklá, může být, při splnění zákonem stanovených podmínek, právním úkonem učiněným v rozporu se zákonem a tudíž právním úkonem neplatným.

Kárné provinění soudce

Běh zákonné subjektivní lhůty k podání návrhu na zahájení kárného řízení počíná okamžikem zjištění předmětné skutečnosti příslušným orgánem.

Činnost exekutora, vykonávaná jiným subjektem a bezdůvodné obohacení

Náhrada ve smyslu ustanovení § 458 odst. 1, věty druhé, obč. zák. je peněžitým vyjádřením hodnoty výkonů bez ohledu na to, že exekuční činnost je svěřena zákonem určeným subjektům, které její výkon na jiného nemohou delegovat; sankcí za porušení této direktivy je postižení smlouvy, upravující vztah exekutora a dalšího subjektu, neplatností. Pokud pak ale jde o náklady, vzniklé dalšímu subjektu v souvislosti s takovou smlouvou, nic nebrání tomu, aby jejich výše byla poměřována s odměnou a náhradou exekutora při provádění exekuce.

Žaloba na určení

Určovací žaloba je prostředkem umožňujícím poskytnutí ochrany právního postavení žalobce dříve, než toto jeho postavení bylo porušeno, jejím cílem je tak zásadně poskytnutí preventivní ochrany. Podmínka naléhavého právního zájmu tak nebude splněna, jestliže požadované určení neodstraní stav ohrožení práva nebo nezjedná efektivně jistotu v dotčeném právním vztahu.

Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění

Nesplnění povinnosti provést inventarizaci bez dalšího neznamená spáchání trestného činu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 125 odst. 1 tr. zák., protože naplnění jeho skutkové podstaty je podmíněno zjištěním, zda neprovedení inventarizace tím, kdo k tomu byl povinen, skutečně ohrozilo i majetková práva jiného nebo včasné a řádné vyměření daně.

Porušení pracovní kázně

Nenastoupili-li zaměstnankyně po skončení další mateřské dovolené do práce jenom proto, že nemá možnost umístit dítě do předškolního zařízení (mateřské školy nebo speciální mateřské školy) a že nemůže zajistit řádnou péči o dítě ani jinak, zejména prostřednictvím jiné osoby, a vyrozuměla-li o tom řádně svého zaměstnavatele, je nepochybné, že nemohla nastoupit po skončení mateřské dovolené do práce z důležitých důvodů a že má proto nárok na poskytnutí pracovního volna. Její jednání proto nemůže být považováno za zavinené porušení pracovních povinností (porušení pracovní kázně) a nemůže být důvodem k rozvázání pracovního poměru.

Řízení o dědictví

V usnesení o nařízení likvidace dědictví vyzve soud věřitele, aby mu ve stanovené lhůtě oznámili své pohledávky, a upozorní je, že pohledávky, které nebudou při likvidaci

uspokojeny, zaniknou, to platí i o pohledávkách, k jejichž vydobytí je veden výkon rozhodnutí. Pravomocně nařízený výkon rozhodnutí prodejem nemovitostí patřících do dědictví po zůstaviteli nemůže být po dobu likvidace dědictví proveden. To neplatí v případě, pokud nabude právní moci usnesení, kterým soud potvrdí, že dědictví, které nenabyl žádný dědic, připadlo státu.

Důkaz v trestním řízení

Jestliže byl v rámci pracovního vztahu sepsán záznam z podnětu nadřízeného pracovníka pracovníkem, který v něm uvedl požadované okolnosti, pak ustanovení § 89 odst. 2 tr. ř. ani § 213 tr. ř. nevylučují, aby takový záznam byl jako listinný důkaz v trestním řízení v souladu s trestním řádem proveden.

Odpovědnost advokáta za škodu, způsobenou v souvislosti s výkonem advokacie

Za situace, kdy pochybení advokáta spočívá v nepodání dovolání proti rozsudku odvolacího soudu, musí být předběžně posouzen výsledek dovolacího řízení a případného řízení následujícího po zrušení dovoláním napadeného rozhodnutí. Tomu nebrání ani skutečnost, že o dovolání, podanému proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu, přísluší rozhodovat výlučně dovolacímu soudu; zde nejde o dovolací přezkum, jehož předpokladem je právě podané dovolání, nýbrž o řešení předběžné otázky v rámci sporu o náhradu škody proti advokátovi.

Žaloba a více dědiců

Ve sporech s jinými osobami, týkajícími se věci nebo majetkových práv, patřících do dědictví, má více dědiců postavení nerozlučných společníků. Určí-li žalobce okruh účastníků sporného řízení v návrhu na jeho zahájení odehlně od okruhu účastníků řízení o dědictví a jako žalované označí jen některého (některé) z nich, nemůže být žalobě vyhověno pro nedostatek věcné legitimace vyplývající z hmotného práva, neboť se řízení neúčastní všichni nerozluční společníci.

Poučovací povinnost dle § 118a o.s.ř.

Poučovací povinnost dle § 118a o.s.ř. je vybudována na objektivním principu. Znamená to, že poskytnutí potřebného poučení není závislé na tom, zda se soud prvního stupně o potřebě poučení vůbec dozvěděl. Nebylo-li účastníku potřebné poučení poskytnuto, ačkoliv se tak mělo z objektivního hlediska stát, došlo k porušení ustanovení § 118a o.s.ř. a řízení před soudem prvního stupně je z tohoto důvodu vždy postiženo vadou; to platí i tehdy, jestliže poznatky o tom vyšly najevo až v odvolacím řízení.

Notářský zápis jako exekuční titul

Notářský zápis o právním úkonu a notářský zápis se svolením k vykonatelnosti v jedné listině představuje exekuční

titul i v případě, že v projevu vůle, jímž povinná osoba svoluje k vykonatelnosti, jsou oprávněný a povinný, právní důvod, předmět a doba plnění označeny pouze odkazem na právní úkon. Předpokladem však je, aby samotný právní úkon vtělený do notářského zápisu materiální náležitosti obsahoval a aby se svolení k vykonatelnosti vztahovalo právě k povinnostem vyplývajícím z právního úkonu. Nepřesné či neurčité vymezení předmětu plnění a doby plnění v právním úkonu se přenáší do části notářského zápisu, vztahující se ke svolení k vykonatelnosti, a způsobuje, že notářský zápis z materiálního hlediska postrádá vlastnost přímé vykonatelnosti.

Provoz dopravních prostředků a nemajetková újma

Za nemajetkovou újmu, způsobenou osobnosti fyzické osoby provozem dopravních prostředků, odpovídá provozovatel vozidla.

Pracovně právní vztah a bezdůvodné obohacení

Za individuální pracovněprávní vztahy je třeba považovat všechny vztahy vzniklé v příčinné souvislosti s výkonem nesamostatné (závislé) práce zaměstnance pro zaměstnavatele, a to nejen pracovní poměry nebo vztahy vzniklé z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, ale i – nestanovi-li zákon jinak – takové právní vztahy, které vznikají v souvislosti s výkonem práce v pracovním poměru, popřípadě s výkonem práce podle dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr; společné mají ovšem všechny takové právní vztahy to, že vykazují časový, místní a zejména věcný (vnitřní účelový) poměr k výkonu nesamostatné (závislé) práce.

Nezpůsobilý pokus trestného činu

Ani nezpůsobilý pokus trestného činu, tj. takový, který objektivně nemohl vést k dokonání trestného činu, není zásadně beztrestný. Trestnost tzv. nezpůsobilého pokusu se posuzuje podle materiálního hlediska, tedy podle jeho stupně společenské nebezpečnosti ve vztahu ke konkrétnímu činu pachatele.

Zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení pachatele trestného činu

Pachatel, který jinak naplňuje znaky určitého trestného činu a nemůže být uznán vinným za tento trestný čin jen proto, že nemá zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení, jež charakterizují pachatele takového trestného činu, se posoudí jako účastník na trestném činu osoby, která takovou vlastnost, způsobilost nebo postavení má. Takové právní kvalifikaci ale musí odpovídat usnesení o zahájení trestního stíhání. ■

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Master Your Global Competitive Standing with a
Masters Degree
in **International** and
Commercial Law / LLM

- Practice International Law within your home jurisdiction
- Focus on the law and legal framework governing the international community
- Understand the legal issues surrounding international trade and global markets
- Improve your global career options

University of New York in Prague

Admissions office, Legerova 72, 120 00 Prague 2, Czech Republic, Telephone: +420 224 221 261/281, Fax: +420 224 221 247

Email: admission@unyp.cz

www.unyp.cz

SBÍRKA (březen – květen 2009)

Přehled předpisů publikovaných ve Sbírce zákonů ČR

VYŠLO:

Částka 20, rozeslána dne 6. března 2009

61/2009 Sb.

Účinnost od: 6. března 2009

VYHLÁŠKA ze dne 25. února 2009, kterou se mění vyhláška č. 289/2007 Sb., o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy Evropských společenství

62/2009 Sb.

Účinnost od: 6. března 2009

NÁLEZ Ústavního soudu ze dne 2. prosince 2008 ve věci návrhu na zrušení ustanovení § 183i až 183n zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 216/2005 Sb., a ustanovení § 200da odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 216/2005 Sb.

63/2009 Sb.

Účinnost od: 6. března 2009

SDĚLENÍ Ministerstva vnitra ze dne 23. února 2009 o vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce

Částka 21, rozeslána dne 12. března 2009

64/2009 Sb.

Účinnost od: 27. března 2009

NARIŽENÍ VLÁDY ze dne 5. března 2009 o stanovení druhu prací,

kteří agentura práce nemůže formou dočasného přidělení k výkonu práce u uživatele zprostředkovávat

65/2009 Sb.

Účinnost od: 12. března 2009

VYHLÁŠKA ze dne 25. února 2009, kterou se mění vyhláška č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem

66/2009 Sb.

Účinnost od: 12. března 2009

SDĚLENÍ Ministerstva životního prostředí ze dne 26. února 2009 o evropsky významných lokalitách, které byly zařazeny do evropského seznamu

67/2009 Sb.

Účinnost od: 12. března 2009

PŘEDSEDA VLÁDY vyhlašuje úplné znění zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 590/1992 Sb., zákonem č. 37/1993 Sb., zákonem č. 160/1993 Sb., zákonem č. 307/1993 Sb., zákonem č. 241/1994 Sb., zákonem č. 118/1995 Sb., zákonem č. 160/1995 Sb., zákonem č. 134/1997 Sb., zákonem č. 306/1997 Sb., zákonem č. 93/1998 Sb., zákonem č. 225/1999 Sb., zákonem č. 356/1999 Sb., zákonem č. 360/1999 Sb., zákonem č. 18/2000 Sb., zákonem č. 29/2000 Sb., zákonem č. 132/2000 Sb., zákonem č. 133/2000 Sb., zákonem č. 155/2000 Sb., zákonem č. 159/2000 Sb., zákonem č. 220/2000 Sb., zákonem č. 238/2000 Sb., zákonem

č. 258/2000 Sb., zákonem č. 411/2000 Sb., zákonem č. 116/2001 Sb., zákonem č. 353/2001 Sb., zákonem č. 151/2002 Sb., zákonem č. 263/2002 Sb., zákonem č. 265/2002 Sb., zákonem č. 320/2002 Sb., zákonem č. 518/2002 Sb., zákonem č. 362/2003 Sb., zákonem č. 424/2003 Sb., zákonem č. 425/2003 Sb., zákonem č. 453/2003 Sb., zákonem č. 53/2004 Sb., zákonem č. 167/2004 Sb., zákonem č. 281/2004 Sb., zákonem č. 359/2004 Sb., zákonem č. 436/2004 Sb., zákonem č. 501/2004 Sb., zákonem č. 168/2005 Sb., zákonem č. 361/2005 Sb., zákonem č. 381/2005 Sb., zákonem č. 413/2005 Sb., zákonem č. 24/2006 Sb., zákonem č. 70/2006 Sb., zákonem č. 81/2006 Sb., zákonem č. 109/2006 Sb., zákonem č. 112/2006 Sb., zákonem č. 161/2006 Sb., zákonem č. 189/2006 Sb., zákonem č. 214/2006 Sb., zákonem č. 342/2006 Sb., nálezem Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 405/2006 Sb., zákonem č. 585/2006 Sb., zákonem č. 152/2007 Sb., zákonem č. 181/2007 Sb., zákonem č. 261/2007 Sb., zákonem č. 270/2007 Sb., zákonem č. 296/2007 Sb., zákonem č. 305/2008 Sb., zákonem č. 306/2008 Sb., zákonem č. 382/2008 Sb. a zákonem č. 479/2008 Sb. (ZÁKON o organizaci a provádění sociálního zabezpečení)

Částka 22, rozeslána dne 16. března 2009

68/2009 Sb.

Účinnost od: 16. března 2009

PŘEDSEDA VLÁDY vyhlašuje úplné znění zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 168/2005 Sb., zákonem č. 202/2005 Sb., zákonem č. 253/2005 Sb., zákonem č. 350/2005 Sb., zákonem č. 382/2005 Sb., zákonem č. 413/2005 Sb., zákonem č. 428/2005 Sb., zákonem č. 444/2005 Sb., zákonem č. 495/2005 Sb., zákonem č. 109/2006 Sb., zákonem č. 112/2006 Sb., zákonem č. 115/2006 Sb., zákonem č. 161/2006 Sb., zákonem č. 165/2006 Sb., zákonem č. 214/2006 Sb., zákonem č. 264/2006 Sb., zákonem č. 159/2007 Sb., zákonem č. 181/2007 Sb., zákonem č. 213/2007 Sb., zákonem č. 261/2007 Sb., zákonem č. 362/2007 Sb., zákonem č. 379/2007 Sb., zákonem č. 57/2008 Sb., zákonem č. 124/2008 Sb., zákonem č. 129/2008 Sb., zákonem č. 382/2008 Sb. a zákonem č. 479/2008 Sb. (ZÁKON o zaměstnanosti)

Částka 23, rozeslána dne 20. března 2009

69/2009 Sb.

Účinnost od: 20. března 2009

NÁLEZ Ústavního soudu ze dne 16. prosince 2008 ve věci návrhu na zrušení vyhlášky Ministerstva životního prostředí č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady a o bližších podmínkách financování nakládání s nimi (vyhláška o nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady)

70/2009 Sb.

Účinnost od: 20. března 2009

SDĚLENÍ Ministerstva financí ze dne 13. března 2009, jímž se určují emisní podmínky Dluhopisu České republiky, 2009 – 2019, 5,00 %

71/2009 Sb.

Účinnost od: 20. března 2009

SDĚLENÍ Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 9. března 2009 o doplnění sdělení č. 287/2004 Sb., kterým se vyhlašuje seznam diplomů, osvědčení a jiných dokladů o formální kvalifikaci architekta udělovaných na území Evropské unie a institucí a orgánů, které je vydávají, ve znění sdělení č. 489/2004 Sb. a sdělení č. 133/2007 Sb.

72/2009 Sb.

Účinnost od: 20. března 2009

SDĚLENÍ Energetického regulačního úřadu ze dne 6. března 2009 o vydání cenového rozhodnutí

Částka 24, rozeslána dne 30. března 2009

73/2009 Sb.

Účinnost od: 30. března 2009

NARIŽENÍ VLÁDY ze dne 9. března 2009 o předávání informací v souvislosti s mezinárodní přepravou radioaktivního odpadu a vyhořelého jaderného paliva

74/2009 Sb.

Účinnost od: 1. dubna 2009

NARIŽENÍ VLÁDY ze dne 16. března 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě

75/2009 Sb.

Účinnost od: 1. dubna 2009

VYHLÁŠKA ze dne 18. března 2009, kterou se mění vyhláška č. 415/2006 Sb., kterou se stanoví technické podmínky a postup při pořizování a dalším zpracování biometrických údajů obsažených v nosiči dat cestovního dokladu

76/2009 Sb.

Účinnost od: 1. dubna 2009

VYHLÁŠKA ze dne 18. března 2009, kterou se mění vyhláška Českého úřadu zeměměřického a katastrálního č. 162/2001 Sb., o poskytování údajů z katastru nemovitostí České republiky, ve znění pozdějších předpisů

77/2009 Sb.

Účinnost od: 30. března 2009

VYHLÁŠKA ze dne 10. března 2009, kterou se mění vyhláška Státního úřadu pro jadernou bezpečnost č. 317/2002 Sb., o typovém schvalování obalových souborů pro přepravu, skladování a ukládání jaderných materiálů a radioaktivních látek, o typovém schvalování zdrojů ionizujícího záření a o přípravě jaderných materiálů a určených radioaktivních látek (o typovém schvalování a přípravě)

78/2009 Sb.

Účinnost od: 1. dubna 2009

VYHLÁŠKA ze dne 19. března 2009 o vydání bankovek po 500 Kč vzoru 2009

79/2009 Sb.

Účinnost od: 30. března 2009

SDĚLENÍ Ústavního soudu ze dne 16. prosince 2008 ve věci stanoviska pléna Ústavního soudu k nepřípustnosti ústavní stížnosti proti pravomocnému rozhodnutí odvolacího soudu v občanském soudním řízení v případě neuplatnění žaloby pro zmatečnost

80/2009 Sb.

Účinnost od: 30. března 2009

SDĚLENÍ Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 16. března 2009 o rozhodné částce pro určení celkové výše mzdových nároků vyplacených jednomu zaměstnanci podle zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů

81/2009 Sb.

Účinnost od: 30. března 2009

SDĚLENÍ Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 13. března 2009 o uložení kolektivních smluv vyššího stupně

Částka 25, rozeslána dne 30. března 2009

82/2009 Sb.

Účinnost od: 1. dubna 2009

NARIŽENÍ VLÁDY ze dne 23. března 2009, kterým se mění naříze-

ní vlády č. 245/2004 Sb., o stanovení bližších podmínek při provádění opatření společně organizace trhu s vínem, ve znění pozdějších předpisů

83/2009 Sb.

Účinnost od: 1. dubna 2009

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 23. března 2009 o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování přímých podpor, některých podpor v rámci společné organizace trhu s vínem a některých podpor Programu rozvoje venkova, a o změně některých souvisejících nařízení vlády

84/2009 Sb.

Účinnost od: 1. dubna 2009

VYHLÁŠKA ze dne 23. března 2009, kterou se mění vyhláška č. 199/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona a kterou se zrušují některé vyhlášky upravující osvobození od dovozního cla a nepreferenční původ zboží, ve znění pozdějších předpisů

Částka 26, rozeslána dne 1. dubna 2009

85/2009 Sb.

Účinnost od: 1. dubna 2009

PŘEDSEDA VLÁDY vyhlašuje úplné znění zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 635/2004 Sb., zákonem č. 669/2004 Sb., zákonem č. 124/2005 Sb., zákonem č. 215/2005 Sb., zákonem č. 217/2005 Sb., zákonem č. 377/2005 Sb., zákonem č. 441/2005 Sb., zákonem č. 545/2005 Sb., zákonem č. 109/2006 Sb., zákonem č. 230/2006 Sb., zákonem č. 319/2006 Sb., zákonem č. 172/2007 Sb., zákonem č. 261/2007 Sb., zákonem č. 270/2007 Sb., zákonem č. 296/2007 Sb., zákonem č. 124/2008 Sb., zákonem č. 126/2008 Sb. a zákonem č. 302/2008 Sb. (ZÁKON o dani z přidané hodnoty)

86/2009 Sb.

Účinnost od: 1. dubna 2009

PŘEDSEDA VLÁDY vyhlašuje úplné znění zákona č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh a o změně některých souvisejících zákonů, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 186/2004 Sb., zákonem č. 125/2005 Sb. a zákonem č. 297/2008 Sb. (ZÁKON o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh)

Částka 27, rozeslána dne 1. dubna 2009

87/2009 Sb.

Účinnost od: 1. dubna 2009 s výjimkou

ZÁKON ze dne 26. března 2009, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

88/2009 Sb.

Účinnost od: 1. dubna 2009

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 16. března 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 210/2008 Sb., k provedení zvláštních opatření k boji proti terorismu

89/2009 Sb.

Účinnost od: 1. dubna 2009

SDĚLENÍ Ministerstva vnitra ze dne 20. března 2009 o vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce

90/2009 Sb.

Účinnost od: 1. dubna 2009

SDĚLENÍ Ministerstva vnitra ze dne 23. března 2009 o vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce

Částka 28, rozeslána dne 6. dubna 2009

91/2009 Sb.

Účinnost od: 21. dubna 2009

VYHLÁŠKA ze dne 31. března 2009, kterou se mění vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Částka 29, rozeslána dne 8. dubna 2009

92/2009 Sb.

Účinnost od: 8. dubna 2009

SDĚLENÍ Ministerstva vnitra ze dne 2. dubna 2009, kterým se mění sdělení Ministerstva vnitra č. 89/2009 Sb., o vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce

Částka 30, rozeslána dne 14. dubna 2009

93/2009 Sb.

Účinnost od: 14. dubna 2009

ZÁKON ze dne 26. března 2009 o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech)

94/2009 Sb.

Účinnost od: 14. dubna 2009

ZÁKON ze dne 26. března 2009 o přijetí úvěru Českou republikou od Evropské investiční banky na financování investičních potřeb souvisejících s prováděním programu Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací II.

95/2009 Sb.

Účinnost od: 14. dubna 2009

ZÁKON ze dne 26. března 2009, kterým se mění zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů

96/2009 Sb.

Účinnost od: 1. května 2009

ZÁKON ze dne 26. března 2009, kterým se mění zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby), ve znění pozdějších předpisů

Částka 31, rozeslána dne 16. dubna 2009

97/2009 Sb.

Účinnost od: 16. dubna 2009

ZÁKON ze dne 26. března 2009, kterým se mění zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

98/2009 Sb.

Účinnost od: 16. dubna 2009

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 16. března 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

99/2009 Sb.

Účinnost od: 8. července 2009

VYHLÁŠKA ze dne 1. dubna 2009, kterou se mění vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 26/2001 Sb., o hygienických požadavcích na kosmetické prostředky, o náležitostech žádosti o neuvedení ingredience na obalu kosmetického prostředku a o požadavcích na vzdělání a praxi fyzické osoby odpovědné za výrobu kosmetického prostředku (vyhláška o kosmetických prostředcích), ve znění pozdějších předpisů

100/2009 Sb.

Účinnost od: 16. dubna 2009

SDĚLENÍ Ministerstva financí ze dne 14. dubna 2009, jímž se určují emisní podmínky Dluhopisu České republiky, 2009 – 2012, VAR

Částka 32, rozeslána dne 22. dubna 2009**101/2009 Sb.**

Účinnost od: 22. dubna 2009

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 30. března 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 224/2004 Sb., o některých podrobnostech provádění společných organizací trhu v režimu dovozních a vývozních licencí a osvědčení o stanovení náhrady předem pro zemědělské produkty

102/2009 Sb.

Účinnost od: 22. dubna 2009

VYHLÁŠKA ze dne 9. dubna 2009, kterou se mění vyhláška Ministerstva vnitra č. 255/1999 Sb., o technických podmínkách věcných prostředků požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů

103/2009 Sb.

Účinnost od: 22. dubna 2009

SDĚLENÍ Ministerstva zdravotnictví ze dne 6. dubna 2009 o vydání cenového předpisu 2/2009/FAR o regulaci cen léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely

104/2009 Sb.

Účinnost od: 22. dubna 2009

SDĚLENÍ Ministerstva zdravotnictví ze dne 6. dubna 2009 o vydání cenového rozhodnutí 2/09-FAR, kterým se stanoví seznam ATC skupin léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely nepodléhajících regulaci ceny původce

105/2009 Sb.

Účinnost od: 22. dubna 2009

SDĚLENÍ Ministerstva zdravotnictví ze dne 6. dubna 2009 o vydání cenového předpisu 3/2009/FAR o regulaci cen zdravotnických prostředků

106/2009 Sb.

Účinnost od: 22. dubna 2009

SDĚLENÍ Ministerstva zdravotnictví ze dne 6. dubna 2009 o vydání cenového rozhodnutí 3/09-FAR, kterým se stanoví seznam zdravotnických prostředků s regulovanými cenami

Částka 33, rozeslána dne 27. dubna 2009**107/2009 Sb.**

Účinnost od: 27. dubna 2009

ZÁKON ze dne 26. března 2009 o státním dluhopisovém programu na poskytnutí finanční pomoci vládě Lotyšské republiky na řešení stabilizace ekonomiky v letech 2009 a 2010

108/2009 Sb.

Účinnost od: 1. července 2009

ZÁKON ze dne 26. března 2009 o jednorázové peněžní částce nahrazující příspěvek k důchodu a zvláštní příspěvek k důchodu a o změně některých zákonů

109/2009 Sb.

Účinnost od: 1. června 2009 s výjimkou

ZÁKON ze dne 27. března 2009, kterým se mění zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje, zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů

110/2009 Sb.

Účinnost od: 1. července 2009

ZÁKON ze dne 27. března 2009, kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

111/2009 Sb.

Účinnost od: 1. července 2010 s výjimkou

ZÁKON ze dne 26. března 2009 o základních registrech

112/2009 Sb.

Účinnost od: 27. dubna 2009

ZÁKON ze dne 27. března 2009, kterým se mění zákon č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku České republiky a o působnosti Ministerstva financí při privatizaci majetku České republiky (zákon o zrušení Fondu národního majetku), ve znění pozdějších předpisů

Částka 34, rozeslána dne 28. dubna 2009**113/2009 Sb.**

Účinnost od: 30. června 2009

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 6. dubna 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 115/2004 Sb., kterým se stanoví některé postupy při provádění opatření společné organizace trhu se škrobem, ve znění pozdějších předpisů

114/2009 Sb.

Účinnost od: 13. května 2009

VYHLÁŠKA ze dne 17. dubna 2009, kterou se mění vyhláška č. 384/2007 Sb., o seznamu referenčních skupin

115/2009 Sb.

Účinnost od: 13. května 2009

VYHLÁŠKA ze dne 17. dubna 2009, kterou se mění vyhláška č. 385/2007 Sb., o stanovení seznamu léčivých látek určených k podpurné nebo doplňkové léčbě

116/2009 Sb.

Účinnost od: 28. dubna 2009

SDĚLENÍ Ministerstva zdravotnictví ze dne 17. dubna 2009 o vydání osvědčení o přírodních léčivých zdrojích a zdrojích přírodních minerálních vod

117/2009 Sb.

Účinnost od: 28. dubna 2009

SDĚLENÍ Ministerstva financí ze dne 17. dubna 2009, kterým se opravuje sdělení Ministerstva financí č. 100/2009 Sb., jímž se určují emisní podmínky Dluhopisu České republiky, 2009 – 2012, VAR

Částka 35, rozeslána dne 30. dubna 2009**118/2009 Sb.**

Účinnost od: 1. května 2009

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 27. dubna 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 299/2001 Sb., o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení ke krytí části úroků z úvěrů poskytnutých bankami právnickým a fyzickým osobám na opravy, modernizace nebo regenerace panelových domů, ve znění pozdějších předpisů

119/2009 Sb.

Účinnost od: 30. dubna 2009

NÁLEZ Ústavního soudu ze dne 24. března 2009 ve věci návrhu na zrušení čl. 3 odst. 2 a čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení města Ostrova č. 1/2005, tržní řád, ve znění nařízení č. 3/2005

120/2009 Sb.

Účinnost od: 30. dubna 2009

SDĚLENÍ Ministerstva vnitra ze dne 21. dubna 2009 o vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce

Částka 36, rozeslána dne 12. května 2009**121/2009 Sb.**

Účinnost od: 12. května 2009
NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 30. března 2009 o poskytování náhrad některých nákladů soudcům vykonávajícím funkci v zahraničí

122/2009 Sb.

Účinnost od: 1. srpna 2009
NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 30. března 2009 o odškodnění studentů vysokých škol, kterým bylo v období komunistického režimu z politických důvodů znemožněno dokončit studium na vysoké škole

123/2009 Sb.

Účinnost od: 15. května 2009
VYHLÁŠKA ze dne 20. dubna 2009 o vydání zlatých mincí
Kulturní památka zřezadlo na Labi pod Střekovem po 2 500 Kč

124/2009 Sb.

Účinnost od: 12. května 2009
NÁLEZ Ústavního soudu ze dne 17. března 2009 ve věci návrhu na zrušení zákona č. 544/2005 Sb., o výstavbě vzletové a přistávací dráhy 06R – 24L letiště Praha Ruzyň

Částka 37, rozeslána dne 14. května 2009**125/2009 Sb.**

Účinnost od: 1. června 2009
NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 4. května 2009, kterým se stanoví stupnice základních tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů na rok 2009

126/2009 Sb.

Účinnost od: 29. května 2009
NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 4. května 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 5/2003 Sb., o oceněních v oblasti kultury, udělovaných Ministerstvem kultury, ve znění nařízení vlády č. 98/2006 Sb.

Částka 38, rozeslána dne 15. května 2009**127/2009 Sb.**

Účinnost od: 15. května 2009
VYHLÁŠKA ze dne 5. května 2009, kterou se mění vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 38/2001 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy, ve znění pozdějších předpisů

128/2009 Sb.

Účinnost od: 30. května 2009
VYHLÁŠKA ze dne 30. dubna 2009 o přizpůsobení veterinárních a hygienických požadavků pro některé potravinářské podniky, v nichž se zachází se živočišnými produkty

129/2009 Sb.

Účinnost od: 15. května 2009
VYHLÁŠKA ze dne 5. května 2009, kterou se mění vyhláška č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech, ve znění pozdějších předpisů

Částka 39, rozeslána dne 15. května 2009**130/2009 Sb.**

Účinnost od: 1. června 2009
NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 4. května 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění nařízení vlády č. 74/2009 Sb.

131/2009 Sb.

Účinnost od: 1. června 2009
NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 4. května 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 565/2006 Sb., o platových poměrech vojáků z povolání, ve znění pozdějších předpisů

132/2009 Sb.

Účinnost od: 1. června 2009
NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 4. května 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 566/2006 Sb., o úhradě osobních požitků duchovních církví a náboženských společností

Částka 40, rozeslána dne 18. května 2009**133/2009 Sb.**

Účinnost od: 1. července 2009
NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 6. května 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů

134/2009 Sb.

Účinnost od: 1. července 2009
NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 6. května 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 565/2006 Sb., o platových poměrech vojáků z povolání, ve znění pozdějších předpisů

135/2009 Sb.

Účinnost od: 1. ledna 2010
NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 27. dubna 2009 o poskytnutí jednorázového příspěvku ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem

136/2009 Sb.

Účinnost od: 18. května 2009
SDĚLENÍ Ústavního soudu ve věci stanoviska pléna Ústavního soudu ze dne 28. dubna 2009 sp. zn. Pl. ÚS-st. 27/09 ohledně rozhodování soudů o zvyšování nájemného z bytu a ohledně posuzování žalob pronajímatelů na náhradu škody vůči státu

Částka 41, rozeslána dne 25. května 2009**137/2009 Sb.**

Účinnost od: 1. července 2009
NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 6. května 2009, kterým se stanoví katalog prací ve veřejných službách a správě

138/2009 Sb.

Účinnost od: 1. července 2009
NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 6. května 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 469/2002 Sb., kterým se stanoví katalog prací a kvalifikační předpoklady a kterým se mění nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě

Částka 42, rozeslána dne 25. května 2009**139/2009 Sb.**

Účinnost od: 1. června 2009
VYHLÁŠKA ze dne 11. května 2009 o omezení nebezpečných chemických látek a nebezpečných chemických přípravků

140/2009 Sb.

Účinnost od: 25. května 2009
VYHLÁŠKA ze dne 11. května 2009 o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen

Částka 43, rozeslána dne 25. května 2009**141/2009 Sb.**

Účinnost od: 1. června 2009
ZÁKON ze dne 28. dubna 2009, kterým se mění zákon č. 167/1998

ČESKÁ
SPŮŘITELNA
 Jsme Vám blíž.

S produkty Kontokorentní úvěr Profesionál a Termínovaný úvěr Profesionál nyní můžete získat až 500 tisíc a stačí Vám jen občanský průkaz, potvrzení o členství v příslušné profesní komoře a doklad opravňující k podnikání. Peníze můžete čerpat nejpozději do druhého dne od podpisu smlouvy. Přijďte na vybranou pobočku České spořitelny a můžete si okamžitě sjednat úvěr bez dalšího dokladování. Seznam vybraných poboček a více informací o produktu získáte na www.csas.cz/svobodnapovolani nebo na bezplatné telefonní lince **800 207 207**.

Touto nabídkou nevzniká právní nárok na uzavření úvěrové smlouvy.

The bed of your dreams.

Hästens

www.hastens.com

HÄSTENS CONCEPT STORE

Vinohradská 33/1420

12000 Praha 2

Tel.: +420 222 25 42 92, Fax.: +420 222 25 42 63

www.vagnerdesign.com

Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

142/2009 Sb.

Účinnost od: 1. července 2009

VYHLÁŠKA ze dne 6. května 2009, kterou se mění vyhláška č. 236/2005 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spojení a státní podpoře stavebního spojení a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů

143/2009 Sb.

Účinnost od: 1. června 2009

VYHLÁŠKA ze dne 4. května 2009 o odbornosti osob, pomocí kterých provádí obchodník s cennými papíry své činnosti

144/2009 Sb.

Účinnost od: 25. května 2009

SDĚLENÍ Ministerstva financí ze dne 7. května 2009, jímž se určují emisní podmínky Dluhopisu České republiky, 2009 -- 2024, 5,70 %

Částka 44, rozeslána dne 28. května 2009

145/2009 Sb.

Účinnost od: 28. května 2009

VYHLÁŠKA ze dne 15. května 2009 o stanovení přírodních léčebných lázní Lednice v katastrálním území Lednice na Moravě

146/2009 Sb.

Účinnost od: 27. června 2009

VYHLÁŠKA ze dne 18. května 2009, kterou se mění vyhláška č. 329/2004 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin, ve znění vyhlášky č. 371/2006 Sb.

147/2009 Sb.

Účinnost od: 27. června 2009

VYHLÁŠKA ze dne 18. května 2009, kterou se mění vyhláška č. 334/2004 Sb., o mechanizačních prostředcích na ochranu rostlin

148/2009 Sb.

Účinnost od: 28. května 2009

SDĚLENÍ Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 15. května 2009, kterým se vyhláší částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely životního a existenčního minima a částka 50 % a 25 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely státní sociální podpory

149/2009 Sb.

Účinnost od: 28. května 2009

SDĚLENÍ Ministerstva vnitra ze dne 19. května 2009 o vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce

Částka 45, rozeslána dne 29. května 2009

150/2009 Sb.

Účinnost od: 1. června 2009

ZÁKON ze dne 15. května 2009, kterým se mění zákon č. 107/2006 Sb., o jednostranném zvyšování nájemného z bytu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

151/2009 Sb.

Účinnost od: 29. května 2009

NÁLEZ Ústavního soudu ze dne 7. dubna 2009 ve věci návrhu na zrušení § 6 odst. 2 písm. a) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

152/2009 Sb.

Účinnost od: 29. května 2009

SDĚLENÍ Energetického regulačního úřadu ze dne 20. května 2009 o vydání cenového rozhodnutí

ÚČINNOST

Přehled nastávajících účinností předpisů publikovaných ve Sbírce zákonů ČR

Dne 1. dubna 2009 nabývají účinnosti:

477/2008 Sb.

ZÁKON ze dne 18. prosince 2008, kterým se mění zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

49/2009 Sb.

Pozn: výjimka nabývá účinnosti

ZÁKON ze dne 28. ledna 2009, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

52/2009 Sb.

ZÁKON ze dne 5. února 2009, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

59/2009 Sb.

ZÁKON ze dne 11. února 2009, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů Sb.

74/2009 Sb.

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 16. března 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě

75/2009 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 18. března 2009, kterou se mění vyhláška č. 415/2006 Sb., kterou se stanoví technické podmínky a postup při pořizování a dalším zpracování biometrických údajů obsažených v nosiči dat cestovního dokladu

76/2009 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 18. března 2009, kterou se mění vyhláška Českého úřadu zeměměřického a katastrálního č. 162/2001 Sb., o poskytování údajů z katastru nemovitostí České republiky, ve znění pozdějších předpisů

78/2009 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 19. března 2009 o vydání bankovek po 500 Kč vzoru 2009

82/2009 Sb.

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 23. března 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 245/2004 Sb., o stanovení bližších podmínek při provádění opatření společné organizace trhu s vínem, ve znění pozdějších předpisů

83/2009 Sb.

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 23. března 2009 o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování přímých podpor, některých podpor v rámci společné organizace trhu s vínem a některých podpor Programu rozvoje venkova, a o změně některých souvisejících nařízeních vlády

84/2009 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 23. března 2009, kterou se mění vyhláška č. 199/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona a kterou se zrušují některé vyhlášky upravující osvobození od dovozního cla a nepreferenční původ zboží, ve znění pozdějších předpisů

85/2009 Sb.

PŘESEDÁ VLÁDY vyhlašuje úplné znění zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 635/2004 Sb., zákonem č. 669/2004 Sb., zákonem č. 124/2005 Sb., zákonem č. 215/2005 Sb., zákonem č. 217/2005 Sb., zákonem č. 377/2005 Sb., zákonem č. 441/2005 Sb., zákonem č. 545/2005 Sb., zákonem č. 109/2006 Sb., zákonem č. 230/2006 Sb., zákonem č. 319/2006 Sb., zákonem č. 172/2007 Sb., zákonem č. 261/2007 Sb., zákonem č. 270/2007 Sb., zákonem č. 296/2007 Sb., zákonem č. 124/2008 Sb., zákonem č. 126/2008 Sb. a zákonem č. 302/2008 Sb. (ZÁKON o dani z přidané hodnoty)

86/2009 Sb.

PŘESEDÁ VLÁDY vyhlašuje úplné znění zákona č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh a o změně některých souvisejících zákonů, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 186/2004 Sb., zákonem č. 125/2005 Sb. a zákonem č. 297/2008 Sb. (ZÁKON o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh)

87/2009 Sb.

Pozn.: s výjimkou
ZÁKON ze dne 26. března 2009, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

88/2009 Sb.

NARIŽENÍ VLÁDY ze dne 16. března 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 210/2008 Sb., k provedení zvláštních opatření k boji proti terorismu

89/2009 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva vnitra ze dne 20. března 2009 o vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce

90/2009 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva vnitra ze dne 23. března 2009 o vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce

Dne 8. dubna 2009 nabývají účinnosti:

92/2009 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva vnitra ze dne 2. dubna 2009, kterým se mění sdělení Ministerstva vnitra č. 89/2009 Sb., o vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce

Dne 11. dubna 2009 nabývají účinnosti:

404/2008 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 22. října 2008, kterou se mění vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 328/2000 Sb., o způsobu zhotovení některých druhů hotově baleného zboží, jehož množství se vyjadřuje v jednotkách hmotnosti nebo objemu

Dne 14. dubna 2009 nabývají účinnosti:

93/2009 Sb.

ZÁKON ze dne 26. března 2009 o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech)

94/2009 Sb.

ZÁKON ze dne 26. března 2009 o přijetí úvěru Českou republikou od Evropské investiční banky na financování investičních

potřeb souvisejících s prováděním programu Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací II.

95/2009 Sb.

ZÁKON ze dne 26. března 2009, kterým se mění zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů

Dne 16. dubna 2009 nabývají účinnosti:

97/2009 Sb.

ZÁKON ze dne 26. března 2009, kterým se mění zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

98/2009 Sb.

NARIŽENÍ VLÁDY ze dne 16. března 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

100/2009 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva financí ze dne 14. dubna 2009, jímž se určují emisní podmínky Dluhopisu České republiky, 2009 – 2012, VAR

Dne 21. dubna 2009 nabývají účinnosti:

91/2009 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 31. března 2009, kterou se mění vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Dne 22. dubna 2009 nabývají účinnosti:

101/2009 Sb.

NARIŽENÍ VLÁDY ze dne 30. března 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 224/2004 Sb., o některých podrobnostech provádění společných organizací trhu v režimu dovozních a vývozních licencí a osvědčení o stanovení náhrady předem pro zemědělské produkty

102/2009 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 9. dubna 2009, kterou se mění vyhláška Ministerstva vnitra č. 255/1999 Sb., o technických podmínkách věcných prostředků požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů

103/2009 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva zdravotnictví ze dne 6. dubna 2009 o vydání cenového předpisu 2/2009/FAR o regulaci cen léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely

104/2009 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva zdravotnictví ze dne 6. dubna 2009 o vydání cenového rozhodnutí 2/09-FAR, kterým se stanoví seznam ATC skupin léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely nepodléhajících regulaci ceny původce

105/2009 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva zdravotnictví ze dne 6. dubna 2009 o vydání cenového předpisu 3/2009/FAR o regulaci cen zdravotnických prostředků

106/2009 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva zdravotnictví ze dne 6. dubna 2009 o vydání cenového rozhodnutí 3/09-FAR, kterým se stanoví seznam zdravotnických prostředků s regulovanými cenami

Dne 27. dubna 2009 nabývají účinnosti:

107/2009 Sb.

ZÁKON ze dne 26. března 2009 o státním dluhopisovém programu na poskytnutí finanční pomoci vládě Lotyšské republiky na řešení stabilizace ekonomiky v letech 2009 a 2010

112/2009 Sb.

ZÁKON ze dne 27. března 2009, kterým se mění zákon č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku České republiky a o působnosti Ministerstva financí při privatizaci majetku České republiky (zákon o zrušení Fondu národního majetku), ve znění pozdějších předpisů

Dne 28. dubna 2009 nabývají účinnosti:**116/2009 Sb.**

SDĚLENÍ Ministerstva zdravotnictví ze dne 17. dubna 2009 o vydání osvědčení o přírodních léčivých zdrojích a zdrojích přírodních minerálních vod

117/2009 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva financí ze dne 17. dubna 2009, kterým se opravuje sdělení Ministerstva financí č. 100/2009 Sb., jímž se určují emisní podmínky Dluhopisu České republiky, 2009 – 2012, VAR

Dne 30. dubna 2009 nabývají účinnosti:**119/2009 Sb.**

NÁLEZ Ústavního soudu ze dne 24. března 2009 ve věci návrhu na zrušení čl. 3 odst. 2 a čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení města Ostrova č. 1/2005, tržní řád, ve znění nařízení č. 3/2005

120/2009 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva vnitra ze dne 21. dubna 2009 o vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce

Dne 1. května 2009 nabývají účinnosti:**12/2009 Sb.**

VYHLÁŠKA ze dne 18. prosince 2008 o stanovení postupu zjišťování, vykazování a ověřování množství emisí skleníkových plynů a formuláře žádosti o vydání povolení k emisím skleníkových plynů

96/2009 Sb.

ZÁKON ze dne 26. března 2009, kterým se mění zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby), ve znění pozdějších předpisů

118/2009 Sb.

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 27. dubna 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 299/2001 Sb., o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení ke krytí části úroků z úvěrů poskytnutých bankami právnickým a fyzickým osobám na opravy, modernizace nebo regenerace panelových domů, ve znění pozdějších předpisů

Dne 12. května 2009 nabývají účinnosti:**121/2009 Sb.**

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 30. března 2009 o poskytování náhrad některých nákladů soudcům vykonávajícím funkci v zahraničí

124/2009 Sb.

NÁLEZ Ústavního soudu ze dne 17. března 2009 ve věci návrhu na zrušení zákona č. 544/2005 Sb., o výstavbě vzletové a přistávací dráhy 06R – 24L letiště Praha Ruzyně

Dne 13. května 2009 nabývají účinnosti:**114/2009 Sb.**

VYHLÁŠKA ze dne 17. dubna 2009, kterou se mění vyhláška č. 384/2007 Sb., o seznamu referenčních skupin

115/2009 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 17. dubna 2009, kterou se mění vyhláška č. 385/2007 Sb., o stanovení seznamu léčivých látek určených k podpurné nebo doplňkové léčbě

Dne 15. května 2009 nabývají účinnosti:**123/2009 Sb.**

VYHLÁŠKA ze dne 20. dubna 2009 o vydání zlatých mincí Kulturní památka zdymadlo na Labi pod Střekovem po 2 500 Kč

127/2009 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 5. května 2009, kterou se mění vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 38/2001 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy, ve znění pozdějších předpisů

129/2009 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 5. května 2009, kterou se mění vyhláška č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech, ve znění pozdějších předpisů

Dne 18. května 2009 nabývají účinnosti:**136/2009 Sb.**

SDĚLENÍ Ústavního soudu ve věci stanoviska pléna Ústavního soudu ze dne 28. dubna 2009 sp. zn. Pl. ÚS-st. 27/09 ohledně rozhodování soudů o zvyšování nájemného z bytu a ohledně posuzování žalob pronajímatelů na náhradu škody vůči státu

Dne 25. května 2009 nabývají účinnosti:**140/2009 Sb.**

VYHLÁŠKA ze dne 11. května 2009 o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen

144/2009 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva financí ze dne 7. května 2009, jímž se určují emisní podmínky Dluhopisu České republiky, 2009 -- 2024, 5,70 %

Dne 28. května 2009 nabývají účinnosti:**145/2009 Sb.**

VYHLÁŠKA ze dne 15. května 2009 o stanovení přírodních léčebných lázní Lednice v katastrálním území Lednice na Moravě

148/2009 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 15. května 2009, kterým se vyhláší částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely životního a existenčního minima a částka 50 % a 25 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely státní sociální podpory

149/2009 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva vnitra ze dne 19. května 2009 o vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce

Dne 29. května 2009 nabývají účinnosti:**126/2009 Sb.**

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 4. května 2009, kterým se mění nařízení vlády č. 5/2003 Sb., o oceněních v oblasti kultury, udělovaných Ministerstvem kultury, ve znění nařízení vlády č. 98/2006 Sb.

151/2009 Sb.

NÁLEZ Ústavního soudu ze dne 7. dubna 2009 ve věci návrhu na zrušení § 6 odst. 2 písm. a) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

152/2009 Sb.

SDĚLENÍ Energetického regulačního úřadu ze dne 20. května 2009 o vydání cenového rozhodnutí

Dne 30. května 2009 nabývají účinnosti:

128/2009 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 30. dubna 2009 o přizpůsobení veterinárních a hygienických požadavků pro některé potravinářské podniky, v nichž se zachází se živočišnými produkty

Přehled předpisů publikovaných ve Sbírce zákonů ČR, jež se ruší

Dne 11. dubna 2009 se ruší:

329/2000 Sb.

VYHLÁŠKA Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 6. září 2000 o způsobu zhotovení hotové baleného zboží podle objemu u kapalných výrobků

330/2000 Sb.

VYHLÁŠKA Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 6. září 2000, kterou se stanoví řady jmenovitých hmotností a jmenovitých objemů přípustných pro některé druhy hotové baleného zboží

Dne 14. dubna 2009 se ruší:

254/2000 Sb.

ZÁKON ze dne 14. července 2000 o auditorech a o změně zákona č. 165/1998 Sb.

467/2000 Sb.

VYHLÁŠKA Ministerstva financí ze dne 14. prosince 2000, kterou

se vydává zkušební řád pro auditorské zkoušky a auditorské rozdílové zkoušky (auditorský zkušební řád)

209/2002 Sb.

ZÁKON ze dne 24. dubna 2002, kterým se mění zákon č. 254/2000 Sb., o auditorech a o změně zákona č. 165/1998 Sb.

169/2004 Sb.

ZÁKON ze dne 25. března 2004, kterým se mění zákon č. 254/2000 Sb., o auditorech a o změně zákona č. 165/1998 Sb., ve znění zákona č. 209/2002 Sb.

Dne 1. května 2009 se ruší:

696/2004 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 21. prosince 2004, kterou se stanoví postup zjišťování, vykazování a ověřování množství emisí skleníkových plynů

150/2005 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 15. dubna 2005, kterou se stanoví formulář žádosti o vydání povolení k emisím skleníkových plynů

Dne 12. května 2009 se ruší:

544/2005 Sb.

ZÁKON ze dne 2. prosince 2005 o výstavbě vzletové a přistávací dráhy 06R -- 24L letiště Praha Ruzyně

Dne 25. května 2009 se ruší:

150/2007 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 19. června 2007 o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen

MT LEGAL

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

specialista na oblast veřejného investování (veřejné zakázky, PPP, výběrová řízení, akvizice), veřejné podpory, obchodního práva a práva informačních technologií, člen Asociace pro veřejné zakázky a Asociace PPP,

rozšiřuje svůj tým v Praze a nabízí pracovní příležitosti pro

Advokáty a advokátní koncipienty

zejména se zaměřením a zájmem o oblast obchodního práva, práva informačních technologií a oblast veřejného investování.

Požadujeme:

- velmi dobrou úroveň odborných znalostí
- vysoké pracovní nasazení
- schopnost práce v týmu
- aktivní přístup při řešení problémů
- velmi dobrou znalost anglického jazyka, znalost německého jazyka výhodou.

Nabízíme:

- příjemné pracovní prostředí
- mladý dynamický tým
- možnost profesního rozvoje v týmu špičkových odborníků s mnohaletými zkušenostmi
- nadstandardní mzdové ohodnocení.

V případě, že se chcete stát členem týmu MT Legal, zašlete svůj strukturovaný životopis e-mailem k rukám Julie Dvořákové, dvorakova@mt-legal.com.

CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ A SPOL.

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

OBCHODNÍ PRÁVO

OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

HOSPODÁŘSKÁ SOUTĚŽ

NEKALÁ SOUTĚŽ

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

VEŘEJNÉ PODPORY

INSOLVENCE

FINANCE

BANKOVNICTVÍ

NEMOVITOSTI

DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ

PRACOVNÍ PRÁVO

TRESTNÍ PRÁVO

**OTEVÍRÁME CESTU
K VAŠEMU ÚSPĚCHU**

DLOUHÁ 39
110 00 PRAHA 1
WWW.AKCCS.CZ

Knižní novinky (domácí)

Knihy můžete zakoupit v elektronickém knihkupectví na adrese www.epravo.alescenek.cz

První česká federativní ústava z roku 1619

Karolina Adamová
Brož., 184 s., 200 Kč
ISBN: 978-80-904024-9-2
2009

Publikace přináší komplexnější pohled na počátky konfедераčního hnutí v českých zemích a na samotný text konfедераční listiny z roku 1619. Věnuje se i následujícímu procesu konfедераčního hnutí po roce 1619 a zabývá se tak podrobněji česko-rakouskou a česko-uherskou konfederací. Všechny konfедераční smlouvy jsou podrobeny juristické analýze a obsahovému srovnání. Součástí publikace jsou i kapitoly o umění na počátku 17. století a o pobělohorské literatuře o dění v České koruně na počátku třicetileté války. To vše dokresluje pohled na konflikt katolických a evangelických stavů, jehož jedním z výsledků je právě text evangelické a monarchomachické ústavní listiny z roku 1619. Publikace představuje ve svém celku velmi potřebný a přínosný příspěvek k poznání významné problematiky jak českých právních, tak i politických dějin, což vše činí v náležitém evropském kontextu a teoretickém ukotvení. ■

Partnerství veřejného a soukromého sektoru

Jan Lego, Tomáš Louda (eds)
Brož., 208 s., 240 Kč
ISBN: 978-80-904024-4-7
2009

Spolupráce veřejného a soukromého sektoru při zabezpečování veřejných služeb, obvykle označovaná termínem Public Private Partnership a zkratkou PPP, se v poslední době stala jednou z nejvíce diskutovaných otázek v naší veřejné správě, a to z hlediska jak ekonomického, tak právního. Publikace se zabývá výzkumem veřejné správy, správního práva a nově i některých ekonomických otázek souvisejících s fungováním struktur veřejné správy. Zároveň dokumentuje tradiční spolupráci akademických pracovišť s praxí, se zástupci odpovědných ústředních a správních úřadů a se zástupci krajů a municipalit. Cílem je analýza forem spolupráce a partnerství veřejného a soukromého sektoru na úrovni krajů, statutárních měst a vybraných obcí s rozšířenou působností. ■

Základy všeobecné státovědy

Pavel Holländer
Váz., 368 s., 399 Kč
ISBN: 978-80-7380-178-6
2009

Všeobecná státověda se na rozdíl od politologie, jež je disciplínou sociologickou, soustřeďuje na formální a normativní stránku politických, resp. mocenských institucí. Od ústavního práva se liší stupněm obecnosti teoretických modelů, které vytváří, jakož i principů, které definuje. Liší se ve většině případů i šířkou vymezení zkoumaného předmětu (zahrnujícího i obecné otázky moci, politiky, politického systému, svobody, morálky, ap., a to v kontextu s existencí a fungováním státu). Konečně se od ústavního práva liší i spektrem aplikovaných metod, zahrnujícím též metody historické, sociologické, případně antropologické, psychologické, nebo statistické. Kniha si klade za cíl být především pomůckou při studiu základních pojmů státovědného myšlení a východiskem pro další, hlubší uvažování o státovědné problematice pro ty, jimž není úplně lhostejný veřejný institucionální a normativní rámec našich osobních snažení. Prostor sociálních disciplin, morální a sociální filosofii počínaje, vědou o právu a státu konče, dnes vyplnila ekonomie. Programovým směřováním knihy v reakci na noeticky omezené poznávání racionality lidského chování vytěsňující hodnoty a étos, je úsilí o užší sepjetí všeobecné státovědy s morální a sociální filosofii a s filosofií práva. ■

Vysielanie zamestnancov

Helena Barancová, Miloš Lacko, Andrea Olšovská, Nataša Randlová, Jaroslav Škubla
Brož., 240 s., 260 Kč
ISBN: 978-80-7380-156-4
2009

Predmetom monografie česko – slovenského tímu sú aktuálne právne problémy, s ktorými sú konfrontovaní českí aj slovenskí podnikatelia v prípadoch, ak dočasne vyšli svojich zamestnancov do iného členského štátu Európskej únie. Ak slovenský alebo český podnikateľ dočasne vyšle svojich zamestnancov do inej členskej krajiny Európskej únie v rámci voľného pohybu služieb, je priamo konfrontovaný s množstvom problémov nielen vo vzťahu k svojmu zahraničnému obchodnému partnerovi, ale hlavne vo vzťahu k svojim vyslaným zamestnancom. Najmä dôslednou prípravou v oblasti dočasného vysielania zamestnancov v rámci voľného pohybu služieb môže zamestnávateľ uchrániť dočasne vyslaných zamestnancov od množstva problémov, nevynímajúc trestnú zodpovednosť. Ašpiráciou predkladanej knižnej publikácie je poskytnúť komplexné právne informácie predovšetkým zamestnávateľovi, ktorý pri dočasnom vyslaní musí dbať nielen na národný právny poriadok, na komunitárne právo vrátane judikatúry Súdneho dvora ES, ale aj na právny poriadok členských krajín Európskej únie, kam dočasne vysiela svojich zamestnancov. ■

Zákon o policii s komentářem

Jindřich Škoda, František Vavera, Radek Šmerda
Brož., 400 s., 399 Kč
ISBN: 978-80-7380-160-1
2009

Nabytím účinnosti nového zákona o policii je aplikovatelný a vynutitelný nový právní předpis, který dopadá na celou společnost České republiky. Tak zásadní právní úprava, jako je zákon o policii, si jistě zaslouží podrobnější analýzu a celkové zhodnocení jednotlivých ustanovení. Předkládaný komentář tyto ambice má.

Zákon o policii vytváří a upravuje mnoho nových institutů, které komentář vysvětluje a vykládá, aby byly pochopitelné. Komentář popisuje jednotlivá ustanovení v návaznosti na celý právní řád, rozebírá problematické oblasti, popisuje aplikační praxi, často zaměřenou na praktické případy, a podrobně analyzuje normativní text zákona.

V textu komentáře je též popsán výčet souvisejících úprav k zákonu o policii a ke komentáři jsou připojeny prováděcí předpisy a výňatky souvisejících právních předpisů. Základním cílem je komplexně a podrobně popsat jednotlivá ustanovení zákona o policii ve vztahu k souvisejícím právním předpisům a se zaměřením na aplikační praxi. Komentář je primárně určen pro policii, tedy příslušníky policie a zaměstnance policie, ovšem je plně využitelný pro celou veřejnost České republiky. Komentář je dále jistě využitelný i pro teorii, například pro studenty ke studiu bezpečnostního práva jako součásti správního práva. ■

Finanční a daňové právo

Petra Jánošíková, Petr Mrkvýka, Ivan Tomažič a kolektiv
Váz., 528 s., 550 Kč
ISBN: 978-80-7380-155-7
2009

Publikace seznamuje čtenáře se základními principy, které jsou nutné k dobré orientaci jak ve finančním právu, tak ve finanční vědě. Obsahově je členěna do dvou částí, které tvoří samostatné celky – finanční a daňové právo. Každá část vychází z tradičního členění na část obecnou a zvláštní. Kniha je pro snazší orientaci doplněna názornými grafy, tabulkami, boxy a nechybí ani přehled nejdůležitějších pojmů, kontrolní otázky či rejstřík. Publikace vychází z právního stavu platného k 30. říjnu 2008. Přihlíží však ke změnám platným od 1. ledna 2009 a v některých oblastech nastiňuje i další možnosti vývoje tuzemské právní úpravy. Je výsledkem práce kolektivu autorů ze dvou právnických fakult, a to z Fakulty právnické Západočeské univerzity v Plzni a Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Kniha je určena především studentům právnických. Využít ji však může také širší veřejnost odborná i laická. ■

Dejiny štátu, správy a súdnictva na Slovensku

Adriana Švecová, Tomáš Gábriš

Brož., 256 s., 290 Kč

ISBN: 978-80-7380-161-8

2009

Dejiny práva vo vzťahu k územia Slovenska sa vyučujú v kontexte príslušnosti tohto územia

a jeho obyvateľov k väčším štátnym (predštátnym) celkom. V predkladanom texte sa predstavujú dejiny štátu a orgánov pôsobiach vo verejnej moci. Autori prezentované inštitúcie ako aj ich vzájomné vzťahy vnímajú ako súčasť právneho vývoja v dejinnom procese. Zároveň ich zasadzujú do širšieho regiónu strednej Európy, ktorú sme my Slováci vždy spoluvytvárali. Obsahový rozsah sa snaží postihnúť jednotlivé oblasti štátovedy a práva: štátogenézu, systém orgánov štátu a modely správy, súdnictvo, ďalšie orgány realizácie práva a na okraj i vzťah štátu a cirkvi. V publikácii sa predkladá nové pojetie výkladu a výučby dejín práva na území Slovenska, ktoré sa dotýka tak teritoriálneho substrátu (zviazaného s územím dnešnej Slovenskej republiky) ako aj národného – odvodeného z príslušnosti dnešných Slovákov k svojim slovanským predkom. Vychádza sa z rozvíjania jednotlivých tém vo veľkých časových celkoch – najprv sa objasňuje feudálny štát (zahŕňajúci obdobie stredoveku aj novoveku), ktorý pozvoľna prechádza do dejín postupne budovaného občianskeho štátu v dejinách 20. storočia. ■

Veřejné finance v České republice

František Nahodil a kolektiv

Brož., 368 s., 350 Kč

ISBN: 978-80-7380-162-5

2009

Předkládaná publikace si klade za cíl seznámit čtenáře s problematikou veřejných financí, které jsou základním nástrojem ekonomiky veřejného sektoru. Je určena zejména posluchačům bakalářského i navazujícího magisterského vysokoškolského studia ekonomických, veřejnosprávních a manažerských oborů, ale i všem zájemcům, kteří chtějí proniknout do tajuplného světa veřejných rozpočtů, daňových odvodů, sociálních dávek, auditingu a ratingu, způsobů financování vybraných odvětví národního hospodářství. ■

Evropa regionů

Ladislav Cabada a kolektiv

Brož., 224 s., 240 Kč

ISBN: 978-80-7380-163-2

2009

Regionalizace a regionalismus představují politické procesy, které v posledních desetiletích významným způsobem ovlivňují vývoj

Evropy, Evropské unie a jejích členských států. Revitalizace regionálních etnonacionalistických politických proudů v 60. a zejména 70. letech 20. století i shora řízený proces decentralizace evropských států vedly k oživení regionálních procesů a v mnoha přípa-

dech ke skutečné renesanci či emancipaci významných evropských regionů. Předkládaná publikace nabízí teoretickou reflexi regionalismu a regionalizace z pohledu politické vědy a zejména sedm případových studií ověřujících teoretická východiska na vybraných příkladech regionalismu v soudobé Evropě. Studie ukazují rozdílnou asertivitu a sílu jednotlivých evropských regionů včetně odlišných představ o míře jejich politické autonomie. ■

Obchodné právo

Alexander Škrinár, Zuzana Nevolná a kolektiv

Brož., 336 s., 350 Kč

ISBN: 978-80-7380-176-2

2009

Knihou Obchodné právo obsahuje výklad ustanovení Obchodného zákonníka. Výklad obchodných spoločností a družstva je doplnený o právnú úpravu nadnárodných spoločností a premietnutie

Smerníc do národného právneho poriadku. Autori poukazujú aj na zmeny v legislatíve súvisiace so vstupom Slovenska do eurozóny a vplyvu eura na základné imanie spoločností a družstva a potrebu transformácie základného imania. Samostatnú časť tvorí úprava hospodárskej súťaže. Publikácia obsahuje aj výklad o konkurznom a reštrukturalizačnom konaní. V časti o cenných papieroch sa poukazuje na charakteristiku cenných papierov, možnosti ich prevoditeľnosti, najmä z hľadiska akcií a dočasných listov, ako aj uzavierania osobitne upravených zmluvných typov v zákone o cenných papieroch. V samostatnej časti sa charakterizujú náležitosti zmenky a podmienky uplatňovania nárokov zo zmienek na súde. Knihu uzatvára samostatná časť o rozhodcovskom konaní. Jednotlivé časti sú doplnené judikátmi slovenských a českých súdov, ako aj Ústavného súdu SR. Odkaz na judikáty poskytuje obraz o dotváraní práva jeho výkladom súdmi. ■

Úvod do studia mezinárodních vztahů, 3. vydání

Šárka Waisová

Brož., 256 s., 280 Kč

ISBN: 978-80-7380-177-9

2009

Konec studené války přispěl k zásadní proměně mezinárodních vztahů, a to jak praxe,

tak disciplíny. Objevily se nové debaty, teorie a koncepty, které se pokoušejí reflektovat změny, k nimž dochází v mezinárodní politice a v mezinárodním systému. Obor i praxe mezinárodních vztahů se stávají daleko méně přehlednými a student mezinárodních vztahů dnes stojí před daleko těžším úkolem, chce-li porozumět současnému dění v mezinárodní politice.

Předkládaná kniha poskytuje průvodce současnými mezinárodními vztahy. Každá kapitola se věnuje některému z důležitých témat disciplíny. Součástí jsou kapitoly věnované formování mezinárodního systému, mezinárodním vládním a nevládním organizacím, Organizaci spojených národů či teoriím mezinárodních vztahů. Kniha dále obsahuje stručný výkladový slovník základních pojmů, které se v disciplíně používají, a seznam literatury včetně seznamu

významných elektronických zdrojů, které mohou přinést každému studentovi mezinárodních vztahů nové informace a seznámit ho s alternativními pohledy na praxi i obor. ■

Zadávání veřejných zakázek ve stavebnictví

Petr Serafín, David Dvořák
Brož., 225 s., 320 Kč
ISBN: 978-80-86905-51-8
2009

Veřejné zakázky na stavební práce jsou nejen nejvýznamnějším, ale v mnoha ohledech rovněž specifickým druhem veřejných zakázek. Na trhu přitom dosud chyběla publikace, která by jim byla speciálně věnována. Autoři se stavebními zakázkami zabývají nejen z pohledu samotného zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění, ale zohledňují jejich širší souvislosti zejména ve vztahu k předpisům stavebního práva a obchodním závazkovým vztahům, na jejichž základě budou tyto veřejné zakázky následně realizovány. Publikace se proto mimo jiné věnuje podrobně otázce zadávací dokumentace veřejných zakázek na stavební práce včetně stanovení obchodních podmínek. Výklad je doplněn celou řadou praktických zkušeností autorů a nevyhýbá se ani názorům na některé dosud ne zcela jednoznačné otázky. Publikace proto může být vhodnou pomůckou pro zadavatele, dodavatele, poradce i další osoby, které se s veřejnými zakázkami na stavební práce ve své činnosti setkávají. ■

Zdravotní pojištění s komentářem a příklady 2009

Tomáš Červinka, Antonín Daněk
Brož., 152 s., 179 Kč
ISBN: 978-80-7263-521-4
2009

V roce 2008 došlo k samostatné úpravě pro pojistné na zdravotní pojištění zaměstnanců odlišné od nemocenského pojištění. Od 1. 1. 2009 rovněž došlo k úpravám zákona o veřejném zdravotním pojištění. Mění se okruh osob, které se považují za zaměstnance pro účely zdravotního pojištění, dochází ke zjednodušení při přihlašování a odhlašování zaměstnanců, částečně jsou přijímány změny z nového zákona o nemocenském pojištění a promítnou se také změny u OSVČ. Významná pozornost je věnována také povinností zaměstnavatelů při zaměstnávání osob ze zemí EU i mimo EU. Výklad je ve většině případů doplněn konkrétními příklady a návody na řešení. ■

Mezinárodní dvojí zdanění 2009

Zuzana Rylová
Brož., 424 s., 379 Kč
ISBN: 978-80-7263-511-5
2009

Publikace seznamuje odbornou veřejnost s problematikou zdaňování příjmů plynou-

cích zahraničním subjektům ze zdrojů v České republice, se zdaňováním příjmů plynoucích českým rezidentům ze zdrojů v zahraničí a pomáhá orientovat se v právních předpisech a mezinárodních smlouvách, které oblast daně z příjmů upravují. Na příkladech srozumitelně vysvětluje, jak v daných případech postupovat, a objasňuje, jaké jsou povinnosti daňových subjektů, které se vztahují ke zdaňování s mezinárodním prvkem, a jaká jsou jejich práva v daňovém řízení. Publikace uvádí do problematiky převodních cen u nadnárodních společností a poskytuje základní informace o metodách stanovení převodních cen. Třetí vydání je aktualizováno o legislativní změny, ke kterým došlo od druhého vydání, zejména o změny přijaté v rámci reformy veřejných financí, a je rozšířeno a doplněno o problematiku zdaňování zahraničních příjmů, které plynou tuzemským rezidentům, např. způsob stanovení základu daně ze zahraničních příjmů, aplikace metod vyloučení dvojího zdanění. Zapracovány jsou i nově přijaté smlouvy o zamezení dvojího zdanění. ■

Stavební zákon s komentářem (a prováděcími vyhláškami) 2009

Jiří Blažek
Brož., 600 s., 439 Kč
ISBN: 978-80-7263-513-9
2009

Autor publikace i v tomto druhém aktualizovaném vydání řeší – na rozdíl od ostatních publikací podobného zaměření na českém trhu – komplexní vztahy mezi stavebním zákonem a zákony a předpisy s ním souvisejícími – správním řádem, ochranou duševního vlastnictví, autorskými, průmyslovými a vlastnickými právy. Kromě přehledu druhů smluv a základního obsahu smlouvy o dílo, odpovědnosti za vady a škody vzniklé ze stavebního řízení, přípravy dokladů a dokumentace, naleznou čtenáři v knize nově stručnou kapitolu o DPH z hlediska sociálních staveb. Nově je do knihy zařazen doplňující komentář ke stavbám, které nejsou stavebním zákonem dostatečně vymezeny, doplňující komentář k dodatečnému povolení stavby, kapitola o zkušenostech s novým stavebním zákonem a kapitola o opravě infrastruktury. Příručka je určena investorům, manažerům a správcům staveb, projektantům, dozorcům a správním orgánům. Cílem je naučit účastníky řízení vymezit jednoznačně budoucí majetkové vztahy a druhy majetku již v investičním záměru, a tím odstranit nežádoucí prodlužování lhůt, spory a případné škody. Nové vydání publikace obsahuje všechny dosud provedené legislativní změny a do knihy je zařazen také seznam předpisů novelizovaných zákonem č. 186/2006 Sb., o změně některých zákonů souvisejících s přijetím stavebního zákona a zákona o vyvlastnění. ■

Obecné správní právo, 2. vydání

Vladimír Sládeček
Brož., 464 s., 499 Kč
ISBN: 978-80-7357-382-9
2009

Publikace se zabývá stěžejními otázkami obecné části správního práva jako výukové-

ho předmětu na právnických fakultách v České republice. Kniha vymezuje základní pojmy oboru věnuje pozornost mj. pramenům správního práva, tvorbě práva ve veřejné správě, správním aktům, procesním postupům při vydávání správních aktů, veřejnoprávním smlouvám, správnímu právu trestnímu, správnímu dozoru a kontrole veřejné správy. Publikace detailně mapuje organizaci veřejné správy v České republice, zvláštní pozornost se soustřeďuje např. na tzv. nezávislé správní úřady nebo na veřejné bezpečnostní sbory. Na rozdíl od jiných moderních učebnic správního práva autor zevrubněji analyzuje problematiku samosprávy, včetně samosprávy zájmové a ostatní. Přihlíží nejen k čerstvému členství České republiky v Evropské unii a důsledkům z toho – v daném oboru – vyplývajícím, ale také k vlivům aktů orgánů Rady Evropy na oblast správního práva a veřejné správy. Kniha je jako studijní pomůcka určena především posluchačům právnických fakult, zároveň ale poslouží praxi veřejné správy a vůbec právníkům (včetně advokátů), kteří přicházejí se správním právem do styku. ■

Dokazování

Karel Svoboda
Brož., 392 s., 475 Kč
ISBN: 978-80-7357-414-7
2009

Koncentrace civilního sporu po novele o. s. ř. č. 7/2009 Sb., hmotněprávní poučovací povinnost soudu, rozhodování na základě pravděpodobnosti a nikoli skutkové jistoty – to jsou témata, kterými se mimo jiné tato knížka zabývá. Je orientována na praxi, přesto se v ní lze dočíst i o teoretických a historických východiscích, o která se dokazování před českým civilním soudem opírá. Kniha rozebírá nejen platnou právní úpravu, ale i soudní zvyklosti během dokazování a dokazovací praxi. Přestože se autor věnuje hlavně procesu poznávání před civilním soudem, neopomíná ani specifika dokazování ve správním soudnictví a před Ústavním soudem. ■

Teorie a praxe tvorby práva

Aleš Gerloch, Jan Kysela, Zdeněk Kühn,
Jan Wintr, Jan Tryzna, Pavel Maršálek,
Karel Beran
Brož., 424 s., 595 Kč
ISBN: 978-80-7357-362-1
2009

Publikace přináší komplexní výklad základních mechanismů a východisek tvorby práva z hlediska teoretického i praktického, právně-historického i právně-komparativního, zabývá se také (v jiných publikacích dosud značně opomíjenou) soudcovskou tvorbou práva. Kolektiv autorů pod vedením prof. JUDr. Aleše Gerlocha, CSc., vytvořil podnětnou práci týkající se oblasti procesu tvoření právních norem a předpisů, která je určena především právníkům a studentům právnických fakult. ■

Držba. Právo vlastnické (dle rakouského práva v pořádku systematickém)

Antonín Randa
Váz., 324 s., 880 Kč
ISBN: 978-80-7357-389-8
2009

Držba dle rakouského práva v pořádku systematickém. Právo vlastnické dle rakouského práva v pořádku systematickém. Vydání těchto významných děl otevírá edici Klasická právnická díla. Knihy jsou dnes již většinou nedostupná, citace v odborné literatuře a v judikatuře ovšem svědčí o tom, že z povědomí právnické veřejnosti nezmizela. Vzhledem k připravované rekodifikaci občanského práva se dnes znovu otevírá prostor k diskusi o základních civilistických institutech a v této souvislosti může mnoho myšlenek vynikajících právníků minulosti promlouvat k dnešku. Také návrh nového občanského zákoníku navracející se k principům a institutům obecného občanského zákoníku z roku 1811 učiní mnohá díla, vydaná v době účinnosti tohoto zákona, aktuální i pro právní praxi. Klasická díla mají vysokou formální úroveň, která může sloužit jako vzor. Dosvědčuje to i zahajovací svazek edice, obsahující díla prof. Antonína Randy. ■

Komunistický režim a politické procesy v Československu

Karel Kaplan, Pavel Paleček
Brož., 256 s., 245 Kč
ISBN: 978-80-7364-049-1
2008

Kniha je první populární prací, která se snaží podat souhrnný obraz o praxi komunistického režimu, popsat jím inscenované politické procesy, známé i zapomenuté, a připomenout osudy jejich konkrétních obětí. Autoři zaznamenávají cestu, kterou českoslovenští komunisté urazili na cestě k procesům: jejich motivaci, kořeny perzekuce a likvidaci politické opozice. Během trvání komunistického režimu vystupují výrazně dvě vlny procesů: první v letech 1948-54 a druhá po roce 1968. První vlna se vyznačovala nesrovnatelně větší krutostí trestů, provokativními nezákonnostmi a používáním brutálního psychologického a fyzického násilí ve velkém rozsahu. Po roce 1969 se organizátoři procesů již neodvážili takové vyšetřovací praktiky používat, ačkoliv je ještě definitivně neopustili. Přesný počet postižených již nelze zjistit. Jen podle rehabilitačního zákona z roku 1990 však české a slovenské soudy přezkoumaly případy 264 429 občanů. Zprostily je absurdních obvinění, která by v demokratické společnosti nemohla být kriminalizována.

Kniha vychází ze studia pramenů uložených v archivech ministerstev vnitra a spravedlnosti a bývalého archivu Ústředního výboru KSČ. Studium různých způsobů politické perzekuce a nezákonných procesů je důležité i dnes: změnily totiž tvář československé společnosti na několik dalších desetiletí. ■

Zákon o rodině. Zákon o registrovaném partnerství – komentář, 4. vydání

Milana Hrušáková a kolektiv
Váz., 566 s., 1150 Kč
ISBN: 978-80-7400-061-4
2009

Čtvrté vydání komentáře zachycuje právní stav k 1. 9. 2008. Komentář reaguje na většinu aktuálních problémů současné praxe, je doplněn o nejnovější literaturu i judikaturu, včetně judikatury Ústavního soudu. Součástí výkladu jsou i mezinárodní úmluvy týkající se oblasti rodinného práva a rovněž i kolizní problematika. S ohledem na historické souvislosti obsahuje u jednotlivých ustanovení i stručný výklad slovenského zákona o rodině. Nově je zařazen i komentář k soukromoprávní části zákona č. 115 / 2006 Sb., o registrovaném partnerství. ■

Kurs obchodního práva – právo cenných papírů, 5. vydání

Michal Radvan a kolektiv
Váz., 420 s., 690 Kč
ISBN: 978-80-7179-454-7
2009

Již páté vydání vysokoškolské učebnice od kolektivu autorů z plzeňské a brněnské právnické fakulty se komplexně věnuje problematice cenných papírů. Od svého předchozího vydání se podstatně odlišuje. Součástí výkladu nadále nebudou otázky finančního trhu. Páté vydání otevírá obecný výklad o cenných papírech a jejich klasifikaci. Na tyto pasáže navazují podrobné výklady o jednotlivých cenných papírech v českém právu; největší pozornost je zde zaměřena na cenné papíry akciového práva, dluhopisy, směnky a šeky. Publikaci uzavírá detailní rozbor smluv o cenných papírech. Nově byla zařazena pasáž o obchodech s cennými papíry na internetu. Oproti výkladům podaným v původní učebnici byl text podstatně upraven a aktualizován. Nově se objevují vzory a příklady. Páté vydání samozřejmě zohledňuje i stále rozsáhlejší literaturu a judikaturu v oblasti práva cenných papírů. ■

Rozhodčí řízení, ordre public a trestní právo, I. + II., – komentář

Alexandr J. Bělohávek
Váz., 2190 s., 2490 Kč
ISBN: 978-80-7400-096-6
2009

Publikace je komplexním, srovnávacím a analytickým průřezovým zpracováním oblasti interakce veřejného a soukromého práva z tuzemského a mezinárodního hlediska, především pak v souvislosti s průnikem soukromoprávního typu řízení (rozhodčího řízení) a trestněprávní problematiky, která se v dané oblasti projevuje na nejrůznějších úrovních. Kromě jiného zkoumá trestní odpovědnost rozhodců a problematiku trestně postižitelných jednání spáchaných v průběhu a v návaznosti na rozhodčí řízení. Z procesního hlediska se pak

publikace věnuje např. otázce postavení rozhodců, důvěrnosti a neveřejnosti rozhodčího řízení ve vztahu k případnému prolomení této důvěrnosti v návaznosti na paralelní trestní řízení. Stěžejní částí této publikace je pojednání o oblasti ordre public – veřejného pořádku, která tematicky neodmyslitelně spojuje trestní a rozhodčí řízení. Publikace se rovněž zabývá celou řadou návazností, kterými jsou např. zvláštnosti v oblasti řešení investičních sporů, postavení rozhodčího řízení v právním systému a v neposlední řadě problematikou zohlednění zvláštního veřejného zájmu, např. v souvislosti s rozhodčím řízením v oblasti pracovněprávních vztahů. V díle je citováno nebo podrobně analyzováno přibližně 1200 zahraničních a asi 100 tuzemských judikátů. Nejvíce jsou zohledněny právní řády České republiky, Rakouska, Švýcarska, Německa, Francie, Velké Británie, USA a Polska. ■

Sbírka nálezů a usnesení ÚS ČR, svazek 44

Váz., 802 s., 1050 Kč
ISBN: 978-80-7400-126-0
2009

Sbírka obsahuje v chronologickém pořadí všechny přijaté nálezy a vybraná usnesení Ústavního soudu. Pro odbornou, ale i laickou veřejnost je Sbírka nepostradatelnou pomůckou pro správnou interpretaci a aplikaci právních norem. Zdrojem poučení jsou nejen odůvodnění výroků nálezů a usnesení, ale i tzv. dissenty – odlišná stanoviska soudců, kteří nesouhlasí s většinovým názorem Ústavního soudu. ■

Nová pravidla písemné a elektronické komunikace

Tomáš Neugebauer
Brož., 136 s., 210 Kč
ISBN: 978-80-7402-011-7
2009

Jak správně napsat obchodní dopis, pozvánku či nabídku? Jak strukturovat a psát e-mail? Titul zachycuje a objasňuje pravidla klasické i elektronické komunikace podle nejnovějších platných norem. Žádnou komunikaci není možné úspěšně provozovat bez dodržování určitých pravidel. Ta jsou buď stanovena v závazné formě, nebo doporučena, anebo alespoň vycházejí z obecně dodržované „úmluvy“. Komunikovat lze především verbálně, neverbálně, písemně a elektronicky. A právě pravidlům posledních dvou způsobů komunikace se věnuje tato publikace. Písemnou a elektronickou komunikaci pojímá širše a do větší hloubky než klasické učebnice. Seznamuje například s odlišnými požadavky na formální úpravu dokumentů veřejnoprávních a soukromoprávních subjektů, zabývá se komplexně „životem“ dokumentů – od jejich vzniku až po skart nebo předání do archivu, uvádí pravidla pro úpravu webových stránek. Je vhodná jak pro veřejnost, tak pro žáky i učitele obchodních a podnikatelských škol, škol zaměřených na informační a komunikační technologie a dalších. Kniha zkrátka

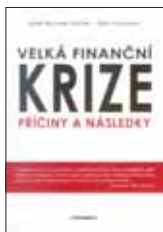
pomůže zvýšit úroveň počítačové gramotnosti všem čtenářům. Pokud jde o oblast elektronické komunikace, autor ji chápe nejen jako posílání e-mailů, ale zahrnuje pod ni i tvorbu WWW stránek (uplatnění typografických pravidel), chatování, elektronickou podatelnu atd. Zmiňuje nejen psaná pravidla, ale snaží se zohlednit i ta nepsaná, neboť se jedná o mladý, dynamicky rozvíjející se způsob komunikace. Publikace neopomíjí ani pravidla pro telefonní styk, neboť i ten dnes spadá do elektronické komunikace. ■

Ústavné právo Slovenskej republiky. Osobitná časť, 3. vydanie

Ján Svák, Ľubor Cibulka
Váz., 1077 s., 1380 Kč
ISBN: 978-80-89363-33-9
2009

Učebnica je veľmi moderne rozdelená na tri marginálne časti („Ľudskoprávna časť“, „Inštitucionálno-organizačná časť“, „Procesnoprávna časť“), čím súčasne dáva najavo ďalší zámer autorov, a síce byť užitočná študentom právnických odborov, ale taktiež „praktickým potrebám adeptov právnej praxe“. 3. vydanie Osobitnej časti si síce zachováva štruktúru predchádzajúcich vydaní, ale obsahové rozšírenie textu jednotlivých kapitol tak dáva pomerne komplexný pohľad na Ústavné právo Slovenskej republiky. Rozšírili sa najmä kapitoly Ľudskoprávnej časti, ktorá tak v súčasnosti vychádza nielen z ústavnoprávnej doktríny a súdnych precedensov Ústavného súdu Slovenskej republiky, ale aj judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Publikácia je svojou logickou štruktúrou, výpovednou hodnotou a bohatosťou precedentnej kazuistiky veľmi vydareným učebnicovým počínom vysokoškolského a univerzitného rozmeru vnútroštátneho i zahraničného právnického profesionálneho použitia. ■

Velká finanční krize (příčiny a následky)

John Bellamy Foster, Fred Magdoff
Brož., 160 s., 239 Kč
ISBN: 978-80-902831-1-4
2009

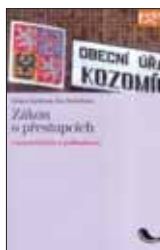
Na podzim 2008 se Spojené státy a s nimi většina světa propadly do finanční krize horší než kdykoli předtím od dob Velké hospodářské krize. Když se hroutily banky a stát se zasazoval o jeden z největších přesunů majetku v historii, mnozí – včetně ekonomů a finančních expertů – byli šokováni rychlostí, s jakou byly tyto záměry zveřejněny. V této nové knize (originál vyšel v New Yorku v lednu 2009) nabízejí Foster a Magdoff odvážnou analýzu finanční krize; jak k ní došlo a jaké bude mít důsledky do budoucna. Tato aktuální a vysoce fundovaná kniha, která začala vznikat už dva roky před začátkem krize, je vhodná pro všechny, kdo chtějí rozumět současné situaci, jak jsme se v ní ocitli a kam směřujeme. ■

Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 2007

Váz., 755 s., 1285 Kč
ISBN: 978-80-969989-0-6
2008

Význam a praktickosť zbierky nálezov a uznesení potvrdila nielen potreba sudcov ústavného súdu, ale aj potreba rozhodnutí ústavného súdu v praxi orgánov trestného konania, v občianskoprávnej a administratívnej praxi, ako aj na právnických fakultách na účely vedeckej práce a ako študijná pomôcka. Publikácia je prehľadná, viacúčelovo funkčná a výrokové časti sú preložené do anglického, nemeckého, ruského jazyka. Zbierka obsahuje nálezy a uznesenia zo všetkých oblastí práva, ktoré sa týkajú napríklad mestského zastupiteľstva, obce, daňového konania, trestného konania, medzinárodných zmlúv a dohovorov, zákona o advokácii. ■

Zákon o přestupcích (s komentářem a judikaturou)

Helena Kučerová, Eva Horzinková
Brož., 368 s., 480 Kč
ISBN: 978-80-87212-15-8
2009

Nový komentář k zákonu o přestupcích přináší podrobný a srozumitelný výklad každého ustanovení, založený na praktických i pedagogických zkušenostech autorek a na pečlivě vybrané judikatuře. Znění zákona je zpracováno podle stavu účinného k 1. dubnu 2009, ostatní novely s pozdější účinností jsou popsány v textu komentáře. Autorky se v komentáři soustředí na vysvětlení nejasností a aplikačních rozdílů v praxi, upozorňují na novelizovaná ustanovení a na schválené, ale dosud neúčinné změny související s rekodifikací trestního práva a s novou úpravou doručování. Judikatura je uváděna v dosud nepublikovaném rozsahu.

Publikace obsahuje také přehled všech zákonů, které upravují další skutkové podstaty přestupků. Uživatelské pohodlí zvyšuje věcný rejstřík. Kniha je určena především orgánům veřejné správy, které se přestupkovým právem zabývají (přestupkové komise, policie, inspekce, finanční a jiné úřady), i pachatelům přestupků a jejich právním zástupcům. ■

Společné jmění manželů, 2. vydání

Milan Holub, Jaroslav Bičovský, Milan Pokorný
Brož., 208 s., 310 Kč
ISBN: 978-80-7201-747-8
2009

Tato publikace navazuje ve svém dalším vydání na úspěšné první vydání z roku 2000. Jde o publikaci, spojující teoretický výklad platné právní úpravy společného jmění manželů (včetně jejího historického vývoje v uplynulých

šedesáti letech) s praktickým komentářem pro aplikaci právní úpravy v životě manželů i při řešení sporných otázek, k nimž tu může docházet ve vztahu mezi manžely, bývalými manžely a dalšími osobami.

Předností knihy je široké a účelné využití soudní judikatury k otázkám vysvětlení majetkových vztahů v manželství a k otázkám řešení kolízií a konfliktů, k nimž může docházet zejména při hospodaření se společným jměním manželů, ale i při jeho zániku a vypořádání, a to především z hlediska rozsahu a jednotlivých předmětů tohoto společného majetku. Publikace tak dává vyčerpávající odpověď na to, jak by případné spory byly řešeny i v praxi soudů. ■

Zajišťovací směnka

Radim Chalupa

Brož., 192 s., 332 Kč

ISBN: 978-80-7201-756-0

2009

Zajišťovací směnky jsou v praxi využívány velmi často. Ohledně uplatnění zajišťovacích směnek, obrany proti jejich uplatnění

a zneužití existuje celá řada nejasností. Publikace obsahuje velmi podrobný výklad právního režimu zajišťovacích směnek a nevyhýbá se ani problémovým částem výšece směnečného práva věnovaného problematice zajišťovacích směnek, řeší i mnohé z uvedených nezodpovězených otázek a nejasností. Publikace obsahuje nejrozsáhlejší a nekomplexnější pohled na problematiku zajišťovacích směnek prezentovaný na českém trhu. Do úvodu knihy je začleněno směnečné názvosloví, dále publikace obsahuje vymezení směnečného a příčinného vztahu, možných úloh směnky ve vztahu k účelu emise směnky a vzniku směnečného závazku, vyjasňuje pojmy směnek pro soluto, pro solvendo a směnek zajišťovacích. Publikace poukazuje na specifika zajišťovací směnky jako zajišťovacího instrumentu. Publikace obsahuje rozsáhlý popis problematiky ochrany zájmů podpisatele zajišťovací směnky a obrany proti zneužití této směnky, na který navazuje výklad obrany proti uplatnění a zneužití zajišťovací směnky, do něhož je začleněna rozsáhlá pasáž věnovaná námitkám směnečných dlužníků vycházejících ze zajišťovací povahy směnky. ■

Mezinárodní právo soukromé, 7. vydání

Zdeněk Kučera

Váz., 464 s., 550 Kč

ISBN: 978-80-7239-231-5

2009

Českou republiku se vstupem do EU staly závaznými další normy upravující otázky

mezinárodního práva soukromého. Po vydání a novelizaci celé řady právních předpisů přihlíží autor ke změnám a odkazuje na ně v šestém opraveném a doplněném vydání své nezastupitelné učebnice. ■

Ústavné právo Slovenskej republiky – všeobecná časť, 2. vydanie

Ján Svák, Ľubor Cibulka, Karel Klíma

Váz., 984 s., 1360 Kč

ISBN: 978-80-89363-35-3

2009

Autori publikácie rozoberajú ústavnú charakteristiku Slovenskej republiky ako zvrchované

ho, demokratického a právneho štátu, pričom sa opierajú o bohatú odbornú literárnu produkciu. Výrazným kladom učebnice je aj jej aktuálnosť, postihujúca i posledné integračné procesy v Európe a ich odraz v ústavnom systéme Slovenskej republiky. Učebnica kompletizuje ústavnoprávnu materiu o teoretické východiská so všeobecnou platnosťou. Svedčí o tom aj medzinárodný autorský kolektív, ktorý predurčuje učebnicu na využitie nielen na Slovensku, ale aj v iných jazykovo príbuzných krajinách. ■

Občiansky zákonník. Stručný komentár (v znení účinnom od 1. januára 2009)

Peter Vojčík a kolektív

Váz., 1234 s., 1339 Kč

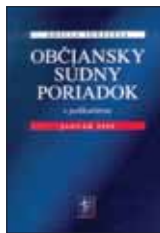
ISBN: 978-80-8078-249-8

2009

V komentári sa venuje pozornosť predovšetkým

novým inštitútom a úpravám, ktoré je nevyhnutné rozobrať aj v širších súvislostiach, t.j. nielen z hľadiska Občianskeho zákonníka, ale aj v rámci iných noriem súkromného práva a noriem verejného práva. Právne predpisy prijímané v posledných rokoch sú zmiešanej povahy a obsahujú tak normy súkromného, ako aj verejného práva. Komentár poskytuje nielen výklad jednotlivých ustanovení Občianskeho zákonníka, ale pomáha čitateľovi aj pri orientácii v nových inštitútoch občianskeho, resp. súkromného práva vôbec. Upozorňuje aj na súvislosti s inými ustanoveniami zákona či s ustanoveniami iných vykonávacích, dopĺňajúcich alebo súvisiacich právnych predpisov. Komentár dopĺňa aktuálna judikatúra vrátane judikatury z roku 2008.

Publikácia je vhodným doplnením odbornej knižnice širokej právnickej verejnosti, najmä sudcov, advokátov, prokurátorov, notárov. Je vhodná aj pre študentov práva ako dopĺňujúca študijná literatúra. ■

Občiansky súdny poriadok s judikatúrou (január 2009)

Brož., 500 s., 355 Kč

ISBN: 978-80-8078-254-2

2009

Na prvom mieste je v publikácii uvedené aktuálne, t.j. účinné znenie toho-ktorého ustanovenia a postupne jeho znenie, prípadne

znenia v časových pásmach päť rokov späť po jednotlivých novelách tohto predpisu. Pre lepšiu orientáciu predchádzajúce znenia sú vytlačené menším typom písma a sú označené šedým pásom na okraji. Ďalej je pri jednotlivých ustanoveniach na čiernej

ploche na okraji uvedený odkaz na příslušnou stranu judikatury, která je z praktických důvodů označena barebným páskem a zaradená na záver publikácie. Publikácia je určená najmä sudcom, vyšším súdnym úradníkom, prípadne advokátom. ■

Obecní majetek v Čechách 1848 – 1938. Základy právní úpravy a vývoj komunálního majetku v Čechách v letech 1848 – 1938

Jiří Šoušar Jr.

Brož., 246 s., 260 Kč

ISBN: 978-80-246-1497-7

2009

Publikace pojednává o právní úpravě komunálního majetku v Čechách v letech 1848-1938 a dobových právněhistorických souvislostech. Jedná se o problematiku, která dosud nebyla sumarizována v žádné podobné knize ani studii, ale která se stala velice aktuální po společenských změnách na počátku devadesátých let minulého století, především v souvislosti s možnostmi majetkových restitucí. Zpracování dějinné tvářnosti komunálního jmění a jeho regulace má svůj význam také pro sledování institutu existujícího i v současnosti, neboť historie, včetně té právní, nabízí zajímavé příklady, ať již odstrašující anebo hodné následování. Přehled podaný v této knize je tak nejen prvním zpracováním tématu, ale také pomůckou při zodpovídání aktuálních dotazů týkajících se záležitostí obecního majetku. ■

Odborný slovník česko-ruský rusko-český z oblasti ekonomické, politické a právní, 2. vydání – komplet

Marie Csiriková a kolektiv

Váz., 696 s., 970 Kč

ISBN: 978-80-7201-757-7

2009

Česko-ruský odborný slovník z oblasti ekonomické, politické a právní tvoří organický celek s Rusko-českým odborným slovníkem z oblasti ekonomické, politické a právní. Na zpracování hesel se podílel kolektiv autorek Ústavu translologie FF UK v Praze. Slovník, který je předkládán veřejnosti, reaguje na aktuální situaci a snaží se ukázat, jak důležitou úlohu hrají odborné výrazy v dnešní komunikaci, snahou je postihnout nejnovější vývoj. Jsou zde přiblíženy pojmy nejen české odborné veřejnosti, ale též co nejširšímu okruhu ruských uživatelů. Základní gramatická charakteristika u českých ekvivalentů upozorňuje především na případy, kdy se oba jazyky navzájem liší. Při výběru materiálu vycházely autorky z expence odborné literatury a denního tisku, přihlížely též k výskytu termínů ve výkladových a překladových slovnících. Kniha zpracovává kolem 15 000 termínů a aktuálních pojmů, které stále více pronikají i do běžného užívání a z nichž mnohé dosud nebyly ve slovnících zachyceny. ■

Národní zájmy v moderní demokracii – Česká republika

Oldřich Krpec

Brož., 196 s., 190 Kč

ISBN: 978-80-210-4807-2

2009

Publikace nabízí základní analýzu procesů a problémů souvisejících s utvářením národních zájmů v demokratickém politickém systému. Fenomémem národních zájmů se autor zabývá jak v rámci mezinárodních vztahů, tak ve vnitrostátní rovině, kde zohledňuje probíhající procesy zprostředkování zájmů.

Text nejprve diskutuje jednotlivé teoretické přístupy k národním zájmům a následně je aplikuje na konkrétní problémy spojené s užíváním tohoto konceptu v demokracii, jakou je Česká republika. Proces utváření národních zájmů autor sleduje na úrovni politické reprezentace, veřejnosti a zájmových skupin. Kniha je rovněž příspěvkem do diskuze o povaze, možnostech a limitech demokratického politického systému v éře globální politiky a ekonomiky. ■

Diplomacie je uměním kompromisu

Jaroslav Šedivý

Váz., 280 s., 299 Kč

ISBN: 978-80-204-2015-2

2009

Cesta do EU, NATO a další příběhy 1995-2002. ■

Umění rétoriky

Roman Braun

Brož., 240 s., 319 Kč

ISBN: 978-80-7367-539-4

2009

Kvalita komunikace určuje do velké míry profesní i osobní úspěch. Rozhodující přitom je, jak je člověk schopný prezentovat své vlastní kvality, řešit vztahové konflikty či pečovat o své vztahy. Autor nabízí řadu technik a podnětů, s jejichž pomocí lze dospět k rétorické zdatnosti. Čtenář se dozví, jak rozvíjet své charisma a působení na druhé, jak se vyvarovat rétorických chyb a vystupovat jistěji nebo jak podávat přesvědčivé argumenty. Kniha také poradí, jak lépe zvládnout prezentaci či rozhovory a přibližuje téma hypnorétoriky – využívání sugestivních účinků. Kniha je vhodná pro čtenáře, kteří chtějí využívat svých rétorických dovedností jak v profesní oblasti, tak v osobních vztazích. ■

České národní zájmy v procesu evropské integrace

Eva Klvačová, Jiří Malý, Ivana Dostálová,

Karel Mráček, Petr Wawrosz

Brož., 126 s., 168 Kč

ISBN: 978-80-86946-89-4

2009

Národní zájmy se utvářejí pod vlivem etických hodnot, uznávaných na území příslušných národních států, ale také pod vlivem tlaků jednotlivých zájmových skupin. Je zřejmé, že jiný zájem mají vývozcí a jiný dovozcí: i když existuje shoda na prospěšnosti volného obchodu, vždy se dají najít důvody pro hledání výjimek a jistých forem protekcionismu. Zkušený autorský kolektiv analyzuje jednotlivé aspekty vytváření českých národních zájmů v rámci prostoru Evropské unie (volný obchod doplněný podporou exportu, proexportní politika versus politika hospodářské soutěže, oddalování zavedení eura a zájmy ČR, energetická strategie EU a národní zájmy, výzkum a vývoj inovací v ČR). Velmi aktuální je závěrečná kapitola, pojednávající o Lisabonské smlouvě pohledem českých národních zájmů, a to především proto, že všichni o této kompromisní smlouvě mluví a píší, ale málokdo zná bližší souvislosti jejího vzniku, postupu schvalování a principy, které do dalšího života Evropské unie přináší. Autoři v závěru knihy konstatují, že pokračování evropské integrace je pro Českou republiku jako zemi s malou otevřenou ekonomikou životní nutností a je lépe, když se tato integrace děje podle pravidel, která máme možnost ovlivňovat, než kdyby tomu tak nebylo. ■

autoškoly, řídicí oprávnění, registr řidičů, bodový systém), vozidla (registrace a technická způsobilost, stanice technické kontroly, měření emisí, povinné ručení) a silniční dopravu (tuzemská a mezinárodní, linková doprava a taxislužba). Předností publikace je její komplexnost: vůbec poprvé jsou všechny instituty týkající se pozemních komunikací sestaveny a pojednány v jedné knize a ve vzájemných souvislostech. Kniha je určena především odborné veřejnosti: silničním správním úřadům, dopravním úřadům a jiným orgánům veřejné správy zabývajícím se problematikou dopravy, podnikatelům v oblasti dopravy (např. autoškoly, dopravci, prodejci vozidel, provozovatelé stanic technické kontroly apod.) i studentům odborných středních a vysokých škol. ■

Soukromé obchodní právo rakouské (1908)

Antonín Randa
Váz., 345 s., 350 Kč
ISBN: 978-80-86775-14-2
2008
Z obsahu:

- 1) O pojmu soukromého obchodního práva
- 2) Vývoj práva obchodního v Rakousku
- 3) Přehled zákonodárství obchodního v zemích mimorakouských
- 4) O obchodech
- 5) O obchodních pomocnících
- 6) O připuštění cizozemských akciových společností, společenstev, jejich filiálék a agentur. ■

Silniční právo

Roman Kočí, Helena Kučerová
Brož., 416 s., 550 Kč
ISBN: 978-80-87212-10-3
2009

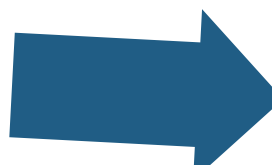
Praktická příručka komplexně popisuje silniční právo, které je upraveno dílčím způsobem v mnoha právních předpisech.

Přestože tyto předpisy netvoří právě provázaný a harmonický celek, autoři na silniční právo nahlížejí jako na ucelený právní obor, součást dopravního práva. V obecné části se kniha zabývá výkonem státní správy a státního dozoru, přestupky a správními delikty v silničním právu. Zvláštní část je rozdělena podle institutů na pozemní komunikace (jejich užívání, výstavba, ochrana), provoz na pozemních komunikacích (účastníci, pravidla silničního provozu), řidiče (odborná způsobilost,

Vzory vodoprávních rozhodnutí

Daniel Pokorný, Zdeněk Strnad
Brož., 248 s., 298 Kč
ISBN: 978-80-86846-27-9
2009
Podle zákona č. 254/2001 Sb. s komentářem. ■

Knihy můžete zakoupit v elektronickém knihkupectví na adrese www.epravo.alescenek.cz

Zahraníční knížní novinky

Theory of Firm

By Daniel F. Spulber

ISBN 9780521736602

Published in June 2009

544 pages, 44 figures, 5 table

945 Kč

The Theory of the Firm presents a path-breaking general framework for understanding the economics of the firm. The book addresses why firms exist, how firms are established, and what contributions firms make to the economy. The book presents a new theoretical analysis of the foundations of microeconomics that makes institutions endogenous. Entrepreneurs play a central economic role by establishing firms. In turn, firms create and operate markets and organizations. The book provides innovative models of economic equilibrium that endogenously determine the structure and function of economic institutions. The book proposes an 'intermediation hypothesis' – the establishment of firms depends on the effects of transaction costs and on the extent of the market. ■

Commercial Trusts in European Private Law

By Michele Graziadei

ISBN 9780521115605

Published in July 2009

632 pages

1 750 Kč

In European legal systems, a variety of approaches to trust and relationships of trust meet the universal professionalisa-

tion of asset management services. This book explores that interface in order to seek a better understanding of the legal regulation of the entrustment of wealth. Within the methodology of the Common Core of European Private Law, the book sets out cases on the establishment and termination of management relationships, obligations of loyalty and of professionalism, and the choice of law. More specialized cases address collective investment, collective secured lending, pension funds, and securitisation. Reports on these cases from fifteen jurisdictions of the European Union tackle fundamental problems of trust law and show which legal techniques are deployed to solve them across Europe. In addition to a much-needed comparative treatment of the subject, the book discusses the scholarly setting for the issues and gives guidance on the terminology in the evolving European scene. ■

European Labour Law

By Brian Bercusson

ISBN 9780521613507

Published in July 2009

792 pages

1 955 Kč

European Labour Law explores how individual European national legal systems, in symbiosis with the European Union, produce a transnational labour law system that is

distinct and genuinely European in character. Professor Brian Bercusson describes the evolution of this system, its national, transnational and global contexts and its institutional and substantive structures. The collective industrial-relations dimension of employment is examined, and the labour law of the EU as manifested in, for example, European works councils is analysed. Important subjects which have traditionally received little attention in some European labour law systems are covered, for example, the fragmentation of the workforce into atypical forms of employment. Attention is also given to the enforcement of European labour law through administrative or judicial mechanisms and the European social dialogue at intersectoral and sectoral levels. This new edition has been extensively updated, as the EU's influence on this area of social policy continues to grow. ■

Critical Tax Theory

By Antony C. Infanti
ISBN 9780521734929
Published in July 2009
424 pages
1 020 Kč

Tax law is political. This book highlights and explains the major themes and methodologies of a group of scholars who challenge the traditional claim that tax law is neutral and unbiased. The contributors to this volume include pioneers in the field of critical tax theory, as well as key thinkers who have sustained and expanded the investigation into why the tax laws are the way they are and what impacts tax laws have on historically disempowered groups. This volume, assembled by two law professors who work in the field, is an accessible introduction to this new and growing body of scholarship. It is a resource not only for scholars and students in the fields of taxation and economics, but also for those who engage with critical race theory, feminist legal theory, queer theory, class-based analysis, and social justice generally. Tax is the one area of law that affects everyone in our society, and this book is crucial to understanding its impact. ■

Administrative Law

By William Wade
ISBN 9780199219735
Published in June 2009
992 pages
1 430 Kč

Wade & Forsyth's Administrative Law provides a comprehensive and perceptive account of the principles of judicial review and a sketch of the administrative arrangements of the United Kingdom. Since publication of the first edition in 1961, Administrative Law has established itself amongst the foremost rank of legal textbooks, and is frequently cited with approval in the higher courts. ■

Europeanization of Procedural Law

By Laura Ervo
ISBN 9789089520050
Published in June 2009
248 pages
1 875 Kč

Despite European integration, judicial procedure has long remained autonomous, i.e. a purely national regulatory object. In recent years, however, it has been possible to notice increasing traces of the Europeanization of procedural Law on multiple levels.

The rapid internationalization development of procedural law advancing on multiple levels sets challenges to the research of procedural law as well as to the conduct of judicial procedure. The aim of this research project has been to identify and address these challenges. ■

New British Constitution

By Vernon Bogdanor
ISBN 9781841136714
Published in June 2009
334 pages
740 Kč

The last decade has seen radical changes in the way we are governed. Reforms such as the Human Rights Act and devolution have led to the replacement of one constitutional order by another. This book is the first to describe and analyse Britain's new constitution, asking why it was that the old system, seemingly hallowed by time, came under challenge, and why it is being replaced.

The Human Rights Act and the devolution legislation have the character of fundamental law. They in practice limit the rights of Westminster as a sovereign parliament, and establish a constitution which is quasi-federal in nature. The old constitution emphasised the sovereignty of Parliament. The new constitution, by contrast, emphasises the separation of powers, both territorially and at the centre of government.

The aim of constitutional reformers has been to improve the quality of government. But the main weakness of the new constitution is that it does little to secure more popular involvement in politics. We are in the process of becoming a constitutional state, but not a popular constitutional state. The next phase of constitutional reform, therefore, is likely to involve the creation of new forms of democratic engagement, so that our constitutional forms come to be more congruent with the social and political forces of the age. The end-point of this piecemeal process might well be a fully codified or written constitution which declares that power stems not from the Queen-in-Parliament, but, instead, as in so many constitutions, from 'We, the People'.

The old British constitution was analysed by Bagehot and Dicey. In this book Vernon Bogdanor charts the significance of what is coming to replace it. ■

Textbook of Criminal Law

By Michael Allen

ISBN 9780199551347

Published in June 2009

616 pages

1 115 Kč

Textbook on Criminal Law, now in its tenth edition, has been providing students of criminal law with a readable and reliable introduction to the subject for the past twenty years. Thorough enough that readers can feel confident in their knowledge, yet concise enough not to overwhelm, this book gets the balance between detail and coverage right.

This new edition has been totally updated to include all of the latest case law and statutory changes. The author's lively writing style and forthright attitude to judicial and legal decisions means that the text is an entertaining as well as an accurate read. The two colour text design, and highlighted case fact summaries, questions, examples, and key points ensure that the information provided is broken down and easy to digest and comprehend. Further reading sections provide students with a carefully selected starting point for further research. ■

Internationalisation and Economic Institutions

By Mark Thatcher

ISBN 9780199567317

Published in June 2009

336 pages

945 Kč

This book examines when, how, and why internationalisation affects national economic institutions. It confronts questions at the heart of debates in political economy and comparative politics: What does internationalisation of markets mean? Who are its carriers in domestic arenas? Through which mechanisms does it affect decisions about national institutional reform? What are the patterns of institutional outcomes in the face of internationalisation? ■

Internationales Wirtschaftsrecht

By Tietje Christian

ISBN 9783899490909

Published in June 2009

834 pages

1 955 Kč

Das neue de Gruyter Lehrbuch bietet eine hochaktuelle, umfassende Darstellung und Analyse des internationalen Wirtschaftsrechts. Nach einer Einführung in Geschichte und Grundlagen des Internationalen Wirtschaftssystems und Wirtschaftsrechts werden die Steuerungssubjekte und -mechanismen ausführlich behandelt. In jeweils eigenen Kapiteln werden die einzelnen Sachbereiche des internationalen Wirtschaftsrechts dargestellt: Welthandelsrecht (Waren- und Dienstleistungshandel), Finanz- und Währungsrecht, Investitionsschutzrecht, Transportrecht, Kommunikationsrecht, Wettbewerbsrecht, Rohstoffmärkte, Schutz des geistigen

Eigentums, das Recht internationaler Kapital- und Finanztransaktionen, das Recht internationaler Warentransaktionen, Außenwirtschaftsrecht und Streitbeilegung. ■

Black's Law Dictionary

By Brian Garner

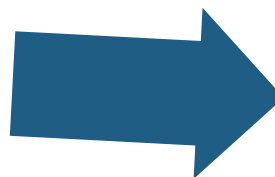
ISBN 9780314199492

Published in June 2009

1.940 pages

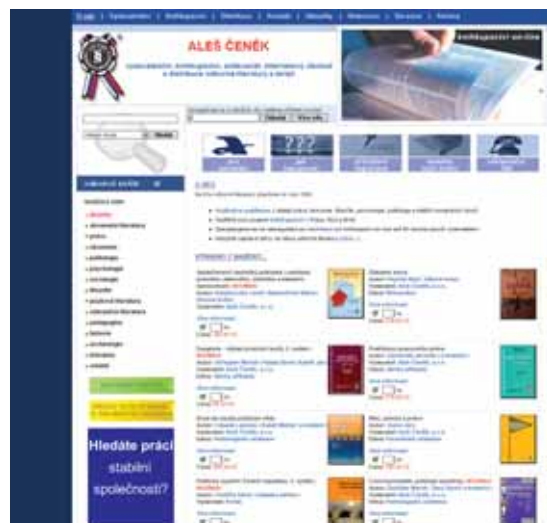
2 390 Kč

For more than a century Black's has been the gold standard for the language of law. Today it is the most widely cited law book in the world. Edited by Bryan A. Garner, the world's leading legal lexicographer, the 9th Edition is the most authoritative, comprehensive law dictionary ever published. It contains more than 45,000 terms and includes: 2,000 more terms than the 8th Edition and 19,000 more than the 7th Edition including click fraud, Code Adam, collaborative law, ecoterrorism, environmental tort, friendly subpoena, happy-slapping, honor crime, secret detention, Schumer box, and super precedent. The date when selected terms were first used in English-language contexts, especially in judicial opinions. Heightened accuracy having more than 200 lawyers around the country reviewed terms. Definitions of more than 1,000 law-related abbreviations and acronyms. Almost 3,000 quotations drawn from sources over five centuries. Alternate spellings or equivalent expressions for more than 5,300 terms and West Key Numbers. ■

Knihy můžete
zakoupit
v elektronickém
knihkupectví
na adrese

www.epravo.alescenek.cz

Advokátní kancelář

Naše služby:

Akvizice

Smluvní agenda

Sporná agenda

Problematika hospodářské soutěže

Pracovněprávní agenda

Nemovitosti a stavební právo

Korporátní agenda

Duševní vlastnictví

Cenné papíry

Advokátní kancelář ŠACHTA & PARTNERS, v.o.s. poskytuje komplexní právní služby podnikatelským subjektům, a to jak menším a středně velkým podnikatelům, tak velkým společnostem, včetně společností s výlučnou či částečnou zahraniční majetkovou účastí. Ačkoli většinu agendy kanceláře tvoří problematika související s podnikáním, poskytujeme právní služby také nepodnikajícím fyzickým i právnickým osobám, převážně z oblasti občanského, pracovního a správního práva. Své služby poskytujeme v českém, anglickém a francouzském jazyce.

Menšiny a právo v České republice

René Petráš, Helena Petrův, Harald Christian Scheu (eds.)
Auditorium 2009, pevná vazba, 505 stran

Kniha *Menšiny a právo v České republice*, kterou vydává nakladatelství Auditorium, podává ucelený přehled problému práv národnostních menšin v České republice, a to v širokých historických a mezinárodních souvislostech. René Petráš zejména s Haraldem Scheu a Helenou Petrův (všichni z Právnické fakulty UK v Praze) i řadou dalších spolupracovníků připravil tuto rozsáhlou publikaci. Poprvé od meziválečné doby je tu v českém prostředí v přehledné podobě zpracována problematika právního postavení menšin.

Na počátku knihy je vložen výklad problému vymezení menšiny. Následuje přehled historického vývoje od nejstarších dob až po pád komunistického režimu, samozřejmě s důrazem na historii dvacátého století. Dále je popsána politika státu k národnostním menšinám po roce 1989. Vzhledem ke skutečnosti, že nejdůležitější menšiny v ČR se v mnohém odchyľují od „klasických“ národnostních menšin, je zařazen přehled aktuálních problémů Slováků, Romů a Židů. Následuje přehled vnitrostátního práva týkajícího se menšin – tedy ústavněprávní řešení a jejich postavení v rámci veřejné správy. Velmi důležitá je u menšinové otázky tradičně mezinárodněprávní úroveň, která je rozčleněna na ochranu menšin v univerzálních organizacích jako je hlavně OSN a regionálních (především Rada Evropy).

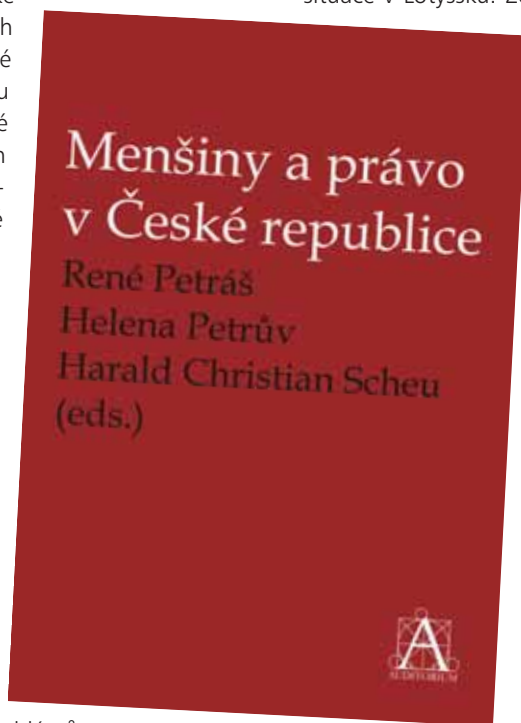
V knize je dále komparativní kapitola věnovaná situaci v některých zemích (Menšiny v dalších státech). Problém menšin je samozřejmě v té či oné podobě téměř v každém státě světa, takže bylo nutno vybrat několik inspirativních příkladů. Zájem byl samozřejmě věnován Slovensku jako donedávna součástí spo-

lečného státu. Specifická je subkapitola zabývající se mechanismem nepokojů v oblastech Slovenska se zvýšeným podílem Romů v roce 2004, což je problém s nebezpečnými analogiemi v řadě evropských států (zejména Francie). Pozoruhodným případem je Švýcarsko, tedy země se složitou jazykovou strukturou, kde však tradičně téměř neexistují nacionální problémy a na řešení jazykové praxe stačí zcela minimální právní úprava. Zcela jiná situace je v pobaltských státech, kde byla sledována zejména situace v Lotyšsku. Zde hlavně ruské menšiny přistěhovalé

v době existence SSSR nejsou příliš ochotny smířit se se svým postavením, což přináší nemalá rizika pro světovou politiku. Posledním sledovaným systémem jsou USA, jejichž pojetí menšinového problému je opět velice odlišné. Otázka vyvolává značný zájem právní vědy, který se však zcela koncentruje na problém nediskriminace Afroameričanů. Právní řešení přitom prochází v dějinách USA pozoruhodným vývojem, který ilustruje historii této země i specifika anglo-americké právní kultury.

Do knihy jsou dále vloženy speciální příspěvky zabývající se detaily menšinové problematiky, které byly připraveny pro konference v rámci projektu. Zvláště pozoruhodný je rozsáhlý příspěvek prof. Jana Kuklíka, který se důkladně a v české právní vědě dosud unikátně zabývá problémy židovských restitucí, jež jsou propojeny s celým vývojem od druhé světové války včetně otázky prezidentských dekretů.

Kniha je dokončením odborné trilogie Reného Petráše, jejíž součástí jsou též *Menšiny v komunistickém Československu* a *Menšiny v meziválečném Československu*. V takovém rozsahu a odborné kvalitě u nás dosud nebylo téma národnostních menšin zpracováno. ■

Siddharta Café

šéfkuchař Buddha-Bar Hotelu Prague –
Tomáš Stehlík

Siddharta Café

Pop-Art v interiéru i na talíři

KONCEM LEDNA SE PŘÍMO V SRDCI STARÉ PRAHY, JEN PÁR KROKŮ OD STAROMĚSTSKÉHO NÁMĚSTÍ, OTEVŘEL PRVNÍ BUDDHA-BAR HOTEL NA SVĚTĚ. SVĚTOZNÁMÝ KONCEPT ZÁŽITKOVÝCH RESTAURACÍ SE POPRVÉ VTĚLIL DO SKUTEČNĚ NEOBYČEJNÉHO LUXUSNÍHO HOTELU PLNÉHO EMOCÍ, K NĚMUŽ, KROMĚ JIŽ DOBŘE ZNÁMÉ RESTAURACE BUDDHA-BAR, PŘIBYL TAKÉ ZCELA NOVÝ, PROVOKATIVNÍ TRENDY RESTAURANT S NÁZVEM SIDDHARTA CAFÉ. CO VŠECHNO LZE OD RESTAURACE S PRŮSVITNÝMI SOŠKAMI BUDDHY A SECESNÍ ŠTUKATUROU ČEKAT A JAKÉ TO JE, STÁT U ZRODU GASTRONOMICKÉHO KONCEPTU, JENŽ BUDE PŘEDLOHOU MNOHA DALŠÍCH PO CELÉM SVĚTĚ, PROZRADIL ŠÉFKUCHAŘ BUDDHA-BAR HOTELU PRAGUE – **TOMÁŠ STEHLÍK**.

Odkud se vzal název restaurace Siddharta Café?

Název „Siddharta“ vzešel z původního jména Buddyho, jenž nosil před svým osvěcením – Siddharta Gautama. Pojem „Siddharta“ také představuje zahradu. Když jsme k večernímu Buddha-Baru hledali jeho denní podobu, logicky se nabízel název Siddharta Café. Jde vlastně o restaurační kavárnu a kdo má rád styl Buddha-Baru, určitě si Siddharta Café oblíbí.

Siddharta Café je především hotelovou restaurací, zcela přístupný je ale i široké veřejnosti. Co všechno může hostům nabídnout?

Ke každému hostovi přistupujeme stejně a se stejnou výjimečnou péčí, ať už si dá jen kávu nebo stráví v Buddha-Bar Hotelu týden. Siddharta Café je určitě zajímavý nejen pro velice atraktivní interiér a příjemnou obsluhu, ale hlavně díky kvalitní a především přímočaré kuchyni. Vaříme výhradně z čerstvých surovin, hosté si tak mohou vybrat jak z denní nabídky, kterou tvoří převážně sezónní suroviny, tak i z a la carte menu. Mezi jídly najdeme nejen mezinárodní speciality, ale také tradiční česká jídla v domácím provedení. Zajímavostí této restaurace jsou také snídaně, které podáváme už od 6:30. Siddharta Café je jednou z mála restaurací v centru Prahy, kde si lze dopřát klidnou snídani či ranní pracovní setkání, v poslední době tolik populární. Pro hosty, kteří k nám rádi zavítají na oběd, ale nemají tolik času vychutnat si klasický a la carte servis, máme speciální obědové menu za příjemné ceny.

Buddha-Bar po celém světě jsou známy svým striktním složením jídelníčku, Siddharta Café je však vůbec první na světě. Jak probíhalo sestavování typického menu a bude sloužit jako předloha i pro další Siddharta Café ve světě?

Skladba menu má svou tak říkajíc kostru, určenou daným stylem restaurace a cílovou skupinou, tu samozřejmě ovlivňuje otec myšlenky a tvůrce. Stále ale zůstává nemalý prostor pro kreativitu šéfkuchaře (úsměv). Siddharta Café, stejně jako Buddha-Bar, vychází z konceptu tzv. zážitkových restaurací, vše se musí citlivě sladit a připravit pro naše hosty tak, aby výsledek byl dokonalý nejen pro oči, ale i pro chuťové buňky. Následující restauranty budou mít oproti nám určitě jednodušší start. Už brzy k nám

z těchto podniků přijede na zkušenou jejich management, tak jako my jsme byli na zkušené v Paříži při rozjždění Buddha-Baru. Bude mi ctí jim své zkušenosti předat.

V nabídce restaurantu se najde také příspěvek české kuchyně, proč právě bramborová polévka a štrůdl?

Jak jsem již řekl, soustředíme se i na domácí českou kuchyni, kterou oceňují nejen cizinci, ale i naši čeští hosté. Bramboračka patří k české kuchyni stejně, jako kachna se zelím či jablkový závin. Je to takový náš reprezentant české kuchyně a navíc, do nabídky dávám vždy ta jídla, která mi chutnají. Toto české trio k české tradici rozhodně patří.

Po třech měsících představila restaurace Siddharta Café pozměněné menu. Co nového se na jídelníčku objevilo a čím se necháváte při změnách menu inspirovat?

Rozhodně stojí za zmínku naše polední menu se sezónním zaměřením, které se stalo nedílnou součástí nabídky. Obměnili jsme ryby a rozšířili nabídku bezmasých pokrmů. K poměrně široké skladbě výběrových vín nyní nabízíme také skvělé sýry. Rozhodně nebudou chybět typické francouzské poklady, ale zastoupeny jsou i výrobky z českých farem.

Síť Buddha-Bar restaurací je velice oblíbená svou intimní večerní atmosférou a originálním interiérem. Siddharta Café přinesl do tohoto uskupení poněkud inovativní design, citlivě propojující orientální pohodlí se špetkou nevtíravého Pop-Artu, na Prahu dosti odvážný. Jak na zdejší originální interiér reagují hosté?

WOW!!! (smích)

Denně se pohybujete mezi skutečnými delikatesami světové kuchyně. Jaká jsou však vaše oblíbená jídla?

Podívejte se na mě (smích). Nemám vyloženě neoblíbená jídla a rád si pochutnám na domácí kuchyni. Velmi rád ale, společně se svým otcem, který prošel jako učeň ještě rukama prvo-republikových šéfkuchařů, objevuji již zapomenuté recepty. Ocením i kvalitní hovězí steak nebo čerstvou rybu. Samozřejmě ale „ulítávám“ na našem kuřecím Buddha-Bar salátu. ■

Sportovec i elegán

ÚCHVATNÁ DUŠE VOZŮ MASERATI GRANTURISMO NABÍZÍ MNOHEM VÍCE NEŽ OKU LAHODÍCÍ VZHLED A SPORTOVNÍ JÍZDU. TŘI MODELY SPORTOVNÍHO KUPÉ NABÍZEJÍ ROZMANITÉ MOŽNOSTI A CHARAKTERY VYHOVUJÍCÍ DENNÍMU JEŽDĚNÍ I VÍKENDOVÉMU HRANÍ.

Název GranTurismo či jeho zkratka GT je ve světě motorů dobře známým pojmem označujícím dvoudveřové sportovní vozy. Maserati není na tomto poli žádným nováčkem, naopak stálo u jeho zrodu. Píše se rok 1947 a na ženevském autosalónu zažívá světovou premiéru Maserati A6 GranTurismo. Nápaditou karosérii navrhl Pininfarina. Byl to vůbec první silniční vůz, který automobilka zaměřená na závodní vozy vyrobila.

Rychlý posun o šedesát let vpřed. Ženevský autosalón 2007 a jednou z hlavních světových novinek je vůz Maserati GranTurismo. Šedesát let od premiéry vozu ožívá název vozu, pod jehož designem není podepsán nikdo jiný než ateliér Pininfarina. GranTurismo je nejen více než důstojným nástupcem, ale také dokonale splňuje význam dvou spojených italských slovíček – nádherne cestování. O rok později dostalo GranTurismo sportovněji laděného sou-

rozence s přídomkem S a letos, kde jinde než v Ženevě, modelovou řadu zavřelo GranTurismo S Automatic.

Ať už zhlédnete GranTurismo na dálnici či v centru měst, jen málokdo ho dokáže přehlédnout. Mohutné a přitom elegantní nezaměnitelné křivky karosérie už na první pohled naznačují, že ve voze se budete cítit stejně dobře ve společenském i ležérním oblečení. Italové ctí tradici a tvary i prvky vozů GranTurismo se inspirovaly nejen typickými znaky automobilky s trojzubcem ve znaku (Maserati A6GCS), ale také futuristickým projektem Birdcage 75. Jednotlivé linky vozu ukazují sílu, ale zároveň plynule navazují od přední masky, dlouhé kapoty, klenutých blatníků až po zadní světla. Užité LED technologie dnes již není ojedinělé, nicméně bylo to právě Maserati kdo tuto technologii použil jako první na sklonku minulého tisíciletí u modelu 3200GT.

Mnoho lidí si při pohledu na dvoudveřové kupé asi automaticky představí spartánský interiér, ještě obstojné pohodlí vpředu a symbolickou lavici vzadu. To však není případ GranTurisma, které nabí-

zí luxusně zpracovaný interiér s dostatkem místa pro čtyři pasažéry. Do zavazadlového prostoru se navíc klidně vejdou i dva velké golfové bagy. Pohodlné sedačky pokrývá jemná, kvalitní kůže

PoltronaFrau, kterou jde u sportovní řady S kombinovat s Alcantarou. Rozmístění ovládacích prvků je přesně takové, aby vždy byly po ruce a zároveň jsou designově sladěny. Na první pohled zaujmou

Srdcem GranTurisma je silný osmiválec, který nabízí skvělé zážitky.

mohutná „pádla“ pod volantem, která ovládají řazení v ručním i automatickém režimu. V přístrojové desce nechybí tradiční oválné hodiny v jejím středu, dalším z typických znaků jsou vytlačené trojzubce

na hlavových opěrkách. O bezpečnost se stará nejen pevná karosérie, ale také šestice airbagů a stabilizační systém MSP.

Středovému tunelu dominuje nový multimediální systém. Nechybí navigace

uložená na pevném disku, odpadá tedy měnění CD při průjezdu více zeměmi. Na pevný disk je navíc možno nahrát oblíbenou hudbu, ať už z audio CD nebo MP3 přehrávačů. Pro bezpečné a pohodlné telefonování se hodí modul Bluetooth, který se dokáže spárovat s drtivou většinou mobilních telefonů vybavených touto technologií a pro ovládání i hovor využívá audio soustavu vozu.

Ty nejlepší zážitky ale přicházejí po otočení modrého klíče, které uvede v život silný osmiválec. Poklidné brumlání se po razantním sešlápnutí plynového pedálu plynule mění s tím, jak se ručička otáčkoměru blíží hranici osmi tisícovek za minutu. Velký objem motoru přináší, na rozdíl od turbem přeplňovaných motorů, vysoký kroučící moment už od spodních otáček. Pro GranTurismo není problém při klidné jízdě tiše brumlat při osmdesátikilometrové rychlosti na šestý rychlostní stupeň při dvoutisících otáčkách a zároveň mít dostatečnou rezervu pro zrychlení.

Při jízdě se rychle zapomene na fakt, že GranTurismo měří skoro pět metrů. Vůz velmi rychle a ochotně reaguje bez prodlev na pokyny volantu, což se ocení zejména při sportovnější jízdě na klikatých silnicích. Ruku v ruce s tím jde naprosto čitelné a předvídatelné chování vozu. Řízení je díky tomu velmi příjemné při různých stylech jízdy bez ohledu na to, zda jde o poklidnou projížďku nebo zda se popustí naplno uzda více než čty-

Řízení je velmi příjemné bez ohledu na styl jízdy.

GranTurismo nabízí luxusně zpracovaný interiér s dostatkem místa pro čtyři pasažéry.

řem stům koní. Kdo má rád větší pohodlí na palubě, ten si může zvolit elektronické odpružení Skyhook, které mění tuhost pérování podle aktuální situace. A když už je řeč o řízení, Maserati nabízí u stabilizačního programu jednu lahůdku pro sportovněji laděné řidiče. Zatímco běžné stabilizační systémy korigují vůz při sebemenším smyku nebo jsou naopak zcela vypnuty, Maserati nabízí při režimu sport kompromis. Stabilizace při něm umožní mírný smyk zádě, ale zároveň má řidič jistotu, že pokud to se sešlápnutím plynu přežene, elektronika ho zachrání.

Již v úvodu jsme nakousli, že modelovou paletu tvoří tři provedení. Podívejme se tedy na jednotlivé rozdíly.

GranTurismo

Slovíčko *základní* se ke GranTurismo jaksi nehodí. Výkon 405 koňských sil, bohatá výbava včetně navigace, koženého interiéru a bixenonových světel... První vůz této modelové řady pohání osmiválec o objemu 4,2 litru a jeho sílu přenáší na zadní nápravu automatická šestirychlostní převodovka zajišťující naprosto hladké

řazení. Motor je uložený zcela za přední nápravou, vůz tak disponuje velmi dobrým rozložením hmotnosti 49 % vpředu a 51 % vzadu. Zmíněných 405 koní dokáže rozjet vůz z klidu na 100 km/h za 5,2 sekundy. Vyladění motoru i podvozku je podřízeno zejména komfortu a díky tomu s ním není problém každodenní jízda i v hustém městském provozu.

GranTurismo S

Esková verze přišla na svět za rok po premiéře GranTurisma a přináší mnoho estetických i technologických řešení, kterým se liší od svých sourozenců. Tmavý podklad bixenonových světlometů, vytažené prahy, integrovaný spojler vzadu a odlišné tvary výfuků odliší „esko“ na první pohled. Nejdůležitější změny se ale odehrály pod kapotou. Objem motoru vzrostl na 4,7 litru a disponuje výkonem 440 koní. Automatickou převodovku nahradila robotizovaná převodovka typu F1 nazvaná MC-Shift, která vychází ze závodního prostředí a umí řadit za 100 milisekund. Mimochodem, vozy Maserati MC12 triumfovaly v posledních třech letech šampionátu sportovních

vožů FIA GT. Převodovka se navíc posunula nad zadní nápravu, čímž se dosáhlo z pohledu sportovního vozu excelentního rozložení hmotnosti 47 % vpředu a 53 % vzadu na hnané nápravě. Přepřacován byl rovněž výfukový systém, který se zapnutím sportovního režimu výrazně mění zvuk. Upraveno bylo také naladění podvozku, který je tužší a vůz má také výkonnější brzdy. GranTurismo S nabízí stejný vnitřní prostor jako jeho sourozenci, nicméně sportovní vyladění vozu mu ubírá část pohodlí a přidává více emocí za volantem.

GranTurismo S Automatic

Nejmladší v řadě GranTurisem je S Automatic, který je ideálním kompromisem mezi již zmíněnými modely. Vnější vzhled vy-

chází ze standardního GranTurisma, po vzoru čistokrevného „eska“ má vytažené boční prahy. S ním má společný i motor o výkonu 440 koní, ale k němu je připojena plně automatická převodovka zajišťující maximální komfort: rozložení hmotnosti je tak shodné se

standardním GranTurisem. Model S Automatic je standardně vybaven elektronickým odpružením Skyhook, které je sladěné s automatickou převodovkou a stabilizačním systémem, a zajišťuje maximální pohodlí. ■

Srovnání modelů GranTurismo

	GranTurismo	GranTurismo S Automatic	GranTurismo S
Objem motoru	4244 cm ³	4691 cm ³	4691 cm ³
Max. výkon	405 PS	440 PS	440 PS
Max. kroutící moment	460 Nm	490Nm	490Nm
Převodovka	šestirychlostní automat	šestirychlostní automat	šestirychlostní MC-Shift
Rozložení váhy	49 % vpředu, 51 % vzadu	49 % vpředu, 51 % vzadu	47 % vpředu, 53 % vzadu
Zrychlení 0-100km/h	5,2s	5,0s	4,9s
Max. rychlost	285 km/h	295 km/h	295 km/h
Brzdná dráha 100-0 km/h	36 m	35 m	35 m
Objem palivové nádrže	86 litrů	86 litrů	86 litrů
Prům. spotřeba (kombin.)	14,3 l/100km	15,2 l/100 km	16,4 l/100km
Délka	4 881 mm	4 881 mm	4 881 mm
Šířka	1 915 mm	1 915 mm	1 915 mm
Rozvor	2 942 mm	2 942 mm	2 942 mm
Základní cena bez DPH	96 350,- €	103 870,- €	109 700,- €

BEROUN GOLF RESORT

OTEVŘEL GOLFOVÝM TURNAJEM

NOVÝ GOLFOVÝ AREÁL BEROUN GOLF RESORT V MALEBNÉ KRAJINĚ BRDSKÝCH LESŮ BYL PRO VEŘEJNOST OFICIÁLNĚ OTEVŘEN V PÁTEK 23. KVĚTNA GOLFOVÝM TURNAJEM ZA ÚČASTI ŘADY ZNÁMÝCH OSOBNOSTÍ. TURNAJ SE ODEHRÁL POD VEDENÍM MIKULÁŠE ORDNUNGA, DLOUHOLETÉHO ČESKÉHO REPREZENTANTA A KAPITÁNA REPREZENTAČNÍCH VÝBĚRŮ.

Při akci s oficiálním názvem „Beroun Golf Resort Opening Trophy“ se soutěžilo v několika kategoriích; v každé z nich se rozdávaly tři ceny. Své golfové dovednosti zde ukázala nejedna populární osobnost – např. hokejisté Petr Nedvěd a Petr Bříza, herec Jiří Bartoška, hudebník Karel Vágner nebo golfová miss z roku 2004 Tereza Schejbalová. V porotě usedli již zmiňovaný Mikuláš Ordnung, ředitel areálu Beroun Golf Resort Vojtěch Matějček a marketingový ředitel Beroun Golf Resort Michal Tůma.

Beroun Golf Resort je nejnovějším golfovým areálem v České republice. Nachází se v lokalitě Na Veselé v Berouně. Rozloha golfového hřiště činí 65 hektarů rovného i mírně kopcovitého terénu. Členům a návštěvníkům nabídne vedle golfu i pohodlné zázemí – šatny, klubovnu, wellness a fitness centrum, vnější bazén, res-

Herec Jiří Bartoška a Tomáš Rančák

taurace a variabilní kongresové centrum. Součástí celého 70hektarového areálu je i obytný soubor apartmánových a řadových domů určených k trvalému bydlení. Investorem projektu je společnost Tifannys, jejímž hlavním akcionářem je jihokorejská firma KOS WIRE. Architektem hřiště je zkušený kanadský specialista Les Furber, člen výkonného výboru Asociace amerických golfových architektů, jenž se podílel i na golfovém hřišti na Karlštejně. Generálním dodavatelem je firma JEŽ s. r. o. ■

Golfová miss 2004 Tereza Schejbalová

Hudebník Ondřej Hejma

Kongresové a rekreační centrum
s hotelem, wellness a golfovým hřištěm.

18 jamek s nejkrásnějším výhledem

JIŽ OD ROKU 2000 SI MOHOU GOLFIŠTÉ ZAHRÁT NA GOLFOVÉM HŘIŠTI V MLADÝCH BUKÁCH A POKOCHAT SE PŘITOM VÝHLEDEM DO PŘEKRÁSNÉ KRKONOŠSKÉ KRAJINY. OD ZÁŘÍ ČEKÁJÍ AREÁL VELKÉ ZMĚNY – PŘEJMENUJE SE NA GRUND RESORT GOLF&SKI, MÍSTO PŮVODNÍCH 9 JAMEK JICH BUDE HRÁČŮM K DISPOZICI 18 A SOUČÁSTÍ MODERNÍHO RESORTU BUDE I LUXUSNÍ DESIGNOVÝ HOTEL S WELLNESS, KONFERENCEČNÍMI PROSTORY A RESTAURACÍ.

Golfové hřiště v Mladých Bukách se může pochlubit jednou z nejkrásnějších vyhlídek v zemi. Jeho areál nabízí bezkonkurenční výhledy na Krkonoše včetně jejich dominanty Sněžky a na překrásné Vraní vrchy a Zvičinu. Historie golfu v Mladých Bukách se začala psát v roce 2000. V neděli 27. srpna toho roku bylo v areálu golfového hřiště slavnostně otevřeno kryté odpaliště s cvičnou loukou. Dokončena tak byla první etapa výstavby.

Již v září tohoto roku si budou moci všichni příznivci golfu vyzkoušet, jak se rodině Grundových, která je majitelem celého areálu, povedlo uskutečnit naplánované změny. Cílem přestavby celého areálu bylo vybudovat multifunkční Grund Resort Golf&Ski, jehož součástí bude nové, osmnáctijamkové hřiště, cvičné šestijamkové hřiště se cvičnými chipping a putting greeny a krytý driving range včetně zázemí a osvětlení.

V létě golf a v zimě lyže

„Plán na lepší využití daných možností a z kvalitnějších podmínek pro naše hosty byl přirozeným vyústěním našich aktivit v Mladých Bukách. Chtěli jsme vybudovat místo, kde se budou naši hosté cítit dobře. Místo, kde si odpočinou, kde se mohou setkávat v příjemném prostředí s vysokým standardem, obklopeném nádhernou přírodou Krkonoš,“ říká prezident Resortu Jiří Grund. „Grund Resort Golf&Ski vzniká s cílem stát se základnou, ať už chcete přijet za golfem, na lyže, běžky, kolo, pěší výlet nebo zde uspořádat firemní akci,“ dodává Jiří Grund.

Právě možnost celoročních aktivit v samotném Resortu i v jeho okolí je jeho velkou devízou. Poloha Resortu nad obcí Mladé Buky je unikátní nejen svým krásným výhledem, ale i v České republice neobvyklou polohou golfového hřiště hned vedle lyžařského areálu, vybaveného lanovkou a třemi vleky.

Tato výjimečná poloha umožňuje nabídnout klientům Resortu celoroční sportovní aktivity. „U nás nebudeme mít mimosezónu,“ komentuje silnou stránku areálu Jiří Grund.

Po celý rok do hotelu, wellness a restaurace

Kromě rozšíření golfového hřiště na 18 jamek bude další výraznou změnou pro klienty možnost ubytovat se v luxusním designovém hotelu, který bude součástí Resortu a jehož otevření je rovněž naplánováno na září 2009. Hotel ve čtyřhvězdičkovém standardu je postaven s respektem ke krajině, s cílem se do krajiny organicky začlenit, a přitom poskytnout hostům kvalitní a příjemné zázemí. „Ať se budou hosté vracet z golfu, lyžování, výletu na kole nebo pěšky, chtěli jsme, aby je hotel již z dálky vítal a aby se těšili na kvalitní odpočinek,“ popisuje Jiří Grund.

Interiér hotelu vzniká ve spolupráci se špičkovým italským designérským ateliérem Ferrari Pagani Tresoldi Architetti, použité materiály nejvyšší kvality podtrhují snahu o maximální komfort hostů. V hotelu bude 56 lůžek ve 24 nadstandardních dvoulůžkových pokojích a 4 luxusních apartmá. Každý pokoj bude standardně vybaven sprchovým koutem, televizí se satelitním příjmem a minibarem. Samozřejmostí je připojení k internetu formou wifi, které bude pro hosty zdarma.

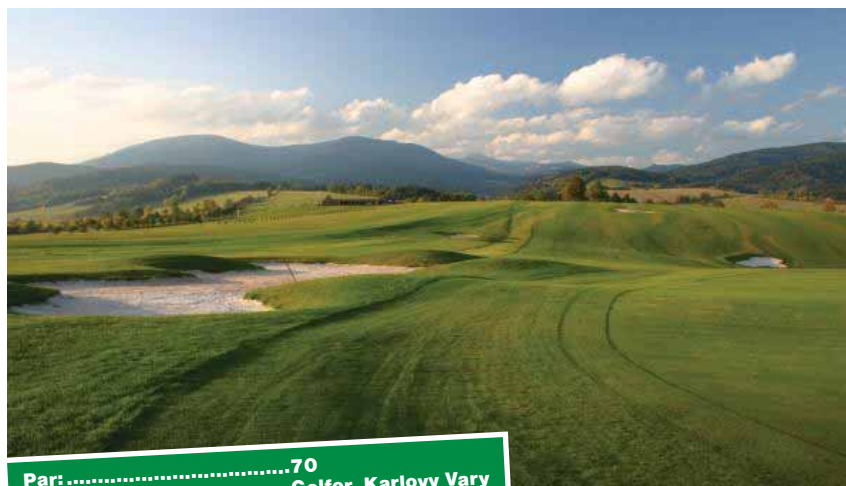
Komfortní hotel se neobejde bez wellness centra a platit to bude i v Grund

Resort Golf&Ski. Po aktivním dni hosty přivítá komfortní wellness, kde bude možné využít 12metrový bazén s protiproudem a masážní lavičí, vířivku až pro 6 osob, saunu nebo multifukční vanu s vibračním dnem. V nabídce budou klasické sportovní masáže i masáže inspirované světem – thajské, indické.

Součástí Resortu bude i restaurace. Její koncept je výsledkem pečlivého zvažování různých variant s cílem nabídnout hostům vysokou kvalitu a ještě něco navíc. „Kromě klasické mezinárodní kuchyně budou proto součástí

kteří chceme významnou měrou získávat z místních zdrojů. Zkrátka – kdykoli k nám přijedete, ochutnáte něco nového,“ říká Jiří Grund.

V okolí Grund Resort Golf&Ski se nachází mnoho příležitostí k aktivnímu trávení volného času. Lyžařský areál v těsném sousedství hotelu disponuje třemi sjezdovkami (nejdelší má délku 550 m) s lanovou dráhou a třemi vleky. Pro nejnáročnější lyžaře je to jen 6 km do Janských Lázní, resp. do jednoho z nejkvalitnějších lyžařských areálů v České republice – Černé hory.

Par:70
 Projektant:Golfer, Karlovy Vary
 Délka hřiště:
 muži:5285 m
 ženy:4801 m
 Nejdelší jamka:č. 11 – 540 m
 ze žlutých odpališť
 a 510 m z červených
 odpališť
 Největší výškový rozdíl:45 m (jamka č. 5)

Turisty jistě zaujme také rodinou Grundových vybudovaný a znalci oceňovaný turistický okruh po skalách z červeného slepence. ■

menu i regionální speciality, obměňované podle sezónnosti použitých surovin,

FINANCOVÁNO Z REGIONÁLNÍHO OPERAČNÍHO PROGRAMU SOUDRŽNOSTI SEVEROVÝCHOD.

Resort Darovanský dvůr

DAROVANSKÝ DVŮR – TENTO ROZLEHLÝ RESORT SITUOVANÝ V SRDCI PŘÍRODNÍHO PARKU HORNÍ BEROUNKA NALEZNETE POUHÝCH 50 MINUT JÍZDY Z PRAHY NEBO 45 MINUT JÍZDY Z MEZINÁRODNÍHO LETIŠTĚ PRAHA-RUZYNĚ.

Celá lokalita je pověstná svojí vzácnou přírodní krásou, meandry řeky Berounky a tichou zvlněnou krajinou s tajemnými lesy. Toto vše je zde stále znovu a znovu objevováno nadšenými návštěvníky.

Resort vyrostl na místě bývalého poplužního dvora ze 17. století, prošel citlivou rekonstrukcí a nyní nabízí kompletní hotelové a kongresové služby.

Kongres&Golf hotel Darovanský dvůr**** nabízí kvalitní ubytování v samém srdci golfového hřiště, k dispozici je celkem 242 lůžek – 68 pokojů **** a 32 pokojů ***. Všechny pokoje mají vlastní příslušenství. Pokoje úrovně **** mají k dispozici trezor a rovněž možnost připojení k internetu. V prostorách restaurace v hlavní budově hotelu je Wifi připojení zdarma.

Dále zde naleznete 2 restaurace – jednu z nich v historické budově s 300 let starou „černou kuchyní“ s původní pecí na domácí chléb a druhou v hlavní budově hotelu.

Kongresový sál, s kapacitou 250 osob, lze variabilně rozdělit na 6 menších přednáškových sálů. K dispozici je nejmodernější audiovizuální technika a dokonalé ozvučení celého prostoru. Celková maximální kapacita konferenčních prostor při divadelním uspořádání je 300 osob.

Hráči golfu mají k dispozici 27jamkové hřiště linkového charakteru z dílny skotského architekta Chrise Johnsona, kde každá z jeho devítek „Panorama“, „Svatá Anna“ a „Jezírka“ dobře prověří herní dovednosti hráčů všech výkonnostních kategorií. Uprostřed krásné krajiny, nad řekou Berounkou, jsou umístěny široké fairwaye, množství hlubokých bunkerů a rozlehlé greeny. Celé golfové hřiště je lemováno okolními smíšenými lesy.

Nedílnou součástí resortu je rovněž golfový klub, který má v současné době 360 členů. Golf klub Darovanský dvůr nabízí svým členům výhodu téměř neomezeného hraní s herní kombinací tří devítek, rozsáhlé zázemí pro klubový život, program benefitů poskytovaných majitelem resortu a pro juniory například tradiční golfové kempy spojené s pobytem.

Golfové hřiště je jen jednou z mnoha aktivit, které mohou hosté v resortu využít. Oblíbené jsou golfové akademie, vyhříváný plavecký bazén, bowling, laser game, laser shot, turistika, horská kola anebo kanoe. Nejžhavější novinkou letošního roku je květnové otevření designového wellness centra – „Vítálního světa“.

V tomto magickém prostoru, vybudovaném v antickém stylu na více než 300m² a zdobeném mozaikami, mramorem či nefritovým obkladem s antickými reliéfy, naleznete různé druhy relaxačních procedur, koupelí a inhalací. To vše je působivě umocněné kouzelnou hrou vůní, hudby a světla.

Najdete zde nejenom whirlpool s masážními tryskami a vodou prozářenou jiskřivým světlem, ale také bylinkovou inhalací s přírodními motivy a vůní levandule či heřmánku, kruhovou Kneippovu koupel se střídavě teplou a studenou vodou, tradiční

římskou páru nebo působivou ledovou studnu s homolí třpytivé ledové tříště. Nechybí rovněž klasická finská sauna s ochlazovacím bazénkem plným ledových krystalů, solná inhalace, masáže nebo turecké lázně-Hammam.

Pro klidnou relaxaci a odpočinek je učeno Thepidarium s vyhříváními lehátky, vykládané žlutým mramorem v kombinaci s pískovcem, společenský prostor doplňuje Laconium, které svojí tichou atmosférou přímo hladí na duši, meditační místnost s noční oblohou a pláží plnou křemenných valounků, nebo tajemná Amorova komnata pro nerušené soukromí.

Vitální svět Resortu Darovanský dvůr prezentuje nový životní styl, nabízí odpočinek od každodenních starostí, uvolnění, relaxaci a napomáhá tak obnovit fyzické i duševní zdraví člověka.

Nabízíme Vám tyto relaxační procedury:

- **Bylinková inhalace** – vdechování přírodních vonných par a esencí. Uvolnění dýchacích cest a prokrvení organismu. Vlhkost vzduchu 80-100 %
- **Solná inhalace** – vdechování par nasycených mořskou solí
- **Římská pára** – inhalace přírodní páry, uvolnění dýchacích cest, prohřátí celého těla a prokrvení organismu
- **Sauna s ochlazovacím bazénem** – kombinovaná potní lázeň, působení páry a suchého tepla. Uvolnění dýchacích cest, prokrvení organismu, posílení imunity těla.
- **Letní déšť** – celkové ochlazení organismu, osvěžení těla studenou vodou
- **Ledová studna** – chladná komora s ledovou tříští. Zvyšování prokrvení pokožky třením ledu a vyrovnávání vnitřního přehřátí organismu.
- **Ochlazovací bazén** – působením studené vody s ledovou tříští dochází k celkovému ochlazení organismu po terapii teplem
- **Turbosprchy** – intenzivní proud studené a vlažné vody. Ochlazení a otužování organismu po tepelné terapii.
- **Whirpool** – vyhřívání vany s masážními tryskami. Teplota vody 33 – 35°C.
- **Noční obloha** – meditace a uvolnění mysli pod noční barevně se měnící oblohou. Uklidnění a vyčištění mysli
- **Kneippova koupel** – masáž nohou pomocí střídání studené a teplé vody. Vhodná pro celkové prokrvení dolních končetin, masáž akupresurních bodů na ploskách chodidel pomocí oblázků.
- **Hammam** – turecká lázeň pro očistu a masáž těla metodou peelingu, epilace drsnou rukavicí a následné opláchnutí těla horkou vodou.
- **Amorova komnata** – vzájemné uvolnění, hýčkání a meditace. Intimní prostor pro nerušený odpočinek.

- **Thepidarium** – relaxační prostor s vyhříváními lehátky. Pocit navozující uvolnění, snění až spánek.
- **Laconium** – suché lázně. Suchá potírna s teplotou 55 – 65°C
- **Teplé lavice** – prostory k relaxaci
- **Různé typy masáží** – sportovní, relaxační, zdravotní

Za dobu své existence se Darovanský dvůr jednoznačně zařadil mezi nejvýznamnější kongresové a sportovní resorty v České republice. ■

RESORT DAROVANSKÝ DVŮR, DAROVÁ 3, BRÁSY

GPS: 49°50 19 ; 13°31 9,44

tel.: +420 371 740 711

e-mail: SALES@DAROVANSKYDVUR.CZ;

GOLF@DAROVANSKYDVUR.CZ

WWW.DAROVANSKYDVUR.CZ

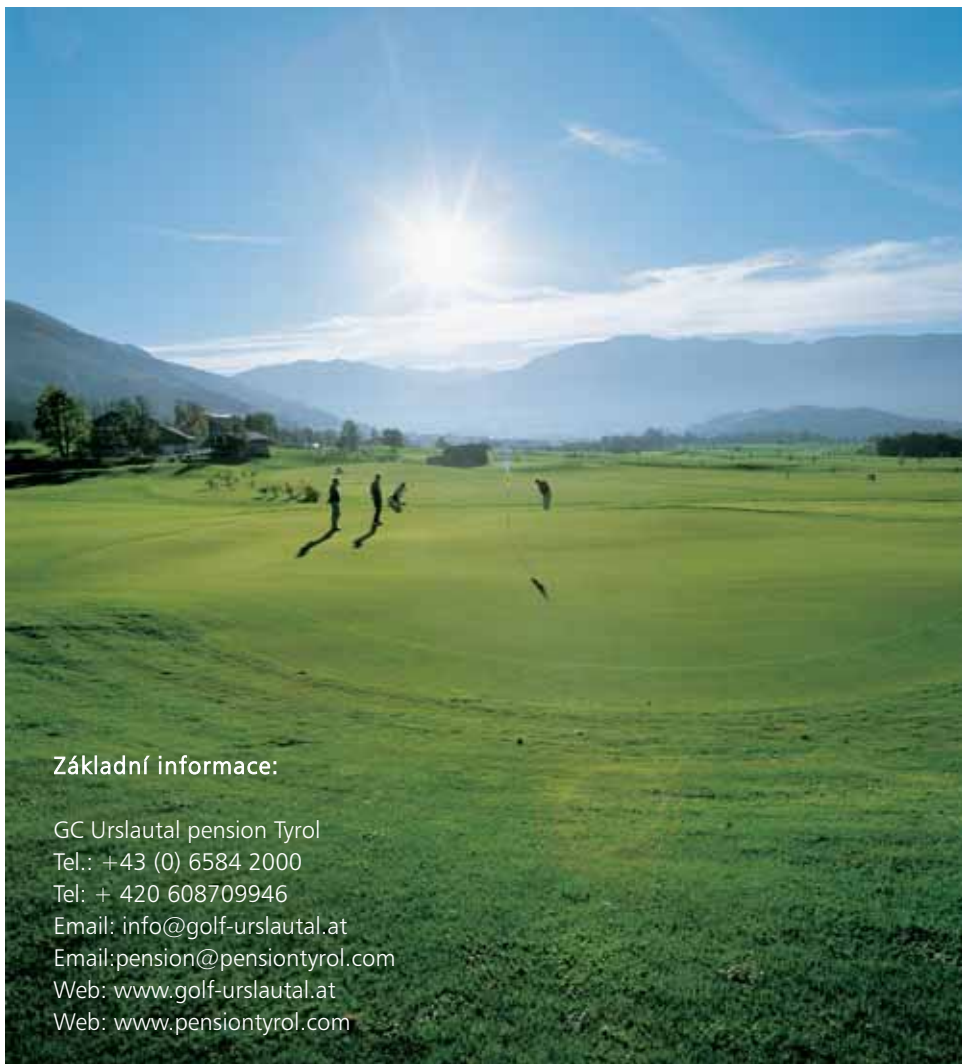
GOLF ZA ZVUKU KRAVSKÝCH ZVONŮ

GOLF POD SJEZDOVKOU, KDE JSTE V ZIMĚ NAJEZDILI 30 KM A POCHUTNÁVALI SI NA HRUŠKOVICI? ANI SEN, ANI UTOPIE. V RAKOUSKU, O KTERÉM JE ŘEČ, SE NACHÁZÍ 280 GOLFOVÝCH HRÍŠŤ A MY VÁM PŘEDSTAVÍME JEDNO Z NICH.

Nachází se v Maria Alm, v údolí řeky Urslau a od toho se odvíjí i jeho jméno Golfclub Urs lautal. Zell am See je správním střediskem Maria Alm a tato oblast již mnohým jistě napoví. Hřiště je situováno mezi masívy Berchtesgadenských Alp, a tak máte pocit, jako byste byli v aréně. Zbytky sněhu na kopcích připomínají ona zmiňovaná lyžařská střediska, a tak u jamky č. 1 nostalgicky vzpomínáte na zimní zážitky. Kdo by ovšem v horách čekal nějaké extrémní kopce, je na omylu. Hřiště bez problémů zvládnete pěšky. Anglický golfový architekt Keith Preston zde našel ideální podmínky pro dvě odlišné devítky. Ta první je spíše kopcovitá s kratšími jamkami náročnými na přesnost. Ta druhá bez převýšení zase leccos odpustí. Celé hřiště je perfektně udržováno a zavlažováno. Ferveje druhé devítky jsou široké, všechny greeny velmi husté a stejně rychlé. Téměř každou jamku zdobí nějaká překážka, samozřejmě jsou bunkry, ale i chytře umístěná jezírka a protékající potůčky. Tím se stává hra na green zajímavější, musíte plánovat strategii. Výhodou je, že z každého odpaliště máte většinou přehled o ráně a i špatně umístěný míč se dá dobře vyhrát. Narazíte také na biozóny bez trestné rány, což zejména nováčkům zvedne sebevědomí v podobě přijatelného skóre. Délka hřiště je 5.967 metrů s párem 71. Stejně jako jamka č. 9 tak i 18 končí

před stylovou klubovnou s restaurací a recepcí. Zázemí je zde příjemné, nechybí šatny, toalety a samozřejmě Proshop.

V Maria Alm je ovšem myšleno i na začátečníky. Jsou zde dvě cvičné puttovací plochy, nechybí chipping green, cvičné bunkry a především stojí za zmínku zastřešený driving range, který je v Alpách jeden z nejdelších. Velikost prostoru je ostatně patrná i na cvičném 3jamkovém hřišti, s párem 11. Zde si mohou za mírný poplatek zahrát i začí-

Základní informace:

GC Urs lautal pension Tyrol
Tel.: +43 (0) 6584 2000
Tel: + 420 608709946
Email: info@golf-urs lautal.at
Email:pension@pensiontyrol.com
Web: www.golf-urs lautal.at
Web: www.pensiontyrol.com

nající golfisté bez HCP. Jamky jsou umístěny uprostřed hřiště, a tak nejen jeden rodinný příslušník nadšeného golfisty zde poprvé nasaje atmosféru opravdové hry.

Okolo hřiště se rozkládají selské usedlosti a cyklostezka, takže mimo zvonění kravských zvonců a cvakání přehazovačky vás opravdu nic neruší. Máte pocit, že čas kolem vás se opravdu zastavil. Co víc si při golfu přát. Stejnou atmosféru na vás přenese i samotná vesnička Maria Alm. Dominantou je bezesporu 500 let starý kostelík, vysoký 90 metrů, který

v době největší slávy zažil poutě až ze Salzburgu. Ne nadarmo se Maria Alm umístil v loňském roce na 7. místě všech destinací v Rakousku jako „vesnička vystřižená z pohádky.“

K našemu pobytu jsme využili ubytování v pensionu Tyrol, který nemá komfort 4-hvězdičkového hotelu, ale jeho domácí atmosféra, podpořená českými majiteli nám naprosto vyhovovala. Navíc hosté pensionu mají slevu 20 % na green fee a tak to tady golfem žije. Pořádají zde turnaje a kempy pro začátečníky na získání HCP. Večerní atmosféru dokresluje

posezení v baru s točeným pivem a stylovou pecí.

Na závěr je potřeba podotknout, že v okolí do 30 km lze navštívit další hřiště (Zell am See, Kaprun, Gut Brandlhof, Mittersill). Ač Maria Alm nedosahuje jejich věhlasu, vládne zde klidná a venkovská atmosféra, kterou neruší žádný kamenolom, dálnice či železnice.

Přidáváme lákadlo pro krátké hráče „v 800 m. n. m. bude i váš drive přes 250 metrů.“ ■

PAVEL PEŠKA

KOTLINA Terezín

Pokud hledáte klidné místo pro relaxaci, příjemný sportovní zážitek svůj, případně celé rodiny, určitě by jste měli navštívit golfové hřiště KOTLINA ležící v hezkém přírodním prostředí lužního lesa vedle Terezínské pevnosti, na soutoku Ohře s Labem.

Tato příjemná přírodní oáza se nalézá za branami historického města Terezína, pouze 35 minut z centra Prahy a 3 minuty z královských Litoměřic.

Hřiště je technicky pestré, má pečlivě střižené fairwaye, zrádné vodní překážky a bunkery. To vše umožňuje hráčům velice zajímavou hru a neopakující se herní situace. Mírné klimatické podmínky zaručují v této oblasti krátkou zimu a tedy i delší golfovou sezónu.

Tréninkový areál hřiště je v bezprostřední blízkosti parkoviště a klubovny. Veškerý servis hráčů je tak soustředěn v jednom místě a hráči se nemusí přemisťovat za tréninkem ve větších vzdálenostech.

V areálu je také klubovna s restaurací pro cca 48 lidí a s možností využití prostoru k menším konferencím a je vhodný i pro případné pořádání firemních aktivit. Součástí klubovny je i dobře zásobený proshop.

Hřiště KOTLINA Terežín a Maria Theresia Golf Clubu provozuje také golfovou školu Johna Horského. Speciální nabídkou golfové školy jsou individuální lekce s trenéry.

Přijďte a přesvědčte se o příjemném prožitku, který jsme pro vás, vaši rodinu, přátele a kolegy připravili. Podrobnější informace o nabízených možnostech a technických parametrech hřiště najdete na webových stránkách: www.golfkotlina.cz. ■

Technické parametry hřiště:

- 9 znormovaných jamek,
- par 72,
- slope 144,
- délka 6388 m
- počet bunkerů 22

Driving range:

- 17 krytých odpališť,
- 300 m dlouhý driving range,
- chipping area s bunkerem,
- 900 m² putting green.

Pohádková země

SPOJENÉ ARABSKÉ EMIRÁTY ROZKLÁDAJÍCÍ SE V SEVEROVÝCHODNÍ ČÁSTI ARABSKÉHO POLOOSTROVA. ROMANTICKÁ KRÁSA A SVĚT FANTAZIE, POHÁDKOVĚ BOHATÁ ZEMĚ S OBROVSKÝMI ZÁSOBAMI ROPY. PROSTĚ NESMÍRNÉ BOHATSTVÍ A VELMI PRAGMATICKE ZÁKLADY.

Spojené arabské emiráty se rozkládají v severovýchodní části Arabského poloostrova. Romantická krása a svět fantazie, pohádkově bohatá země s obrovskými zásobami ropy. Prostě nesmírné bohatství a velmi pragmatické základy. Možná je to právě pohádkový džin, který rozdává ropu svým pánům jako

důkaz své oddanosti, ale ať je tomu jakkoli, nikde na světě nenajdete obdobné splynutí tradiční kultury s technologiemi 21. století, historickými památkami starými stovky let a luxusními nejmodernějšími stavbami světových architektů. To jsou Spojené arabské emiráty, které nám ještě donedávna připomínaly turisticky neobje-

vený poklad. Objevte dnes kombinaci slunce hřejícího po celý rok s vynikajícími možnostmi trávení volného času a rekreaci okořeněnou mystickým arabským dobrodružstvím. To vše vytváří ideální podmínky pro nezapomenutelnou dovolenou. Čeká vás odvěké kulturní dědictví Arábie spojené s velmi silnou tradicí, která

skrývá pohostinnost, ryzí srdečnost a přívětivost. Spojené arabské emiráty, symbol luxusu, ohromí každého svými mrakodrapy, umělými ostrovy, zlatem, špičkovou elektronikou. Z ropy plynoucí bohatství dalo vzniknout těm nejluxusnějším hotelům světa ležícím na plážích s nádherně bílým pískem jemným jako pudr a také v metropolích, jakými jsou Dubaj a Abú Dhabi. Tyto kombinace slibují dovolenou s nevsedními zážitky. Připravte se na to, že dovolená ve Spojených arabských emirátech je úplně jiná. Tato destinace je Mekkou arabského luxusu a v porovnání s ní Evropa bledne závistí! Přesto je cenově dostupná a láká cestovatele ze všech koutů světa. Je libo mrakodrapy, umělé ostrovy ve tvaru palem, nejluxusnější hotely světa, zlato, špičkovou elektroniku, silná auta, jednu z největších zásobáren ropy naší planety? To jsou Spojené arabské emiráty! Budete mít pocit, že jste se ocitli v říši nejbujnějších představ a snů, kde se mísí stará arabská architektura se supermoderními mrakodrapy, které vyrůstají „z ničeho“.

Kam se vydat a který emirát zvolit? Spojené arabské emiráty vám nabídnou luxus, krásné pláže, nádherně čisté moře, barevný podmořský svět a bezstarostný odpočinek spolu s typickou atmosférou, která dodá šmrnc vaší dovolené.

Hledáte příjemné ubytování, ale dál od mrakodrapů? Zvolte Ras Al Khaimah nebo Umm Al Quwain. Emiráty, v nichž najdete klid i duny a oázy a odkud můžete dělat výlety kankoli. Ideální! Za potápěním se vydejte do Fujeirahu. Potápění v Indickém oceánu vám otevře krásný podmořský svět a zcela vás okouzlí svou pestrou paletou barev. Tradici hledejte v Sharjahu, emirátu sousedícím s Dubají. Mrakodrapy a přepych, to jsou Dubaj a Abú Dhabi, metropole ležící ve stejnojmenných emirátech. Pokud hledáte to, co patří do moderního světa, ať je to cokoli, najdete to zde. Dýchne na vás luxus a neomezené možnosti. Zimní středisko se zasněženým svahem vybudované v Dubaji je toho důkazem, a ne jediným. Zde můžete dělat opravdu cokoli, a pokud nepoznáte Dubaj nebo Abú Dhabi, nepoznáte skutečnou atmosféru Spojených arabských emirátů! ■

Poznejte pohádkový svět Spojených arabských emirátů!

odlety od 5. srpna do 9. září 2009

Beach ***

7 nocí se snídaní od **13 990 Kč***

**Hilton Ras Al Khaimah
Resort & Spa *******

7 nocí s polopenzí od **18 990 Kč***

www.fischer.cz | 800 12 10 10

Cestovní kancelář

FISCHER

*Ceny neobsahují letecké poplatky, palivové příplatky a další poplatky.

UniCredit Bank přichází s výhodnější alternativou ke spořicíím účtům

NABÍDKA SPOŘICÍCH PRODUKTŮ SE V ČESKÉ REPUBLICE STÁLE ROZŠIŘUJE A OBJEVUJÍ SE STÁLE NOVÉ MOŽNOSTI, KAM JE MOŽNÉ UKLÁDAT VOLNÉ FINANČNÍ PROSTŘEDKY S CÍLEM JEJICH CO NEJLEPŠÍHO ZHODNOCENÍ. HLAVNÍ CHARAKTERISTIKOU MODERNÍCH PRODUKTŮ JE CO NEJVÍCE MINIMALIZOVAT PŘÍPADNÁ RIZIKA POKLESU HODNOTY VLOŽENÉ ČÁSTKY, NA DRUHOU STRANU VŠAK ZACHOVAT MOŽNOST DOSAŽENÍ VYSOKÉHO ZHODNOCENÍ.

Jak však nenaletět lákavým reklamním nabídkám, u kterých se však až časem objeví řada drobných ALE? Pokud se chcete těmto nepříjemnostem a marketingovým trikům vyhnout, je pro vás vhodnou volbou Garantovaný vklad MAXIM od UniCredit Bank. Banka u Garantovaného vkladu MAXIM rozšířila možnosti výhodnějšího úročení – garanci úrokové sazby 3,75 % na 60 měsíců, 3,05 % na 12 měsíců a 2,75 % na 6 měsíců po celou dobu trvání vkladu. Zachovány zůstávají další výhody jako okamžitý přístup k penězům bez sankce, pojištění vkladu a možnost zřízení a výběru vkladu bez poplatku.

„UniCredit Bank vkladem MAXIM garantuje klientům dosažení bezrizikového zajímavého výnosu. Díky svým speciálním vlastnostem je tento garantovaný vklad atraktivní volbou oproti spořicíím účtům. Vklad MAXIM v sobě v praxi slučuje přednosti vybírání peněz kdykoli a beze všech poplatků za zřízení, ukončení nebo čerpání vkladu s výhodou vysoké úrokové sazby, garantované po celou dobu jeho trvání,“ uvedl Jakub Dusílek, ředitel Divize řízení produktů a segmentů retailového bankovníctví.

Hlavní výhodou Garantovaného vkladu MAXIM je jistota zhodnocení prostředků. Klienti mohou volné finanční prostředky vkládat na 60 měsíců se zhodnocením s úrokovou mírou 3,75 %, dále na 12 měsíců se sazbou 3,05 % a na 6 měsíců se sazbou 2,75 % s garancí uvedené úrokové sazby po celou dobu trvání vkladu. Tyto vlastnosti vkladu reagují na aktuální potřebu klientů, kteří chtějí mít jistotu, že úroková sazba nebude upravena směrem dolů, jak se nepředvídaně stávalo u některých spořicíím účtů v minulých dnech.

Sjednání produktu je velmi snadné, není potřeba si zřizovat běžný účet, stačí zajít na kteroukoliv pobočku UniCredit Bank nebo zavolat na bezplatnou telefonní linku 800 144 441 (denně 7-22 hod.) Nejrůznější spořicíí produkty často neumožňují předčasné výběry. Jiné je to však u Garantovaného vkladu MAXIM, kde neplatíte žádné poplatky za zřízení vkladu ani výběry. Bez sankce, tak můžete uskutečnit výběry kdykoliv. UniCredit Bank stanovila vyšší minimálního vkladu na přijatelných 30 tisíc Kč.

Rozšířením nabídky depozitních produktů reaguje banka na aktuální potřeby klientů. UniCredit Bank je charakteristická individuálním přístupem k zákazníkovi. Dokáže tak prostřednictvím Osobních bankéřů nabídnout svým klientům optimální zhodnocení volných finančních prostředků. Finanční specialisté se postarají o veškerý komfort s dohledáváním vhodných bankovních produktů, které je za normálních okolností nutné absolvovat návštěvou poboček a srovnáváním nabídek či vyhledáváním na internetu.

UniCredit Bank se dlouhodobě specializuje na svobodná povolání. V její nabídce jsou samostatné a specializované produkty a služby, které splňují specifické požadavky těchto profesí. Základem nabídky banky je ucelený balíček bankovních služeb sestavený na míru – např. Konto Profese, které poskytuje celou řadu služeb oceňovaných jejími klienty. ■

SPOLEČNĚ S VÁMI TVOŘÍME SEHRANÝ TÝM

Kompetenční centrum pro svobodná povolání, které naleznete pouze v naší bance, upraví bankovní služby a jejich parametry přesně podle Vašich představ. Věnujte se naplno své profesi, my se budeme věnovat Vám... kompetencni.centrum@unicreditgroup.cz, tel.: 224 122 630-633, www.unicreditbank.cz

Nika Zupanc – design v netradičním obalu

Každý rok na jaře žije italský Milán designem. Koncem dubna zde totiž probíhá pravidelný Salon nábytku, někdy také nazývaný Design Week – největší a nejprestižnější akce svého druhu, konaná v rámci veletrhu **Salone Internazionale del Mobile**. Původně se jednalo o malou výstavu italských řemeslníků, v posledních letech však veletrh přerostl do gigantických rozměrů. O jeho prestiži a úspěšnosti vypovídá zejména obrovská účast vystavujících, zvučná jména světově proslulých designérů a neucházející zájem návštěvníků.

Vystavená díla se obvykle stanou nejvyhledávanějšími kousky a inspirací pro celý následující rok. A proto se zde setkávají designéři, výrobci nábytku, bytoví návrháři a interiéroví architekti, nebo jen milovníci designu a bytového návrhářství, aby se inspirovali, zhodnotili a podívali se, co nového se v tomto oboru děje a jakým směrem se ubírá. Designový nábytek, doplňky do interiéru, osvětlení domácností či komerčních a průmyslových objektů nebo extra-

NIKA ZUPANC je mladá slovenská designérka se zvláštním citem pro extravaganci a originalitu. S ženským šarmem bojí hranice v užívání materiálů, neotřele je kombinuje a díky kontrastům a zároveň špičkové kvalitě dosahuje neobvyklých efektů, potírajících nevýraznost a nudu. Ve svých pracích klade důraz na detail, vysokou estetiku a moderní materiály, které brilantně využívá k podtržení osobitého kouzla nezávislých žen. Její designové objekty získaly řadu ocenění, pravidelně vystavuje na nejprestižnějších výstavách designu od Londýna po Milán. Mezi její nejznámější artefakty patří lampy Lolita, vytvořené pro společnost Moooi, za které v loňském roce obdržela například ocenění NEW YORK TIMES STYLE magazínu jako jeden z nejžhavějších designových trendů, či Tailored chair pro Moroso.

The Doll house, Milano 2009

– využito fasádního systému Qbiss by trimo

Dokážete si představit ideální dům? Dům, kde se dokonalý moderní materiál střetává s klíče tradičních puntíků a vymyká se všem předpokladům? The Doll house ukazuje, jak rozdílně lze na svět objektů a tvarů nahlížet a jak lze s úsměvem překračovat „samozřejmá“ pravidla.

vagantní kousky mladých designérů vystavujících tradičně v rámci SaloneSatellite – to vše a spousta dalšího byla k vidění i letos.

Vystavovat v Miláně je poctou i odměnou. Letos se v Mekce mladých designérů, v Zoně Tortone, představila se samostatnou expozicí i mladá slovinšská designérka Nika Zupanc.

Svou originální projekci na milánském veletrhu nazvala **I will buy flowers myself – Květiny si koupím sama**. V názvu i v celém pojetí expozice sledujeme autorčinu inspiraci romantickými literárními hrdinkami, které bojovaly proti společenským předsudkům, a jak naznačuje název výstavy, „květiny by si kupovaly nejradyji samy“. Své originální designové kousky, jako kolébku, sofa, dětské autíčko, minisporák či prachovku apod., tedy ryze ženské a domácí atributy, totiž autorka umístila do speciální černobílé architektonické instalace nazvané **The Doll house**. Pro stavbu tohoto „domečku“ kreativně využila nový modulový fasádní systém Qbiss by trimo, který v sobě spojuje moderní a vysoce estetický design se špičkovou funkční kvalitou. Nika tak propojila křehkost svých jedinečných

artefaktů s komerčně využívanými materiály. „Pro mou práci je velmi důležité pracovat s každým detailem, abych dosáhla požadovaného efektu, a tak i umístění musí být perfektní, aby dalo mé práci požadovaný rámec. Nápad umístit moje práce do domečku pro panenky byl odvážný a provokativní. To není architektura, to může být cokoli – představa domu, metafora, která vyvolává otázky o roli současné moderní architektury a designu ve společnosti, a tak podobně,“ komentuje svou volbu materiálu pro ‘domeček’ a jeho ztvárnění autorka. Spojení zdánlivě nespojitelného v podání Niky Zupanc tak boří zaběhlé představy o využití materiálů a přináší jedinečný umělecký zážitek. ■

Stručné představení veletrhu:

48. národní a 31. mezinárodní ročník Salone Internazionale del Mobile v Miláně se konal od 22. do 27. dubna 2009. Tento mezinárodní veletrh nábytkářského průmyslu a vybavení interiérů je největší událostí svého druhu v roce a spolu s doprovodnými výstavami každoročně přiláká statisíce návštěvníků z řad profesionálů, žurnalistů, ale i laické veřejnosti. Hlavní „Salon“ a jeho doprovodné „Satelitní salony“ nejsou pouhou výstavou, jsou jedinečnou možností sledování, kam směřuje vývoj v oblasti nábytkářství a designu, je to možnost setkávání a konzultací profesionálů, střetávání tradice s novými, nekonvenčními nápady, hledání a nalézání inspirace a inovace, objevování nových talentů, nabývání zkušeností a rozšiřování tvůrčích obzorů.

SofaTapisserie a prachovka Unfaithful či minivaříč Mrs Dalloway – jedinečný design Niky Zupanc byl k vidění na milánském „Salonu“.

Spotřebitelský průzkum:

kvalita českých potravin je v průměru vysoká

NA JAŘE 2009 PROVEDLA SPOLEČNOST TNS AISA SPOTŘEBITELSKÝ PRŮZKUM TÝKAJÍCÍ SE KVALITY ČESKÝCH POTRAVIN A SYSTÉMŮ JEJICH CERTIFIKACE.

Výzkumu se zúčastnilo 500 žen – spotřebitelek ve věku 25 až 55 let. Jednalo se o reprezentativní vzorek z hlediska věku, vzdělání, regionu a velikosti místa bydliště. Ukázalo se, že pokud jde o kvalitu českých potravin, převážná většina spotřebitelek (95 %) je s ní spokojena. České potraviny jsou dokonce vnímány jako v průměru jako kvalitnější než potra-

viny od zahraničních výrobců. S tímto – pro nás pozitivním tvrzením – souhlasilo 74 % respondentek.

Nejznámějším oceněním českých potravinářských výrobků dlouhodobě zůstává značka KLASA. Její spontánní znalost dosáhla 54 %, dotazovaná znalost dokonce 80%. Značku KLASA při nákupech vyhledává více než třetina zákazníků, 90% věří tomu, že výrobky se značkou KLASA jsou skutečně kvalitní.

Značka KLASA má poměrně velký vliv i na nákupní rozhodování. Dvě třetiny oslovených žen připouští, že je značka KLASA ovlivnila při výběru potravin. 64 % říká „určitě ano“ a „spíše ano“. Zhruba polovina respondentek, přesněji 48 %, říká, že díky značce KLASA se více zajímá o kvalitu českých potravin. Častěji je kupuje a snaží se vybírat ty, které mají toto označení. Za potraviny nesoucí logo KLASA je polovina respondentů ochotna si připlatit. Akceptovatelné navýšení pro většinu spotřebitelek je do 10 procent ceny výrobku.

V kvalitativní rovině je možné konstatovat, že spotřebitelky nejvíce oceňují samotnou existenci takovéto značky. Rozpoznat kvalitní potraviny od těch méně kvalitních je v samotném supermarketu pro kohokoliv poměrně obtížné. Certifikační procedury národní značky kvality proto mohou být v praxi pro spotřebitele dobrým vodítkem či rádcem. Na závěr dodejme, že k dnešnímu dni ocenění značkou KLASA získalo již 1313 výrobků od 217 českých a moravských výrobců. ■

Mezinárodní úspěch pivního speciálu **Master**

ZATÍMCO ÚSPĚCH ČESKÉHO INŽENÝRA V INDII SE STAL DOSTATEČNĚ ZNÁMÝM DÍKY OSVĚTOVÉ ČINNOSTI DIVADLA JÁRY CIMRMANA, V AUSTRÁLII ČESKÉ PIVO ZATÍM TOLIK ÚSPĚCHŮ NEZAZNAMENALO. A TO CENNĚJŠÍ JE ZLATÁ MEDAILE V MEZINÁRODNÍ PIVNÍ SOUΤĚŽI AUSTRALIAN INTERNATIONAL BEER AWARDS V KATEGORII SPECIÁLNÍCH TOČENÝCH PIV, KTEROU ZÍSKALO PIVO MASTER, PIVNÍ SPECIÁL PLZEŇSKÉHO PRAZDROJE.

O ceněnou variantou se stal 13°Master polotmavý. Nyní je tak zatím jediným českým pivem s tímto oceněním. To je udělováno pouze výrobkům, které dokonale splňují parametry jako jsou vyvážená chuť, aroma či celkový vzhled. Australian International Beer Awards přitom patří mezi nejvýznamnější profesionální pivní soutěže na světě. Je pořádána Královskou zemědělskou společností ve Victorii (Royal Agricultural Society of Victoria) ve spolupráci s University of Ballarat, která jako jediná na jižní polokouli nabízí akreditované kurzy pivovarnictví. Soutěž byla založena roku 1987 s cílem odměňovat vynikající výkony na poli pivovarnictví a pomáhat podporovat toto odvětví na mezinárodní úrovni. Patronem Australian International Beer Awards je premiér provincie Victoria. V letošním roce bylo nominováno celkem 1 140 vzorků z 215 pivovarů, které se sešly z 39 zemí celého světa. Piva byla rozdělena do osmnácti kategorií, posuzovala je porota složená z 33 významných odborníků a pivních specialistů.

„Samozřejmě jsem rád, že polotmavé pivo Master potvrdilo své kvality“, komentoval výsledek soutěže Václav Berka, starší obchodní sládek Plzeňského Prazdroje. „Tímto nejvyšším oceněním tak byla odměněna nejen dlouholetá práce na jeho vzniku, ale současně také naše úsilí v oblasti kultury jeho servírování. I díky tomu Master stal favoritem dané kategorie. Navíc je tato cena pro nás důkazem, že pokud jde o kvalitu piva, jsme tady v České republice stále na špičkové světové úrovni.“ ■

ORIGINÁLNÍ **LOFTOVÉ** BYDLENÍ V HOLEŠOVICÍCH

SPOLEČNOST ING REAL ESTATE DOKONČILA I POSLEDNÍ ČÁST SVÉHO PROJEKTU A7 HOLEŠOVICKÝ PIVOVAR - LOFTOVÉ A PODKROVNÍ BYTY. V REKONSTRUOVANÉ HISTORICKÉ BUDOVĚ PIVOVARSKÉ SPILKY OTEVŘELA V DUBNU UKÁZKOVÝ LOFTOVÝ BYT, DO KTERÉHO SI ZÁJEMCI MOHOU PŘIJÍT NA VLASTNÍ OČI PROHLÉDNOUT NETRADIČNÍ A ORIGINÁLNÍ BYDLENÍ LOFTOVÉHO TYPU.

PROMĚNA HOLEŠOVIC

Na první pohled se může zdát, že bydlení v průmyslových Holešovicích není zrovna atraktivní. Mnoho Pražanů má lokalitu zažitou jako dělnickou čtvrť s továrnami, sklady, jatky, nevzhledným nádražím či přístavem, kterou v dřívějších dobách skutečně bývala. Nevábne ulice, žádná zeleň ani možnosti relaxace. Málokdo si dokázal představit například procházku po břehu Vltavy mezi skládkami, plechovými ohradami a provizorními stavbami. Dnes je tomu ale již jinak. Mnoho investorů a developerů si před několika lety uvědomilo, jaký potenciál Holešovice skýtají. Zaniklo zde mnoho továren, v původní podobě i přístav a nádraží Bubny, kde se v současné době plánuje velká revitalizace území. Objevily se pozemky či areály, které bylo možné využít a přestavět do moderní podoby, jež je pro obyvatele Prahy 21. století příjemná a lákavá. Vzniklo zde několik nových administrativních budov, rozvíjí se i rezidenční bydlení. Důkladnou očistou prošel vltavský břeh, kde byly vybudovány chodníky mezi nově vysázenou zelení. Součástí této proměny Holešovic byla i revitalizace bývalého holešovického pivovaru, které se ujala mezinárodní developerská společnost ING Real Estate.

Ukázkový loftový byt
– pohled z galerie do obývacího pokoje

Atraktivní podkrovní byt – obývací prostor a schody na otevřenou galerii

PŘÍJEMNÉ A VYBAVENÉ OKOLÍ

Celý komplex A7 Holešovický pivovar se nachází na místě bývalého Prvního pražského měšťanského pivovaru (známého výrobou piva Měštan), který se nachází mezi ulicemi U Průhonu, Komunardů, U Uranie a Na Maninách. Místo je pro práci i bydlení velmi výhodné, protože do centra města je to pouze několik minut autem či MHD. V rámci hromadné dopravy lze využít několik linek tramvají a dvě linky metra, které jsou nedaleko. Komplettní občanská vybavenost je nezbytná pro spokojené bydlení. Obyvatelé tu najdou mnoho malých obchodů, restaurací a drobných provozoven služeb. Přímo v areálu bývalého pivovaru je situován supermarket. Za většími nákupy lze vyrazit buď do centra nebo naopak na okraj Prahy do nákupních zón. Rodiče s dětmi ocení blízkost dětského hřiště na Ortenově náměstí; jesle, mateřskou a základní školu v přilehlých ulicích. K aktivnímu využití volného času dobře poslouží nedaleký park Stromovka, který je lávkou propojený s pražskou Trojou, kde se nalézá zoologická a botanická zahrada či Trojský zámek.

PROJEKT A7 HOLEŠOVICKÝ PIVOVAR

Areál projektu A7 Holešovický pivovar se skládá z obytných budov, kancelářských objektů i komerčních ploch a je doplněn dostatkem parkovacích míst i zelení. Původní industriální budovy, z nichž jsou některé památkově chráněny, byly rekonstruovány a doplněny objekty novými. Rezidenční část projektu sestává ze 2 moderních domů se 115 bytovými

jednotkami a ze zrekonstruovaného objektu pivovarské spilky se 40, většinou loftovými byty industriálního charakteru. Celý projekt je citlivě začleněný do původní zástavby pražských Holešovic a představuje symbiózu historických budov se soudobou architekturou. Je doplněn zelenými plochami a poskytuje všem svým obyvatelům klidné bydlení v nadstandardním provedení nedaleko centra hlavního města.

Ukázkový loftový byt – pohled na obývací pokoj s kuchyňským koutem; v patře otevřená galerie

NETRADIČNÍ LOFTOVÉ BYTY

Představa, jak takový loft vypadá, je často známá pouze z amerických filmů. Původ tohoto bydlení je potřeba hledat v newyorských uměleckých kruzích v 60. letech minulého století, kdy avantgardní umělci uvedli trend ateliérového bydlení v opuštěných továrnách a skladech. Dnešní podobu loftového bydlení si zájemci mohou prohlédnout v otevřeném ukázkovém loftovém bytě v Holešovicích. Zařízení tohoto bytu navrhl architekt Evžen Dub z ateliéru CMC architects a interiér bytu vybavil designovými solitéry a nábytkem italské značky Berloni a švýcarské značky Vitra. „Loftové byty podle našich zkušeností ocení především lidé s touhou po netradičním a zajímavém bydlení. Například umělci či lidé kreativní, kteří chtějí při zařizování svého nového domova popustit uzdu fantazii a vytvořit zcela jedinečný prostor. Mezi zájemci ovšem vidíme i manažery a podnikatele, kteří chtějí bydlet komfortně, a přitom zcela netypicky a originálně,“ říká tisková mluvčí ING Real Estate Renáta Kodadová.

Původní budova pivovarské spilky architektky renomované kanceláře CMC architects svou podstatou přímo vybídla k originálnímu řešení. Proto se sem rozhodli zasadit exkluzivní loftové byty v industriálním duchu, které nabízejí možnost vytvořit si jedinečný prostor vlastního bydlení. Rekonstruovaný historický dům má dvě křídla. V jižním křídle budovy se ve 2. podlaží nachází 6 loftových bytů se zachovanými původními litinovými sloupy. Ve 3. nadzemním podlaží je v tomto křídle 6 větších podkrovních bytů s příznanými krovky a kovovými táhly. Tyto rozlehlé podkrovní byty, některé s rozlohou až 177 m², jsou velmi atraktivní a poskytnou dostatek prostoru pro individuální vyjádření. Druhé, západní křídlo budovy je určeno pro 7 dvoupodlažních loftových bytů s atriem a ložnicí a pro 7 loftových bytů, které mají ve třetím podlaží navíc rozlehlou střešní terasu. Tyto třípodlažní loftové byty jsou výjimečné a umožní svému majiteli vytvořit svébytný domov podle vlastních představ. Vysoké prosklené stěny, typický znak loftů, nabízí výhled podle orientace bytu buď na vnitřní nádvoří nebo do přilehlých klidných ulic. Budova má střešní nástavbu, ve které je umístěno 14 standardních bytů v dispozicích 2+kk a 3+kk.

V přízemí budovy jsou zachovány původní klenby a prostory, které jsou určeny ke komerčním účelům a připomínají vinné sklípky. Řešení je, stejně jako u bytů, netradiční a zajímavé. Opět zachovává i industriální prvky doplněné citlivě prvky moderními, jako jsou vstupy a prosklené výlohy, které vedou na nádvoří se zelení a fontánou. Malé obchůdky či drobné provozny tu zajisté pomohou dotvořit živoucí centrum lokality. ■

Ukázkový loftový byt – pohled přes vnitřní atrium do pracovny

DŘÍVE PRŮMYSLOVÉ **VYSOČANY SE MĚNÍ** V LOKÁLNÍ CENTRUM

NA ÚZEMÍ O CELKOVÉ ROZLOZE 250 HA VZNIKÁ VE SPOLUPRÁCI DEVELOPERSKÝCH SPOLEČNOSTÍ A MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA 9 NOVÉ MODERNÍ „MĚSTO VE MĚSTĚ“.

KOLBEN TOWER

Historie pražských Vysočan je dobře známa nejen místním patriotům. Tato dříve průmyslová čtvrť se na přelomu 19. a 20. století stala jedním z center průmyslového a technického rozvoje a chloubou českého průmyslu na domácích a zahraničních trzích. Nejdůležitějšími vysočanskými závody byly mimo jiné Českomoravská továrna na stroje, Kolbenova elektrotechnická továrna a závod firmy Breitfeld-Daněk, později spojené ve světově známou ČKD, dále pak Avia Aero, Praga i pekárna Odkolek. Díky tomu jsou součástí lokality architektonicky, technicky a historicky významné budovy – například funkcionalistická vila navržená architektem F. A. Librou v blízkosti stanice metra Kolbenova či některé objekty v areálu Praga, které jsou důkazem vytříbené industriální architektury počátku 20. století. Dnes má tato dříve průmyslová zóna vymezená ulicemi Kolbenova, Freyova, Poděbradská a Kbelská obrovský potenciál dalšího vývoje. Celé rozvojové území se dnes nazývá **Nové Vysočany** a v souladu s územním plánem se má stát atraktivní městskou čtvrtí, budoucím „městem ve městě“. Svou rozlohou 250 hektarů je tato část hlavního města srovnatelná s řadou současných okresních měst. V blízké budoucnosti zde bude

KOLBEN CUBE

livě do něj zakomponovat novou moderní výstavbu. K budoucí atraktivnosti Vysočan výrazně přispěje i zrevitalizovaný park Rokytky s mnoha příležitostmi ke sportu a odpočinku, který se tak stane součástí budoucího moderního městského celku. Park prochází již nyní výraznou proměnou, kterou zastřešuje a financuje město Praha s využitím fondů EU.

Srdcem budoucí rozvojové oblasti Nových Vysočan je území **Kolbenova City Development (KCD)** o rozloze 14 ha v těsné blízkosti metra B Kolbenova a v sousedství parku Rokytky. Území KCD je bývalým průmyslovým areálem výrobních hal ČKD Trakce. V minulosti na tomto místě působila známá „Kolbenka“, továrna Ing. Emila Kolbena. Řada původních objektů fungovala jako skladové, výrobní a administrativní plochy. Některé budovy již byly či budou kompletně zrekonstruovány, jiné budou zbourány a vytvoří tak prostor pro moderní kanceláře, atraktivní bytové domy, hotel, obchody, restaurace a kavárny. Developerem KCD je společnost CODECO, která byla v Nových Vysočanech vůbec první, kdo se celým 250hektarovým územím začal zabývat, spolu s architekty a urbanisty odkrýval jeho potenciál a inicioval vznik sdružení Nové Vysočany. Ve sdružení dnes vedle CODECO působí další developéři, kteří v lokalitě rozvíjejí své projekty: Czech Property Investments, jež zde již realizovala nákupní galerii Fénix a Clarion Congress Hotel, FINEP s bytovým projektem Nová Harfa a IMOS development s připravovanou rezidenční výstavbou Rokytky Park.

Plánovaný rozvoj území Kolbenova City Development přinese do Nových Vysočan zhruba 70.000 m² kanceláří, 900 – 1.000 bytů pro nejméně 2.000 nových obyvatel a 12.000 m² obchodů. Při vytváření celého konceptu společnost CODECO úzce spolupracuje s Městskou částí Praha 9 a Útvarem rozvoje hlavního města Prahy. V roce 2005 na základě svého investorského zadání oslovila přední české architekty (A.B.D., A8000, CASUA, OMICRON-K a SIA Architects), aby zpracovali námětové studie pro celé území Nových Vysočan s akcentem na podrobnější rozpracování území

Interiér KOLBEN CUBE

bydlet, pracovat a žít okolo 40 tisíc nových obyvatel. Územní plán Prahy zde předpokládá kombinaci širokého spektra urbánních funkcí: od rezidenčních přes administrativní a maloobchodní až po volnočasové a rekreační. Rozsah proměn, jimiž celá lokalita projde, je srovnatelný se změnami, kterými před pár lety prošel například Anděl na pražském Smíchově; dnes je z něj moderní městské centrum s veškerou infrastrukturou a občanskou vybaveností. V případě Nových Vysočan se de facto jedná o revitalizaci brownfields velkého rozsahu, kdy je žádoucí navázat na historickou stopu industriální minulosti a unikátního „genia loci“ území a cit-

Kolbenova City Development. Velký důraz byl kladen na měřítko budoucího městského organismu při zachování historické industriální stopy území. Dalším námětem bylo vytvoření nové výškové dominanty, která by se stala jeho charakteristickým znakem, plnila funkci orientačního bodu a současně také navázala na novodobou tradici pražských věží (19. století – Petřínská rozhledna, 20. století – Žižkovská televizní věž, 21. století – věž Nových Vysočan). Tento námět se již dnes promítá do projektové přípravy 86metrové výškové administrativně-obchodní budovy KOLBEN TOWER s 22 nadzemními podlažními, která nabídne i restauraci s atraktivními výhledy. Z architektonického workshopu vyšel vítězně působivý návrh ateliéru HELIKA, navazující na průmyslovou tradici území a vytvářející kontinuitu industriálního prostoru.

Do současné doby byly již v rámci území Kolbenova City Development zrekonstruovány tři budovy: výše zmíněná funkcionalistická vila z roku 1938 (současné sídlo společnosti CODECO), kancelářská budova KCD 4 z téhož období (nyní sídlo společnosti Vegacom) a původně výrobně-montážní budova firmy AERO (kancelářské prostory, supermarket Billa a další obchody včetně restaurace). V letošním roce byla zahájena výstavba sedmipatrové administrativně-obchodní budovy KOLBEN CUBE, jejíž dokončení se plánuje v 1. čtvrtletí 2010. Následně bude realizována dominanta celého území – KOLBEN TOWER, v jejíž podnoží se počítá s obchody, restauracemi a dalšími službami. Urbanistický koncept vhodně doplní rezidenční zástavba: obytná zóna KOLBEN RESIDENCE vyroste v klidném prostoru mezi Kolbenovou ulicí, od níž bude odstíněna kancelářskými budovami, a parkem Rokytka v okolí stejnojmenné říčky. Obytná zóna bude vznikat postupně ve 4 etapách; se zahájením první z nich se počítá v roce 2010. Ve stejném období se plánuje realizace

pěší zóny napříč územím Kolbenova City Development – Piazzetty s restauracemi, obchody, kavárnami i galeriemi. Postupně by pak měly být dokončeny poslední z budov v rámci celého rozvojového území: moderní administrativní objekt KOLBEN KEY a lokální obchodně-společenské centrum KOLBEN MALL, které vznikne rekonstrukcí výrobní haly, využívané dosud jako filmový ateliér pro účely natáčení zahraničních filmů i českých seriálů. Přízemní obchodní pasáž bude přímo propojena se stanicí metra Kolbenova a noví majitelé bytů v Kolbenova City Development jí tak budou moci procházet „suchou nohou“ od metra až ke svým domovům v rezidenční části areálu.

Ředitel společnosti CODECO Radek Zábrodský k vizi budoucnosti Vysočan dodává: „Přeměnit tak rozsáhlé průmyslové území na budoucí lokální městské centrum je opravdu silná výzva, o jejíž postupné naplňování usilujeme již řadu let. Naším cílem je, aby Nové Vysočany žily jako město doslova 24 hodin denně – nejen ráno a večer, jak je tomu v případě ryze obytných komplexů, anebo jen přes den, jak tomu bývá u kancelářských center. Za podstatné proto považujeme i vybudování kompletní infrastruktury a občanské vybavenosti, na níž se hodláme podílet. Jen tak je podle našeho názoru možné, aby se ze současných Vysočan stala atraktivní, moderní městská čtvrť, která bude příjemným místem pro život, práci, zábavu i odpočinek. Jsme si vědomi toho, že na vzniku fungujícího městského organismu se musí podílet všichni zúčastnění – tedy nejen developeři a architekti, ale i orgány města.“ ■

▼ Mapa areálu KOLBENOVA CITY DEVELOPMENT

- A.** KCD 40
- B.** KCD 13
- C.** KCD 4
- D.** KOLBEN CUBE
- E.** KOLBEN KEY
- F.** KOLBEN TOWER
- G.** KOLBEN MALL
- H.** KCD 3
- I.** KOLBEN RESIDENCE
- J.** Piazzetta
- K.** Park Rokytka

UBM BOHEMIA

Budoucí projekt Hamburk z pohledu příjezdu od Prahy.

POSTAVÍ PRVOTŘÍDNÍ KANCELÁŘE A LUXUSNÍ BYTY NEDALEKO SOUDU V PLZEŇSKÉM „HAMBURKU“

Plzeňskou lokalitu „Hamburk“ v centru města dobře znají nejen obyvatelé Plzně, ale i zástupci justice: již několik let zde totiž sídlí Okresní soud Plzeň – město. Poblíž soudu dokončily společnosti UBM a Warimpex v minulém roce designový hotel Angelo v obdobném duchu, jako je populární stejnojmenný hotel na pražském Smíchově. Právě vedle hotelu Angelo naproti areálu plzeňského Prazdroje připravuje UBM Bohemia projekt Hamburk, jenž přinese do západočeské metropole více než 12.000 m² kvalitních kancelářských ploch, luxusních bytů a nebytových prostor pro obchody a služby. Projekt má platné územní rozhodnutí, nyní se zpracovává dokumentace pro vydání stavebního povolení. Developer plánuje zahájit výstavbu začátkem příštího roku a dokončit v roce 2011. Prodej kanceláří, bytů i nebytových prostor spouští UBM Bohemia již nyní. Celková výše investice do projektu dosáhne zhruba 300 miliónů korun.

„Po důkladné analýze plzeňského realitního trhu jsme došli k závěru, že právě o špičkové kanceláře a exkluzivní byty je v Plzni vzhledem k jejich nedostatku stále zájem. Projekt Hamburk tak pomůže tuto poptávku uspokojit,“ říká k plánované výstavbě Lenka Kocourková, marketingová manažerka UBM Bohemia. Projekt Hamburk je tvořen dvěma samostatnými budovami – jednou kancelářskou a jednou bytovou – které jsou oddělené malým náměstíčkem se zelení. Šestipodlažní administrativní budova nabídne k prodeji kancelářské plochy nejvyšší kvality s možností variabilního uspořádání, které bude každému budoucímu majiteli šité přímo na míru podle jeho požadavků na dispoziční řešení. Luxusní byty v pětipodlažní rezidenční budově budou mít vysoký standard zpracování i vnitřního vybavení, obvyklé pro již realizované tuzemské bytové projekty UBM Bohemia – Rezidenci Zvonařka na pražských Vinohradech a Rezidenci Anděl City v Praze – Smíchově. Přestože jsou byty v Hamburku plánovány jako malometrážní od 31 m² do 82 m², developer je zároveň připraven vytvořit i velkoprostorové byty spojením několika malometrážních bytů podle individuálních požadavků klientů. Součástí obou budov jsou jak podzemní patra určená pro parkování, tak i nebytové prostory pro obchody a služby. Zde se počítá nejen s kavárnami a restauracemi, kadeřnictvími či kosmetickými salony, tak i s lékařskými a zubními ordinacemi.

Projekt Hamburk tak přispěje k další kultivaci celé stejnojmenné lokality, která se díky vybudování obchvatu Plzně velmi proměnila; nyní je mnohem klidnější a nabízí výhled na opravené domy, do zeleně a z vyšších pater budov nejen na okresní soud, ale také na řeku Radbuza a areál plzeňského Prazdroje. ■

NAKUPOVÁNÍ V OUTLETOVÝCH CENTRECH SE V USA A ZÁPADNÍ EVROPĚ STALO FENOMÉNEM JIŽ PŘED MNOHA LETY A ZÁKAZNÍCI SI NA POŘIZOVÁNÍ KVALITNÍHO ZNAČKOVÉHO ZBOŽÍ ZA PŘÍZNIVÉ CENY VELMI RYCHLE ZVYKLI. DLOUHOU DOBU SE ZDÁLO, ŽE ČESKÁ REPUBLIKA ZŮSTANE ODKÁZÁNA NA OUTLETOVÁ CENTRA V ZAHRANIČÍ. TO SE ALE NAŠTĚSTÍ NESTALO. V ROCE 2004 BYLO OTEVŘENO OUTLETOVÉ CENTRUM NEDALEKO HATÍ NA ZNOJEMSKU A V LISTOPADU 2007 PŘIBYLO OUTLETOVÉ CENTRUM FASHION ARENA V PRAŽSKÝCH ŠTĚRBOHOLECH.

ZA KVALITOU, ZNAČKOVÝM ZBOŽÍM A DOBROU CENOU DO OUTLETU

Co je outlet?

Outlety fungují na principu prodeje zboží za cenu minimálně o 30 až 70 % levnější v porovnání s jeho původní cenou, a to každý den. Není však třeba se obávat žádných „historických“ kousků; zboží v outletu je vždy nové a módní. Jak je to možné? Jednoduše. Dříve se do obchodů dodávaly módní kolekce pro aktuální 4 roční sezóny. Postupem času ale kolekcí začalo přibývat a dnes není výjimkou až 8 módních kolekcí ročně. To vyžaduje častější obměnu zboží v tradičních obchodech; neprodané módní zboží pak putuje právě do outletu, kam se navíc dostává i zboží z nadvýroby a z nerealizovaných zakázek. Díky příznivým cenám umožňují outletová centra nakupování značkového zboží i těm, kteří si jej dříve kvůli vyšším pořizovacím nákladům nemohli dovolit anebo za ně z principu nechtěli vydávat příliš vysoké částky.

Móda, sport, hračky i elektro

Outletová centra nabízejí široký sortiment zboží od módy a sportovního vybavení přes obuv, kožené doplňky a bižuterii až po hračky či domácí spotřebiče. Důležitým aspektem outletového centra je kvalitní značkové zboží, ať už od domácích nebo zahraničních výrobců. V jediném pražském outletu Fashion Arena mohou zákazníci nakoupit mimo jiné pánskou konfekci značky Blažek nebo OP Prostějov Profashion, sportovní oblečení Bushman, Reebok, Adidas, Alpine Pro, Nike či Puma, džíny Levi's, Rifle, Lee Wrangler, Pepe Jeans, zavazadla Samsonite a obuv Ecco, Salamander nebo Converse. Fashion Arena vedle módy a doplňků nabízí třeba i domácí spotřebiče v obchodě Home & Cook nebo hračky Pompo.

Více obchodů již příští rok

Nedávné průzkumy ukázaly, že si Češi nakupování v outletových centrech oblíbili, což s sebou nese i větší zákaznickou poptávku po dalších outletových obchodech. Zájem prodávat své zboží v outletu projevují také zástupci renomovaných značek. Proto investoři outletového centra Fashion Arena nedávno oznámili, že ještě letos začnou s výstavbou dalších 36 obchodů, které stejně jako stávající 74 obchodů nabídnou značkové zboží za outletové ceny. 26 obchodů dotvoří tvar centra do pomyslné podkovy a dalších 10 malometrážních maloobchodních jednotek vyrostou vedle zdejšího dětského hřiště.

Nedostatku zákazníků se tedy fungující outlety ani v současné době krize obávat nemusejí. Spíše naopak – jejich pozici může krize ještě posílit. ■

vodafone

Nenechte se omezovat tarifem, který vám nesedí

Vrátíme vám rozdíl

Se službou Bez obav vám vrátíme rozdíl, pokud zjistíme, že byste mohli volat výhodněji. Platí pro firemní zákazníky s písemnou smlouvou.

**Více na 800 77 77 02
nebo na www.vodafone.cz/firma**

Jde to i jinak

MASERATI

EXCELLENCE THROUGH PASSION

www.maserati.com

MASERATI QUATTROPORTE SPORT GT S. 440 KONÍ VE SMOKINGU.

CESTA K DOKONALOSTI NEZNÁ HRANICE.

Elegance nového Maserati Quattroporte Sport GT S 4,7 odhaluje mimořádné srdce: osmiválec o výkonu 440 koňských sil. Snaha nalézt dokonalost nyní dosáhla nového vrcholu s novým software převodovky a k tomu jsou přidány estetické změny s pozorností sebemenším detailům. Sportovní nastavení a zvuk motoru dělají z tohoto luxusního sedanu vůz, který vyčnívá z řady. Užijte si adrenalin skutečně sportovního vozu s nejvyšší možnou úrovní spolehlivosti bez kompromisu s ohledem na styl a pohodlí na palubě vlajkové lodi.

KOMBINOVANÁ SPOTŘEBA: 15,7 L/100 KM CO₂ EMISE: 365 G/KM

Scuderia Praha, Evropská 17, tel: 220 512 855

SP
Scuderia Praha